ORANJE-BIBLIOTHEEK

VOOR

JONGENS en MEISJES

Geïllustreerd

Amsterdam van Holkema & Warendorf

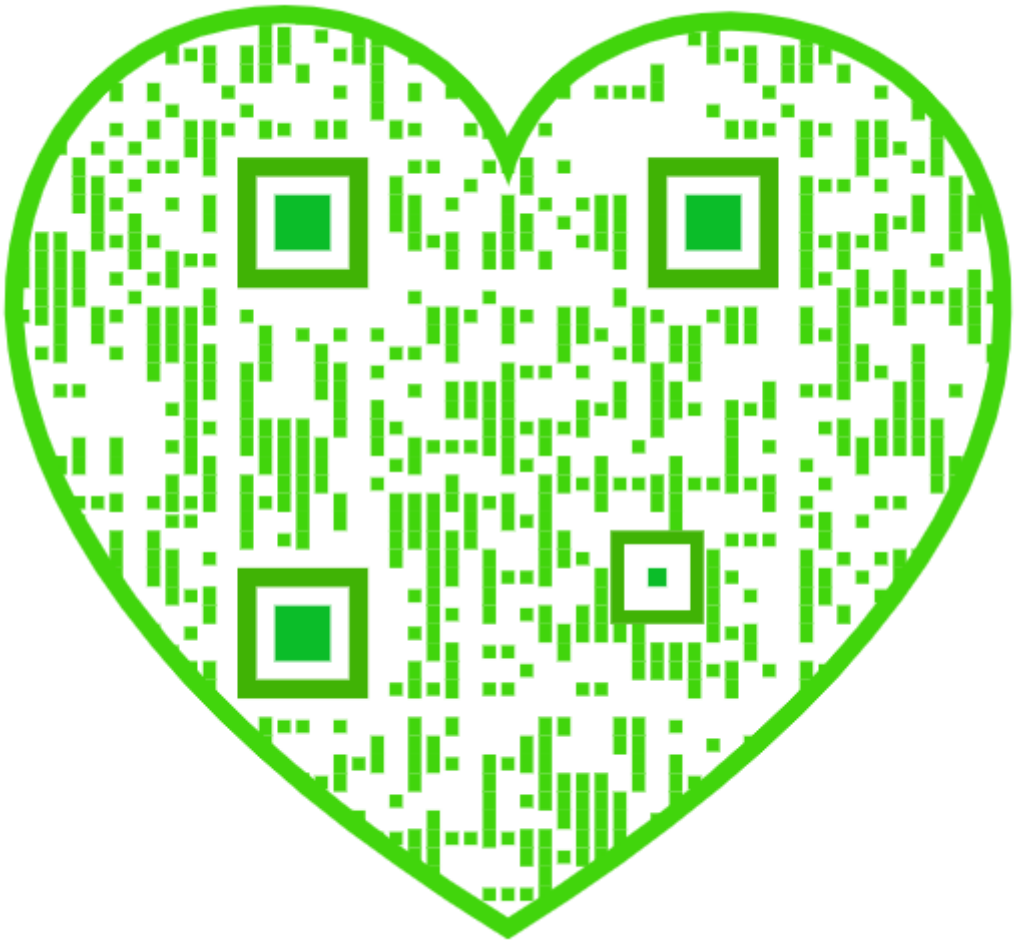

DE KLEINDOCHTERS VAN MEVROUW WESTLANDT

»O neen, maar....« (Blz. 7)

DE

KLEINDOCHTERS VAN MEVROUW WESTLANDT

DOOR

TRUIDA KOK

Schrijfster van: *Loula Almerus* en *Flora van Marcksveld*

GEÏLLUSTREERD DOOR WM. STEELINK

AMSTERDAM
VAN HOLKEMA & WARENDORF

DE KLEINDOCHTERS VAN MEVROUW WESTLANDT.

Hoofdstuk I.

DE WESTLANDTJES.

»Willemien, kom je beneden?» riep Annie Westlandt onder aan de trap.

Er kwam geen antwoord en dadelijk weer riep ze met een daverende stem:

»Willemien, kom nou toch beneden!»

Een deur werd opengedaan en een hooge, welluidende stem vroeg:

»Maar, Ans, wat is er toch, laat me liever rustig hier?»

In een paar vlugge sprongen was Annie op het bovenportaal bij haar zuster.

»Neen, Wil, mama heeft het graag; nicht Marie is er en ze vraagt naar ons allemaal en dan .... o, dol, Wil, er zijn twee pakken van Van Gend & Loos gekomen en nu morgen, als het regent of liever van avond kunnen we alles bekijken en aanpassen, ik verheug er me gloeiend op.»

»O!»

»O! Jij altijd met je vervelende *o*, zeg eens wat anders.»

»Jij, met je gloeiende verheugenissen, ik kan nu niet zoo verlangend zijn om een pak oude, afgedragen kleeren van de nichtjes Andringa aan te passen, mantels en rokken die ze in den Haag al afgeslierd hebben.«

»Willemien, je weet wel, dat tante Dora ons 't goed niet zou sturen als 't afgedragen was... Jenny en Paulien gaan vreeselijk veel uit en kunnen heel wat goed aan, je kunt ons niet met elkaar vergelijken, zij zijn ouder dan onze Nel, heelemaal volwassen dames en wij schoolkinderen en waar zij geen visites meer mee kunnen maken, dat is nog beeldig voor ons om mee naar school te gaan, toe, ga nu mee.»

»Ik ben juist aan Vorstengunst bezig.»

»Nou, ja, dat kan je van avond wel verder uitlezen.»

»Dat gezanik ook altijd, nu heb je je Zaterdagmiddag niet eens vrij,» bromde Willemien.

Er was een groot onderscheid tusschen de beide zusters.

Willemien was groot voor haar veertien jaren.

Heel donker met mooie, bruine oogen, een rechten, fijn gevormden neus en een aardig, klein, gedecideerd mondje.

Ze zou bepaald mooi geweest zijn indien daar niet iets heel erg zelfingenomens was, zoo iets van.... daar heb je mij nou.... zie me nu niet voor mijn zusters aan, ik ben 't, Willemien.

Vooral naast Annie kwam dit zeer sterk uit.

Deze was gracieus en had iets kinderlijks. Haar groote, grijze oogen keken bijna altijd vriendelijk en de losse,

roodbruine krullen vielen zoo aardig over haar hoog, glad voorhoofd.

Wanneer ze lachte, deed haar heele gezicht mee.

't Grappige wipneusje trok op, de groote oogen werden streepjes en meteen liet ze een prachtige rij kleine, gelijke, hagelwitte tandjes zien.

»Knageleintjes muizentandjes,» plaagden de broers.

Half onwillig kwam Willemien binnen, maar ze dacht veel te veel aan den indruk, dien ze maakte op de menschen, zoodat ze gauw een vriendelijk, lachend gezichtje trok en nicht Marie begroette.

»Zoo, Willy, wat wordt je vreeselijk lang en 't school weer begonnen?»

»Ja, nicht.»

»Eerst altijd weer wat vreemd, dunkt me zoo, na die lange, groote vacantie?»

»O, jakkes ja,» viel Annie in. »Gloeiend vervelend.»

»Willemien houdt erg veel van leeren, moet je denken, Marie,» antwoordde mevrouw Westlandt voor haar dochter.

Ze was een zacht, teer vrouwtje met lieve, groote, donkere oogen en een muzikale stem. Een echte moeder van een groot gezin, waar ze gelukkig nooit onder gebukt ging.

Met haar smalle, witte handen tooverde ze als 't ware en de donkere oogen, die alles zagen, hielden 't heele troepje flink in toom.

In 't huishouden werd ze trouw geholpen door Nelly, de oudste dochter, die sedert Paschen thuis was, in 't

voorjaar haar examen voor Toonkunst had gedaan en nu eenige pianolessen gaf.

Nelly leek sprekend op Willemien, alleen had ze niet dat zelfingenomene, ze was heel eenvoudig en ook zachter dan Wil.

Dan volgde Dolf, de oudste zoon, die op 't gymnasium ging en gebrekkig was.

Hij liep op krukken en zijn rechterschouder was hooger dan zijn linker.

Zijn schrandere, vlugge oogen straalden van tevredenheid en goedheid. Hij had zoo iets zonnigs en de broertjes en zusjes kwamen dikwijls met hun bezwaren bij Dolf, . . . Dolf, die alles wist van sommen en moeielijke thema's, die altijd voor iedereen klaar stond.

Op hem volgde Bert, een sterke, vierkante goffer van een jongen, evenals Dolf gymnasiast, maar lang niet zoo behulpzaam en geduldig als zijn broer.

Hij had erge driftbuien en kibbelde veel met de zusjes, vooral met Willemien.

De kleintjes: Lodewijk en Marietje of Lodi en Puck, omdat ze zoo'n hoog, kefferig stemmetje had, werden altijd in één adem genoemd, ze waren tweelingen en alletwee even druk en woelig, vroolijke, wilde kinderen van acht jaar.

Verder was Taco van Mertema, een neefje uit Friesland, die twee jaar geleden 't toelatings-examen voor het Utrechtsche gymnasium gedaan had, ook nog in 't groote huis op den Catharijnen-Singel.

Papa Westlandt was ingenieur en had een betrekking aan de sporen.

Hij was een stille, ernstige man en keek soms wat verstrooid rond, wanneer zijn kinderen aan tafel zoo druk door elkaar spraken, maar een kleine wenk van mama's groote oogen was genoeg om de wilde bende tot rust te brengen.

Nicht Marie deed belangstellende vragen naar allerlei familieleden en Willemien beantwoordde ze, heel uitvoerig, heel beleefd.

Een beetje beschermend keek ze Annie aan.

Erg lorrig, erg kinderachtig kon Annie zijn om daar nu terwijl er visite was, dadelijk zoo'n haakwerk op te pakken.

En in haar hart genoot ze van haar »damesgevoel.«

»Mama», begon Annie midden in een gesprek van nicht Marie en Willemien, »de twee pakken staan in 't zijkamertje, wil ik ze ook eens gaan uitpakken, ik ben er zoo gloeiend nieuwsgierig naar, zal ik 't hier maar doen?«

»Neen, Ans, Nel wil er misschien ook graag bij zijn, doe 't maar na het eten, hè?«

»Best, mama,« met een zucht.

Willemien keek haar geërgerd aan.

O, die Annie, en vinnig zeide ze: »Mama, ik weet een nieuw woord, dat we Ans af moeten leeren, o, nicht, papa houdt niets van stopwoorden en Annie heeft ze altijd, eerst is 't »typisch» geweest, toen »leuk« en nu »gloeiend», van wie heb je het«?

Annie lachte goedig:

»Van Mien Mohring of van Laura Dalman die zegt dat ook».

Nicht Marie lachte.

»Het is ook zoo'n doodzonde niet, Ans en »gloeiend» vind ik nog zoo'n gek woord niet».

»Och, neen, ik ook niet. Als ik er om denk, ben ik wel weer gauw van zoo'n woord af, maar ik denk nu aldoor aan die pakken», en ze vertelde hoe ieder voor- en najaar tante Andringra kleeren van Jenny en Paulien stuurde.

Willemien ergerde zich weer.

»Annie doet precies alsof we straatarme menschen zijn», sprak ze boos »of we geen kleeren aan ons lijf hebben en 't kan best gebeuren, dat wij, grooten, er niets van kunnen gebruiken, dat mama alles voor Puck moet vermaken.»

»Ik hoop 't niet» riep Annie ijverig uit, »maar, nicht, u komt pas uit den Haag, weet u wat Jenny droeg, ik krijg nog al eens Jenny's kleeren, daar behoeven mama en Nel niet zooveel aan te veranderen», maar voor nicht Marie haar een antwoord kon geven, sprong Annie op: »daar is Nel, 't is haar bel; ik zal haar gauw opendoen, want 't giet.»

»De kinders zijn er ook bij, Lodi rammelt weer aan 't brievenbusje,» merkte Willemien op.

»Ja, ze moeten gauw naar boven om andere kousen en pantoffels aan te doen, Puck kan niet tegen natte voeten», zeide mama met bedoeling, maar Willemien deed alsof ze niets merkte. Ze hoorde Annie en Nel met de kleintjes naar boven gaan en ze leunde wat meer naar achteren in 't kleine, gemakkelijke stoeltje en terwijl mama en

nicht Marie over natte voeten en even later over Scheveningen spraken, dacht Willemien hoe nicht Marie haar zou vinden. . . . . .

. . . . . Bepaald nog al aardig. Ze kon zoo flink meespreken, ze deed zich veel ouder dan veertien voor. Stellig. Ans was ook wat kinderachtig. Zoo echt prullig. Jammer, dat ze het niet eens te pas kon brengen, dat ze op school zoo knap was, wezenlijk een van de knapste leerlingen van de Burgerschool, en heelemaal geen blauwkous. Ze gaf erg om haar kleeren. O, ze zou een lief ding geven, als ze nu eens precies wist, hoe nicht Marie haar vond.

Buiten viel de regen in stroomen.

De enkele dahlia's knikten en zwiepten op haar stengels en de herfstwind woei door het geraniumperkje en schudde de stamrozen heen en weer in den kleinen stadstuin.

»Precies November inplaats van September,» dacht nicht Marie hardop, »maar Willemien, vertel me eens, hoe je het op Mertema-State gehad hebt; prettig?»

»O, nicht, heerlijk, 't is er zoo beeldig, alles en alles weet u, 't huis, 't park, de paarden.»

»Jawel», viel nicht een beetje ongeduldig in »dat je oom zijn boeltje goed in orde heeft, weet ik wel, maar is 't er niet wat eenzaam?»

»O, neen, nicht, 't is niet ver van Heerenveen en dan, al die buitens in de buurt en als je paard en rijtuig hebt en Reina is een snoes, zij is niet alleen mijn nichtje, maar ook mijn beste vriendin en». . . . . .

. . . . . »Daar boft ze mee, Willemien, moedertje, nicht Marie», stoorde Bert het gesprek.

Hij schudde nicht de hand, klopte zijn moeder op haar schouder, trok Willemien aan haar vlecht en deed haar na, hoog en schel sprekend: . . . »zij is niet alleen mijn nichtje, maar ook mijn beste vriendin, we schrijven elkaar twee keer in de week, innig hè, nicht?»

Willemien keek hem verpletterend aan.

»Bert, je bent vreeselijk bespat, zou je je niet even gaan afschuieren?»

»Neen, lieve meid, daar schijn je nu geen zier verstand van te hebben, eerst moet de modder opdrogen en dan pas schuieren, vat je?»

Ze gaf geen antwoord.

Nicht Marie keek naar de deur en even, heel even trok er iets weemoedigs over haar zacht gezicht.

Een gelijkmatig kort getik in de marmeren gang.

Bert stond op, en deed de deur open, quasi of hij er uit ging en dan gemaakt onverschillig:

»O, Dolf, ben jij 't, dan blijf ik nog even hier, ik moet je nog vertellen hoe we geroeid hebben in een kletsbui, ik heb mijn tweede droge pak aan moeten trekken van middag.»

Dolf liet de krukken tegen zijn stoel glijden en wreef zich in de lange handen, smal en wit als die van zijn moeder en nicht Marie hield de oogen niet van hem af.

Wat sprak hij natuurlijk en hartelijk, hoe eenvoudig en die prettige, heldere stem, o, hoe jammer, dat die jongen zoo gebrekkig was . . . . of hij er zelf veel verdriet van zou hebben?

Wild gillend kwamen Puck en Lodi binnen.

»O, mama, laat u Lodi uitscheiden, hij doet niet anders dan me kietelen en hij weet, dat ik 't niet kan velen en hij heeft me met zijn natte, vieze kousen nagezeten en!« . . . .

»Klikspaan, boterspaan, durft niet over de straat te gaan,« plaagde Lodi, maar Nelly, nam ze allebei aan een hand en bracht ze voor nicht Marie.

»Dag, nicht, gezellig, dat u er is, u is gisteren met den trein van vieren gekomen, ik zag u, maar ik gaf juist les bij iemand in de Stationsstraat; toe, Lodi, rechtop en geef nicht nu gewoon een hand.»

»Ik kan niet gewoon een hand geven, want ik ben Cesar, de aap, van mevrouw Merckens en ik heb mijn poot gebroken, nu geef ik mijn achterpoot.»

Hij strekte zijn been vooruit en zag nicht Marie grijnzend aan, die 't gepantoffelde voetje deftig schudde en haar andere hand aan Taco van Mertema een knappen, blonden jongen, gaf.

Puck gierde het uit.

En Bert nam Lodi in zijn armen en vond dat zieke apen maar naar hun kooi moesten.

»Als ik eens een kopje thee zette?« fluisterde Nelly mama in, ter eere van nicht Marie 't avondblad halen?«

»Die kopjes zijn zoo klein,« zuchtte Lodi.

»Neen, die van twaalf uur, daar gaat veel meer in.« meende Puck.

Mama knikte goedig.

't Water raasde en borrelde op 't dansende, blauwe

spiritusvlammetje en, Nelly en Annie zetten de twaalfuurkopjes op de theetafel, Willemien haalde de Mariakoekjes uit het blikje en legde ze voorzichtig op een blauw porceleinen bord.

Even kijken of nicht Marie me ziet.

Maar nicht Marie was in een levendig gesprek met Dolf over haar zoon Willem, die adelborst was.

Nicht Marie had alleen oogen en ooren voor Dolf. Erg overdreven . . . . . .

. . . . . .

Toen mijnheer Westlandt van zijn bureau kwam, vond hij nicht Marie nog.

»Wat een plakvisite maak ik, Henk, maar heusch, ik kan er maar niet toe komen om op te staan.»

Hij begroette haar vriendelijk, een klein beetje afgemeten, dat was zoo zijn gewoonte.

Hij was altijd zeer deftig, maar meende 't hartelijk.

»Geen nieuws, papa?» vroeg Dolf.

»Ja, toch wel. Ik ben even bij grootmama geweest en die had juist een brief gekregen uit Baden-Baden.»

»Van oom Collijnse?» viel Annie bedrijvig in.

Papa knikte, hij hield er niet van om in de rede gevallen te worden.

»Ja, van oom Collijnse, waarin hij schrijft, dat Lili voor een poosje hier in 't land komt. Mama is in de wolken.»

»Waar, bij wie komt ze?» vroeg Annie opgewonden en papa bedarend: »Daar weten we nog niets van, denkelijk bij grootmama in den eersten tijd.

't Was nu een gevraag en geroep door elkaar, wanneer Lili kwam, en waarom en hoe ze ook weer was.

Nicht Marie stond lachend op.

»Wat een tumult, »zeide ze vroolijk: »Nu, tot ziens, wie van de kinderen komen morgen bij grootmama eten, drie altijd hè, of gaat het niet door, nu ik er ben?»

»Zeker, nicht, we komen met zijn vieren,» antwoordde Nelly, »Ans, Taco, Bert en ik.»

»Nicht, ik zal de tram uit de Westerstraat voor u opvangen, blijft u binnen,» bood Bert beleefd aan.

Willemien stond met nichts paraplu vlak bij de deur.

»Zoo kunt u niet nat worden, nicht,» zei ze hartelijk en vergat even haar damesachtigheid, ze keek telkens om den hoek en lette er niet op, dat haar blouse nat werd.

»Daar, vooruit, hier, nicht»!

De tram kwam om den hoek, Willemien stak de paraplu op en Bert hielp er haar in.

Nicht Marie tramde met een tevreden gevoel over haar bezoek naar de Baan, waar grootmama Westlandt woonde.

Een aardige familie, een alleraardigst troepje, haar nichtjes en neefjes.... alleen Willemien, die was een klein beetje aanstellerig, die wilde wat meer schijnen, dan ze was, maar zoo heel erg was 't ook weer niet, dacht nicht Marie goedig . . . . . .

. . . . . .

In het leven der Westlandtjes was Lili Collijnse, hun nichtje, iets wonderlijks.

Vooral Annie kon erg vervuld met dat bijna onbekende nichtje zijn.

Als heele kleine kinderen hadden ze elkaar eens hier in Utrecht gezien maar ze herinnerde er zich niets meer van.

Lili Collijnse.... In groot schrift stond haar naam op nieuwjaarkaartjes, die uit alle oorden der wereld kwamen en Annie, die nog nooit een voet over de grenzen gezet had, dacht soms ineens, midden onder een rekenles aan dat nichtje, waarvan zulke zonderlinge portretten bij grootmama stonden en ze verdiepte er zich in, hoe of Lili haar eigen leven wel zou vinden.

»Papa schildert oom Collijnse heel erg mooi?» vroeg ze.

»Zeker, Ans, hij is een bekend Vlaamsch portretschilder.

»Vreeselijk om geen mama meer te hebben,» en Annie streek mevrouw Westlandt zonder ophouden over haar arm.

»Lievert, laat me nu eens even eten?» vroeg mama.

Papa werd bestormd met vragen.

»Hoe vindt grootmama het?»

»Denkt u, dat ze naar kostschool gaat?»

»En papa, wie zorgt nu voor Lili, wie bemoedert haar, zal ik maar zeggen?» vroeg Annie over de heele tafel heen.

»Oom Collijnses oudste zuster, en nu kan ik er jelui heusch niets meer van vertellen.»

»Een heele oude tante,» zong Lodi.

Nelly, die tusschen de tweelingen inzat, had moeite

om ze tot bedaren te brengen, want Puck had een lachbui zonder eind.

't Was een vroolijke tafel, alleen Willemien was stil.

Annie kon zoo kinderachtig opgewonden zijn over niets, Willemien vond haar bepaald onuitstaanbaar met haar geheimzinnige wenken in de richting van het zijkamertje, waar die malle pakken van Van Gend & Loos lagen, en dan die drukte om Lili, die natuurlijk een erg gewoon kind zou zijn al had ze nu zoo heel veel gereisd.

Na 't eten trok Annie Willemien mee naar boven, stak 't gas op en kwam even daarna hijgende en puffende binnen met de twee doozen onder haar armen. »We maken er ieder een open en wat er in zit, leggen we ieder op ons bed.«

Quasi onverschillig deed Willemien het deksel open, maar een aardig fluweel pakje met bont afgezet, deed haar even glunderen.

Annie was in een echt dolle bui, Willemiens gemaakte onverschilligheid had niet den minsten invloed op haar

»O, Willemien, neen maar, 't is alsof Paulien en Jenny ineens gaan rouwen, alles hebben ze ons gegeven!«

»Alles, dat zal natuurlijk wel niet,« antwoordde Willemien koeltjes, maar streek toch met welbehagen de plooitjes uit een roze, zijdeachtige baljapon.«

»Hemel en aarde, zijde, Wil, zijde, zie je 't wel, ik moet mijn teenen van plezier omkrullen, daar, mijn schoentjes zijn te klein!«

Klets, klats, naar iederen kant vloog een verlakt

schoentje. »Gauw eens kijken of Jenny zoo iets niet in 't blauw heeft..... waarempeltjes, daar heb je 't al. Vierkant uitgesneden, weet je wat, laten we het eens aanpassen en straks zoo aan de thee komen, is dat geen mop?»

De deur werd zachtjes opengedaan en Nel kwam binnen.

»Valt 't mee?» vroeg ze belangstellend.

»Of 't mee valt, kind, 't overtreft onze stoutste verwachtingen,» en dan met een gemaakt, hoog stemmetje: »Och, dame, gaat u even zitten, dan zal ik u even de toiletten voor de freules Westlandt laten zien: dit pakje, u ziet, zwart fluweel met bont afgezet, een rijk toilet voor freule Willemien en dit blauwe voor freule Anna, 't zal die lieve freule zoo beeldig staan, denkt u ook niet, dame? O, neen, maar», gilde ze ineens met haar gewone stem, »net zoo'n fluweel pak voor mij, een gezellige, winterjapon en twee zijden blouses»

Nelly schaterde 't uit.

»'t Valt me wel mee en jou, Nel?» vroeg Willemien geërgerd door Annies uitgelatenheid en Nels gelach.

»Hoe is 't toch mogelijk, dat jij, Nel, nu zoo flauw zit te lachen om dat laffe kind, waarom proest je nou weer?» zeide ze boos, maar toen ze Annie zich in allerlei bochten zag wringen om 't blauw zijden lijfje dicht te krijgen, kreeg ze 't toch ook te kwaad.

»O, ik zal er nooit in kunnen, wat een dun middel heeft Jenny, toe, Nel, haal mijn corset eens in, o, neen, toch niet, 't gaat al, had ik maar niet zooveel rijst ge-

geten, dan zat 't aan mijn lijf gegoten, zeven haakjes staan er maar open, wat zal deze jurk een pret beleefd hebben, stel je voor al die Haagsche bals, o, wat dol. wat dol als grootmama hier een bal in de Kerstvacantie geeft.»

»Kind, bedaar toch,» lachte Nel nog steeds.

»Ik heb zoo'n gloeiende, o, neen, vreeselijke moet ik zeggen van Willemien, zoo'n vreeselijke pret, er is niets dan plezierigs in 't vooruitzicht, alles is prettig, Lili die komt; morgen naar grootmama en ik kan de Elégie van Niels Gade zoo mooi voor grootmama spelen en dan al dit goed, zulke prachtige kleeren, jij mag die blouses wel hebben, Nel, als je ze passen,» eindigde ze goedhartig.

Nel gaf haar een zoen op de kleine, bruine handjes, die zoo behagelijk over de dunne, blauwe stof streken, »je bent een goed dier, Ans.»

»Mijn hemel, Nel, dat jij 't nu niet in wilt zien,» viel Willemien uit, toen Annie zich in Jennys baljapon aan mama vertoonde.

»Wat moet ik inzien?» vroeg Nel verbaasd.

»Wel, dat Annie vreeselijk onbeduidend is en dan haar manier van spreken en die flauwe kinderachtigheid, in April wordt ze veertien, dat jelui dat hier thuis nu niet inzien, ging ze maar op de Burgerschool met mijn vriendinnen om, maar die Oudendijkjes zijn al net zoo, en al Annies overige kennissen »

Annie is zoo hartelijk, zoo goed en ze doet zeker haar best, maar ze heeft niet zoo'n eerzucht als jij. . . ., Willemien». . . . Nel hield even op en keek haar mooi zusje aan.

»Nou, wat, ik?» vroeg ze uitdagend.

»Jij bent ontevreden en niet maar zoo'n beetje, heel erg en je doet soms zoo dwaas, zoo onnatuurlijk; toe, Wil, wat is er, waarom ben je eigenlijk zoo raar in den laatsten tijd?»

»Ik wist niet, dat ik onnatuurlijk en raar en dwaas was,» 't kwam er boos uit, maar nog veel boozer vervolgde ze: »Nou, goed dan, ik ben ook ontevreden, ik word behandeld als een baby inplaats van een meisje van bijna vijftien, ik ben geen kind meer, Nel, en Reina zegt ook, Reina vindt ook, dat mij veel meer vrijheid toekomt, vrijheid in alles. Ik wil mijn haar opsteken, lange rokken dragen, ik kan dat narijden van mama en jou niet langer uitstaan, ik verdraag 't niet langer, zie je!»

Nel knikte met haar donker hoofdje en er kwam een nauw merkbaar lachje om haar mond, zoo iets als..... o, is dat 't nou?..., alsof ze eindelijk iets gevonden had, waar ze al lang naar zocht.

Lachend kwam Annie weer binnen.

»Wat heb jij toch voor een intéressant verhaal gedaan, Wil, je was zoo druk; mama zegt, dat het best wat ingenomen *hiér*,» ze pakte de strook om haar hals »en wat uitgelegd *dáár* kon worden, dan past 't als een bus» en ze wreef over haar middel, »toe, waar hadden jelui het zoo druk over?»

Willemien antwoordde niet en Nel zeide »over lange rokken.»

»Nu, wij behoeven er vooreerst nog niet aan, misschien wel nooit als de reformkleedij doorgaat.»

»Praat niet over dingen, waar je geen verstand van hebt,» snauwde Willemien en trok de deur achter zich toe.

Annie zag Nel even verbaasd aan.

»Ze is vandaag niet best te spreken, maar wat een mooie bezending uit den Haag, erg aardig hè?»

»Hoe komt Willemien zoo kortaf, Ans?»

»O, 't is eigenlijk wel zielig, maar ze vindt hier niets meer prettig, sedert ze op Mertema-State heeft gelogeerd, ze wil alles anders, 't spijt me wel. Ze is erg innig met Reina, ze schrijven elkaar twee keer in de week en vroeger lazen we altijd elkaars brieven, die we kregen en die we schreven en nu doet ze er gloeiend geheimzinnig mee, één draagt ze er bij zich en . . . . . ze doet zoo damesachtig, heel anders dan vroeger, ik heb lang zoo'n gezelligheid niet meer aan Willemien . . . . ze ziet vreeselijk op me neer, maar, och, Wil heeft wel meer van die buien, ze kan toch zoo gezellig zijn en ze is erg knap, hè?»

»Ja, je moet maar geduld met haar hebben . . . kom, ik ga thee zetten, berg je alles in 't logeerkamertje?"

»Zeker,» beloofde Annie en begon met de kleeren uit de doozen op te vouwen. Ze was netjes en handig en terwijl ze zacht neuriede:

Es hat die Rose sich beklagt,
Dasz gar zu schnell der Duft vergehe,
Den ihr der Lenz gegeben habe,

deden haar gedachten wonderlijke sprongetjes.

Annie had een rijke fantazie en ze maakte altijd verhalen. Dat wil zeggen, ze schreef ze niet op, maar ze bedacht ze.

. . . . . Verbeel je, als nu eens . . . . . lag haar op de lippen en daar ze erg openhartig was, genoot de familie dikwijls van Annies invallen.

Verbeel je, als die Lili nu eens een groote snoes was, en haar vriendin werd, net als Reina van Willemien . . . als ze maar eenvoudig was, niet blufferig of zoo, omdat ze al zooveel gezien en beleefd had. 't Zou heel gezellig zijn. Ze voelde zich dikwijls wat alleen, nu Wil zich zoo weinig met haar bemoeide.

Later zou ze dan bij Lili logeeren in Parijs of Weenen of New-York, ja, waar niet?

Maar eerst moest ze nog een examen doen, welk dat wist ze nog niet. Als ze nu zoo vlug en knap als Willemien was en de heele familie verraste met ineens haar examen voor de een of andere klasse van 't gymnasium te doen, voor dezelfde als waarin Bert zat, neen, een lager dat was plezieriger voor Bert, maar 't idée . . . . ze had al werk genoeg om voor haar eigen school klaar te komen. Juist toen de toelatings-examens voor de burgerschool werden afgenomen, was ze heel ziek geweest en daardoor erg achter gekomen . . . . . ja . . . . . welk examen zou ze doen?»

Beneden speelde Nel 't voorspel van Gounods Ave-Maria.

Dolf speelde er viool bij en Annie met haar hoog zuiver sopraantje nam de zangpartij altijd graag op zich.

Die gekke Nel, nu speelde ze ineens een roffeltje.

»Ik kom, ik kom,» riep Annie en bij twee treden tegelijk rende ze naar beneden.

»Hoe gezellig zitten jelui hier,» zeide ze en keek met stralende, blije oogen de vroolijke, lichte kamer rond.

Het was de gewoonte dat er Zaterdagavonds muziek bij de Westlandten gemaakt werd of in den winter gedanst in de gang.

Het meerendeel van de familie was nog al muzikaal.

Buiten, door de halfgeopende balcondeuren, kletterde de regen op 't balcon en op de trap, die naar den tuin voerde.

Hoofdstuk II.

GROOTMAMA.

De oude mevrouw Westlandt woonde in een groot, ouderwetsch huis in de Maliebaan met haar huishoudster juffrouw Goosje, met Hendrik, den knecht en Neel en Miek, twee oude dienstboden.

Ze was een mooie, oude vrouw, met groote, heldere grijze oogen en prachtig zilvergrijs krulhaar, waarop ze altijd een aardig, kanten mutsje droeg.

»Precies een markiezinnegrootmoeder uit een Fransch boek», plaagde Nelly grootmama dikwijls.

Van haar drie kinderen was alleen de eenige zoon, de ingenieur Westlandt nog in leven.

De oudste dochter, die met notaris Van Mertema in Friesland getrouwd was, stierf aan longontsteking nu tien jaren geleden en de jongste, Elize voor twaalf jaar.

Haar dochter Marie, mevrouw Mertema, had ze nog levend gevonden, ze had haar in de korte, hevige ziekte op kunnen passen, maar Elize was in den vreemde, in een klein Zwitsersch dorpje gestorven, haar diepbedroefden man met een twee-jarig dochtertje achterlatend. Mevrouw

Westlandt had haar schoonzoon, Leo Collijnse, aangeboden om de kleine Lili op te voeden.

Maar daar wilde de vader niets van weten.

Lili was immers 't eenige, wat hem nog overbleef van zijn Elize. O, neen, hij zou haar geen minuut kunnen missen.

Sedert dien tijd zwierf de man van de eene plaats naar de andere, met zijn kind en zijn veel oudere zuster Marie-Thérèse en de grootmoeder had Elizes kind nog maar twee keer in haar leven gezien.

Hij was een zonderling . . . . Lilis vader.

Grootmama zuchtte en las den brief, dien ze uit haar sleutelmandje haalde

Baden, 17 September 18 . .

Lieve Moeder,

Over eenige maanden zend ik U Lili.

Ik heb hier heel lang over gedacht, maar ik wil toch, dat mijn kind de familie van haar moeder leert kennen.

Er zijn oogenblikken, dat ik twijfel of ik wel goed heb gedaan, of het niet beter was geweest, haar dadelijk bij U te brengen, inplaats van haar in mijn zwervend leven te laten deelen.

Marie-Thérèse en ik, we spreken er dikwijls over.

Of U tevreden over Uw kleinkind, over Lizes meisje zult zijn? Ik weet het niet.

Marie-Thérèse weet het ook niet, maar ze verbeeldt zich, dat Lili heel anders dan alle andere meisjes is.

Ik kan dat niet beoordeelen. Voor mij is ze het liefste schepseltje, dat er bestaat en ik kan U dan ook niet zeggen hoe oneindig veel 't mij kost, haar af te staan al is 't maar voor een poosje.

Misschien brengen wij haar samen.

Of ik haar lang kan missen, ik weet het niet.

Maar we zullen alles te zamen bespreken, niet waar, beste Moeder?

Hierbij een kleine aquarel.

't Stelt Lili voor op haar fiets.

Met veel hartelijke groeten van ons drietjes en van mijn klein meisje in 't bijzonder.

t. a. v. Leo Collijnse.

Weer zuchtte grootmama en weemoedig lachend bezag ze Lili's portret.

Ze vond zoo weinig terug van haar Elize in dat kleine duveltje met wilde, waaiende haren en. . . . nu zou ze haar in werkelijkheid zien.

Ze deed den brief in 't couvert, zette de aquarel op haar bureau en opende een smal, roze couvert, dat de post juist bracht en las in keurig, regelmatig meisjesschrift.

Mertema-State, Zaterdagmorgen.

Lieve Grootmama,

Mag ik a. s. Vrijdag bij U komen voor vier dagen? De dokter uit Heerenveen zegt, dat er een paar kiezen

van me geplombeerd moeten worden en dat ze dat in Utrecht zoo goed doen. Dat laatste verzon Papa.

Wilt U of Juffrouw Goosje met me mee gaan om een winterhoed en mantel te koopen of is het nog te vroeg in den tijd?

Hoe dol om U en de Westlandtjes weer te zien. Ik hoop, dat 't U maar schikt.

Met een innigen idéezoen,

Uwe U liefhebbende kleindochter
Reiniera van Mertema.

»Klein prinsesje komt, Goosje», zeide grootmama met blij, stralende oogen en reikte de magere, lange huishoudster met de trouwe, bruine oogen, die achter een bril schitterden, Reina's brief over.

»Prettig, mevrouw, nu ze kan op de groote logeerkamer slapen, want morgen gaat mevrouw Marie weer weg, en wat zal Willemien blij wezen, dat zijn tegenwoordig zulke dikke vriendinnen».

»Goosje?»

»Mevrouw?»

»Denk je er om, dat we vanmiddag flensjes hebben, Jaco en Bert houden er zooveel van.»

»Ik had er al om gedacht, mevrouw.»

»Mooi zoo. Wordt daar niet gebeld?»

»'t Is, mevrouw Marie, die uit de kerk komt, ik zal mevrouw even open doen. . . . . .

. . . . . .

't Was Zondagmiddag

En 't liep storm bij mevrouw Westlandt.

De kleinkinderen, die wel wisten, dat grootmama Zondags zooveel visites kreeg, kwamen niet voor een uur of vijf.

Buiten regende 't. Een echte, kille herfstregen met woeste windvlagen er tusschen door, maar binnen was 't gezellig, een lekker houtvuurtje knapte in den open haard en grootmama zat in haar eigen hoekje, in den ouderwetschen tapisseriestoel, waarvan de zitting een jonkvrouw met een spinnewiel voorstelde en de leuning een edelknaap met een valk.

Ze was een levendige, oude vrouw en stelde zoo'n belang in alles.

Mijnheer en mevrouw Oudendijk en de beide freules Fincken stonden op en een oogenblik was ze alleen met nicht Marie.

»Ik kan me best begrijpen, dat mevrouw Oudendijk dit een van de gezelligste kamers van heel Utrecht vindt.»

»Och, kom, Marie.»

»Heusch, tante, Ik meen 't. Al die aardige portretten, hier: de Westlandtjes en daar Reina, wat een snoesje.»

»'t Is zoo'n keurig prinsesje, die Reina, daar heb je geen idee van, Dolf Westlandt noemt haar altijd de landfreule bij uitnemendheid. O, die kinderen onder elkaar, je weet niet, Marie, hoe ik geniet als ik 't troepje om me heen heb.»

»Dat kan ik me best begrijpen, tante, en nu komt Lili ook. Lijkt ze op.... Elize?»

»Neen, ik denk 't niet, ik geloof 't niet, 't gebogen neusje misschien alleen, maar Lize was blond en zij donker,

kijk, ik wilde, dat Leo haar eens schilderde, heelemaal als een gewoon meisje, maar zie nu eens hier, tien portretten van Lili met dit van gisteren mee»....

Ze stonden op en bekeken, de portretjes in olie- en waterverf, in pen- en potloodteekeningen, die Leo Collijnse van zijn kind gemaakt had.

»Daar, als Zigeunermeisje, hier in 't costuum van 't Berner-Oberland, als Napolitaansche, als Gretchen, Mignon, als een fee, daar als kabouter, hier heb je haar op haar fiets, daar als Egyptische waterdraagster, en wat 't kind hier aan heeft, weet ik zelf niet, er staat niets achter of onder, begrijp jij dat?

»Neen!» lachte nicht Marie, »de een of andere Oostersche dracht met al die munten in haar haren, denk ik.»

»En ten slotte dit, maar dat heb ik in mijn lade.... Lili slapende.... er staat onder.... ons trésorke op mijn divan.»

»O, dat is 't liefste, wat een kind nog, wat een klein ding voor veertien.»

»Ja,» antwoordde grootmama zacht en bergde de kleine crayonteekening weer weg. »'t Zigeunermeisje vind ik ook altijd nog al aardig.»

»Mevrouw de Roze Cremers,» diende Hendrik aan.

Juist toen mevrouw Cremers naast nicht Marie zat, kwam Nelly binnen.

»Mijn kleindochter, Nelly Westlandt, de oudste van mijn kleinkinderen,» stelde grootmama Nelly voor.

Ze was een allerinnemendste verschijning, donker en slank in een effen, roodwollen japon, die haar uitstekend kleurde.

»Willemien in 't innemende,» dacht nicht Marie bij zich zelf, »en zonder dat tikje pedanterie.»

Eenvoudig en gemakkelijk sprak ze mee, even ondeugend lachend toen grootmama naar de anderen vroeg.

In 't kleine hoekkamertje zaten Annie, Taco en Bert.

»Hendrik,» riep Annie.

»Wat is er van je dienst Annie.»

»Hoe lang zit dat mensch al boven, ik bedoel mevrouw Cremers Roze of Roze Cremers.»

»Circa tien minuten.»

«O,» zuchtte Annie.

»Je kunt best naar boven gaan,» ried hij haar plagend aan.

»Als er visite is, voor geen geld.»

»De jaren zijn er voor, bijkans veertien, als ik me niet vergis.»

»Je bent een engel, Hendrik, als je even gaat kijken of vragen in de keuken, wat we eten?» vroeg Annie vurig.

»Meid, wees toch wijzer,» lachte Bert.

Hendrik ging goedig naar 't sous-terrein.

»Flensjes.»

»Ha, flensjes!» riep Taco blij, maar ineens betrok zijn gezicht, omdat 't hem speet, dat hij zich zoo kinderachtig blij aanstelde en met iets quasi voornaams tegen Bert:

»Zeg, kerel, flensjes, dat is zoo goed voor de vulling van je maag.»

»Juist, voor de vulling, daar heeft de jongenheer gelijk aan,» viel Hendrik droogjes in en ging naar de deur om een oude dame open te doen.

»Ik zou me anders maar niet zoo geneeren, dat ik van flensjes hield,» plaagde Annie en sloeg Taco op zijn rug, »hemel en aarde, wat gloeiend vervelend die visites!» zuchtte ze. . . . . .

Nauwelijks had Hendrik de deur achter de laatste bezoekster toegedaan of Annie en de jongens vlogen naar boven en grootmama dreigde haast te stikken in Annies onstuimige omhelzing.

»Mijn allerliefste engel, wat hebben die menschen u weer opgehouden, wat taai al die bezoeken, o, snoes van een dot, wat zit u weer zalig op de tapisserie – jonkvrouw, ik was toch zoo blij, dat 't eindelijk mijn beurt was en ik speel van avond voor 't heele gezelschap, de Elégie van Niels Gade, zonder fouten, is 't niet Nel?«

Bert tilde haar vierkant op:

»Grootmama, Ans is weer zoo'n miss Wervelwind en haar woordenvloed is gewoon niet te stuiten, nu komt Taco aan de beurt, Ans, omhels nicht Marie en juffrouw Goosje nou maar eerst af.»

»Och,» lachtte Annie en vleide zich als een speelsch, gracieus poesje naast nicht Marie op de canapée.

't Was altijd heel vroolijk zoo'n Zondag bij Grootmama en toen Nel met nicht Marie in gesprek was en de jongens halma speelden, bekeek Ans met grootmama al de portretten van Lili en fluisterde haar vertrouwelijk in: »Ziet u, ik hoop, dat Lili nu eens erg op mij is, iedereen is innig met elkaar en ik ben met niemand fel.»

»Lili zal misschien wat anders dan jelui zijn, ze heeft

zoo'n heele andere jeugd, zoo'n wonderlijk, ongeregeld leven met al dat reizen en trekken.»

»Al is ze nog zoo vreemd, ik zal toch lief tegen haar zijn, want» . . . . . en Annie die eigenlijk niet fluisteren kon, lispelde nu aan grootmama's oor . . . . . »ze heeft geen mama en geen broers en zusters en dat is altijd zielig.»

Grootmama trok haar even naar zich toe en zoende haar.

Ze was geen sentimenteele, oude vrouw, maar haar oogen werden altijd wat vochtig, die gekke Annie, ze was zoo'n luchtig, druk ding, ze leek zoo oppervlakkig en toch . . . . . en toch . . . . .

Om half tien stonden ze op.

»Ans, dank je voor Niels Gade, 't was heel mooi,» lachte juffrouw Goosje, die geen zier verstand van muziek had.

»Je zit er altijd zoo aardig voor ,net dat schilderij van Beethoven of Mozart, die voor 't eene of andere hof speelt, Nelly, lach nu niet.»

»Nel lacht niet, ze vindt uw uitlegging alleen maar wat vaag, juffrouw Goos,» plaagde Bert.

»O, ja, kinders, voor ik het vergeet, zeg aan Willemien, dat ze, zoolang Reina hier is, mijn logée is, die twee zijn toch zoo samen, dat ik ze stellig geen grooter plezier kan doen.»

Even, heel even, trok Nelly haar wenkbrauwen op, maar dadelijk zeide ze: »Best, grootmama, Willemien zal 't heerlijk vinden.»

Buiten nam ze Annies arm en met veerkrachtige pasjes volgden ze de jongens.

»Zeg, 't is droog, we moesten maar loopen, niet op een tram wachten, hè»? vond Nel.

»Prettig voor Willemien, Nel.»

»Ja, ... ik hoop nu maar, dat haar humeur er na die vier dagen niet erger op wordt.»

»Och, 't zal niet, 't zijn maar buien van Willemien, mag ik 't haar vertellen, wanneer ze al boven in 't kamertje is?»

»Goed.»

Willemien lag er al in en hield zich slapende.

Dat flauwe geratel van Annie ook altijd, haar eigen gedachten waren vrij wat interessanter.

»Willemien, slaap je al?»

Geen antwoord.

»Willemien, ik heb je een verrassing te vertellen!»

»'t Zal wat zijn,» bromde ze en dacht: »Zeker een lapje zijde voor Sint-Nicolaas-handwerkjes wat ze van grootmama kreeg en dat ze met me wil deelen of wat chocolaadjes, die ze voor me bewaarde, Annie was nu eenmaal zoo kinderachtig.

»Nou, wat dan?» vroeg ze ongeduldig.

»Of je van Vrijdag tot Maandag in de Baan komt logeeren om Reina gezelschap te houden?»

»Reina?» riep Willemien, klaar wakker en bijna juichend uit.

»Ja, ze moet hier wezen voor haar kiezen.»

»O, hoe dol, heerlijk en wat heeft Nel gezegd?»

»Dat je 't wel prettig zoudt vinden.»

»Ja, natuurlijk.»

Met een bezwaard gevoel ging Annie in bed. Gek . . . Zaterdags om twaalf uur, dan was 't een zee van vrijheid en tijd, die je voor je hadt en . . . . ineens was 't Zondagavond . . . . .

»Morgen, Maandag, Nederlandsche taal en theorie van 't rekenen, Willemien, zoo vervelend.»

Maar Willemien, heelemaal verdiept in 't plezier van Reina weer te zien, antwoordde wat koud en kort:

»Och kom, dat leeren op jou school heeft niets om 't lijf, bij jelui wordt er van 't rekenen en de taal heelemaal geen werk gemaakt, als je nou op de burgerschool ging.»

»Jij, met je burgerschool,» viel Annie in.

»En jij bent een Maandaghouder, houdster meen ik en laten we nu gaan slapen.»

»Nacht,» zeide Annie mat.

»Nacht, Ans,» kwam er opgewekt uit 't andere bed.

Verwarde gedachten van luie metselaarsknechts in witte pakken, die op de banken van 't bolwerk zaten, van de deelbaarheid der getallen, van al die soorten van werkwoorden, hè, zoo'n gezeur! . . . .

Ze was toch wel een Maandaghoudster, toch wel wat! . . .

Hoofdstuk III.

REINA VAN MERTEMA.

Met kleine, ongeduldige trippelpasjes liep Reina van Mertema op en neer langs de meisjes-burgerschool.

Ze was heel mooi en deed denken aan een Engelsch plaatje uit een der Kerstnummers van de *Graphic* of de *London-News*.

. . . . Een prinsesje, een landfreule . . . . een fee uit een mooi geillustreerd kinderboek.

Haar prachtige, goudblonde haren woeien om haar heen, hulden haar als 't ware in een zonnig-gouden manteltje, haar blauwe oogen keken vriendelijk stralend naar de gesloten deuren, 't kinderlijke mondje en 't heele tengere meisjesfiguur kregen iets voornaams door 't zacht gebogen neusje en de hooge, prachtig geteekende, donkerblonde wenkbrauwen.

Vooral die wenkbrauwen gaven iets gedecideerds aan 't jonge gezichtje, dat haast streng had kunnen zijn, als daar niet dat vroolijke, lachende mondje en die kuiltjes in kin en wangen waren geweest.

Hoog, in de ijle herfstlucht speelde de Dom met vroolijk gekling-klang.

Kleine en groote, wollige en grillig gevormde wolken trokken langs den hemel en de warme Septemberzon scheen over de herfstachtig getinte boomen van den Witten Vrouwensingel, over de keurig onderhouden bloemperken en over 't slanke meisje in 't blauw serge pakje met haar tooverachtig zonnehaar,

Eindelijk gingen de deuren open.

Neen, dat was Willemiens klasse niet.

De meisjes, die langs haar gingen, namen haar bewonderend op en Reina, even wat verlegen voor al die blauwe, bruine en grijze oogen, keerde zich om en liep een eindje verder op.

»Wie ze zijn zou, dat beeldige meisje»?

»Wat een snoes»!

»Om zulk haar te hebben».

»Ik weet, wie ze is, een nichtje van Willemien Westlandt».

»Kom»?

»Heusch waar, we zullen langzaam oploopen, dan zal je 't zien».

Reina keerde zich om. Wat bleef Willemien een eeuw weg . . . . ha, daar was ze en uit al 't geroezemoes van die hooge meisjesstemmen riep Willemien, vroolijk:

»Heb je lang moeten wachten, Reina»?

»Een klein kwartier; grootmama zeide al, dat ik te vroeg van huis ging».

Ze lachten en gingen stevig gearmd door al de meisjes heen.

Willemien groette haar kennissen een beetje haastig en haar hartje klopte wat hoog, heerlijk, toch om zoo'n mooi, lief nichtje te hebben.

Ze had best gemerkt hoe de meisjes uit de groote klassen Reina bewonderden en met een glorierijk gevoel, stapte ze, druk pratend voort, met dansende, veerkrachtige passen, terwijl de zijden, gouden krullen telkens in haar gezicht woeien.

»Dat lastige haar van jou.»

»Ik zal 't in een vlecht gaan dragen, 't is wel wat kinderachtig zoo los nog.»

»Dit zal mooier staan,» meende Willemien.

»Wat heb je van morgen gedaan, Willy?»

»O, rekenen, Engelsch, natuurkunde en 't laatste uur Nederlandsch en ik heb niets te doen van avond, alleen mijn geschiedenis overlezen, ik heb de heele week vooruit gewerkt, toen ik wist, dat jij kwam.»

»En vanavond zullen we de deur toe doen, dan hoort niemand, dat we napraten, hé?»

»Ja, en dan ben jij niet zoo moe als gisteren van dat gepeuter in je mond.»

»Neen, ik was er half suf van. Wat gaan we van middag doen?»

Nu als je klaar bent met je hoed en mantel, wandelen en dan.... tracteer ik je op taartjes.»

»Neen, ik jou.»

»'t Idee, in Heerenveen ben jij gastvrouw, hier, in Utrecht ik.»

Voor het raam stonden grootmama en juffrouw Goosje.

»Och, mevrouw, wat zijn 't toch knappe kinders, net een plaat die twee.»

Grootmama lachte.

»Waarom lacht u, mevrouw?»

»Wel, Goosje, ik vind ze zoo grappig deze twee.»

»Grappig, hoe zoo, mevrouw?»

»'t Zijn nog zulke echte kinderen en ze willen dolgraag dames zijn, Willemien vooral en die Reina, die zoo ferm lijkt en die zoo den indruk geeft of ze precies weet, wat ze wil, doet blindelings wat Willy zegt en die innigheid. Als ze hun damesachtigheid vergeten en een oogenblik niet zoo gewichtig doen, zijn ze weer heel anders.»

Goosje lachte ook van den weeromstuit. . . . . .

. . . . . .

Reina was goed geslaagd met haar kleeren.

»Nu, meisjes, niet te laat thuiskomen, vroeg grootmama.

»Neen, grootmoesje, heusch niet,» beloofde Reina.

Even later waren ze in druk gesprek. Reina vertelde van mevrouw Janzen, die 't huishouden deed en haar, Reina, zoo belachelijk klein hield, van den gouverneur, mijnheer de Bruin, die beter kijk op de dingen had.

»Zou je nooit naar kostschool gaan, denk je?»

»Jawel, maar dit jaar nog niet.»

Ze moest twee potlooden voor de jongere broertjes Sjoerd en Frank, koopen, die met haar van mijnheer de Bruin leerden.

»Zullen we nu naar een taartjeswinkel gaan?» vroeg Reina, toen ze de potlooden had. »Waarom lachten die dames in den winkel, Wil?»

»Omdat je zoo Friesch praat.»

»Doe ik 't dan zoo erg?»

»Neen, erg niet, Dolf zegt 't klinkt zoo aardig. Weet je, dat Annie van middag komt eten?»

»Ja!»

Willemien had het op haar lippen om te vragen: »Zou je het niet prettiger vinden, als ze niet kwam,» maar ze vroeg 't niet en opende de deur van den banketwinkel.

Voor Reina, die daar op dat verre, eenzame Mertema-State woonde, was 't een genot in dat gezellige, kleine kamertje te zitten naast Willemien, haar liefste nichtje, haar eenige vriendin.

»Willy,» zei ze ineens, »ik ben toch zoo vreeselijk blij, dat ik je nu zoo goed ken na die logeerpartij van vanden-zomer. Zie je, jij hebt een zee van vriendinnen, maar ik heb er geen een en ik ben zoo trotsch op je, je bent verschrikkelijk knap, is 't niet?»

»Och, ik leer vlug en ik houd er van,» antwoordde Willemien quasi luchtig, hoewel ze in haar hart genoot van Reina's bewondering.

»Neen, ik hou niets van leeren, ik wilde, dat 't maar wat opschoot.»

»Hoe meen je, maar neem eerst nog een taartje, hier zoo een met schuim, daar zit abrikozenjam onder.»

»Neem jij er dan ook nog een?»

»Ja, net zoo een.»

»Ik bedoel,» hervatte Reina en veegde de kruimeltjes van haar mantel, »dat ik zoo graag groot zou zijn, vol-

wassen, wil ik zeggen (groot vond ze zoo'n kinderachtige uitdrukking). Zie je, niet die lessen van uur tot uur, die vervelende wandelingen, die eeuwige rijtoeren, maar dat ik 't huishouden voor papa mocht doen en dat ik vrij was om te zeggen, nu ga ik lezen, nu uit, nu vraag ik Willy te logeeren en nu ga ik er zelf eens uit, begrijp je?»

»Zeker . . . . . maar we verschillen wel veel, onze smaken vooral.»

»Hoezoo?»

»Ik houd meer van studie.»

Reina liet het mooie, blonde hoofdje op haar keurig geganteerd handje rusten.

»Ja, de studie,» zeide ze vaag. »Ze had een mooi ding willen missen om ook te kunnen zeggen: ik houd van studie, maar daar kwam haar eerlijkheid tegenop en zuchtend dronk ze een slokje water.

Studie . . . . . 't was zoo'n echt ferm woord voor Willemien. Andere meisjes spraken van school, of lessen, of leeren . . . . . maar studie, het deed zoo denken aan een groot bureau-ministre vol spraakkunsten, schriften, dictionnaires en encyclopaediëen.

»Wat denk je te worden, Wil?»

Willemien streek een beetje aanstellerig over haar voorhoofd . . . . . »'t liefst zou ik in de medicijnen studeeren, maar ik denk, dat 't wel op middelbaar letterkunde zal neerkomen.»

»O,» Reina had geen flauw idée van examens. 't Eenige

wat ze wist, was dat er tegenwoordig ook wel meisjes op 't »gym» gingen, dat gymnasiasten later studenten werden en dat haast alle meisjes voor iets leerden.

»Ik houd niet van huishouden,» zeide Willemien.

»Och,» liet Reina zich uit, »'t hangt er van af. Mevrouw Janzen eens helpen met iets klaar te maken.»

»'t Is geestdoodend,» vond Willemien »en ik geloof ook niet, Reina, dat dat jou levensdoel is.»

»Mijn levensdoel?» Reina schrikte op, ze dacht juist dat abrikozenjam zoo verschillend kon smaken, deze was echt frisch en lekker.

Wat was Willemien toch vreeselijk knap.... een levensdoel.... als ze nu maar niets doms zeide.

»Achttien jaar, dat is altijd zoo'n punt hè, daar denk ik dikwijls aan.»

»Och, onze levens verschillen zoo, jij zult later niet zoo'n echte huishoudster zijn, maar je zult meer de eer van Mertama-State op houden, visites maken en menschen ontvangen, partijen geven en ik moet mijn eigen brood verdienen, wij zijn met zooveel».... ineens greep ze Reina's hand

Reina keek haar verbaasd aan, maar Willemien legde haar vinger op haar lippen en wenkte Reina om achterover te leunen, zoodat de dames, die iets in den winkel kwamen bestellen haar niet in 't oog kregen.

»Waarom verstopte je je?» vroeg Reina half lachend, half verschrikt toen de dames weg waren.

»'t Was Nel met twee van haar kennissen, en dan zou

ze er misschien iets van zeggen, papa houdt er niets van, dat we 's middags ergens zoo gaan snoepen.

»Maar 't is toch niet bepaald ongemanierd?« vroeg Reina angstig, want ze was heel bang om iets te doen, wat maar onbehoorlijk leek.

»Wel, neen,« antwoordde Willemien luchtig.... »alleen, zou ik 't maar niet aan grootmama zeggen. Oudere menschen hebben natuurlijk ook ouderwetsche idees, dat spreekt!«

»Ja.«

»Nu, eet maar flink van middag, anders zegt juffrouw Goosje nog: zeker taartjes gegeten.... en laten we maar opstaan en nog een eindje omwandelen, he?«

»Best«. . . . . .

. . . . . .

Na het eten ging grootmama naar 't salon haar dutje doen.

»Komen jelui kwart voor achten binnen thee drinken, meisjes?«

»Graag, grootmama.«

Annie pelde haar noot nog en Willemien en Reina zaten op de rood leeren canapé.

»Wat hebben jelui na de koffie eigenlijk gedaan, den heelen middag rond gesjouwd?« vroeg Annie.

»Gewandeld.«

»Wat zijn jelui toch een paar innige vriendinnen om daar zoo hand aan hand te zitten, precies een span.«

Reina lachte.

»He, Annie, je kunt je zoo unladylike uitdrukken, een

span, wie zegt nu span», zeide Willemien geërgerd.

»Nou, paartje, dan, dat komt op 't zelfde neer».

»Smak toch niet zoo, jawel, nu nog een slok achteraan, je lijkt Lodi wel».

Annie gaf geen antwoord, vouwde haar servet op, lachte tegen Neeltje, die af kwam nemen en ging op een laag stoeltje zitten.

Reina en Willemien begonnen een half fluisterend gesprek en Annie vroeg Neeltje naar de kinderen van haar zuster.

Neeltje, heel uitvoerig, legde Annie alles van de laatste ziekte uit.

Toen het tafelkleed over de tafel lag en Neeltje verdwenen was, keerde Annie haar stoeltje naar de canapé en vroeg »wat zullen we nu eens doen?»

»Wel, praten, wat anders?»

»O, ik dacht een spelletje halma of go-bang .... maar jelui moet niet zoo fluisteren als Neeltje er is, ze had, dunkt me, zoo 'n gegeneerd gevoel».

»Och», Willemien haalde de schouders op.

»Vin je 't niet aardig, dat Lili komt, Reina»? vroeg Annie, nu ze merkte, dat er geen spel zou gedaan worden.

»Ja, Ans, erg leuk, en jij Willemien»?

»Zeker, 't is zoo'n variatie, hoewel» .... en ze liet haar stem dalen, »na alles, wat je van haar hoort, ben ik nog zoo zeker niet, of ze erg in mijn smaak zal vallen, zou ze nog al belezen zijn en dan, ze ziet er wat kinderachtig uit».

»Dat doet er heelemaal niets toe en wat raakt 't jou

of ze belezen is of niet»? viel Annie driftig uit, »daar is ze geen zier minder om».

»Toch wel, voor de gesprekken, kind», zeide Willemien uit de hoogte.

»Gesprekken, gesprekken, vervelende, oude teut, die je bent», Annie kreeg de portefeuille en ging met haar rug naar die »lamlendige kinderen», zooals ze ze in haar idée noemde, zitten.

»Ans maakt altijd scènes», fluisterde Willemien.

In haar hart vond Reina, dat Willemien nog al aanleiding had gegeven, maar Annie was ook wat jongensachtig in haar uitdrukkingen. Annie beduidde veel minder.

»Ans, wat zie je, is er wat bijzonder aardigs bij?»

»Daar, als je kijken wilt, die heb ik uit,» en ze reikte Reina de *Gartenlaube* aan.

Van tijd tot tijd keek ze op de pendule of het haast nog geen tijd was om naar Grootmama te gaan. Ze begreep niets van 't geen ze las, ze tuurde half over *Eigen Haard* heen en keek met oogen, die toch niets zagen naar een plaat: de steenlegging van een gebouw in Indië.

Achter haar fluisterden en lachten Wil en Reina. Dáár, nu begon Wil op te snijden en Reina bewonderde haar veelbelezenheid. Had grootmama haar maar thuis gelaten, ze had er niets aan, zat er eigenlijk maar zoo wat voor gek bij en die Reina, die zoo gemanierd moest verbeelden!... hoor Willemien eens: Lessing, Schiller, Vondel, en wie had ze daar bij den kop, o, de een of andere Fransche piot, ze ging het opzeggen ook.

Adieu, charmant pays de France,

Lili, die dol op alle dieren was. (Blz. 39).

Que je dois tant chérir,
Berceau de mon heureuse enfance,
Adieu, te quitter, c'est mourir.

»Beeldig», lispelde Reina, »en wat spreek je 't mooi uit.»

»Les adieux de Marie Stuart», legde Willemien uit, »ja, mijn uitspraak is niet kwaad, nu zal ik Tennysons May-Queen eens voor je reciteeren».

»Moet je dat allemaal uit je hoofd leeren»?

»Neen, dat doe ik voor mijn plezier».

»O!»

Annie stootte haar voeten tegen den tafelpoot. 't Maakte haar ongeduldig. Die gemanierde Reina kon ook wel eens wat notitie van haar nemen.

»Kom, 't is tijd, ik ga wat thee leppen». Ze zeide het met opzet ruw. Juist goed voor die vervelende teemkinderen.

»O, is 't al tijd, dan ga ik me even wat opknappen, boven». zeide Reina.

Arm in arm gingen ze naar boven.

»Annie, ga je niet mee?» vroeg Reina.

»Neen», antwoordde Annie en deed de salondeur open.

»Zoo, Ansje, waar zijn de anderen?»

»Handen wasschen, haren opkammen en zoo».

»Moest jij dat niet doen?»

»Ik heb niet met mijn handen gegeten, en waar zijn de vingerbakjes anders voor»? lachte ze, »neen, grootmoezie, ik wil niet zulke ongemanierde dingen zeggen, maar laten we nu eens gezellig over den ouden tijd

spreken, mag ik voor u thee schenken, toe, ja? En vertelt u me nog eens wat van Lili?»

»Kind, ik weet niets meer,» en de oude oogen volgden met plezier 't élégante figuurtje, voor de theetafel, de kleine, bruine handjes, die zoo gracieus met de teere Japaansche kopjes omgingen.

Eindelijk kwamen Reina en Willemien weer beneden en vonden grootmama en Annie in een levendig gesprek over de Oudendijkjes.

»Ziet u», legde Annie uit, »iedereen houdt meer van Meta, want die praat zoo aardig en doet zich engelachtig voor, niet dat ze valsch is en thuis drakig doet, dat ook weer niet, maar Emmy is altijd lijzig en zoo lomp en dik en lui en daardoor heeft niemand aardigheid in Em, maar Em heeft een hart van goud, dat is de waarheid».

»En heb jij dat ontdekt?» spotte Willemien.

»Ik zit op school naast haar», antwoordde Annie wat kort. Den verderen tijd was Annie stil en telde een haakpatroon voor grootmama uit.

Ze waschte de kopjes om en tegen halftien kwam Bert haar halen.

En 't viel Grootmama en juffrouw Goosje alle twee op, dat Annie zich dadelijk klaarmaakte om mee te gaan en zelfs Bert aanspoorde om nu maar op te stappen, 't was altijd zoo'n eind.

Annie, die iets »een eind», vond.

»Wat scheelt jou?» vroeg Bert toen ze een paar huizen ver waren.

»Mij?»

»Ja, jou, wie anders?»

Geen antwoord.

»Grien je, ben je ziek?»

Ze gaf nog geen antwoord en wreef met de hand over haar gezicht.

Bert, de vroolijke, ruwe Bert pakte haar bij haar schouder en deed haar met een ruk stil staan.

»Drommels, zeg nou toch, wat er is, Ans?»

Ze slikte haar tranen weg.

»Och, Bert, 't is eigenlijk de moeite niet waard, maar ik heb zoo'n zielig gevoel, zoo vreeselijk zielig, weet je.»

»Waarom?» vroeg hij ongewoon zacht.

»Willemien en Reina waren zoo pikkelig tegen me, Reina eigenlijk niet, die zeide niets, ik ergerde ze aldoor en ze lieten er me maar bij zitten, nu ik 't vertel, vind ik 't zelf al zoo erg niet meer, maar ik had een gloeiend vervelend gevoel, grootmama had me liever thuis moeten laten, ik voelde me te veel en dat is niet prettig, Bert.»

»Om den drommel niet.»

»Maar je spreekt er thuis niet over, ik haat al dat geklik en geklaag.»

»Waarachtig niet.»

»En Bert, mijn oogen?»

»Allo, onder een lantaarn.»

Ze zag hem lachend door haar betraande oogen aan.

»Annikan, we moeten heelemaal buiten om gaan, die lamme tranen ook, trek je toch niks van die malle meiden an, jij bent mijn lievelings-zuster en Willemien met al haar pedanterie moet maar oppassen, anders krijgt

ze met mij te doen en ga ik haar Professor Wil noemen, waar iedereen bij is.

»Dat zou te kras zijn, Bert.»

»Nou, goed, dan als we onder ons zijn en nou loopen we den Maliesingel op een draf af en houden halt op den hoek, dan krijg je veel wind in je gezicht en drogen je wangen en oogen en ziet geen sterveling iets van het geleden leed.»

»Één, twéé, drie!»

Hij slierde haar mee en ze renden als twee bezetenen de enkele menschen, die hen tegen kwamen, voorbij.

»Ze denken nog, dat 't een schaking is,» lachte Bert.

»Ja, ja,» proestte Annie, half buiten adem het uit. . .

. . . . . .

»En nu gaan we in lang nog niet slapen,» zeide Willemien, toen ze haar schoenen buiten de deur zette.

»Zal ik bij jou komen of jij bij mij?» vroeg Reina. »Zie je met 't oog op 't fluisteren, dacht ik, dat mijn bed het meest geschikt was, zoo geheimzinnig, die donkere, groene gordijnen.»

Willemien draaide het gas uit.

't Nachtlichtje gaf iets sprookjesachtig aan de groote, ouderwetsche kamer.

't Was een aardig nachtlicht.

Tusschen twee koperen zuiltjes hing een koperen kantwerkachtig kokertje, met kleurige steenen of glazen er tusschen. In het kokertje hing 't glaasje met 't licht, dat door die helle steenen scheen en geheimzinnige lichtbundeltjes in alle hoeken wierp, fel rood, groen, blauw, geel, lichtrood en lichtblauw.

Reina borstelde haar haren.

Ze was nu precies een fee, in haar lange, witte nachtjapon op kleine, Indische muiltjes met koperen hakjes, en Willemien kon de oogen haast niet van haar afwenden, zoo mooi vond ze haar.

»Nu, ik ben klaar, kom je?» en Reina rolde in bed.

Eerst rekenden ze uit hoe lang 't zou duren, eer ze elkaar weer zagen, met de Kerstvacantie. »Op zijn minst genomen tien ferme weken,» zuchtte Reina. »Voor jou gaat alles veel gauwer voorbij, Willy, jij hebt zoo'n druk leven, maar ik ben altijd zoo alleen, zoo vreeselijk eenzaam en ik kan nu eenmaal niet zoo opgaan in mijn leeren. als 't uur voorbij is, is 't voorbij en daarmee uit, maar jij hebt 't zoo gezellig met je zusters en al de jongens en de tweelingen en je kennissen en grootmama, hier, is 't niet?»

»Ik word zoo nagereden, door mama en Nel, o, ik houd niets van al die meisjes die zoo uit huis praten, maar jij, mijn vertrouwde vriendin . . . . . .

Ze gingen nu gearmd liggen.

Reina voelde zich gestreeld, dat die trotsche, eerzuchtige Willemien, die zoo vreeselijk knap was, haar heelemaal vertrouwde en zacht beklagend vroeg ze ... Nu, verder Willy?»

»Geen zier vrijheid, zie je. Als mijn werk af is, dan muziek maken of binnen om de tafel lezen. Dan is 't —: wat lees je? Dat of dit? Nog niets voor jou, zonde, dat je 't nu al leest, je begrijpt, je snapt er 't mooie nog niet van, wacht nog een paar jaartjes, altijd die paar jaartjes. De oudste of de jongste zijn, maar zoo midden in, dat *is* vervelend.

»Nel, Dolf, Bert en Taco zijn de oudsten. Lodi en Puck de kleintjes.

»En jij en Ans zoo midden in. Hoe vind Ans het?»

»Ans, goed, denk ik, dat weet ik niet, Annie is zoo heel anders, die heeft altijd pret, die is vreeselijk oppervlakkig. Spreekt Taco wel eens over Annie, als hij thuis is?»

»Ja.»

»Veel?»

»Meer dan over jou, Annie is altijd overal bij, lijkt me. Dan is ze met de jongens uit geweest of ze heeft hun geholpen met natuurkundige proeven, altijd uit Taco's verhalen en brieven merk ik dat zoo.»

»Vindt hij .... Ans aardiger dan mij, eerlijk zeggen, gerust maar.»

»Ja, eigenlijk wel, zie je, ik kan me het niet begrijpen.»

»O, ik best,» en Willemien in een soort behoefte om zich heel gewichtig voor te doen.... »zie je, menschen, die wat hooger dan het gewone gros staan, hebben het altijd moeilijker.»

»Dat zal wel.»

»Dat is zoo,» zei Willemien beslist.

Reina knikte en zag naar 't roode en groene schijnsel dat in de kussens haast in elkaar scheen. Precies een gedeelte van een regenboog.

»Annie is gewoon, akelig, dood gewoon, ik ben, wat je noemt begaafd.... ze aarzelde even.... ten minste heel vlug, Annie heeft altijd tijd voor mama, voor Nel, voor al die verzinsels van de jongens, ik niet. Ik werk en laat me daar nooit afhalen, ik versnipper mijn tijd nooit,

ik ben te veel iemand uit *een* stuk, alles of niets, is mijn levensmotto, ik wil iets presteeren.... ik kan nu eenmaal niet prullig zijn.»

»Maar 't is prachtig, juist prachtig,» murmelde Reina, ik heb zoo'n trotsch gevoel, dat je mijn vriendin bent en ik vind het heerlijk, dat je me dit alles zegt.»

Ze lagen nu even stil.

De Dom speelde, sloeg twaalf uur.

»Nu is 't al Zondag!» merkte Reina op.

»Ja.» Willemien vond het wat nuchter dat gezegde na zoo iets treffends als 't gesprek van daar even. Ze stond nu eenmaal wat hooger dan Reina ook en om af te dalen zeide ze. »Morgen komen Taco en de tweelingen eten.»

»Dolf niet.»

»Neen, hij blijft thuis, spijt 't je?

»Nee.... n.... ik ben nooit op mijn gemak met Dolf, niet om zijn gebrek of zoo, maar hij kan zoo.... zoo spottend doen.»

Gek, maar ineens had Willemien spijt over haar gesprek. 't Leek haar niet waar, niet heelemaal zooals 't wel was. Dolf, als hij 't eens gehoord had, dan zou hij haar kin vast houden en zoo eventjes zeggen, »Willemijn, je denkt toch niet, dat je een genie bent, he?» Of, »Poes, je kamt je zelf toch niet te veel op?»

»Nu?» vroeg Reina.

»Dolf, spottend, neen, 't lijkt maar zoo.»

»Willen we gaan slapen of?» vroeg Reina wat onzeker, hoe die vraag opgenomen zou worden.

»Ja, best«, en Willemien stapte naar den overkant, naar het ledikant zonder gordijnen.

»'t Licht uitblazen?«

»Ja, 't geeft wel zoo'n soort baklucht, maar toch maar doen?«

»Ja«

Ze spraken niet meer, maar ze konden toch niet slapen.

Willemien had spijt, dat ze zich begaafd genoemd had want dat was ze niet.... neen! Als Reina nu maar niet dacht, dat ze niet van haar familie hield. Want dat deed ze wel, heusch wel.

En Reina, keek naar 't donkere hoofdje aan de overzij. Prachtig kon Willemien spreken, verbeel je, ze kende zich heelemaal en zelfkennis was zoo moeilijk, ze had er nog eens een opstel voor mijnheer de Bruin over gemaakt... alles of niets.... een levensmotto. Als zij een levensmotto moest hebben, wat zou ze dan kiezen...., eerlijk duurt het langst.... men moet het ijzer smeden als 't heet is,..., hoogmoed komt voor den val.... voorzichtigheid is de moeder van de porceleinkast.... ze brak nooit wat, tenminste bijna nooit, ze jokte niet en hoogmoedig was ze ook niet. Wat dan? Wat waren haar ondeugden?

Dat wist ze niet.

Gek ..., maar ze was nu te slaperig, waar kreeg ze dan nog wel eens straf voor?

Maar ze kreeg haast nooit straf.

Was ze dan volmaakt?

Natuurlijk niet.

Hè, dat vervelende motto hield haar uit den slaap.

Maar 't was ook niet noodig zoo'n motto.

Ze kon er best komen zonder motto . . . . . .

. . . . . .

De Centraal snorde over de Veluwe.

Langzaam trokken de herfstnevels op en Reina van Mertema keek naar de heuvelachtige hei, vol kleine en groote sparren en soezerig zag ze naar de telegraafdraden, die dansten, altijd gelijkmatig op en dan neer en dan weer met zoo'n klein, haastig rukje op.

Ze zat alleen in haar dames-coupé en ze gooide de blauwe baret op de overbank om beter tegen de mollige, roode kussens te leunen en te . . . . . denken.

Te denken of meer nog te droomen.

Prettige dagen waren het geweest in Utrecht en die Willemien. Wat stond Willemien hoog . . . . hooger dan 't gros. Alles of niets . . . . . prachtig net voor een groot man, een gezegde voor . . . . . ja . . . . . voor Napoleon, Ja, juist . . . . . Napoleon.

En dat andere gesprek in den taartjeswinkel . . . . . ze kon een heeleboel leeren van Willemien.

Maar 't was misschien toch maar erg goed, dat ze niet op dezelfde school gingen, want wie weet, misschien zou Willemien haar dan ook wel . . . . . akelig . . . . . doodgewoon vinden, net zoo als ze Annie vond.

Liever Willy's vriendin dan haar zuster zijn . . . . zoo heel makkelijk was Willemien stellig niet voor Ans.

Kleine, armoedige hutjes vlogen haar voorbij, torentjes doken op en kropen haastig weer weg achter heuvels en boschjes.

Daar, ze naderde Zwolle.

Nu kijken of ze papa zag. Ze zouden samen verder naar 't Noorden gaan.

Ze zette haar baret weer op, inspecteerde de vuile puntjes van haar knooplaarzen en veegde ze, zoo goed als 't kon, af aan 't kleedje, dat op den grond lag.

Toen neuriede zij een wijsje op de maat van 't gerol en gerikketik der wielen, tot ze Zwolle binnenstoomde en papa al dadelijk in 't oog kreeg.

Hoofdstuk IV.

LILI COLLIJNSE.

»Je wordt toch niet moe, Trésor?»

»O, neen.»

»Je kunt wel wat meer leunen, zoo . . . ja, zoo, heel goed.»

't Was een hoog vertrek, 't atelier van den schilder Collijnse, heel hoog en heel ruim. Hij zelf, een flinke, groote man in een grijs fluweel buisje, leek haast klein in dat groote, lichte atelier. waar twee ezels naast elkaar stonden, op 't eene een groot, nog niet voltooid mannenportret, op 't andere, dat van een meisje, in de kleedij der Spaanschen met een kleurigen hoofddoek, een los, wit jakje, een geel zijden rokje en groote, schitterende ringen in de ooren.

Zacht floot de schilder een melodie uit de Carmen.

Achter de portières, die het atelier van een ander vertrek scheidden, klonk een zachte vrouwenstem, die 't zelfde wijsje neuriede en dan ineens:

»Leo!»

»Marie-Thérése, stoor papa toch niet, 't vlot zoo uitstekend vandaag.»

De Turksche gordijnen werden opengeschoven en een kleine dame van ongeveer vijftig, kwam 't atelier binnen.

Lang keek ze van 't portret naar 't origineel en met een tevreden zucht:

»Me dunkt, uitstekend, Leeuwke, uitstekend.» Ze sprak met een licht Vlaamsch accent en haar tintelende, bruine oogen knikten 't meisje, dat een geeuw inhield, hartelijk toe.

»Maar, Lili, nu moet er een eind aankomen, je bent den heelen morgen al in 't getouw en, Leeuwke, straks komt von Görstadt, kom, hef de zitting op, ons Trèsorke is moe, ze moet gauw eens uit, in de frissche lucht.»

Lili Collijnse trok haar hoofddoek af en ging zich achter een schut verkleeden. In een wip was ze van kleeren verwisseld.

Ze was niet mooi. Daareven, in de kleurige Spaansche kleeding veel knapper, maar nu, in een oude, brons fluweelen rok en een grijs blousetje, leek ze zoo'n klein, min ding.

Erg klein en teer voor veertien jaar.

Een smal, bruin gezichtje, met een kleinen goed gevormden mond, een gebogen neus en ruig, weerbarstig bruin haar, dat breed uithing.

't Eenige mooie in haar klein, vogelachtig gezichtje waren de groote, schitterende, licht blauwe oogen.

Sterren van oogen, waaruit zooveel goedheid, zoo iets

oprechts en flinks straalde, dat men 't gezichtje onthield om die groote oogen, die iets interessants aan 't heele persoontje gaven.

»Ik ga er maar eens op uit.» lachte ze.

»Waarheen, Lili?» vroeg papa.

»Wel, vader, ik denk naar Geroldsau, maar, wanneer gebeurt *het* toch eigenlijk, als we met Max von Görstadt klaar zijn, hij vordert goed.»

Ze boog voor het portret van den ouden heer.

»Ja, Leeuwke, wanneer zal 't zijn?» viel zijn zuster in.

Driftig legde de schilder zijn palet neer: »Ik weet 't niet, ik begrijp zelf niet, waarom ik 't begonnen ben.»

Lili's groote oogen keken nadenkend van het eene ijsberenvel naar het andere, naar de schilderstukken aan den muur, bijna allemaal portretten, met een enkel landschap er tusschen, naar de onvoltooide studies, naar 't koperen kroontje, dat schitterde in de Octoberzon en al die kleurige, fleurige sjaals en doeken, de vreemde, grillig gevormde vazen en kannen, pullen, doozen, beelden van brons en marmer, kleine gedrochtjes van speksteen of porselein, oud houtsnijwerk en haar oogen bleven rusten op een ouderwetsche hangklok, waarboven weer vreemdsoortige wapenen hingen, krissen en dolken, met rijk versierde handvesten.

Ze had iets grilligs, die Lili, telkens was ze anders.

Nu ineens heel ouwelijk, toen ze haar hand op papa's schouder legde en met een stem, alsof zij een oud vrouwtje en hij een kleine jongen was:

»Ja, heusch, 't moet er eens van komen en ik voor mij zou wel graag wat vastigheid hebben, laten we nu maar iets bepalen, bijvoorbeeld.» . . . . .

Ze zag hem vragend aan.

»Vandaag over vier weken dan maar.»

Ze knikte energiek met 't kleine hoofd.

De schilder stond op en liep met gejaagde passen 't atelier op en neer.

»O, Lili, als het zoo noodig niet was, deed ik 't niet.»

»Maar 't is noodig, broodnoodig, dat ons Trésorke eens een gansch rustig, bedaard leven heeft, een leven als van andere meisjes en dan — Lili moet haar moeders familie leeren kennen, 't is meer dan schande, dat zij er niemand van kent.»

»Ik herinner me niets meer van ze, geen zier, als . . . , daar is Max, nu, ik ga er op uit.»

Een deftige, oude heer kwam al binnen, voor Lili gestoven was.

»Zoo, Collijnse, wie is verder, je dochter of ik?» vroeg hij lachend.

»O, ik, Herr von Görstadt, ik zit veel stiller,» zeide Lili lachend in zeer zuiver Duitsch en verdween meteen met Marie-Thérése achter de portières.

»Geef me nu eerst een stukje brood, Mia-Théra, en dan ga ik er met Stella van door.»

»Ben je moe, liefke, je ziet zoo bleek?»

»Wel, neen,» lachte ze vroolijk »ik ga op Stella naar de Davidsons, vragen of ze een eindje mee gaan rijden en, Carlo, waar ben je,» ze floot en ineens woeien de

portieres uit elkaar en stond een groote Newfoundlander in 't kleine kamertje, waar Marie-Thérése met haar kantwerkkussen zat.

Stella . . . . een keurig netjes onderhouden rijwiel.

In smalle, gouden letters stond het op 't verlakte frame.

»Carlo, wacht toch, eerst mijn banden voelen, de achterband kan nog wel wat lucht hebben . . . . zoo, klaar, neen, niet zoo hoog springen, anders gooi je er me af.«

Ze reed langs 't venster, wierp tante Maria-Thérése een kushand toe en verdween even later in de Lichtenthalerallee.

't Was in de laatste dagen van October en de meeste badgasten hadden Baden al verlaten.

»Gelukkig, 't wordt al wat stiller, Carlo, we kunnen beter doorrijden.«

De Davidsons waren uit, dan maar alleen . . . waarheen?

Naar de Geroldsauerwasserfall, ja, dat was een idée.

»Trappen, Carlo, trappen, neen, dat is me toch te kras.«

Ze stapte af, veegde zich over 't warme gezicht en liep met groote, langzame passen naast haar fiets.

Over vier weken naar Holland.

Ze vleide zich tusschen de varens en keek naar 't water, dat met geweld over de steenen bruiste. Een prettig gehoor, dat geklater.

Wat werden de boomen al kaal, over vier weken . . . dan kon 't al winter zijn.

Een lief plekje, hier.

De wereld was vol van mooie, prettige plekjes: Zwitser-

land, waar papa, de portretten van die Engelsche familie gemaakt had, waar ze zulke heerlijke Alpentochten gemaakt hadden, die lekkere weideplekjes boven, eer je aan de sneeuw kwam, Parijs, waar Mia-Théra zoo moe werd, Rome, waar ze zoo'n warmte gehad hadden en Napels, daar waren ze 't langst geweest en in Egypte, dat was de minst prettige tijd van haar leven, ze was toen altijd ziek, en België, daar hadden ze bij familie van papa gelogeerd, familie of je eigen huis . . . . . die hotelkamers leken eigenlijk allemaal op elkaar, hadden vooral in den winter zoo iets triestigs.

Hoe 't toch zijn zou in Holland?

Hoe heetten al die Westlandten ook weer?

Langzaam noemde ze hun namen, een voor een. »Luister je, Carlo?»

Ze trok hem op haar schoot en luid riep ze al die Hollandsche namen achter elkaar.

Het water klaterde, de duiven koerden, vlogen klapwiekend omhoog, en uit 't bosch klonk 't eentonig bijlgetik van de houthakkers, verder op, 't roezemoezige geluid van een waterrad en Lili lag maar uitgestrekt naast Carlo, keek naar de zware, sombere bosschen aan den overkant, naar de kleine, schaapachtige wolkjes, die langs den hemel trokken.

Toen, ineens, met een energieke beweging stond ze op.

»Nu, hebben we 't gemakkelijk, Carlo, berg af.»

Hoe, 't er zijn zou . . . . . over vier weken?

Langzamerhand kwam ze weer in de bewoonde wereld.

Men wees haar aan elkaar,

»Die kleine op de fiets, is Lili Collijnse, 't dochtertje van dien Vlaamschen schilder.«

Hij schilderde zulke prachtige portretten.

Sommige moeders lachten wat afkeurend, blij, dat haar eigen dochters zoo keurig netjes, in aardige herfsttoiletjes naast haar liepen.

Hoe slordig was dat brons fluweelen rokje verdeeld en allemaal mos en blaadjes in dat ruige haar.

Netjes was anders.

Maar och, die artistenkinderen! . . . . . .

. . . . . .

Lili Collijnse was geen verwaarloosd artistenkind.

Ze had ook niet dat, wat veel kinderen van beroemde of bekende menschen hebben.

Ze pronkte niet met vaders talent.

Ze was zonder aanstellerij, precies als haar vader.

Lili was eigenlijk een wonderlijk mengelmoes van een kinderachtig klein meisje en van een verstandige, jonge vrouw, en ze kon haar vader en haar tante, met wie ze op een hartelijke, maar erg vrije manier omging, in de grootste verbazing brengen.

Ze kon heel vroolijk, ja, uitgelaten zijn en vol dolle invallen.

Er was haast niemand of Lili kon ze nadoen, alle geluiden, van een krekel tot een tijger in zijn kooi toe, en daar ze haar Fransch, Duitsch, Engelsch en Hollandsch vrij goed machtig was, kon ze de meeste menschen, die ze op al haar omzwervingen ontmoet had, prachtig napraten.

Ze was geen halve jongen. Uren lang kon ze echt meisjesachtig en handig haar eigen blouses met behulp van tante naaien.

Wanneer ze voor een poosje ergens dachten te blijven, dan werden er dadelijk meesters voor Lili gezocht.

Door al die verschillende lessen, in allerlei talen en telkens op andere wijze gegeven, had ze niet grondig geleerd.

Maar haar groote vlugheid, haar goed geheugen en haar plezier, dat ze in veel vakken had, maakten, dat Lili de meeste meisjes van haar leeftijd vooruit was.

»Ik ben dood gewoon, talentloos,» antwoordde ze steeds lachend, wanneer men haar stellig wel voor den honderdsten keer vroeg: »of ze ook schilderde als haar vader?»

. . . . . .

Ze zaten nu in een gezellig hoekje van 't atelier.

Een groote, staande lamp met een kap van roze vloei, die Lili er om gemaakt had, gaf een zacht licht.

Papa rookte een sigaar.

Marie-Thérèse met haar onafscheidelijk kantwerk-kussen, klopte fijne kantjes voor Lili, die uit een Fransch historieboek de geschiedenis van Marie-Antoinette voorlas.

»Een ongelukkige koningin,» zuchtte tante, toen Lili geëindigd had.

»Ja, Mia-Théra, en nu, vaderke, moeten we niet eens iets lezen van 't land van molens en vaarten, van vette koeien en weilanden, van schilderachtige steden, van 't land der blonde Bataven?»

Papa schaterde het uit.

»Nu doe je mijnheer Uijtenwalle na, ja, zoo'n gek, huilerig stemmetje, o, Lili, laat het toch.»

Ze stond op en legde het boek in een ouderwetsch, laag kastje.

Voor papa's plezier, droeg Lili, 's avonds, als ze onder elkaar waren, een los, wit kleedje, van dunne wol met een rand van goud er langs. 't Ruige haar was in een knot achter op het hoofd vast gestoken en met die losse plooien, dat gouden koord om haar middel en dat grappig opgestoken haar, leek ze sprekend een miniatuur Grieksche vrouw, een levend beeldje, zooals er in 't marmer een op het oude kastje stond.

Een paar sandalen van rood leer keken nieuwsgierig uit het slepende kleedje.

Zoo had papa haar portret gemaakt, een kleine schilderij, die te Parijs bekroond was. Later hadden ze nog veel van die stoffen met randen gekocht, waar Lili zich dan naar hartelust mee drapeerde en allerlei beelden voorstelde.

»Zulke dingen kan je daar niet dragen!» en tante Marie-Thérèse zag haar lachend aan.

»Mag ik daar geen Diana zijn?» lachte Lili spottend terug en maakte een beweging alsof ze een pijl op de oude dame aanlegde, »waarom niet?»

»O, die Hollandsche huishoudens zijn heel anders, daar zitten de kinderen 's avonds om de tafel hun huiswerk voor school te maken, 't is heel gezellig, niet, Leo?»

»Ja.»

»Maar, liefste Mia-Théra, nu begrijp ik niet, waarom

ik daar mijn prettige, losse kleedjes niet zou dragen, 't staat me beter en 't is zoo gemakkelijk.»

»Nu, lieve kind, je kunt het altijd probeeren, maar je zult in je nieuwe leven wel eens iets moeten geven en nemen, heusch, je bent verwend.»

»Ik verwend?» Lili sloeg de handen als in wanhoop om haar hoofd. »Leeuwke, hoor je, hoe ze je dochter beleedigt, hoor je 't wel, ik verwend, ik, die door alle weer en wind ga, die alles eet, vet en mager, bitter en zoet, peperachtige en flauwe kosten, die er geen boudoir op na houd, zooals bijna alle meisjes, die ik op reis ontmoette, ik verwend, foei, Mia-Théra, val me niet zoo af, anders zeg ik met den grooten, bekenden dichter ....»

»Haal nu niet altijd den een of anderen snoeshaan aan.»

»Ik wist ook niet *wie* .... *wat* zeide, ik wist geen aanhaling voor dit punt, of ja, toch .... ook gij mijn zoon Brutus?»

»Nu, best, maar je bent toch verwend, is ze niet, Leeuw?»

»Zeker.»

»Wat je vrijheid betreft. Je doet en laat, wat je wilt, je leventje is ook niet van uur tot uur geregeld, je bent niet lui en je staat op, als je wakker wordt, maar je hebt geen flauw idee van de plichten van een schoolkind.»

»Hoe zou ik aan dat idee komen, neen, maar Mia-Théra, ik vraag je.»

»Nu, goed, maar als je geen ijver hadt gehad was er geen zier van je terecht gekomen, dan naai je dagen achtereen, dan weer studeer je als een halve geleerde uren met je vader of den een of anderen meester,

dan ga je er met Stella op uit, dan zwem je met Carlo om het hardst, je hebt geen dagverdeeling, je leest, poseert voor je vader, zelfs de maaltijden zijn hier ongeregeld, als papa geïnspireerd is, wachten we met 't eten, tot hij van zelf komt, niet, Leeuw?»

»O, maar,» viel Lili ondeugend lachend in, »dan is papa verwend en zijn Trésorke is er 't slachtoffer van, heusch, wees maar niet bang, lieverts, ik zal het daar wel klaarspelen. De menschen in Utrecht, moeten maar wat geduld met me hebben, ik zal 't ook met hen hebben.»

»Maar je weet den dag niet te verdeelen,» zuchtte tante.

»Maar dat zal ik dan wel zien en leeren en al die Westlandten en die Mertema's hebben ook fouten en gebreken, grootmama zal wel gewend zijn aan allerlei ondeugden, neen, laten we nu geen zorgen gaan scheppen, dat dient nergens toe, en nu ga ik slapen .....

Nu, wel te rusten.» Ze dronk Marie-Thérèse's kopje nog leeg, nam een reepje van vaders beschuit met kaas en wipte na een paar gracieuse kushanden en diepe buigingen in de richting van 't portret van Herr von Görstadt met een »dormez bien, monsieur le Comte,» de deur uit.

»Zot dingske», lachte tante.

Ze zaten nu stil in 't zacht, roze lamplicht.

Mijnheer Collijnse blies kleine rookwolkjes uit zijn sigaar, die langzaam omhoog krinkelden naar boven, naar 't kroontje in 't midden.

Tante Marie-Thérèse liet de bezige handen rusten en keek haar broer van terzijde aan.

Boven klonk 't geklik-klak van Lili's sandalen en door

de Lichtenthalerallee reden enkele rijtuigen, verder was 't stil, doodstil, alleen Carlo zuchtte van tijd tot tijd diep en ging anders liggen, nu vlak naast het ijsberenvel.

Dan ineens, een schel fluitje van boven.

Carlo spitste de ooren, schudde zich heen en weer en sprong tegen tante op.

»Ja, Carlo, we gaan, ze ligt er in, de kleine vrouw.»

Slof, slof, ging tante naar boven, Carlo liep storm, opende de deur door er in een vaart tegen aan te loopen.

't Was de gewoonte, dat Lili zoo gauw ze er in lag, even floot, ze had dat als klein kind gedaan en ze deed het nog.

Eerst stoeide ze een paar minuten met Carlo en dan legde tante haar kleeren voor den volgenden dag klaar.

»Zie je, Lili, zulke dingen moet je dáár zelf doen.»

»Dáár, dáár, ik zal er wel ziek en halfdood van daan komen, dáár, dáár, alles van dáár dáár, foei, ik ga er nog tegen opzien, geef me liever een ouderwetschen klapzoen, zóó, dáár, op mijn wang, dáár op mijn voorhoofd.»

»Maar, Lili, wat heb je aan, kind, dat is geen nachtjapon.»

»Neen, Mia-Théra, maar 't doet even goed dienst,» kwam er kalm uit.

»Maar wat is 't eigenlijk?»

»O, een jakje, zoo'n bont jakje, kijk, net spinnewebben, saronggoed is 't, nu verbeeld ik me, dat ik baboe Sarima van de Uijtenwalletje's ben, ik zag zoo gauw geen nachtjapon en toen heb ik maar eens in mijn verkleed-koffertje gezocht, is dat nu zoo erg?»

»Erg, neen, maar 't is niet netjes, je hebt geen flauw idee van orde en regelmaat en dáár....

Verder kwam ze niet, Lili richtte zich ineens op en trok tante bij zich in bed, »hier, Carlo, aan den anderen kant.»

»Och, Lili, die vieze hond, toe, Lili!»

»Nu, jongen, er weer uit, maar jij blijft er in, Mia-Théra, je moet tot je straf om dat je weer bent begonnen over dáár, bij mij in 't smalle kribje slapen, o, wat ben je toch een zacht mensch: wat heb je lieve, groote oogen, wat heb je.» ... ze lachte ineens, »ik lijk Roodkapje wel, de wolf, de grootmoeder en roodkapje, juist drie personen, maar dan zat je nu al in Carlos maag!»

»Lili?»

»Wat?

»Wees toch niet zoo kinderachtig, bedenk toch, dat je veertien bent.»

»Dáár zal ik niet zoo zijn, wees maar niet bang,» zeide ze zacht.

»Je kunt je niet inhouden, je bent overal precies dezelfde, Lili, waar, en in welk gezelschap je zijt en je denkt er nooit om, hoe je je gedraagt.»

»Dat is waar, geloof ik.»

»Dat is zoo.»

»Zeg, Mia-Théra, ga nog niet heen, toe, ik wilde je wat vragen.»

»Wat dan?»

»Laten we maar niet zooveel over dáár praten, als 't komt, is het tijds genoeg, he?»

»Zie je er dan zoo tegen op?»

»Hum.»

»Toe, Tresorke?»

»Om er te zijn.... dat weet ik niet, dat kan zoo mee en tegenvallen, maar om van jelui weg te gaan, o, Mia-Théra, ja, dat vind ik vreeselijk, laat het toch niet al te lang duren, zorg er voor, he? Ik kan jelui niet zoo lang missen. Natuurlijk vind ik het heel prettig om mama's moeder te leeren kennen en die nichtjes en neven te zien, maar laten we er maar niet meer over spreken, he?»

»We zullen trouw schrijven, kind.»

»Ja, en denk er om, dat je papa goed verzorgt, dat hij nooit met nat weer buiten schildert.... maar er komt nu niet van buiten werken, hè, zoo tegen den winter?»

»Ik zal om alles denken, maar 't is nog zoo lang, bijna een maand.»

»Ja».

»Nacht, Trésor!»

»Nacht, Mia-Théra.»

De maan scheen over de kleine kribbe, over het wonderlijke jakje van saronggoed, over de rood leeren sandaaltjes en Lili keek uit haar bed naar de stad, naar de witte, groote hotels. Telkens trokken er wolken langs de maan, die dan even geelachtig bruin werden gekleurd.

Langzaam beschreef de maan haar baan en in haar zilver licht baadde zich de stad.... zilver en blank als een sprookjesstad met die stille, witte huizen . . . . . .

. . . . . .

»'t Duurde lang, 't toedekken, van avond, Marie Thérése.»

»Ja.»

Ze zwegen, maar na een poosje begon de schilder: »Vin je haar heusch zoo verwend, wat die vrijheid betreft?»

»Ja. Jij niet?»

»Ik weet het niet zoo, och, ik ben zoo blind voor dat kind.»

Marie-Thérèse knikte en zeide na een poosje ineens heel levendig: »Zeg, Leeuw?»

»Ja, wat?»

»Lili is vrij, ze is geheel en al zonder aanzien des persoons, je lacht om die ouderwetsche uitdrukking, maar of je Lili met von Görstadt, met dien Italiaanschen Hertog uit Napels ziet, met kinderen van haar leeftijd, met kelners, kamermeisjes of bedelaars, ze is altijd dezelfde, vroolijke, natuurlijke Lili, zooals ze hier met ons is, zoo is ze overal, ze zal zich wat moeten schikken, nu, ja, maar ze heeft een fijn gevoel, veel opmerkingsgave en tact genoeg. Me dunkt, Leo, ze moeten dáár wel van haar houden."

»'t Kan niet anders, ze weten bepaald dadelijk, wat ze aan haar hebben, zoo oprecht als ze is.»

Marie-Thérèse begon op te ruimen.

't Werd tijd.

»Blijf je nog wat op, Leeuw?»

»Neen, ik ga ook naar bed, maar ik wilde je nog even mijn plan zeggen.»

»Goed.» Ze ging weer zitten.

»'t Is dan einde November als we weggaan?»

»Ja, dat komt met mijn berekeningen van oppakken ook uit.»

»Tot Keulen reizen we samen, daar ga jij den kant naar Brussel, naar ons nichtje, op, je kijkt daar vast eens naar een geschikt huis uit?»

»Best, Leeuw.»

»In Utrecht zet ik Lili af en ga onmiddelijk door naar Londen, 't is kinderachtig, maar dat is 't makkelijkste afscheid, zoo in een roes. In Londen moet ik denkelijk tot Nieuwjaar zijn, dan kom ik in Holland voor een week of zoo; je begrijpt, Holland, waar ik korten tijd met Lize zoo gelukkig ben geweest, wekt altijd zoo veel herinneringen bij me op."

Ze knikte en hij ging wat opgewekter voort, »en dan gaan we voor onbepaalden tijd in Brussel wonen, daar komt 't kind weer bij ons en doet 't zijn in Holland haar goed, dan blijft ze er langer, ze kan die nichtjes eens mee naar Brussel nemen, hoe lijkt 't je Mia-Théra?»

»Uitstekend.»

»En heb je geen zwaar hoofd in Trèsorkes verblijf bij mama Westlandt?»

Tante Marie-Thérèse, die de portières al ophield om weg te gaan, keerde zich om en zeide beslist: »Ik geloof, Leeuw, dat wij ons geen zorgen hebben te maken, want Lili is, zooals ze is.»

Toen ging ze naar boven.

Mijnheer Collijnse blies de lamp uit, trok de gordijnen open en bleef even op zijn divan kijken naar de lichte maanplekken die door 't hooge, breede raam vielen.

Ja, ze deed zich voor zooals ze was.

Hoofdstuk V.

NAAR HOLLAND.

De dagen gingen te gauw voorbij naar Lili's zin en de beide portretten waren af. Ze had nu weer meer tijd om te lezen en 't weer was helder en mooi, zoodat ze voor éénen, hun etensuur, dikwijls met papa groote fietstochten maakte of verre wandelingen deed.

Toen begon Marie-Thérèse beslag op haar te leggen.

»We moesten eens wat aan je winterplunje gaan denken.«

»Ik heb dat wit bonten mutsje en zoo'n wit bonten kraag, die papa in Petersburg voor me kocht.«

»Ja, wel, maar dat is niet genoeg, 't vriest niet altijd, ik dacht over een wandelpak voor je en je moet noodig wat langer rokken hebben.«

»Niet zulke vreeselijke dameskleeren,« smeekte ze.

Papa ging mee en Lili, met iets slachtofferachtigs, liet zich een donkerrood lakensch pak aanmeten met astrakan afgezet, een wit, een grijs en een fluweel japonnetje.

»Hakt 't er niet te veel in, papa?« vroeg ze lachend.

»Neen, je moet nog maar iets heel moois uitkiezen.«

»Ik weet niets.«

»Ik dan wel,« en papa zocht een prachtige, geel zijden lap uit.

»Houdt u dat maar voor hoofddoeken voor uw modellen.«

»Neen.«

Toen zou er een baljaponnetje voor Lili van gemaakt worden.

In het atelier werd het wat minder gezellig.

Met veel zorg pakte papa de schilderijen voor een Londensche tentoonstelling in.

Herr von Görstadt's portret verdween en als de vriendelijke, oude heer in persoon kwam, hield hij Lili's smalle handjes vast, schudde met het hoofd en zeide telkens: »Schade, schade!«

't Atelier was hem lief geworden met zijn drie bewoners, en in levendige bewoordingen, vergezeld van onberispelijke buigingen voor Marie-Thérèse, zeide hij telkens, dat hij nu wezenlijk voor het laatst kwam, dat hij de familie stellig niet meer zou overvallen in de verhuisdrukte.

»Ik geloof er niets van, u komt toch weer,« lachte Lili, en drie dagen voor het vertrek even vóór eenen kwam hij binnen met een sneeuwwit poesje onder zijn arm.

't Was een vreeselijke rommel.

Lili in haar Grieksche kleedij, omdat ze Marie-Thérèse verzekerd had, dat ze dan beter kon helpen, dekte de tafel.

»Kind, wie reizend.«

»Kom, reizend ben en word ik nooit, maar, weet

u wat, blijf bij ons eten, ik weet zeker, dat papa en Mia-Théra 't gezellig zullen vinden,« en dan fluisterend: »Van avond gaan we naar 't hotel, 't is het laatste maal in dit prettige hokje, toe, ik ben wat bang voor aandoenlijkheden als we zoo met ons drietjes blijven, doe 't nu maar, en wat is dat voor een klein poesje, wacht, ik help u eerst uw overjas uittrekken.»

Hij legde de groote, blanke, welgevormde hand op haar Grieksch gekapt hoofdje en zeide hoe graag hij haar een souvenir wilde geven.

Lili, die dol op alle dieren was, nam 't poesje dankbaar aan, ze streelde 't en verzekerde hem, dat ze 't in de verte bij grootmama heel goed verzorgen zou .... maar ineens keek ze hem verbaasd aan. Om 't poesenhalsje schitterde een ketting. Lachend maakte Herr von Görstadt 't sieraad los en slingerde het om Lili's hals. Juist kwam papa binnen. Foei, 't was zijn meisje maar verwennen en bederven.

»'t Is in allen gevalle beeldig mooi, kijk, gouden schakeltjes met saphirtjes er tusschen, prachtig, nog wel bedankt,« en ze vloog den ouden graaf om zijn hals, toen draafde ze met het witte poesje naar Marie-Thérèse, die de meid in de keuken hielp. »Mia-Théra, Max is er, hij heeft me dit en dat meegebracht als souvenir, vorstelijk hè, dit kleine, lieve mormel had mijn ketting als halsband om, ik heb Max te eten gevraagd, hij zit op papa's divan en blijft graag.»

Kätchen zag haar verbaasd aan en tante riep ontzet uit: »Maar, kind, wanneer zal je toch eens leeren nadenken, we hebben niet eens een tafel meer.»

Kätchen bleef haar ontzet aankijken. Maar Lili liet zich door niets verzetten.

»Ja, 't is een domme zet van me geweest, maar de bedoeling was goed, allemaal naar een hotel krassen, is ook wat mal; een, twee, drie, Kätchen, help me een ommelet bakken, we eten toch lekker en dan maken we mijn confituren op, dat lekkere potje, dat ik anders voor grootmama had meegenomen.»

Tante zuchtte. »Hoe zie ik er wel uit, één en al stof natuurlijk, is 't niet?»

»Och, neen,» zeide ze ongeduldig.

»Maar jij, Lili, je ziet er uit als een kind uit een spel in dat afgetrapte ding, en zoo'n verschoten kleur, ik weet niet of het roze of lila is, trek ten minste iets anders aan.»

Hij vond me »reizend», maar ik heb nog wel iets anders, 't is ook frisscher om niet in zoo'n bakluchtgewaad te eten.

Kätchen bracht de soep binnen, ze dekte zoo goed en kwaad 't ging op een omgekeerde kist.

De heeren lachten hartelijk en Marie-Thérèse keek telkens angstig naar de portières. Wat of Lili aangetrokken zou hebben?

»Lili, de soep is binnen, kom nu,» riep ze wat ontstemd en ongeduldig.

»Ik kom, ik kom, en, Mia-Théra, heelemaal niet gek, keurig, hoor!»

»Gelukkig,» zuchtte tante aanmerkelijk verlicht, toen Lili bedaard en wel, in een vuurrood, met gouden randen afgezet kleed, met haar poesje op den grond ging zitten.

»Neem een stoel, Lili,» bromde Marie-Thérèse.

»Maar, Mia-Théra, er is er geen ... of, wacht, die kleine en die lange kist die maken samen een stoel, die lange is de leuning, de kleine de zitting.» Triomfantelijk knikte ze tante toe.

Papa hing er 't groote ijsberenvel over en Lili, in haar rood kleedje, onafscheidelijk van 't poesje, leek precies een kleine, Oostersche sprookjesprinses.

De oude heer genoot, vond alles even artistiek en was met mijnheer Colijnse in een levendig gesprek gewikkeld over de laatste reis van den Duitschen Keizer, over Bismarck's verhouding tot Wilhelm, over Rome en Athene, over de oude en nieuwe richting in de kunst, en Lili knikte tante toe en fluisterde:

»Is dat nu niet veel beter dan sentimenteele praatjes over 't afscheid?»

»Ja.»

»En, Mia-Théra, hoe vin je die ketting? Hebben, voor je horloge; straks als hij weg is? Als ik het poesje maar mag houden.»

Tante lachte nog meer om de gekke, dorre, toonlooze stem dan om die geheimzinnig, vragende oogen.

Neen, die ketting moest zij houden.

Herr von Görstadt stapte van de oude en nieuwe kunstrichtingen af en dompelde zich met Marie-Thérèse in de verhuisdrukte.

»Ach,» klaagde ze, »'t is zoo iets omslachtigs, ik weet zelf soms niet, wat ons behoort. Deze villa huurden we half gemeubeleerd, boven is alles van den huisbaas en

we gaan álle drie een anderen kant uit, o, en ik heb heelemaal geen steun aan deze twee kinderen, Leeuwke en Lili bemoeien zich met niets of ze bemoeien er zich te veel mee en brengen alles weer in de war.»

»Nu nog mooier, hè, papa, we doen ons best,» lachte Lili. »Ah, daar is de ommelet, ik heb ze gemaakt, nu bedien ik.»

Ze deed 't handig en keurig netjes.

»Kranig ding», dacht papa.

Goed dier, zelf neemt ze 't stuk, waar de minste confituren in zitten, en Marie-Thérèse knikte haar hartelijk toe. Ze kon onmogelijk lang boos of ontstemd op dat Trésorke blijven. Ze had wel dwaze invallen, ze was lastig van tijd tot tijd, kinderachtig en onnadenkend, maar zoo goed en zoo zacht in den grond.... en nu, over drie dagen had ze haar niet meer bij zich, of ze dáár ook zoo veel van haar zouden houden, of ze dat kleine coeur d'or wel zouden vatten? Zij kende haar immers al van af haar tweede jaar. Of ze zich niet zouden ergeren aan haar vrijmoedigheden?.... Alles beefde, trilde voor haar oude oogen, de confituren op haar bord, 't glas, waar ze gauw uit dronk en maar slikte, slikte, om haar tranen in te houden.

Een klein, koud handje greep haar hand en twee paar groote, lichte sterrenoogen zagen haar smeekend aan, vroegen als 't ware: »Toe, wees niet aandoenlijk, toe, huil nu niet, anders kan ik me ook niet goed houden.»

Ineens stond ze op, hield haar glas in de eene en poes in de andere hand en zeide helder, duidelijk, in flinke

Duitsche zinnen: »Dames en heeren, gaarne zou ik u, Marie-Thérèse u, Herr Max von Görstadt, u, Leo Collijnse, verzoeken op te staan en een dronk te wijden aan de kleine doopeling, Marie-Thérèse, neem poes even van me over, hoe zullen we haar noemen, aan den gever de keuze van den naam, lang leve 't witte poesje!»

Marie-Thérèse lachte door haar tranen heen. Ze klonken en spraken druk over den naam en Lili knikte Mia-Théra toe. »Ze denken, dat die tranen van 't lachen waren,» fluisterde ze toen de heeren in een strijd waren over historische namen.

De wonderlijkste benamingen tuitten in Lilis ooren en 't witte katje op haar schoot spon tevreden, Carlo, die op een afhangend deel van 't ijsberenvel lag, scheen niets jaloersch te zijn, want zijn oogen keken goedig naar dat witte hoopje.

»Madame Chrysanthème, Kitty, Bella, Aziadé, Queenie, Mademoiselle Electrique, Poezipoes, Prinsesje, Blanche, Snorrisnor, Neve?»

»Wat is Neve?» vroeg tante.

Lili haalde haar schouders op.

»Dat beduidt sneeuw in het Italiaansch,» antwoordde Herr von Görstadt, hoe denk je over Blanche?»

»Ja, Blanche of Bella, maar Blanche is 't aardigst, dus, Blanche, zoo heet je en nu een, twee, drie, van mijn schoot af.»

De heeren besloten een kopje koffie in een hotel te gaan drinken en Lili bleef tante helpen.

»We nemen nog geen afscheid, overmorgen ga je naar Frankfort, niet, Collijnse?»

De schilder knikte toestemmend.

»Nu, de trein naar Holland gaat om een uur of negen, als ik me niet vergis. Daar aan 't station kom ik nog even. . . . . .

't Was nu een herrie van belang.

Koffers en kisten reden naar 't station, een gehamer en geweld in 't huis aan de Lichtenthalerallee, vrienden van den schilder, die hun diensten nog aan kwamen bieden, kennissen van Lili, die haar reukfleschjes, bloemen en bonbons brachten en één meisje een gedroogd klaverblad van vieren.

»Wat een drukte, Mia-Théra.«

»We hebben er ook een half jaar gewoond, dat is heel lang voor zulke zwervers als wij.«

»Ja.... in Brussel zijn we toch weer bij elkaar," dacht Lili hardop en toen de deur achter het drietal dicht viel, zeide ze quasi luchtig: »Hè, ik verlang naar 't Hotel Belle-Veu prettig, om weer eens in een ordelijk boeltje te slapen.«

't Was koud, guur Novemberweer en 's avonds, in de groote hotelslaapkamer, haalde Lili 't witte, Russische bont uit haar koffer.

Lang bleef ze met poes in haar armen, in de richting van 't verlaten huis in de Lichtenthalerallee kijken. Ze wist zoo, hoe de maan nu scheen in alle vertrekken, en langzaam rolden de tranen op Blanches kopje, o, 't zou zoo heel anders zijn, ze zou ze zoo missen, papa en haar oudje, haar geduldige, lieve Mia-Théra. . . . . .

. . . . . .

't Was een erg geroezemoes aan 't station te Frankfort.

»Schnellzug....»

»Hier, Marie-Thérèse, daar, naar Holland zie je wel,» zeide mijnheer Collijnse.

»Schnellzug, Rüdesheim, Köln, Amsterdam,» riep de conducteur.

Lili gilde 't ineens uit.

»Papa, Mia-Thera, kijk eens, neen, maar,» en ze wees op Herr von Görstadt, die met twee reusachtige bouquetten 't perron over draafde.

Een gegons van menschen en de conducteurs er tusschen met hun harde, metaalachtig klinkende stemmen.

Mia-Théra kreeg de roze rozen, Lili den witten bouquet.

In een teenen mandje had ze Blanche.

»Einsteigen, bitte, einsteigen!» een handdruk een paar handkussen voor Marie-Thérèse en een laatste omhelzing van Lili, toen zette de harmonicatrein zich in beweging en graaf von Görstadt wuifde met zijn hoed, tot hij niets meer zag van 't wit bonten mutsje.

»Als hij maar geen kou vat», zuchtte Lili.

»Doe 't raampje dicht, Trésor?» vroeg Tante.

Ze gingen gemakkelijk zitten en maakten enkele opmerkingen, dat de waggon zoo goed verwarmd was, maar hun gedachten waren ergens anders.

Wat kaal, wat grauw was de Rijnstreek. Ze naderden Keulen en Lili en Marie-Thérèse gingen gearmd zitten. Papa verdiepte zich zwijgend in de Frankforter-Zeitung.

»En zal je trouw schrijven?»

Geen antwoord, alleen 't hoofd knikte.

»Kom, Marie-Thérèse, pak je boeltje en, Lili, blijf hier doodstil zitten, dan breng ik tante even naar haar trein, gauw, neem nu afscheid!» . . . . . .

. . . . . .

't Was achter den rug en ze zaten samen.

»Dus je schrijft morgen aan dit adres in Londen, kind?»

»Ja», ze bergde het papiertje in haar portemonaie.

't Werd donker buiten en de lichten werden opgestoken.

»Net of 't geen sneltrein meer is,» merkte Lili op en keek hoe, papa voortdurend op zijn knevel beet. »Telkens houden we op.»

— Ik moet me goedhouden dacht ze en met iets energieks in houding en gezicht sprak ze over Brussel.

Toen kwam de visitatie en Lili was bezorgd of Stella niet beschadigd werd en hield Blanche stevig tegen zich aan. . . . . .

. . . . . .

Met geagiteerde bewegingen, wandelde mevrouw Westlandt aan den arm van haar zoon 't perron van 't Centraalstation in Utrecht op en neer.

»Dat ze nu zulk guur weer treft, Henk.»

»'t Zal gaan sneeuwen, moeder.»

»Ja, ik vrees 't ook, als ze er maar warm inzit.»

»Dat zal wel, in Frankfort was het van morgen ook geen zomer, moet U denken. Wat zijn we veel te vroeg, nog zeven minuten.»

»Conducteur, waar komt de trein uit Duitschland aan?» en Annie Westlandt trok haar schouders rillend op en reikte haar perronkaartje over.

»Daar ginder, op dat perron, daar moet U wezen!»

»Dank je wel.»

— Ja, wat zal ik nu doen, dacht Annie, we mochten geen van allen mee en nu ben ik er toch en wachten tot de trein komt, dan staan er weer andere treinen, dan ontgaat ze me . . . . en met iets resoluuts . . . . vooruit, er moet dan maar van komen wat wil.

Ze liep nu op 't zelfde perron als grootmama en papa maar ze ging den tegenovergestelden kant uit.

Eigenlijk flauw, kom, maar ineens recht op ze af.

»Henk, dat is Annie toch niet?»

Een beetje verlegen lachend kwam Annie op grootmama af, met groote, ongewisse passen.

»Och, wees nu maar niet boos, 't werk van school was af en toen kon ik 't niet laten en zei thuis, dat ik op 't stationsplein bij de rijtuigen ging kijken, maar toen ik dáár was, voelde ik mijn portemonaie in mijn zak, och, en een perronkaartje is de heele wereld ook niet, en . . . . .»

»Ik had me anders duidelijk uitgedrukt, dacht ik, geen van de kinderen mee afhalen,» zeide mijnheer Westlandt ontstemd.

»Ja, ik weet ook wel, dat ik ongehoorzaam ben en ik zal wel weer naar 't stationsplein teruggaan of op 't andere perron gaan staan, als ik hier niet blijven mag.»

»Kom, Henk, toen ik zei geen kinderen, dacht ik aan 't heele troepje, maar Lili zal 't misschien juist prettig vinden, geef grootmoedertje maar een arm, Annie!»

»Die meisjes doen maar precies wat in haar hoofd op-

komt en U verwent ze, moeder,» zeide papa, nog maar half overwonnen.

Annie gaf grootmama een hartelijk armdrukje en fluisterde . . . . »driedubbele engel, als u toch is, o, ziet u, ik zal 't nooit vergeten, al word ik negentig,» en dan met een blik op de klok »nog vier minuten, hu, wat is 't koud!»

't Werd drukker, Annie zag allerlei kennissen, Paul en Marie Sanders, die een oude dame wegbrachten, een juffrouw van haar school, twee vrienden van Bert en den vrijer van Lena, de meid; »Dag, Jaap,» zeide ze tegen den witkiel en dan tegen papa »Vadertje, als er iets met bagage of zoo te doen is, dan zullen we 't Jaap maar laten verdienen, daar staat hij, die witkiel, die lange, 't is Lena's vrijer.»

Papa altijd nog wat ontstemd antwoordde een beetje kort: »Goed, maar bemoei je nu niet met alles, met vrijers van Lena en bagage, laat dat nu maar aan mij over.»

Een hooge gilfluit door de koude vrieslucht en twee vurige lichtjes in de verte.

»Uit den weg, als je blieft, dames, heeren, de sneltrein uit Duitschland» waarschuwde de conducteur.

Annie drukte zich tegen grootmama, kneep haar van opgewondenheid in haar arm.

Dreunend, ratelend in wolken van neerslaanden rook stormde de sneltrein binnen.

»Utrecht, Utrecht, Utrecht!»

Portiers werden opengerukt, een gerep en gedrang, een gegons van stemmen.

Verward keek Annie naar alle uit- en instappende menschen: heeren in pellerien-jassen, in pelzen, lange en kleine meisjes, ... misschien meer vooraan. . . . .

»Hier, moeder!»

»Waar, Henk, waar?»

»Waar, waar?» riep Annie uit en dan met een gilletje: »O, die snoes!»

»Leo,» en mijnheer Westlandt legde zijn hand op den schouder van een heer in een pels, die een spierwitte, kleine gedaante omhelsde.

»Ah, Henk, moeder,»

»Moet U mee, mijnheer?» vroeg de conducteur haastig.

»Ja, ja, ik kom,» een handdruk, een kus en een fluisterend »Moeder, zal u goed op haar passen?» een hand voor Annie en nog een laatste omhelzing: . . . . .

»Schrijven, veel schrijven, Trésor!»

't Portier ging toe, nog een wuif, een zwaai met de bonten muts en twee andere armen omhelsden Lili.

»Grootmama,» zeide ze zacht en wreef met haar hand over haar betraande wangen en dan wat fermer, »oom Henk, wil U me even helpen», tegelijk zag ze Annie, die dadelijk 't witte poesje overnam, omdat Lili de handen zoo vol had met haar bouquet en 't kleine taschje.

»Oom, dit zijn de papiertjes van mijn koffers en mijn rad, mijn . . . . . wiel.

»Fiets, papa,» kwam Annie te hulp en lachte tegen haar. »Ik ben Annie,» en ze ging ineens gearmd met haar staan.

De oogen vol tranen, zag grootmama haar kleindochter sprakeloos aan. Wat zag ze er lief uit in dat lange, wit bonten pelsje, dat tot ver over de knieën hing, dat witte mutsje en die bloemen.

»Ik ben zoo blij, dat ik je eindelijk zie, lieveling, zie zoo, oom is klaar, ga nu maar mee naar 't rijtuig.»

Annie vergat Jaap en aaide 't witte poesje.

»Heb jij Blanche?» vroeg Lili bezorgd.

»Ja.»

»Hè, Grootmama, ik ben zoo blij, dat 't afscheid van papa en Mia-Théra voorbij is,» zeide ze met een zucht van verlichting.

»Dat kan ik me best begrijpen.»

»Papa, nu moet ik zeker maar weg?» vroeg Annie bedremmeld.

»Neen, jij weg, waarom, en ik heb je nog niet eens heelemaal goed gezien,» lachte Lili.

»Er is nog een plaatsje in het rijtuig,» vond grootmama en papa zeide niets.

Telkens moest mijnheer Westlandt naar de kleine Eskimo, zooals hij haar in zijn idée noemde, kijken.

Wat een teer, smal ding en wat groote, mooie schitterende oogen, wat een kranig kind, bepaald een flink meisje.

»Grootmama heeft U kanaries of andere vogels?»

»Neen, lievert.»

»Dus, dan mag Blanche bij U in huis blijven?»

»Zeker.»

»En U heeft ook wel een plaatsje voor Stella, mijn,.... hoe noemde je het Annie?»

»Fiets.»

»Ja, fiets,» lachte ze en vroeg, »neemt u die rozen, ik kreeg ze van morgen van den ouden heer von Görstadt uit Baden. Mia-Théra kreeg roze rozen, wat zal ze een hoofdpijn hebben, ze kan zoo slecht tegen sporen, maar nu is ze in Brussel, gelukkig, en papa treft van nacht stil weer op zee.»

»Een heerlijk ridje,» vond Annie, die rozen roken zoo lekker, zoo zacht en dat lieve, kleine poesje en 't heele witte nichtje, 't was dol, dat ze er nu eindelijk was en ze leek zoo prettig, zoo gewoon en wat sprak ze aardig Hollandsch, de klemtoon viel soms wel wat raar.

't Rijtuig stond stil en papa hielp er grootmama uit.

In de helder vroolijk, verlichte vestibule stond juffrouw Goosje.

»Dag, Lili, dag, schattepoes!»

»Dag, juffrouw,» lachte ze vroolijk en knikte Neeltje en Hendrik vriendelijk toe.

Staande dronken Annie en mijnheer Westlandt een kopje thee, Lili legde haar mutsje af en reikte Hendrik haar wit pelsje over.

»Hoe heet je?» vroeg ze vriendelijk.

»Hendrik, freule,» zei hij beleefd.

»O, en ik Lili, wil je Blanche, dit kleine poesje eens mee naar de keuken nemen en heb je er een mandje voor en wat melk, wil je voor Blanche zorgen?»

Hij knikte »met veel plezier, jongejuffrouw Lili.»

»Graag.»

»Dag, oom, dag, Annie, ik weet best, hoe de andere

neven en nichten heeten en ik kom ze gauw opzoeken.»

. . . . . .

Op den Catharijnen-Singel zaten ze gezellig om de theetafel.

»Ben je op 't perron geweest, dat is gemeen,» gilde Lodi.

»Stil,» gebood mijnheer streng.

»Nu?» vroeg mevrouw.

»De eerste indruk is alleraardigst, flink, natuurlijk, eenvoudig, bepaald heel gunstig vond ik.

»Gunstig?» riep Annie. »Gunstig, lang niet genoeg, snoezig, engelachtig, net een Russin en ze sprak zoo aardig, niet, papa? En ze nam zoo flink afscheid van oom Collijnse, je kon zien, 't ging haar vreeselijk aan haar hart, haar kin beefde heelemaal, en ze veegde maar gauw over haar oogen. Verbeel je, hoe gek, ik zeide mijnheer tegen oom in de verwarring, maar hij merkte het niet eens. Dag, Trésorke, zeide hij tegen Lili, snoezig klonk het.»

»Hoe zag oom er uit, erg artistiek?» vroeg Bert.

»O, artistiek, neen, ja, hoe meen je?» antwoordde ze verward. »Of, ja, deftig, een pels en een somber, een beetje een treurig gezicht, maar dat kan best door het afscheid komen, hè, papa?»

Lena bracht een krant binnen.

»Lena!»

»Wat Annie?»

»Jaap brengt haar fiets naar grootmama's huis.»

»Och, gunst, hoe leuk,» lachte Lena verlegen.

»Tais-toi» bromde Willemien.

Dolf lachte, noemde Annie Lena's postillon d' amour.

»Hoe zag ze er nu eigenlijk uit?» vroeg Willemien.

»Klein en teertjes met groote, lichtgrijze oogen en heelemaal in 't wit bont en daaronder een fluweelen japon, een zwarte.

»Hoe was grootmama?» informeerde Nelly.

»O, wel wat gejaagd, natuurlijk, dat kun je ook we begrijpen, je eigen kleinkind.»

»Nou, ja, dat weten wij nu ook wel,» viel Willemien geërgerd in, dat Lili, grootmama's eigen kleinkind is, je kunt zoo omslachtig en verward vertellen en . . . . vond je haar nog al gedistingeerd?»

»Natuurlijk, door en door fatsoenlijk,» riep Annie driftig,» jij met je gedistingeerd altijd.»

»We moeten maar niet al te veel notitie van haar nemen, anders wordt die Lili zoo vreeselijk pedant en over het paard getild,» vond Willemien. »Zoo bijzonder zal ze wel niet wezen.»

»Daar weet jij niets van,» viel Annie uit en probeerde van twee stukjes verf uit Pucks verfdoos paars te maken.

De tafel was vol oude modejournalen, Puck kleurde de meisjes en jongens, Lodi plakte ze op en knipte ze uit.

Ze speelden er dan later komedie mee, maar waren erg geheimzinnig met hun spel en kibbelden dan niet.

Annie was soms hun vertrouwde, als ze vast beloofde om er niet met de grooten over te spreken, want die lachten om alles.

»Kan je nu geen paars maken?» dwong Puck, »Lodi wil, dat er een in 't paars is, en kijk, die jongens met die kragen, dat stellen Daaf en Rick van Stein voor,

't zijn allemaal echte menschen en kinderen, en dat is de juffrouw van de handwerken bij ons op school en die heeft in echtheid ook een roode japon,» ineens met een kleur hield ze op, of Lodi ook merkte, dat ze te veel verklapte, maar Lodi kreeg zelf ineens een warmen rug van schrik, want 't mooiste meisje, dat Elze Almerus voor moest stellen en waar Puck allemaal kleine pikjes op een witte jurk gekleurd had, gaf hij een knip in 't middel. Dolf, die zijn schrik zag, plakte 't lijfje en jurkje weer vast op elkaar en Puck zocht een kind in 't bont, wit bont, net als dat nichtje.... dol, om nu Zondags bij grootmama te gaan eten.... met zoo'n vreemd nichtje . . . . . .

. . . . . .

»Zie je, Ans, 't lijkt mij vreeselijk opzichtig, dat bont,» begon Willemien al weer onder het uitkleeden.

»Meer buitenlandsch.»

»Ja.... dat is waar,» gaf Willemien toe, »ik ga haar morgen eens opzoeken, leek ze knap of dom?»

»Daar heb ik nu niet op gelet, niet eens over gedacht.»

»Dat is toch een voornaam ding.»

»Vin jij Reina dan zoo knap?»

»Och.»

»Je vindt 't niet, beken 't maar gerust.»

»Ze is wat weinig met anderen geweest, dat is 't meer.»

»Nu, dat kan wel, maar ik vind Reina nog al peuterig.»

Willemien antwoordde niet . . . . . .

. . . . . .

In de groote logeerkamer in 't bed zonder gordijnen lag ze.

Ze was nu heelemaal klaar, 't goed op haar stoel opgevouwen en ze hoefde niet te fluiten. Geen Marie-Thérèse. Geen Carlo, die storm liep.

Van morgen nog alle drie bij elkaar met dien ouden, ridderlijken man.

En nu.... zoo ver van elkaar.

Zouden de roze rozen nog goed zijn, en die nicht, zou ze Mia-Théra wel over het voorhoofd strijken, zoo stevig met de duimen? Dat hielp haar alleen voor haar hoofdpijn.

En papa?

't Waaide heelemaal niet.

Wat een nette kamer. Hoe stil was 't er.

Haar eene koffer had ze al opengemaakt. Grootmama was lief en die oude juffrouw Goosje ook.

Lili hield veel van oude menschen. Ze zorgden zoo prettig voor je en je kan zelf oude menschen zoo'n goed doen met kleine dingen, natuurlijk.

Wat mooi, zacht Hollandsch sprak grootmama. En die Annie, een aardig meisje en dadelijk zoo gewoon.

Lekker roken die lakens, naar waldmeister, hoe of dat in 't Hollandsch heette, gek, ze kon er niet opkomen.

Juist ging de deur open en grootmama trad binnen.

»Kindlief, is alles goed, lig je naar je zin?»

»Ja, hoe heerlijk, dat u komt, dat deed Mia-Théra ook altijd, hoe heet waldmeister in het Hollandsch?»

»Lieve-vrouwe-bedstroo.»

»Wat aardig, maar, grootmoeder, hoor eens, zal u veel geduld met me hebben, dat zal noodig zijn, want ik ben niet erg opbergerig, niet ordelijk en zoo heel

veel meer, maar u zult 't wel merken, denk ik.»

Ja, dat geloofde grootmama ook.

Ze ging op den kant van 't bed zitten en streek over het ruige, weerbarstige haar.

Neen, ze had eigenlijk niets van Lize .... en toch .... »Je doet me wel aan je moeder denken, Lili. Nu, slaap lekker.»

»U ook.» Ze wipte 't bed uit en met een kort, kamermeisjesachtig buiginkje deed ze de deur voor grootmama open.

Ze hoorde den Dom geen elf slaan, zoo gauw sliep ze in.

Trésorke, zoo noemde Leo haar .... Trésorke .... en ze voelde, dat ze veel van Lize's kind zou houden.

Vreemd, verward droomde de oude vrouw van Lize, die nog leefde en die met Henk uit school kwam en veel flinker en energieker deed, dan ze gewoon was, die Lize, die een wit pelsje en een wit mutsje droeg en ze herinnerde zich niet, waar ze dat witte bont voor haar kind gekocht had.

Hoofdstuk VI.

STRIJD.

Den volgenden morgen ging Willemien Westlandt met de tweelingen bij grootmama koffiedrinken om kennis met Lili te maken.

»Zeg eens wat, je doet zoo vervelend,» vond Puck.

»Och, ik was in gedachten, kind.»

Willemien speelde eigenlijk een rol op 't oogenblik. Ze had haar gezicht van .... ik, Willemien, de knappe Willemien Westlandt .... vreeselijk pedant.

't Was op school weer geweest als altijd onder de theorie van 't rekenen.

»Wie kan me dit bewijs van deelbaarheid nu eens vlug en duidelijk uitleggen, maar een beetje vlug, want we hebben bijna geen tijd meer,» had de leerares gevraagd.

Schouders werden opgetrokken, oogen keken nadenkend naar 't plafond.

»Kom, weet niemand het, dan jij toch wel, Willemien Westlandt?»

Ja, ze wist, het, vlug, duidelijk en klaar had ze 't uitgelegd.

Toen was 't een oogenblik stil in de klasse geweest.

De juffrouw had haar vriendelijk toegeknikt en Willemien had zich één gevoeld met de leerares, heelemaal één tegenover die onbegrijpelijke bende.

Prettig om zoo vlug te zijn, om zoo uit te munten. Ze kon er later wel middelbaar wiskunde bij doen.

Maar nu dacht ze over heel andere dingen.

Ze voelde zich heelemaal geen veertien, eerder zeventien. Ze leek zoo groot in dat pakje van Pauline Andringa, tenminste zoo scheen het in de winkelramen. Precies of ze ouder was dan Nel en erg aanstellerig, verbood ze Lodi op alle stoepen te loopen.

»Toe, loop nu netjes naast me, hier, ieder aan een kant.»

»Je lijkt wel stapel, wat praat je gek en hoog, net die gouvernante van die kinderen Fincken,» lachte Lodi en ging overmoedig aan haar arm hangen.

Maar driftig duwde Willemien hem weg.

Die Lili zou ook wel een beetje versteld staan, zij, Willemien, was zoo anders dan Annie, goed dat ze eerst Annie ontmoet had, prettiger voor Ans, anders viel Ans maar af.

Puck en Lodi sprongen om haar heen, speelden krijgertje en gedroegen zich als straatkinderen, hoe meer Willemien ze verbood, hoe uitgelatener ze werden.

»Zet maar geen dames- of gouvernante-stem op, we luisteren toch niet naar je, juffie!»

Willemien, heel erg verontwaardigd, deed alsof ze niet bij de kinderen hoorde.

Ze zag er nog boos uit, toen ze op de trap bij grootmama liep.

Lili was boven, had juffrouw Goosje gezegd.

Lodi en Puck, nu weer stil en bedaard, liepen achter haar aan.

Willemien klopte.

»Ja.» Een helder, vroolijk ja. —

Puck en Lodi stonden versteld en Willemien was ook even van haar stuk gebracht, maar ze wilde nu eens laten zien, wie ze was en met iets innemends ging ze naar Lili, die in een van haar Grieksche kleedjes was, toe en omhelsde haar met iets beschermends in haar houding en stem: »Ik hoop, dat je je hier gauw zult thuis voelen, ik ben Willemien.»

»Ja, ik voel me al thuis, en, Lodi, en Puck, komen jelui eens hier, een doos met bonbons voor Puck en voor Lodi de geconfijte vruchten, of willen jelui liever ruilen?»

»Mag dat, Lili?» vroeg Lodi.

»Zeker, natuurlijk,» lachte ze.

Precies een uitdragerswinkel, de twee bedden, alle stoelen, zelfs de grond was bezaaid met kleeren en Blanche liep met voorzichtige stapjes over al die rokken en blouses heen.

»Is dat 't Duitsche poesje, Lili?» vroeg Puck ongewoon bedeesd, »mag ik 't eens hebben, krabbelt het niet?»

»Allemaal verkleedgoed zeker?» informeerde Lodi, »en wat je zelf aan hebt, wat grappig, en je haar, net een mevrouw, moppig, he, Willemien?»

Willemien had een achtelooze houding aangenomen en

knikte kwijnend. »Niet zoo ratelen, kinderen, we kunnen geen rustig woordje spreken.»

»Jelui zijn geen oude dames,» en Puck, met Blanche op haar schoot, zag Lili verrukt aan.

— Gek, dacht Willemien, ik heb dat nog nooit gehad, met geen enkel meisje, dat ik niets wist te zeggen. Misschien is ze wat verlegen, dat ze zich daarom zoo met de kinders bemoeit.

»Wat heb je 't druk met alles op te bergen.» zeide ze om iets te zeggen.

Lili slaakte een zucht. »Ja, en 't ergste is nog, dat ik sedert van morgen half tien bezig ben en niets opschiet, ik ben ook niet gewend om die dingen zelf te doen, ik heb er erg 't land aan, Marie-Thérèse deed alles voor me, ik houd niet van dat kleerengescharrel.»

»Wat ben je leuk en moppig en waar is je bonten mantel,» riep Lodi verrukt uit.

Lili verkleedde de kinderen, Lodi in haar wit bont en Puck in een Zwitsersch pakje, alles over hun kleeren heen.

»Zoo schiet je natuurlijk niet op,» lachte Willemien, maar ze lachte niet van harte. 't Hinderde haar geweldig, dat ze niet den gewenschten indruk op Lili maakte.

Integendeel.... hoewel ze 't zich natuurlijk nooit bekennen zou.... Lili overvleugelde haar wat en er waren oogenblikken, dat die groote sterrenoogen haar hinderden. Verbeeldde ze het zich of lachte Lili haar uit. Haar, Willemien?

»Kom, kinders, doe 't nu weer uit en jij moet je zeker ook verkleeden, niet, Lili?»

»Ik, neen, ik blijf maar zoo, moeten we al eten?»

»Ja, ja,» riepen Lodi en Puck door elkaar, »en vliegensgauw, we moeten er nog van alles instoppen voor half twee en 't is zoo lekker bij grootmama, je krijgt op alle boterhammen wat.»

»Heel gewoon,» viel Willemien in.

»Heel ongewoon, meid,» viel Lodi ruw uit. »Op onze derde krijgen we thuis nooit wat, of je moet sparen van de twee eersten, jokkens hoor, 't is hier veel lekkerder, Lili, dat zul je wel ondervinden,» besloot hij gewichtig.

Bespottelijk .... maar net of die oogen haar even verbaasd aankeken, heel even maar, ze had dat eigenlijk ook niet moeten zeggen, want ze vond het eigenlijk ook .... toch niet heelemaal een prettig meisje, die Lili.

»Grootmoes, mag Lili tusschen ons in,» vroeg Puck met vleigende oogen.

»Ja, als Willemien 't goed vindt, ik had haar een plaatsje naast Lili willen geven. Maar....»

»O, 't is mij precies 't zelfde,» antwoordde Willemien wat kort.

Ze had een allervervelendst gevoel. Veel trek in 't warme macaronischoteltje en de lekkere, dunne boterhammetjes met tong, maar ze hield zich groot, uit een misplaatste koppigheid. Ze vond het hier immers heel gewoon, en als ze nu veel at, was Lodi best in staat om te zeggen .... Nu, je schranst onderdehand lekkertjes .... en dan om zoo veel te eten als Lili, dat vond ze ook zoo kinderachtig.

Maar Lodi en Puck letten niet op haar, hadden alleen

oogen en ooren voor Lili en grootmama en juffrouw Goosje ook.

»Lili, die vlek daar, die roze, is die van een Duitsche aardbei?» schaterde Puck.

»Neen, van een Fransche kers,» lachte Lili, »wacht grootmama, ik zal de plooien wat anders trekken, zoo.»

Met stralende oogen zag grootmama haar aan. Lize kon ook zoo alleraardigst met kinderen omgaan.

»Lili, ga je in zulke jurken op straat?» en Lodi nam haar met iets bedenkelijks in zijn guitig gezicht op.

»Neen .... zeker niet .... maar grootmama, u heeft toch niets tegen deze kleedjes, Marie-Thérèse zeide, dat ik ze hier maar niet dragen moest, in het atelier was dat zoo anders.»

»Nu, kind, 's middags trok ik maar een gewoon japonnetje aan, is alles opgeborgen?»

»O, neen, al dat vouwen van mijn ondergoed en ik weet geen heg of steg in mijn eigen kleeren.»

»Zal ik je na de koffie eens helpen, lievert?» vroeg juffrouw Goosje hartelijk.

Willemien begon zich te ergeren.

Wat een drukte maakten ze van Lili en 't ellendigste was nog, dat zij heelemaal geen indruk op haar scheen te maken.

»Lili, je leest zeker veel?» begon ze.

»Ja, zeker, ik houd er veel van, 's avonds las ik altijd voor.»

»Zeker altijd Fransch of Italiaansch, niet?»

»Italiaansch ken ik niet, neen .... Hollandsch las ik meestal, je begrijpt, ik hoorde, behalve van papa en Mia-

Théra, bijna nooit Hollandsch om me heen, zoodat ik meestal Hollandsche boeken las.»

»Je bent nooit op school geweest, wel?»

»Neen»....

»Wat zou ik dat naar vinden.»

»Neen, juist leuk, he, Lili?» viel Lodi in.

»Jongen, zeg toch eens iets anders dan leuk,» bromde Willemien. Nu was Lili toch stil, had ze zeker een gevoel, dat ze veel te kort kwam, bij haar, Willemien, vergeleken.

»Ik ben een zwerfpoesje,» antwoordde Lili vroolijk, en ik heb zoo te hooi en te gras geleerd, van allerlei meesters en meesteressen, maar papa en Marie-Thérèse hebben me toch vaste lessen gegeven, ik kan maar één ding goed.... comediespelen, heusch.»

»Dan zou ik maar actrice worden,» vond Willemien.

»Neen, ik volg papa op al zijn tochten en we houden zooveel van elkaar alle drie, maar nu krijg ik hier lessen, hebben grootmama en ik afgesproken, niet, grootmama?»

»Ja, kind, we zullen er niet zoo'n haast achter zetten, maar, kinders, ik bedenk me daar, dat jelui wel haast zult hebben met je school.»

Willemien stond waardig op en Puck en Lodi klemden zich aan Lili vast.

»Je komt Zaterdagavond bij ons he? Heusch, en dan mag je allerlei van ons zien, ook je weet wel, Lodi?» vroeg Puck.

»Ja, dat ook,» zeide Lodi en gaf Lili een hand, een omhelzing was zoo meisjesachtig.

»Wil, je moet nu maar dikwijls komen, dan kunnen jelui met elkaar wat lezen, he?»

»Ja, maar mijn werk mag er niet onder lijden, grootmoedertje.»

»Natuurlijk niet, kind.»

Ze gaf grootmama een haastigen zoen en Lili en Goosje een hand.

Erg uit haar humeur ging ze naar school.

Neen, 't was haar genre niet, die Lili, heelemaal niet.

Reina dat was iets anders. Ze zou Reina eens gauw schrijven.

Lodi en Puck waren niet over Lili uitgepraat.

»Zie je, Lodi, en ze was heelemaal niet zoo damesachtig, ze zei niet, wat een groote meid ben je.»

»Neen, en ze gaf niet van die laffe tikjes op mijn wang, weet je wat ze tegen mij zeide: »Ik zal jou en Puck altijd verkleeden als jelui komen, ik geloof, dat Wil haar niet zoo dol vond en jij?»

»Neen, maar Ans wel.... zeg, Lodi?»

»Nou wat?»

Heel geheimzinnig spitste Puck haar lippen en fluisterde: »van welke zus hou je 't meest?»

»Je moet van je heele familie evenveel houden, dat hoort zoo.»

»Hum.» Puck vond het onderwerp toch veel te gewichtig om er maar zoo in eens af te stappen. »Nou, ja, maar ik wilde, dat Lili een zuster was.»

»Ja, ik ook, ze mag onze heele comedie zien.»

»Ja, ik houd van Nel en Ans toch meer dan van Wil en jij?»

»Ik denk 't wel, maar ik zeg 't niet.»

»Dat is 't zelfde.»

»Neen. — En 't is zoo zielig voor Willemien.»

»Ja, dat is waar, nou dan van Willemien ook maar evenveel, nooit zeggen wat ik daarnet zei, Lodi!»

»Nooit,» antwoordde Lodi plechtig en liet de twee doozen van Lili in zijn blouse glijden omdat hij ze beter bewaren kon dan Puck. . . . . .

. . . . . .

Willemien en Annie zaten over elkaar haar schoolwerk te maken.

»Ben jij al klaar, Wil?» vroeg Annie met een zucht, toen ze Willemien een velletje postpapier zag krijgen,» hè, ik moet nog een opstel over Frederik Hendrik maken. Mooi Heintje noemde de matrozen hem he?»

»Ja, maar zulke onbeduidende dingen zette ik er maar niet in.»

»Nou 't bewijst toch, dat ze nog al met hem ophadden.»

»Je moet het zuiver historisch opvatten.»

»Loop, met je historisch, dat van mooi Heintje is ook waar en ik zet 't er in».

»Mij goed,» en Willemien begon haar brief.

Utrecht, Vrijdagavond.

Mijn liefste Reina.

Eindelijk vind ik dan eens een uurtje om je weer van alles en alles te zeggen.

Lili is gekomen. Mijn, ik durf gerust te zeggen, ons genre niet.

Annie, Lodi en Puck zijn doodelijk van haar. De jongens, die haar even zagen, schijnen haar — echt jongensachtig — een gezellige meid te vinden.

Ik geloof, dat 't een juffrouw-Pret is en meer niet.

Och, Reina, waarom zou ik 't je niet bekennen, maar ik voel me meer dan ooit, een vreemde in mijn eigen huis. Men stelt mij zoo weinig op prijs. Wanneer ik nu lorrig was, zou ik zeggen, daar hebben ze groot gelijk aan, maar mij zelf weggooien wil ik niet, mag ik niet.

Zonder mij zelf te verheffen, kan ik je toch zeggen, dat ik een der beste leerlingen van de H. B. S. ben en hier behandelen ze me als een kind. En ik ben geen kind meer, ik word buiten alles gehouden. Mama en papa bespreken alles met Nel. Nel is ook zoo geheimzinnig tegenwoordig en Dolf bespot me dikwijls, Bert noemt me Prof. Wil en Annie — aan haar heb ik niets. Ik voel me erg eenzaam. Het is een ouderwetsch begrip om zoo overdreven bang te zijn om uit huis te praten. Wanneer men zijn beste vriendin zijn vertrouwen schenkt, is dat geen uit-huis praten. Ik heb duizend ergernissen. Je weet mijn devies — alles of niets. Nu, ik studeer dan ook flink en wanneer ik mijn examens gedaan heb, ga ik uit huis in den vreemde. Dit is mijn vast, onwrikbaar besluit en daar ik iemand van principe ben, zal ik mijn eens gemaakt plan, stellig en zeker volvoeren. En nu nog iets. Ik geloof, dat Nelly zoo wat geëngageerd is. Verleden zat ze zoo ernstig met papa in zijn kamer te praten, ik ving allerlei woorden op als: positie, drie jaar naar Indië, goede vooruitzichten en Nel, die aldoor maar

zeide: »Ik hou zooveel van hem.« Papa is eens in den Haag geweest en Nel en mama breken telkens een gesprek af, als ik binnen kom, wat ik erg flauw en eigenlijk weinig gevoelig vind, om 't woord ongemanierd nog niet eens te gebruiken.

Ik ben heel blij, dat je zeventien December komt. Zoo gauw je er bent, zullen we eens over verrassingen voor grootmama's verjaardag spreken.

Mijn hoofd staat anders niet naar zulke dingen.

Studie.... studie. Wie weet, hoe mijn spotnaam Prof. Wil nog eens bewaarheid wordt.

Lili zal wel een beetje een sta-in-den-weg zijn, vrees ik, grootmama heeft nog niets, geen woord gezegd van logeeren, ik meen of ik er kom, als jij er bent.... ik vrees dan ook!....

Zoo gauw mijn familie zich verwaardigt iets van Nelly te vertellen, schrijf ik 't je. Als je het niet al te jammer vindt, verscheur dan dezen brief. Ik zou voor geen geld willen, dat andere oogen, dan die van jou mijn vertrouwelijke meedeelingen lazen.

Schrijf mij gauw terug.

Een hartelijk woordje zal zoo'n goed doen

aan je

WILLY.

Ze las den brief nog eens over en kwam zich nog veel gewichtiger voor. Mooi en flink kon ze alles toch zetten. Ja, ze werd eigenlijk bespottelijk, beneden alles, behandeld in huis.

Als ze eens erg ziek werd, op 't kantje van den dood

af, dan zouden papa en mama vreeselijk verdriet hebben en als ze dan al haar grieven ijlde, ja, dan zouden ze de handen wringen en zeggen: »Och, die Willemien, we hebben haar zoo miskend, ze was zoo verstandig, had zoo'n helder inzicht in de zaken, hoe kunnen we 't nog goed maken?».... Maar ze zou wel niet ziek worden...

»Hè, klaar,» zuchtte Annie en maakte een sierlijke guirlande onder 't opstel.

»Wat knoeierig,» merkte Willemien op.

Nelly kwam binnen met twee kopjes thee.

»Kinderen, wat werken jelui van avond lang, jelui ziet er zoo warm en opgezet uit, daar is mama ook al, moes, heb ik ooit zoo lang moeten werken als deze arme schapen?»

»Ja,» knikte Annie, »een opstel is altijd een gloeiend lam ding voor me, dat wil zeggen, op een vrij onderwerp heb ik niets tegen, maar wat zal je nu anders van Free-Hein zeggen, dan wat er in 't boek staat... Wel, wel, 't is haast me overwerken, nu, goed dat de vacantie komt, dan ga ik lekkertjes luieren, of neen, dan hebben we duizend besoignes met grootmama, mijn kanapeekussen is nog in geen eeuw af, Nel, doe jij er eens een steek aan?»

»Willy, je hebt toch geen hoofdpijn, lieveling, je ziet er zoo opgezet uit?» vroeg mama.

»Zoo vurig, ja vreeselijk,» viel Annie in.

»Och, wel neen,» antwoordde Willemien wat kort.

Nelly en Annie gingen naar de voorkamer.

»Scheelt er heusch niets aan, Wil?»

»Wel neen.»

»Kind, er is iets, je bent al lang onze oude, vroolijke Willemien niet meer, voel je je niet prettig, heb je grieven, ben je ontevreden, heb je iets met je schoolvriendinnen of andere bezwaren? Kom, zeg 't me maar.»

O, ze had zoo'n behoefte om ineens alles aan mama te zeggen, alles, wat haar zoo hinderde, van de korte rokken af, tot dat geheimzinnige van Nelly toe.

Maar het was duizendmaal flinker om alles alleen te dragen.

Met een trotsche beweging van het donkere hoofdje, zag ze mama aan.

»'t Spijt me erg, als ik vervelend in huis ben, maar ik was 't me niet bewust.»

Zuchtend ging mama weg en Willemien bleef alleen in de ruime eetkamer.

Ze spreidde haar handen wijd uit op het bruine zeil, dat over de vierkante tafel lag, plakte een postzegel op Reina's brief en trok in gedachten figuren over het zeil.

Uit de voorkamer klonk Bert's schaterlach.

Nelly en Dolf gingen muziek maken en Annie draafde naar boven om Pucks haar te vlechten.

Ze konden het immers best zonder haar stellen.

Ze waren heel vroolijk, heel jolig zonder haar.

Annie was alles voor de kleintjes, voor de jongens.

Zij was maar alleen.

»Waar is Willemien,» vroeg papa aan Dolf, »ik heb zoo'n mooi kaartje van de provincie gekregen en Willemientje heeft zoo'n zwak op atlassen.»

»Ik denk boven, Lodi of Puck bij 't uitkleeden helpen,» antwoordde Dolf.

Zijn krukken tikten door de marmeren vestibule, zijn voeten sleepten mee en papa deed de deur van zijn kamer weer toe.

Waarom was ze nu niet opgestaan en had geroepen: — hier ben ik!

O, die ellendige koppigheid.

Dan zat ze nu gezellig in papa's kamer over zijne mooie, nieuwe kaart en papa kon zulke aardige dingen vertellen.... enfin, 't was haar eigen schuld.

Goedig van papa en 't klonk zoo hartelijk.... Willemientje heeft zoo'n zwak op atlassen.... bespottelijk die tranen, allerbelachelijkst.

Daar, nu ging papa naar binnen, nu zouden ze gauw de Berceuse spelen, papa's lievelingslied.

Zie je wel, daar hadt je 't al en daar kwam Annie beneden.

Om haar dacht niemand.

Een vreemde in haar eigen huis, nu, Reina kon ze vertrouwen, Reina was haar alles en.... haar leeren.

»Maar, Willy, 't is al half tien, zit je nu nog te blokken, wat voer je toch uit!» en Annie bleef één en al verbazing in de deur staan.

Willemien bladerde quasi ingespannen, alsof ze met ijver iets zocht, in een Nederlandsche spraakkunst.

»Wil, scheelt er iets aan, heb je wat? — toen kwam Dolf binnen en wees Annie hem Willemien, die 't hoofd in haar handen begroef.

Hij ging naast zijn bedroefd zusje zitten, beurde haar hoofdje op en trok de handen weg van de betraande oogen.

»Maar, Willy, maar, Willy dan toch.»

Zachtjes, onhoorbaar verdween Annie weer.

Dolf had meer slag, Dolf was zoo verstandig, hij kon haar stellig beter troosten.

»Waarom?» vroeg hij zacht.

»Om alles,» snikte ze en liet haar moe, kloppend hoofd tegen zijn hoogen schouder leunen.

Hij lachte niet. »Om zooveel, Willy? Zijn ze op school onaardig tegen je geweest, hier in huis, Bert, Nel of Ans, hinderen de kinderen je bij je werk, ze waren zoo rumoerig van avond?... Neen, dat niet? Voel je je ongelukkig?»

»Ja,» knikte ze steeds onstuimiger.

Weg was 't koppige gevoel. Ontdooid het trotsche hart en daar rolden de bezwaren, de grieven van haar trillende lippen en Dolf lachte niet, zijn groote, intelligente oogen zagen haar zoo sympathiek aan.

»Arme Willy!»

»O, Dolf, het vreeselijk ongelukkige gevoel, zie je, van niet begrepen te worden,» en dan in een soort behoefte om haar vertrouwen nu ook heelemaal te geven, »daar, lees dien brief, scheur 't couvert maar open, 't postzegeltje week ik er wel weer af, lees maar, hij is aan Reina.»

Ze keerde zich van hem af, terwijl hij las.

.... Ja, alles of niets.... als ze haar vertrouwen gaf dan ook heelemaal.... Ze wreef over haar kloppend voorhoofd en veegde haar betraande wangen af.

»Dank je, Wil.» Dolf vouwde den brief weer toe.

»Nu?» vroeg ze weer opnieuw in tranen.

»Zal ik een ander couvert voor je halen?»

»Ik dacht, ik wilde hem eigenlijk maar niet versturen, bij nader inzien.»

»Ja, dat moet je natuurlijk zelf weten.»

»Maar, wat vin jij, Dolf, ben je boos op me, val ik je tegen?»

»Boos, neen, Willy, alleen in één opzicht val je me wat tegen, ik dacht niet, dat je zóó van je zelf vervuld was. Zie je, ik houd er niets van om den leermeester uit te hangen, maar dit moet me even van 't hart. 't Is zoo zonde van je, dat je altijd denkt, hoe vinden ze me — en door maar voortdurend in dat kleine kringetje van je leeren en zelfverheffing rond te draaien, heb je je wat vervreemd van je familie. 't Moet van twee kanten komen. Papa en mama hebben. me den laatsten tijd dikwijls gevraagd: — Weet jij, wat Willy scheelt? — 't Verbaast me, dat Ans niet meer tegen je opstuift, zoo snauw je haar af, je heele familie doet moeite genoeg om je in je humeur te houden, maar jij bent vreemd. Ben je nu boos?

»Neen,» zeide ze zacht, »ik geloof wel dat 't zoo is als je zegt.»

»Ik geloof bepaald, Wil, dat wanneer jij je niet op zoo'n hemelhoog voetstuk plaatst, dat jij je hier dan ook niet zoo vreemd zult voelen. Je leert vlug, je bent, laat me 't maar zeggen, een aardig, knap meisje, maar van al 't aardige gaat een heeleboel weg door je pedanterie, door dat je altijd indruk wilt maken en och, die kleinig-

heden .... nog een paar jaren en je bent volwassen, wat kan het je nu schelen, of ze je een jaar jonger of ouder geven dan je bent. Zie je, Reina is een goed, lief kind, heel eenvoudig voor zoo'n eenig, schatrijk meisje, maar ... ze is wat peuterig, de Duitschers zouden zeggen .... engherzig, ze ziet hoog tegen jou knapheid op. Lili is beter voor je geschikt, die ziet met haar klein vogelengezichtje door die groote, blauwe oogen de wereld zoo ruim in, let daar eens op .... misschien vin je 't later je genre toch wel ....»

»Ze is zoo'n miss-Pret.»

»'t Kan zijn, maar ik geloof, dat je je vergist, ik vind haar heel natuurlijk, heel aantrekkelijk, en nu nog een punt .... Nelly .... ja, ze houdt van Tom de Waert en 't zal over een week of zoo wel in orde komen, hij komt hier de andere week een visite maken, maar ik neem 't niemand kwalijk, dat ze er mij niet in kennen .... en wat dat eenzame betreft .... iedereen voelt zich wel eens alleen .... denk je, Wil, dat 't mij nooit hindert, wanneer al mijn vrienden gaan fietsen, dat ik nooit mee kan, denk je, dat ik 't niet voel hoe Ben Aldewelt zich opoffert, wanneer hij zegt, dat het geen fietsweer is, dat ik zijn hartelijkheid niet mis nu hij in Amsterdam woont en later .... 't vooruitzicht om altijd anders te zijn dan een andere man ....» hij zweeg even en Willy schaamde zich over haar kleine ergernissen naast zijn groot verdriet, waar hij anders nooit over sprak.

Hij stond op, leunde zwaar op de tafel... »Zoo, Wil, heeft ieder moeite en strijd en bij jou zal er ook een

harde felle oorlog uitbreken tusschen».... hij wees met zijn kruk naar haar voorhoofd en naar haar hart, »laat ze tot een machtig Keizerrijk samensmelten en jij als Keizerin aan de regeering met de leuze »alles of niets» over die twee landen.... verstand en hart.... en Willemien, wel bedankt voor je vertrouwen. In 't vuur gooien?»

»Ja.»

In helder, flikkerende vlammen ging de brief op en Willemien zag nog enkele woorden tusschen die omhoog krinkelende vlammentongen....

»Willemien heb ik met een kloppend hoofdpijnkopje naar boven gestuurd,» hoorde ze Dolf beneden zeggen.

Ze lag nog wakker toen Annie boven kwam.

»Zeg, Ans!»

»Slaap je nog niet?»

»Neen, maar heb jij niets aan Nel gemerkt?»

»Jawel van«....

.... Annie ging vertrouwelijk op Wils bed zitten, »de Waert, heet hij en hij heeft een lange, blonde snor, een zeeofficier is hij, 't portret viel uit haar zak, daarnet, en Dolf raapte 't op. Als hij vreeselijk aardig is, vind ik 't goed, maar wat zal 't stil zijn, als Nel weg is, dan ben jij de oudste dochter, net iets voor jou, Wil, nou, ik zal niet langer ratelen, je hebt hoofdpijn.»

»Van 't huilen,» zeide Willemien vertrouwelijk. »Zeg, Ans, wat is Dolf toch een kraan.»

»Dat dacht ik wel, ik meen, ik dacht.... och,» Annie verwarde zich. »Neen, ik bedoelde, toen ik wegging uit de eetkamer, nu moet Dolf Wil maar helpen, ik ben

altijd zoo onhandig met je en, Wil, ik ben bij jou vergeleken wel wat prullig, zie je, leeren is soms maar bijzaak bij mij, eigenlijk denk ik net als Puck, er is zooveel anders vind ik wel eens.»

»Leeren en knap zijn is niet alles, Ans.»

»Ja, dat is waar,» maar Annie keek toch even verwonderd, dat Willemien zoo iets zeide, dat had Dolf haar stellig gezegd.... die Dolf....!

Die Dolf!.... dacht ook Willemien met bewondering.... wat begreep hij haar goed, ze wilde, o ze wilde niet in haar eigen ik opgaan, Dolf had 't veel te zacht gezegd ze was afschuwelijk egoïst... die twee dingen: verstand en hart.... of, neen, zij moest zeggen hart en verstand....

. . . . . .

Annie was uitgelaten.

Alle dagen waren ook even dol.

Om te beginnen Nel en Tom.

Ze hielp mama een pudding maken en sprak in een adem door zonder ooit 't antwoord af te wachten.

»Ziet u, mama, alles is nu ook even prettig, dat Tom Sint-Nicolaas bij ons komt vieren en Zondag receptie, zalig; alles voor Nel, ik vind hem vreeslijk aardig en u? Als Nel nu maar niet erg treurt, wanneer hij weg moet naar Indië. De amandels schillen; hoe krijg ik die velletjes er af?»

»Eerst pellen en dan de amandels in warm water doen, dan laten de velletjes los.»

»O, wat een prettig werk. Zeg, moes, u krijgt een erg klein cadeau van me. Weet u wat ik Nel nu geef?

Een taschje om Tom's brieven in te bewaren, fijne attentie, hè? Gek, om ineens Tom te zeggen, hij wordt nu toch mijn zwager,.... mijn zwager, en Lodi en Puck, die ook Tom moeten zeggen.»

Lena lachte.

»Leen, waarom lach je?»

»Gunst, Annie, ik begrijp me niet, hoe je nog asem over hebt, jij kunt praten, hoor!»

Even was ze stil, tot er gebeld werd.

»Hè, een bel om dit uur, altijd wanneer er op een ongelegen uur gebeld wordt, denk ik, dat er een wonder zal gebeuren.»

»Zeg toch niet zoo'n onzin, kind,» lachte mama.

»Nu ja, een wonder is wat kras, ik meen iets prettigs, iets, waar je nu heelemaal niet op gerekend hebt... Ah, ziet u nu wel, dat 't prettig is,» en Annie liet de amandels staan en draafde de blauw steenen trappen van het sous-terrain op naar boven, waar Lili met haar fiets in de gang stond.»

»Gaat Bert een eindje met me fietsen?»

»Bert is met vrienden uit.»

»Ga jij dan mee wandelen?

»Ik heb pianoles van Nel,... en mama is in de keuken»...

»O, best, daar komt Nel al van boven.» In een wip was Lili beneden en vroeg om tante te helpen, net zoolang tot Annie klaar was.

»Verandering van tooneel,» lachte Lena.

»Maar je mooi fietsrokje, Lili,» al die spatten op dat beste laken,» waarschuwde mevrouw Westlandt.

»Doet er niet toe, of, wacht.« Lena schaterde 't uit. »Och hemeltje, wat is de jongejuffrouw klein, zoo in der fietsbroek.» Bedrijvig deed Lili een bont boezelaar, dat aan een deurknop hing voor, spreidde haar lakensche rok over een stoel uit en werkte als een ervaren keukenmeid. Ze hoefde niets te vragen, begreep alles en mevrouw Westlandt keek met pleizier naar die kleine, bruine handjes, die alles zoo vlug en handig deden.

Boven speelde Annie haar gamma's, daarna de études. Ze was er maar half bij.

»Ans, je bent weer mijlen ver,» klaagde Nel, »toe, let nu wat beter op.»

»Jij bent in den Helder met je gedachten,» lachte Annie en dan na een criant valsch acoord, »zal ik Lili eens boven roepen, dan kun je haar eens hooren?»

»Lili, kom eens!»

Zonder zich te laten bidden of smeeken, zette Lili zich aan de piano en speelde erg roffelig een eindje uit Faust en daarna de bruidsmarsch uit Lohengrin.

»Niet erg, hè, Nel, neen, ik speel er altijd naast, ik weet 't zelf wel.»

Nelly streek 't springerige haar uit haar nichtjes gezicht, strikte de banden van het bonten schort los en zeide: »toe, Ans, haal jij Lili's rok even.»

Een oogenblik flikkerde er iets brutaals in Lilis oogen: »Kan je me zoo niet zien?» viel ze uit.

»'t Staat niet mooi, vind ik, maar ik wilde je vragen of je Woensdag niet een half uur met Ans samen komt spelen, of vin je 't vervelend?»

»Laten we 't maar eens probeeren,« antwoordde Lili meer oprecht dan wel beleefd. Annie kleedde zich aan en sprak af, dat ze samen naar 't rondrijden van Sint-Nicolaas zouden gaan kijken.

»Wanneer?» vroeg Lili.

»Morgen, we hebben een halven dag school, zie je, de studenten verkleeden zich, één als Sint, ze geven sigaren aan de jongens, aan de jonge meisjes bouquetjes, maar wij krijgen niets, want we vallen niet in de termen; 't is een heele optocht, achter Sint met zijn knecht nog heel wat andere wagens, reclame-dingen en vertooningen boven op een wagen, die betrekking hebben op politieke gebeurtenissen.... nou, je zult het wel zien.»

»Ja,» lachte Lili. Met haar eene hand stuurde ze Stella en haar andere leunde op Annies arm.

»Ik wilde, Ans, dat je altijd bij ons was.»

»Razend prettig, dat je 't zegt, dol; zie je, ik heb nooit iemand gehad, die zóó op me was als jij,» en ze zag Lili verrukt aan.

»Ik ben blij met jou.»

»En ik met jou. Ze neurieden die twee zinnetjes op allerlei bekende wijsjes.

»'t Begin van ons ensemble-spel,» lachte Lili.

Ze lachten en joelden en merkten niet eens, hoe een dame tegen een heer zeide: »Wat onhebbelijke kinderen, die eene duwde haar modderige fiets bijna tegen mijn rok, wat ongemanierde schepseltjes!»

Hoofdstuk VII.

TWEE VERSCHILLENDE NICHTJES.

Utrecht, 7 December 18..

Beste Papa,

Dit zal nu weer eens een extra lange worden. Maar voor ik iets vertel, moet ik eerst zeggen, welk een tegenvaller 't voor me is, dat we elkaar pas in April zullen zien. Ik krijg hier allerlei lessen. Grootmama vindt het prettig, dat ik blijf en ik ben wel tevreden, al mis ik mijn vrijheid. Ziet U, alles is anders dan ik gewoon was. Alles op de klok. Ik vind dat heel gek, maar 't is hier de gewoonte en ik schik me er wel in.

Mia-Théra had wel gelijk, toen ze zeide, dat ik verwend was.

Hoe prettig, dat U zooveel portretten maakt en U meteen gezelligheid aan al die menschen hebt.

Past u toch goed op, eet geen kreeft uit een blikje, u is daar in Bern zoo vreeselijk ziek van geweest. Dat goed deugt niet. Denkt u er ook om, nooit uw zij-

den das te vergeten, London is zoo mistig, ik herinner me dat best.

Mia-Théra maakt 't heel goed, schrijft ze. En nu de familie. Grootmama is altijd heel lief... een kranig mensch. Ik heb nog nooit iets met grootmama gehad, wel voel ik, dat ze veel aanmerkingen op mij heeft, maar ze vit nooit. 't Eenige nare is, dat grootmama dol graag over mama spreekt, het gesprek eindigt dan altijd in tranen. Ik weet nooit, wat ik dan doen moet, meestal breng ik 't maar op iets anders, maar dan kijkt grootmama me soms ineens zoo verwijtend aan en vindt me dan zeker koel..... ik hoor heusch graag over mama, maar liever door juffrouw Goosje, ik heb nu eenmaal zoo'n afkeer van aandoenlijkheden.

Goosje is een voorzienigheidje voor me, en ze zou wel alles voor me willen doen, wanneer Grootje haar niet bepaald verboden had om mijn kleeren te in orde te houden

Nu doe ik 't zelf.

»Dat hoort hier nu eenmaal zoo», is Grootjes stopwoord, 't is een vervelend zinnetje en er is zoo niets op te antwoorden..... alleen maar te *doen*.

't Naarste is voor mij altijd, mijn plunje maken, knoopjes, haakjes en al dat gelor aan mijn goed zetten, juist als ik iets anders wil gaan doen, 't zijn van die vervelende kleinigheden en de »gewaden» vinden weinig genade in grootmama's oogen.

Mia-Théra heeft haar Leeuwke en Trésorke erg verwend. Leeuw, hoe schippert gij al die zaakjes nu?

Oom Henk en tante zijn aardige menschen, maar 't

zou al weer niet in mijn hoofd opkomen om ze Ada en Henk te noemen. Wij waren ook zoo familiaar met elkaar, he?

Blanche schikt zich uitstekend in dit nette, ordelijke regelmatige leven, beter dan de bazinne. O, ja, nu over de familie. Alle Westlandten vind ik aardig; Annie is volgens mij de allerliefste en Willemien de minste, die wil graag meer lijken dan ze is, en ze is al een heeleboel, een bolleboos op school, een belezen letterkundige, een knap, handig meisje, dus dat veel schijnen hoefde niet.

Met Annie en Goosje heb ik de stad doorgewandeld op Sint-Nicolaasmiddag. 't Regende dat het goot en we zagen bijna niets. Goosje was telkens kortademig en kreeg vapeurs, zoodat we uit het gedrang moesten blijven. Maar we hadden toch pret »razend veel», zou Ans zeggen.

Bouquetjes kregen we geen een, maar ik heb er een opgeraapt, dat de een of andere gevierde schoone verloor en dat hebben we eerst gereinigd en toen Goosje tusschen de revers van haar mantel gestoken, 't waren drie rozeachtige asters.

't Slot was, dat ik den volgenden morgen mijn rok moest borstelen. Die malle lange rokken ook! Hendrik heeft 't later van mij overgenomen, ik stelde me aan en deed precies alsof ik benauwde hoestbuien kreeg.

Sint-Nicolaasavond vierde ik met mijn twee oudjes en toen ik in bed lag. O, Leeuw, toen heeft Trésor gehuild, gehuild, neen maar!

Grootje en Goosje hadden zich uitgeput en ik had voor alletwee een kleinigheid gemaakt.

Grootmama was zelf den heelen avond in tranen en ik kreeg allemaal dingen, die mama als meisje gebruikte: mama's toiletje, een kastje, een klein werkdoosje van schildpad en meer dingen. Toen ik boven was en mijn haren ging vlechten en de nieuwe kaarsen die bij het toiletje hooren, opstak, kwam grootmama binnen, omhelsde me en zeide, dat ik een zonnetje was, dat u haar een weldaad bewezen had, om mij te sturen, dat u en Mia-Théra mij een opvoeding uit duizenden hadden gegeven en toen jelui zoo geprezen werden, toen werd ik heelemaal week en als ik eens huil, schei ik nooit uit. De Dom fideldomdijnde 't eene kwartier voor en 't andere na en we zaten maar samen hand in hand, grootje en ik. Dan lachten we, knikten elkaar toe en veegden weer opnieuw over onze oogen.

Ik heb eigenlijk nog maar liever, dat de menschen me afjakkeren, dan dat ze zeggen ..... blijf maar zoo als je bent, mijn goed, best kind ..... en zoo'n oude, zachte beefstem, die dat zegt, dat is me te kras. Je voelt dan, heel diep, zelf best, dat er nog veel aan hapert.

Maar denk nu niet, dat 't een tranendal is. Al die neefjes en nichtjes vind ik verrukkelijk, nu komt Reina Mertema met Frank en Sjoerd ook nog en hebben we feest met grootmama's verjaardag. Negenentwintig December. Denk er nu toch vooral aan, tusschen Kerstmis en Nieuwjaar. Mia-Théra en ik zijn er nu niet om te helpen herinneren.

Maar ik zal nog wel eens waarschuwen, hoor! Dien avond hebben we partij. Spelen we comedie of voeren

tableau-vivants op. Erg prettig, U weet, dan ben ik zoo in mijn fort. Soms heb ik toch zoo'n lust om eens iets heel dols uit te halen, maar Grootjes heldere oogen zouden zoo schemerig worden, als ik mijn gekke plannen eens ten uitvoer bracht. Nu ga ik me klaar maken om naar de Westlandtjes te gaan.

Zal u heel voorzichtig zijn met kou vatten en dat Engelsche eten, 't was zoo vet en zwaar als ik 't mij goed herinner. Wees maar heel gerust over Trésorke.

P.S. O ja, morgen is er receptie op den Catharijnen-Singel. 't Engagement van Nel met Tom de Waert wordt publiek.

Grootje en ik gaan er samen heen. De nichtjes hebben mooier haar dan ik. Ik vind mij zelf een afschuwelijke ruigkop. Zoudt u 't naar vinden als ik 't liet afknippen? Voor Stella is het geen weer. Altijd modder. Denkt U eens om postzegels, Bert en Taco hebben eene verzameling . . . . . .

. . . . . .

't Was de gewoonte, dat er Zaterdagavonds in de vestibule en de gang op den Catharijnen-Singel gedanst werd.

Dolf nam zijn gewoon plaatsje op de vierde trede van de trap in en begon een polka te spelen, toen Lili belde.

Annie holde haar te gemoet.

»Ik vraag je voor de eerste.» zeide Bert.

»Hij is er en erg aardig,» fluisterde Annie haar in en wees geheimzinnig naar de voorkamer, terwijl ze Lili's mantel ophing.

»Dag, Lili, dans je ook eens met mij, ik kan de wals niet leeren,» klaagde Puck, en Nel danst nu voortdurend met haar A. S.»

»Met wat?» vroeg Lili.

»Och, Puck, wees niet zoo onuitstaanbaar» viel Willemien uit »aanstaande meent ze, 't komt heelemaal niet te pas, dat ze zulke flauwiteiten zegt.»

Puck droop af en ging naast Dolf op de trap zitten met 't gezicht van een boos, verwend prinsesje.

Dolf stemde zijn viool.

»Is dat geen goed idee, Lili, zoo'n dansles, de grooten onderhouden het, en de kleintjes leeren het van de grooten, 't haalt papa een heel sommetje danslesgeld uit. Dans jij goed?»

»Neen, Dolf, zoo'n beetje, ik ken geen een ding heel goed, maar ik heb 't wel veel gedaan.»

Uit de kamer kwamen Nel en de Waert gearmd.

Lili sprong op en ging 't paar te gemoet. »Wel, gefeliciteerd Nel.... mijnheer!» Ze stak haar smal handje uit, dat de officier hartelijk drukte.

»Tom alsjeblieft,» zeide hij eenvoudig.....

»Nou, hoe vin je hem, is hij niet razend leuk» riep Annie »O, hemeltje, razend en leuk, dat zou ik niet meer zeggen ...., kom, Bert, pak Lili niet zoo wild weg.»

Nel en Tom, Willemien en Taco, Puck en Annie en Lodi alleen.

Lili had moeite Bert mee te krijgen. Hij danste zwaar en plomp en hij sprak voortdurend over een nieuw zadel, dat hij op zijn fiets had.

't Was een vroolijk troepje en Lodi, die eigenlijk niets van dansen hield, ging naast Dolf zitten.

»Kom, jongen, mee doen!»

»Zoo vervelend, alleen die passen te maken, wacht, met Lili zal ik eens dansen, he, wat flauw, nu danst ze met Taco.»

Lili danste mooi, licht en gracieus en Willemien zag even wat donker naar Dolf, toen hij in zijn handen klapte en Lili vroeg of ze Lodi eens onder haar hoede wilde nemen met de mazurka.

Tom danste met alle meisjes en Puck zeide voortdurend, »dolletjes, Tom, dolletjes« en toen Lena door de gang liep, riep ze: »Lena, let eens op Tom en mij,» daarna keek ze Lodi triomfantelijk aan, omdat Lodi niet flink hardop Tom zeide, en maar zoo wat murmelde.

Na alle dansen meegedaan te hebben, gingen Nel en Tom naar binnen. Lodi en Puck werden uitgelaten en wilden om strijd met Lili dansen.

»Wals je met mij, snoes?" vroeg Puck, maar Lili viel naast Dolf neer, »neen, even uitblazen, even maar.»

Willemien fronste. Bespottelijk van Dolf om zoo'n drukte van Lili te maken, 't scheen vreeselijk intéressant, wat ze vertelde. O, Dolf zag veel meer in haar, dan er in zat.... veel meer, maar zij kon ook wel wat aardiger tegen haar zijn, kom, eens naast haar gaan zitten.

Juist stond Lili op en ging mijnheer Westlandt, die uit zijn kamer kwam tegemoet.

»Zoo, oom Henk, danst u eens met me? Dolf, speel je even een wals voor ons?»

»Neen, kindje, ik ben veel te oud om te walsen, ik doe 't nooit meer.»

Maar Lili liet niet los, Dolf speelde en eer mijnheer Westlandt goed wist, wat er gebeurde, danste hij met zijn nichtje als een vroolijke, jolige jongen.

»U danst bijna zoo goed als papa,» prees ze hem al lachend en bedankte hem buigend, knikkend met 't hoofd als een coquette française, terwijl ze een stortvloed van vleiende woorden in heel vlug Fransch uitbracht.

»Dat was een losse zet, Lili» lachte Bert, »ik wist wezenlijk niet, dat papa nog kon dansen.

»Erg aanstellerig, die Lili, vin je ook niet Taco?» vroeg Willy.

»Nog al aardig, Willemien, ik vind haar een gezellige meid, 't zal me benieuwen hoe of ze met Reina opschiet.»

»Zoo, denk ik, erg zoo, zoo!»

Lodi ging op zijn handen loopen en werd zóó woest en wild, dat ze de dansles staakten en Lodi naar boven werd gezonden.

Hij was onhandelbaar, schopte en sloeg uit pure opgewondenheid, en Annie, wier beurt het was, om Lodi naar bed te brengen, keek met wanhopige blikken rond. Willemien was al met Puck vooruit.

»Wil ik hem eens helpen in jou plaats, Ans?» vroeg Lili.

»Wil je, als hij maar niet al te woest voor je is.»

»Ik zal 't eens probeeren.»

»Lodi, ik help je er in» en Lili vatte hem stevig bij zijn hand.

»Sakkerloot, meid, dat is fideel, komiek,» gilde hij overmoedig »maar je zult er last mee hebben.»

»Last met jou, ik geloof er niets van, want ik heb je iets heel gewichtigs te zeggen.»

»Wat dan, Lili?" vroeg hij nog maar half gedwee.

»Hier, doe dan zelf je schoenen uit, dan zal ik je goed wel opvouwen; nu, ik wilde, dat jelui, jij en Puck ook mee zult doen met de tableau-vivants en ik zal jelui wel verkleeden, maar ik vraag 't alleen *dán* of de anderen 't goed vinden, als je me vooruit belooft, dat je niet zoo kinderachtig overmoedig zult zijn.»

»Neen, neen, ik zal alles doen, wat je zegt, al zeg je... al zeg je spring in den Singel; al zeg je: eet alles, wat in de aschkar zit, al zeg je: hak je teenen af, al zeg je« . . hij werd heelemaal weer opgewonden van de onmogelijke dingen, die Lili van hem zoo kunnen vragen, maar Lili, erg bedarend: »Zulke dingen vraag ik natuurlijk niet,.. is 't zoo goed, je kousen over je stoel?"

»Ja, ja, maar Wil en Ans vouwen mijn kleeren heelemaal anders op, hoor.»

»Ik doe 't niet erg in de puntjes."

»Dat is juist prettig, ik hou dol van je, Lili, ik hou zooveel van je, als van drie vrinden bij elkaar, zooveel als van Willemien, neen, wacht, zooveel als van . . . . neen, ik weet nog beter, als van . . . . . al de poppen uit de comedie en dan nog meer omdat jij levend bent, zie je?

»Nou, prins hobbeldehobski, slaap maar lekker, en mondje toe.»

»Ja, Lili, ik hou evenveel van je, als van juffrouw Goosje en mijn heele klasse!» riep hij nog.

Willemien kwam uit Pucks kamertje, die om een nachtzoen van Lili riep.

»Een woelwater, he?» zeide Willemien.

»Nou, alsjeblieft.»

Ze waren al beneden in de vestibule, toen Lodi nog riep, hoeveel hij van Lili hield.

Annie dankte haar met dankbare, stralende oogen. »Ik heb geen sikkepit macht over Lodi,» klaagde ze lachend en Willemien keerde zich van Dolf af, omdat ze in zijn groote, donkere oogen las . . . is dat nu heusch je genre niet, is dat nu zoo'n miss-pret?

Zij liet zich niet dwingen, Dolf hoefde haar dat kind niet op te dringen, zij had een eigen opinie, heelemaal haar eigen opinie en ze keek rond met iets uitdagends.

»Bert, breng je me even?» vroeg Lili.

»Nu al?» zeide Dolf.

»Kom, meisje, ik kan mijn lieve danseuse niet zoo zoo gauw missen,» lachte oom Henk.

»Wat bezielt papa?» dacht Willemien boos.

Maar Lili, schoof haar stoel met geweld naar achteren, »Neen 't moet nu maar wezen, half tien, neen, echt, ik moet heen, Goosje heeft 't kacheltje aangelegd en zorgt voor warm water, 't bad is lek, dus moet 't in de kamer gebeuren, nou, tot morgen, ik geef geen sterveling een hand, want na de worstelingen met Lodi, ben ik een en al transpiratie; dag, kom, Bert, tot ziens, als je dan toch een hand wilt hebben, Ans, daar dan!

Wel bedankt voor 't prettige avondje. . . . . .»

. . . . . .Ze was weg en de deur sloeg Bert hard toe.

Schandelijk vond Willemien, ze geneerde zich voor Tom . . . . wie zegt zoo iets van bad en transpiratiehanden?

»Een aardig, nichtje, Tom?» vroeg mijnheer Westlandt.

»Bijzonder, mijnheer, zoo vrij, zoo natuurlijk.»

»De fijne puntjes anders,» viel Willemien in.

»Nu ja, ze is wat erg vrij, maar ze is in den vreemde opgevoed en ze is een wees«, verdedigde Annie haar.

»Heila,» meende Dolf, »nu vergaloppeer je je toch, Ans, oom Collijnse leeft nog en tante Marie-Thérese is als een moeder voor haar«.

»Dus gelukkig geen wees,» sprak Tom.

»Neen, een halve wees, ik bedoel er ook niet mee om die tante van Lili te verkleinen of zoo.»

»En je bedoelde ook niet om je oom Leo te verdonkeremanen,» plaagde Dolf.

»Och, laat me nu uitspreken, ik meen maar, dat ze toch een heel ander leven dan wij heeft gehad, nooit broers en zusters en zoo». . . . . .

»Nooit zwagers,» lachte Tom, »nu, maar in allen gevalle, je bent een aardige verdedigster van een aardig nichtje.»

— Zelfs haar onhebbelijkheden worden aardig gevonden, en Willemien boog zich over de Illustration en nam geen deel aan 't gesprek. Ze ergerde zich en niet weinig ook.

. . . . . .

Utrecht, Zondagavond
aan de theetafel.

Lieve Mia-Théra,

Als ik nu een tooverfee was, dan zat je ineens hier over me, of naast me. Ja, naast me, maar dan schreef ik je niet, dan trok ik je kantkussen weg en gaf je telkens hartelijkheidsdrukjes op je arm.

Ik zit hier zoo ordelijk . . . . . akelig ordelijk haast.

Heel alleen aan die groote tafel; met een dik stuk vloei dat 't tafelkleedplekje bedekt tusschen dit velletje postpapier en mijn inktkoker.

Grootmama zit voor haar schrijftafeltje en Goosje is uit. De pendule tikt vinnig en Blanche spint zacht, onregelmatig . . . . . onordelijk. Ongemanierd geeuwt ze van tijd tot tijd en mijn maag trilt van haar gesnor en haar pootjes haken in mijn grijsje.

Achter me ligt een campagne-dag en je Trésorke is gansch niet tevreden en wat nog erger is . . . Grootje . . ook niet.

Na de koffie ging ik met grootmama visites maken, eerst naar de receptie van Nel en Tom. Nel zag er lief en glorieus uit, Willemien hield heel damesachtig praatjes met dames en heeren, ze was mooi en mijn beste Ans liep vuurrood van inspanning heen en weer, ze moest op de tweelingen letten, die soms heel lastig kunnen zijn. Ik ben maar naast Dolf gaan zitten en zeide, dat ik zoo'n aardigen middag te gemoet ging met al die visites. En vin je dat niet aardig van Dolf, hij fluisterde me in: »Lili, ik zal maar net doen of je een zusje van

me bent, stel er je niet te veel van voor, grootmama hecht veel aan manieren en wees niet akelig als je je vergist met 't een of ander,» Toen ik om uitlegging wilde vragen, kwam grootmama me halen.

De menschen namen vreeselijk veel notitie van grootje, ze werd erg op een troon gezet en ik vond haar in dien prachtigen bontmantel, en met zoo'n zijden ruischkleed niet zoo prettig en aardig als thuis. Ik had een beetje een veraf-gevoel.

Grootmama deed vreeselijk statig.

Toen we weer in het rijtuig zaten, zeide grootje: neen, nu moet ik van grootmama spreken, grootje is nu te vertrouwelijk: »Lili, waarom ging je nu dadelijk naast Dolf in een hoek zitten, je moet je een beetje anders gedragen op zulke recepties.»

»'t Komt niet iederen dag voor,» bromde ik, al mijn pret was van 't ritje af.

»Neen, kind, dat weet ik wel, maar 't is tegenwoordig zoo'n mode of gewoonte onder jongelui om niet om manieren te geven. Ik ben nu eenmaal een vrouw van den ouden stempel en ik hecht veel, heel veel aan fijn beschaafde manieren.»

Hoe 't kwam weet ik niet, maar ik was pikkelig en zeide, dat ik een onbeschofte baviaan was en dat ik meer gaf om manieren die uit 't hart kwamen dan om zoo'n vernisje. Ik was erg druk en opgewonden, toen bracht grootmama haar hand aan haar voorhoofd en ik liet driftig een raam zakken . . . . »dáár dan, als u het benauwd heeft,» riep ik boos.

De eerst volgende visite liet grootmama me in 't rijtuig wachten, toen was ik weer kwaad om die behandeling ik ging er uit en sprak met den koetsier over de paarden.

Grootmama vond het weer gek tegenover de menschen, dat ik om de paarden en 't rijtuig heen liep te ijsberen en nam me de volgende visite mee.

't Was bij een mevrouw met groote dochters, één had mama nog gekend en de andere was met tante Mertema op school geweest. Eerst hadden we 't over Tom en Nel, een gesprek, dat vreeselijk uitgeteemd werd, de oude mevrouw vond ik nog de beste en toen ik vertelde van mijn lessen hier in de stad lachte ze, maar grootmama nam 't gesprek gauw in handen en ik merkte, dat ik iets geks had gezegd.

»Wat zei ik voor mals?« vroeg ik later aan grootmama in 't rijtuig.

»Je zeide van mijnheer ten Dijcke, toen je vertelde hoe hij je geschiedenis leerde . . . . och, en dan leutert hij maar zoo wat om 't uur vol te krijgen. . . . . .

»Is dat dan niet zoo, u vindt het zelf toch ook?«

»Jawel, maar mijnheer ten Dijcke is mevrouws schoonzoon.«

»Had ik dat geweten en 't mensch loopt misschien erg met hem weg ook nog?«

Grootmama knikte.

We waren een poosje stil en ik vroeg om me maar niet mee te nemen naar de freules Fincken, maar daar was grootmama juist op gesteld. Nu, er was in de kamer een kooi met allerlei vreemde vogels, ik liep er

met kleine, zachte stapjes heen en zeide, »wat aardige dieren.» De jongste freule vertelde me, hoe ze heetten en waar ze vandaan kwamen en de vogels gilden en piepten en krijschten, zoodat ik haar niet verstond en zij mij niet. Stellig heb ik wel eens *ja* gezegd, als *neen* meer op zijn plaats was geweest.

Die visite liep dus goed af. Thuis kreeg ik gauw weer een verlucht gevoel, deed mijn deftig astrakan pak uit en verschool me tot het eten op mijn bed met Blanche en de Hardy Norseman, dat Nel me geleend heeft.

Grootmama kwam me zelf halen, preekte een beetje over grillige, ongeregelde manieren en gewoonten en zeide ten slotte, dat Reina en ik wat meer van elkaar moesten hebben.

Reina hing zoo verdreven erg aan kleinigheden en manieren en was daardoor heelemaal nooit haar zelf.

Ik was er wat los van en moest wat meer meegaan. Toen preekte ik ook en zeide, dat ik niet aardig kon zijn tegen menschen, die ik naar vond, dat dat valsch was en grootmama was voor beleefdheid . . . zelfs tegen je vijanden.

Toen volgde er eene omhelzing.

We moeten maar geduld met elkaar hebben, Grootje en ik. Ze is nu heelemaal weer Grootje zonder dien drakerigen statiemantel.

En nu je vragen. Ja, mijn leven is heel geregeld.

Opstaan, ontbijten, helpen omwasschen, kapot goed maken, les van »den leuterkous» ten Dijcke, les van mijnheer Mehring in Nederlandsche letterkunde, wat ik

heel prettig vind, werk voor die lessen maken, koffie drinken, wat anders aantrekken, opbergen in mijn kamer, waar Goosje me altijd komt helpen met opbergen dan een eindje met een van mijn oudjes loopen, piano studeeren, Annie of de tweelingen uit school halen, rekenles twee keer in de week (daar ben ik minnetjes in) en 's avonds handwerken. Mijn kousen maas ik *zelf*. Mijn schoon linnengoed vouw ik *zelf* op, en Zaterdags kook ik.

Bij de Westlandten kom ik dolgraag, met Bert fiets ik wel eens, maar 't is bijna nooit goed weer. Nu, groet nicht Tilly en vergeet Trésor niet. Lieve Mia-Théra, zal ons Leeuwke wel om den negenentwintigsten denken? Ik hoop het zoo. Stuur hem ook nog eens een herinneringsbriefkaart. Hoe is Carlo? Wat zou ik je graag eens hier hebben, ik heb me nooit zoo op een afstand gevoeld met jelui als met grootmama en toch niet altijd heb ik dat verre gevoel met haar. Ik ben erg benieuwd naar Reina. Nu druk ik Blanche tegen mijn wang en maak mij zelf wijs, dat het deine wang is. Was ik zelf mijn brief maar. Allemaal lieve dingen (wel veel onzin er tusschen) zou ik je nog kunnen zeggen. Dag!

Altijd voor Mia-Théra dezelfde
LILI ....

. . . . . .

»Reina, der uut, ik heb jou al twee keer roepen, der uut!»

Reina rolde een paar keer in haar bed rond en riep met een slaperige stem: »Renske, hoe laat is 't dan?»

»Foi, kien, acht uur, jou binnen nie zoo'n akelieke slaapkop, der uut, sek ik je!»

»Hè!» Ze keek naar de bevroren ruiten en rilde even. Al acht uur, en om kwart voor negenen moest zij bij den gouverneur in de leerkamer zijn en eerst nog ontbijten. Kom dan maar. Ze haastte zich om de kou en toen ze eindelijk de mooie, gebeeldhouwde trap afging, sloeg de gangklok half negen.

Ze zaten allemaal om de ontbijttafel, mevrouw Janzen, papa, de gouverneur en Frank en Sjoerd, mooie, blonde jongens, precies als Reina

»De prinsenkinders» werden de Mertematje's in de buurt genoemd.

Mevrouw Janzen, een lieve, zachte dame, met iets sloofachtigs over zich, zag er 's morgens vroeg al even moe uit als 's avonds.

Papa Mertema was een vroolijke, haast luidruchtige man met een blond, blozend, knap gezicht en de gouverneur lang en donker, met iets peinzends en droomerigs in zijn bruine oogen.

»Maar, Reina, 't wordt nu wel een beetje al te gek,» knorde papa, probeerde iets strengs aan zijn goedig gezicht te geven, wat hem heelemaal niet gelukte, want zijn vriendelijke oogen straalden haar toe.

»'t Spijt me vreeselijk, maar morgen zal 't heusch beter zijn,» beloofde Reina.

»Ja, en overmorgen zal je wel zorgen, dat je op tijd bent, wanneer we op reis moeten, is je handwerk voor grootmama af, Reina?»

»Ja . . . , ja,» 't kwam er doezelig uit, »heeft u dat laatste bloemetje al voor me gedaan mevrouw, ja?»

Mevrouw Janzen knikte moe en mat als altijd.

»Wat is 't, Reintje?» vroeg Frank.

»Een theekleedje.»

»Reina is nog maar half wakker,» lachte Sjoerd,» nou, mag ik opstaan, ik wilde de konijnen nog even voeren?» Papa knikte, dat 't goed was.

Mertema-State lag daar met zijn oude eiken, met zijn knottige wilgen, met zijn groote, breede vijvers en het oude, krijtwitte huis wat eenzaam. Maar heel fier staken de witte kanteeltorentjes hun spitsjes in de koude vrieslucht. 't Was al meer dan een eeuw in 't bezit der Mertema's geweest.

De tegenwoordige bezitter, notaris Sjoerd van Mertema, had niets meer aan het huis laten verbouwen.

't Was wat groot, maar toch niet ongezellig en in een mooi gedeelte van Friesland, ongeveer een klein half uur van Heerenveen.

Ze leefden er heel stil met hun zessen, zomers meestal in de vestibule, die dienst als ontbijtkamer deed en waarvan de witte muren grootendeels bedekt waren door tallooze familieportretten.

's Winters, in de statige, hooge hoekkamer, die uitzag op de vijvers en het park en Klein-Mertema-State, een wit miniatuur-huisje, dat aan de overzijde van den vijver lag. Vroeger Reina's poppenhuis — nu haar boudoir of »haar majesteits studiecel» plaagde Sjoerd, omdat Reina er meestal haar lessen leerde.

»Moet u er op uit, mijnheer Mertema?» vroeg mevrouw Janzen.

»Ja, ik heb een houtverkooping, maar 't is mooi, droog weer, 't ziet er prachtig uit buiten, moet jij je duiven niet gaan voeren, lief doezeltje?»

Reina schrikte op.

»Waar dacht je aan?»

»O, aan duizend dingen tegelijk, aan Utrecht, aan grootmama's verjaardag, hoe het zijn zal, nu Lili er is.»

Papa lachte. »Nu, om half drie gaan we een tochtje maken, zorg dat jelui schaatsen in orde zijn, kinders.»

Frank reed al over den vijver met korte, haastige slagen en Reina ging blootshoofds met een bakje voer naar Klein-Mertema-State.

Ja, 't was buiten heel mooi.

Trotsch lag daar 't witte huis met zijn tallooze torens, fier op zijn eenzaamheid, geheel één met de hooge beuken, wier gladde stammen streng recht naar boven, aan hun takken en takjes de vrijheid gaven om zoo grillig als ze wilden, door en om elkaar te groeien.

Over al die takken lag een wit waas, want 't had even gerijpt in den nanacht en al dat witte op de gazons, op de weilanden in de verte, op de daken van de koetsiers- en tuinmanswoning, gaf iets fijns en teers, iets droomerigs aan dat strenge Mertema-State met zijn eeuwenoude boomen.

Doodstil was 't; een enkele duif vloog om Klein-Mertema-State, dat als een sprookjespaleisje, hel en wit afstak tegen een paar sombere pijnboomen en een ouden hulst, vol roode besjes.

Alleen die korte slaagjes van Frank, dat nijdige geluid van de ijzers op het gezonde, harde ijs.

»Reina,» riep Frank, »je wordt zoo vreeselijk dik, weet je dat?»

Ze schrikte. »Ik dik, maar dan zou ik 't toch wel aan mijn goed merken, toe, Frank, meen je 't?»

Het was haar nachtmerrie, om dik te worden.

Hij lachte en zijn vroolijke, jonge stem daverde door die koude lucht, een echo van den koetshuiskant lachte terug en Frank riep en gilde: »dikke Reina», hij zong, deed de kraaien na en reed op alle mogelijke manieren, als een oude, kromme man, als een hardrijder, met zijn handen in zijn zakken, toen probeerde hij zijn naam in 't ijs te rijden, maar de F kwam er niet eens op, zijn rechterbeen sloeg om zijn linker en hij plofte. Daarna bond hij haastig af, omdat hij Sjoerd naar huis zag gaan.

Reina haalde een sleutel uit haar zak en opende haar »studeercel«.

Twee kleine, in elkaar loopende kamertjes met heel ouderwetsche meubels, met fijne muurschilderingen van spelende engeltjes, alles wit, licht roze, blauw en teer groen. Een klein, laag kanapeetje, overtrokken met witte zijde, waarop ouderwetsche bouquetjes, alles in teere, fletse kleuren, zoo ook de stoeltjes met de witte leuningen en pootjes, met vergulde biesjes.

Het was alles even keurig en netjes. Ook de huiskamer waar Reina meer zat en die vroeger haar eigenlijk speelkamertje was. Daar lagen haar boeken op een schrijftafeltje, daar stonden de portretten van

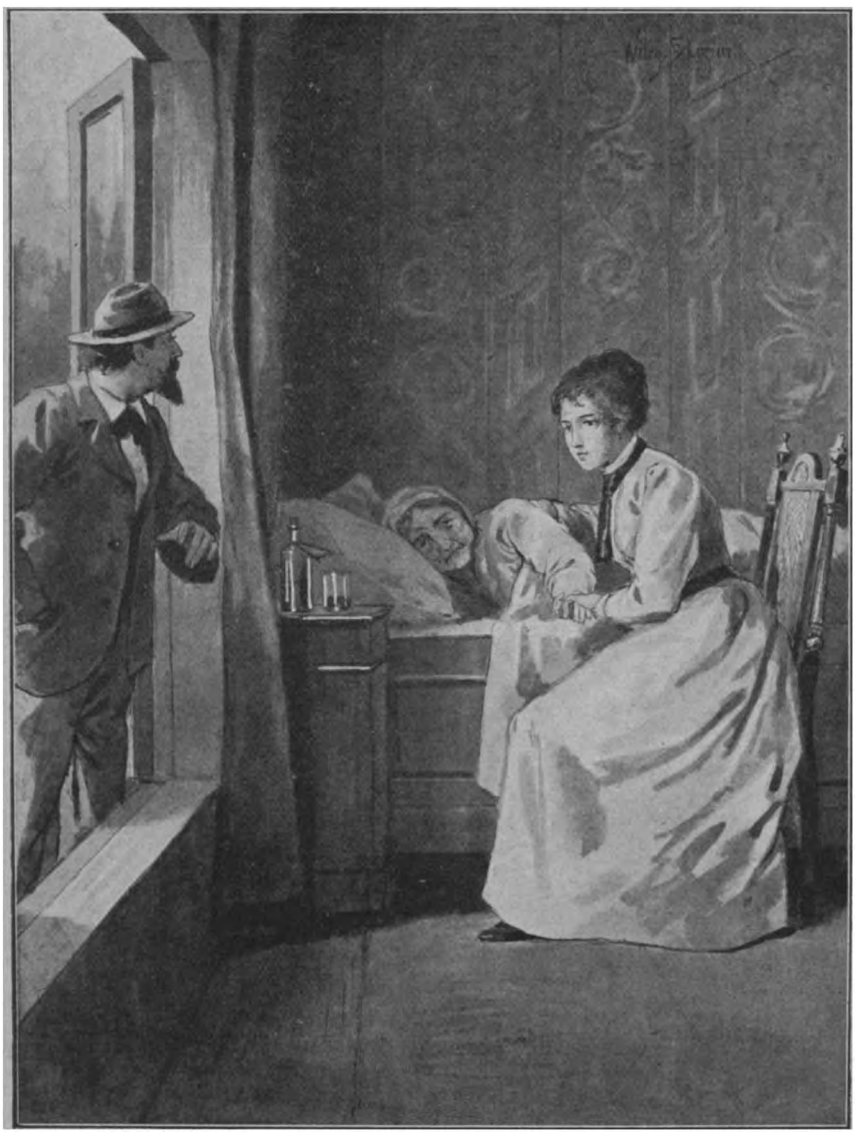

Nu kwam papa voor het raam. (Blz. 126).

haar ouders, van grootmama, de broers en de Westlandtjes. Willemien alleen, in een zeegroen lijstje met een grooten hulstbouquet achter zich.

»'t Vriendschapsaltaar» noemde Sjoerd het.

Boven de kamertjes was de zolder, waar al het oude speelgoed in 't najaar opgeborgen was en beneden bevond zich nog een klein hokje, waar Reina's fornuisje stond, waar ze met kennisjes dikwijls gekookt had.

Ze deed de glazen deuren open en tegelijk fladderden de pauwstaartjes, de meeuwtjes en raadsheertjes om haar heen. Ze strooide het voer en keek als een weldoende fee naar dat deftige, nuffige getrippel van haar voeten, en haar witte, goed onderhouden handjes met de roze puntnageltjes grabbelden gracieus in 't voerbakje. Als Dolf haar gezien had, zou hij haar meer dan ooit een ouderwetsch landfreuletje genoemd hebben, met die waaiende, blonde haren en al die duiven om haar heen, voor dat kleine, lage huisje.

Toen haar bakje leeg was, bleef ze nog turen naar de krassen die Frank in den gladden, effen vijver gemaakt had, naar de bijt, die Sipke al voor het ontbijt gehakt had, naar den strakken hemel, naar haar nette, verlakte schoentjes, waar ze een pluisje afnam. Hoe kwam dat daar? O van die kleine warme zooltjes, die ze in haar schoenen droeg en ze haalde een borstel uit 't huisje en borstelde zich af, dan in eens, een hel, scherp geklingel... en Reina zuchtte. Ze bergde haar borstel op en besloot den vijver over te loopen.

»Jawel, jongens, scheidt er toch uit,» lachte ze en

fronste toch even de mooie wenkbrauwen. 't Liep niet gemakkelijk, foei, wat glad. Ze gliste en knikte tegen Sipke, die even tegen zijn bontmuts tikte.

»Nou, Reina, 't wintert, hé? Ging daar de leerbel niet?»

»Ja, ik heb niets geen zin, Sipke!» klaagde ze.

Mijnheer most liever de schaatsen onder binden,» meende Sipke en Reina vond, dat Sipke groot gelijk had.

Al dat geleer, 't was toch eigenlijk erg overdreven.

Zuchtend, met trage stappen ging ze de leerkamer binnen.

Een hoog, licht vertrek, dat met drie ramen uit zag op de weilanden en een vaart.

Kleine stippen bewogen zich in de verte.

»De Vaart is ook toe, mijnheer,» zeide Reina en plofte op haar stoeltje.

»Zie je dat nou pas, kind?» lachte Frank, »ze reden er gisteren avond in de maneschijn al.»

»Stil, Reina, je moet nu eens probeeren om precies negen uur hier te zijn, we moeten je altijd bellen.»

»Ja, ik beloof 't, ik zal mijn best doen,... en?» ze zag hem vragend aan.

»Ik zal jelui een Hollandsche dictée geven, daarna gaat Frank zijn sommen, Sjoerd zijn thema maken en jij een Fransch vers in proza zetten een fabel van la Fontaine.»

De kachel knapte gezellig en Sipke bracht een bak met steenkool boven.

Sjoerd wees op de Vaart en Sipke knikte veelbeteekenend terug.

Toch een ding om er bij te blijven en telkens vroeg

Reina om te herhalen, »toe, mijnheer, wat zeide u 't laatst?»

»Je maakt mij in de war met je gevraag,» bromde Sjoerd.

Frank lachte en Reina lachte ook.

Na de dictée verdween haar attentie heelemaal.

In keurig net schrift schreef ze: De eik en het riet,

Zoo'n ding nu in proza zetten, och, hoe dom, ze hoefde niet te vertalen en ze scheurde 't blad uit haar schrift.

Ze keek naar 't bord, waarachter ze mijnheers streepjespantalon en Franks dikke beenen in schotsche kousen zag. Zeker voor vanmiddag; zonde, om anders nu zulke mooie kousen al aan te doen; o ja, nu in 't Fransch overzetten.

Hoe mal, la Fontaine had die dingen op rijm gezet, rijm is toch veel moeielijker dan proza. Ze doopte haar pen in en keek naar de Vaart. Wat een menschen! 't krioelde, zou er ook soms een hardrijderij wezen?..... Nu..... la chêne et le roseau en wat nu.....? Keurig stond het er. Een voornaam ding..... een nette hand. Willemien schreef ook mooi, zoo flink. Zou het waar zijn, dat 't karakter van een mensch, heelemaal na te gaan is uit zijn schrift?..... die Willemien! Ze was vreeselijk knap, eigenlijk zou 't prettiger zijn, als ze wat minder in haar leeren opging..... gek..... maar je moest je zoo inspannen met Wil, je zoo erg in de dingen denken, zoo flink praten over alles..... soms was ze niet heelemaal op haar gemak met Willy..... maar 't is toch wel heel goed om een vriendin te hebben, waar je tegen opziet, waar je wat van kunt leeren, ja.....

»Vlot 't niet, Reina?» klonk mijnheers stem.

»'t Valt me niet mee,» zeide ze vaag en hij wat ontstemd, »maar je spant je niet in, je geeft je geen moeite, je bent veel te lui, heusch, Reina, kom, leg nu je schrift weg, straks als de jongens om half twaalf naar beneden gaan, zullen we 't samen doen, nu onze aardrijkskunde.»

Ze knikte en keerde haar stoel naar de kaart: niets toepasselijk om 't nu over Italië te hebben, de fjorden van Scandinavië waren nu veel aardiger geweest en weer heel erg doezelig antwoordde ze op mijnheers, »en nu jij, Reina, »Padua met een hoogeschool.»

Ze moest er nu wel bij blijven, want beurt voor beurt moesten Frank en zij antwoorden terwijl Sjoerd aanwees en naar de kaart moest ze ook kijken, want straks moest zij wijzen. . . . . .

»Hé, hé,» ze zuchtte verlicht toen de fabel in dragelijk proza in haar schrift stond.

»Je moet je dat doezelige wezenlijk wat afwennen, Reina, ik wil er niet zoo over uitwijden, als je broertjes er bij zijn, maar, later zal je er spijt van hebben, als je naar een kostschool gaat en gelijk met anderen op moet werken en heelemaal ben je lui, met alles, ik zou me nu eens flink gaan aanpakken, je wordt in 't voorjaar al vijftien.»

Ze werd nooit boos, nooit driftig, zuchtte alleen maar. . . . . .

Heerlijk rijden op de Vaart.

De menschen knikten, wezen elkaar het troepje.

Notaris Mertema met zijn kinderen en hun gouverneur.

»Prachtkinderen, die Reina vooral!»

Zij, de oudste, reed met papa in een keurig, donker blauw lakensch pakje met een bont mutsje op de gouden haren.

Papa lachte. Hij zag Reina graag zoo vroolijk met schitterende oogen en Franks daverende stem klonk zoo opgewekt over 't ijs.

't Zal morgen dooien,» voorspelde Sjoerd en hij vroeg in 't boeren-Friesch aan een schipper, wat die er van dacht.

Ja, dooi, 't was uit.

In een tentje dronken ze warme melk en toen begon het iets minder helder te worden. Geelrood ging de zon onder, dook weg achter die verre weilanden en een holle, bolle wind stak op.

»Zoo'n echte dooiwind,» bromde Sjoerd.

Ze reden nu achter elkaar, papa, Reina, mijnheer de Bruin en Frank duwde op.

Sjoerd, met korte, nijdige slagen alleen tegen den wind in.

Grauw-grijs zagen de weilanden en een enkele, losse vlok viel uit den loodkleurigen hemel.

De oude wilgen langs de Vaart piepten, zuchtten, kraakten en 't riet werd gezwiept.

Feller werd de wind. Die hem achter hadden, lachten triomfantelijk tegen dat zwoegende risje en papa vroeg Reina of ze niet moe werd.

»O, neen..... kijk, de State, we zijn er nu vlak over,» riep ze.

't Werd wat donker en de maan, als een klein sikkeltje kwam telkens even achter de wolken.

»De Veensloot door, hier, ik zal voorrijden, recht op de State af» en Sjoerd, bijna dubbel gebogen, reed in de richting van het witte huis, met de hel verlichte vensters.

»In veilige haven zouden de Noordpoolreizigers zeggen,» riep Frank.

Maar Sjoerd gaf geen antwoord, hij reed hard vooruit en stond al met de schaatsen in zijn hand aan wal, toen de anderen, die nu den wind weer even achter hadden, sierlijk zwierend de sloot, die 't park van de landerijen scheidde, inreden.

Als een prinsesje liet Reina zich de schaatsen door Sjoerd afbinden en slingerde ze hem toe.

»Nu, morgen moeten we toch pakken, kunnen we toch niet rijden, dus zooveel kan 't mij niet schelen.»

»Maar een ander wel,» antwoordde Frank, »'t vriest niet voor jou alleen.»

Reina zeide niets, maar vroeg den gouverneur naar zijn moeder en zuster in Rotterdam, waar hij zijn vacantie zou doorbrengen. . . . . .

. . . . . .

Achterover, in een laag, fluweel stoeltje, de beenen recht uitgestrekt en de puntjes van haar verlakte schoentjes in een berenvel verstopt, zat Reina naast den haard.

Langzaam, keurig netjes, werkte ze 't laatste margrietje op het dunne, gazige theekleed.

»Ben je moe, Reina?» vroeg mevrouw Janzen.

»Neen, niets.»

Ze was ook niet moe, maar ze liet zich maar bedienen, dat was nu eenmaal haar gewoonte.

»Renske, mijn vingerhoed is gevallen, zie je hem ook ergens?»

»Jawel, Reina, vlak naast Reina's stoeltje, alsteblieft."

»Dank je wel,» 't kleine smalle handje nam den vingerhoed aan uit de grove winterhanden.

Mevrouw Janzen, met loome bewegingen, bracht haar een kopje thee en Reina dronk 't leeg met kleine teugjes en vatte haar smetteloos wit handwerk weer op, dat ze na een poosje behagelijk opvouwde in een schoonen handdoek.

»Af?» vroeg mevrouw.

»Ja, en 't is erg naar mijn zin.»

Ze vouwde de handen achter haar hoofd, begroef de schoentjes nog dieper in het berenvel en keek naar de rusteloos dansende, lekkende vlammen in den haard en dacht.... aan niets eigenlijk.

Wild, woest rende Frank binnen.

»Een sneeuwjacht van wat-ben-je me, gaan jelui meekijken?»

Sjoerd legde zijn boek op zij, papa en de gouverneur lieten hun kranten in den steek, maar Reina verroerde zich niet.

»Kom, Reina, zou je ook niet eens even gaan kijken?»

»Och, wat kan 't mij schelen.»

»Reina, kom toch!» gilde Frank. Toen volgde ze langzaam mevrouw Janzen naar de vestibule.

»Hier, Reintje, hier, ik heb al een plekje in de ruiten opengeveegd waar je door kunt kijken,» riep Frank ijverig. »maar soms ben je net een meid om eens door elkaar te

schudden. Wat een jacht, is dat nu de moeite niet waard, je ziet niets meer van Klein-Mertema State, zie je wel?»

Frank was opgewonden, sprak met zijn drukke stem over spoorwegongelukken, over lawines, die in Zwitserland heele dorpen bedolven.

»We zijn hier anders nog al veilig,» viel Sjoerd in.

»Maar de tram heeft morgen toch sneeuwdienst."

»Nou, ja.»

De gouverneur dacht of die sneeuwstorm ook vertraging in zijn reisplannen kon brengen. Sjoerd verlangde naar zijn boek, mevrouw Janzen naar haar makkelijk stoeltje en mijnheer Mertema luisterde vaag naar Franks verhalen over een sneeuwstorm in Rusland, waar wel driehonderd kozakken door overvallen werden.... »en toen kwamen de hongerige wolven, maar gelukkig waren ze gewapend, die kozakken ja, en ruim twee honderd keerden terug en»....

»Ze moet er eens uit, naar kostschool, ze is zoo'n lui doezeltje,» dacht papa en midden in het kozakkenverhaal vroeg hij: »Ben je erg moe, Reina?»

»Neen, papa heelemaal niet.»

»Sta er dan ook een beetje vif bij.» 't Kwam er wat onstemd uit, maar Reina met haar onverstoorbaar goed humeur ging gedwee wat rechter op staan, alleen een beetje verbaasd over papa's uitval. Wat wilden ze toch van haar.... ze deed toch haar plicht. Dat ze 's morgens, vooral in den winter, moeite had om op te staan, nu ja.... maar zij was tevreden over zich zelf en dat konden de anderen ook wel over haar zijn, heusch wel.

Even later zat ze weer in precies dezelfde houding voor den haard en luisterde droomerig naar de gesprekken van papa, mevrouw en mijnheer de Bruin over een opstand in Atjeh, over een bezoek van de Koninginnen aan een ziekenhuis, over een diefstal in Londen, over de armoede in Parijs, en toen papa een recensie over een meisjesboek voorlas en vroeg. »Ken jij dat boek, Reina?» antwoordde ze verward, »neen, dat is te zeggen, neen.»

»Maar kind, waar zijn je gedachten, je wordt met 't uur erger,» en Reina nu toch wel een beetje beschaamd, »Ik soesde.... neen, dat boek ken ik niet, papa.»

De jongens lachten, noemden haar dikke, domme doezel.

»Of op zijn zachtst D-D-D,» plaagde Frank.

»Reina zal toch wel moe zijn,» meende mijnheer, de Bruin, »den wind hadden we vlak van voren, in 't teruggaan.

»Ja, heel moe, vreeselijk moe,» jokte Reina om zooals ze bij zich zelf dacht van het gezeur af te wezen.

»Dan ging ik maar naar boven,» vond mevrouw Janzen.

Langzaam bergde ze haar boeltje op, heel langzaam, maar keurig netjes en precies.

Boven keek ze even uit het raam.

Foei, wat een weer!

Langzaam kleedde ze zich uit, hield met Renske, die de sprei juist van 't bed kwam halen een teuterig gesprek over den wind en de sneeuw, »hoe gek, die opgewaaide sneeuwbergjes tegen Klein-Mertema-State.»

»Ja, Reina, wil jou ook een kruukske in bed, kien?»

»Ja, graag, Renske». . . . . .

. . . . Buiten loeide de wind door de oude boomen, deed

de windvaan knarsen en piepen en joeg wild en woest de sneeuw tegen 't kleine, witte huisje, maar Reina warmde haar voeten aan Renskes kruukske en toen de jongens stoeiend naar boven gingen en een stomp tegen de deur gaven, sliep ze al half.

»D.-D.-D.» schaterde Frank 't uit.

»D.-D.-D. ?» soesde Reina... o ja, dikke, domme doezel! Zulke ongemanierde jongens, als Renske en Hiltien 't maar niet gehoord hadden, zulke lastige bengels, die broers.... maar wat een heerlijk lekker kruikje en aan dezen kant van 't huis hadt je toch maar weinig last van den wind.... D.-D.-D. zulke bengels!

Hoofdstuk VIII.

GROOTMAMA'S VERJAARDAG.

't Was vergadering voor de tableau-vivants op den Catharijnen-Singel.

Ze waren er allemaal, de vier Mertemas, Lili en de Westlandten met Dolfs vriend, Ben Aldewelt.

Puck en Lodi waren uit de kamer gestuurd, maar ze mochten wel in iets meedoen op verzoek van Lili.

Tom was naar den Helder, maar den negen en twintigsten zou hij weer terug komen om oud- en nieuw met zijn meisje te vieren.

»Nu, kinders, laten we dan maar beginnen, wie weet iets moois, iets wat nu niet zoo heel erg afgezaagd is?» begon Dolf en keek lachend rond.

Willemien keek nadenkend en Reina trok erg diepzinnige rimpeltjes in haar voorhoofd, eigenlijk omdat Willemien zoo keek, alsof ze in gedachten was, maar ze verdiepte er zich in hoe Lilis jurk toch dicht ging, o, onder haar armen, neen, toch niet, 't voeringlijfje zeker gewoon

van voren en wat aardig stonden die plooien op de schouders.»

»Reina, jij weet iets,» plaagde Dolf.

»Neen, echt niet, heusch niet,» schrikte Reina op.

»Ja, jelui meisjes, moet iets verzinnen, jelui zijn veel vindingrijker dan wij, jongens, toe, Nel, Lili en Ans!"

»De vier jaargetijden, lachte Annie.

»Veel te afgezaagd,» viel Willemien in.

»Nel, met je gedachten er bij en Lili kijkt zoo bezield, je weet iets, je hebt een idee!» zeide Dolf.

»Ja, ik heb er wel veel gezien, maar.... ik weet niet of jelui zulk soort aardig vinden.... een schilderij voorstellen, maar dan moeten we 't natuurlijk goed in ons hoofd hebben, een Larensch binnenhuisje...

»De stier van Potter,» riep Bert.

Lili lachte.... ja, of iets van Israëls, zoo'n stier in huis zou grootmama wat bezwaarlijk vinden, maar een paar provincien voorstellen, of de maanden van het jaar.... Mei: een dichter met zijn Muze, dat heb ik eens gezien, de dichter met een krans om 't hoofd, schrijft op en zijn Muze met lang, blond haar fluistert hem in, December.... Lodi en Puck als kabouters met kerstboompjes op hun rug, maar dat is misschien te Duitsch, dan alle kunsten, o, dat kan prachtig zijn, omdat ik al die Grieksche kleeren heb, zie je alle goden en godinnen, maar ik praat maar, zeggen jelui eens iets!»

»Prachtig, Lili, jij hebt een idee gegeven, nu borduren wij maar voort,» zeide Dolf.

»Iets klassieks vind ik altijd bijzonder,» viel Taco in,

»Mei zou ik vast aannemen, Dolf, dat kan prachtig zijn, laat je nichtje dat eens meer uitleggen, dan hebben jelui een nommer klaar, ik geloof, dat, Lili zal ik maar zeggen,» Ben hield even op. Lili knikte.... »als schildersdochter ons op dat punt allemaal in haar zak steekt, Lili, wie moeten Mei en de Muze zijn?»

»De dichter, Dolf, de Muze, Reina, kijk, ik zal dit tafelkleed even om je heen doen, Dolf, nu ben ik Reina maar even, zit nu of je schrijft, over je schouder laat de Muze een tak bloemen neer hangen, zoo hebben we geen pruiken noodig, Reina heeft muzenhaar en jij dichterlokken.»

»Maar ik, met».... aarzelde Dolf.»

»Lili koos de houdingen heel voordeelig,« viel Ben in, »ik schrijf 't vast op een papier, wat vinden jelui, zal 't niet een prachtig effect maken?«

»Ja, ja,» riepen ze door elkaar.

De drie Westlandtjes: Nel, Willemien en Ans keken elkaar even veelbeteekenend aan. Dolf had nooit mee willen doen en nu had Lili dit er op verzonnen. Nel knikte haar met iets nevelachtigs voor haar anders zoo klare oogen toe en Annie fluisterde haar in. »Je bent een dot, hoor! Zelfs Willemien, die vond, dat Lili vreeselijk parmantig praatte, was verteederd, en 't was heel goed gezien om Reina Muze te laten zijn.

»En nu verder: Dolf-dichter, Reina-Muze, nemen jelui er genoegen mee?» vroeg Ben, Dolf knikte lachend van ja »en jij ook Reina?»

»Zeker, met plezier.»

»Een aardig baantje, Muze te zijn,» vond Frank.

»Geloof, hoop en liefde in Lilis Grieksche kleeren zou ook niet gek zijn.» meende Willemien.

»Maar de jongens, als we eens een verzameling van alle opéras maakten en ieder de bekende Aria uit de opera, waarvan hij een persoon voorstelt, zingt, bijvoorbeeld, Faust uit de Faust, verder Carmen, Paljas, Mefisto, Gretchen.»

»Je kunt alles van me gedaan krijgen, Lili, maar zingen doe ik niet,» riep Bert verschrikt.

»Ik pas er ook voor,» viel Taco in.

»Wel, dan speelt een op de piano al die dingen maar,» bedacht Ben, die even als Lili erg voortvarend was.

»We moesten nu maar een besluit nemen,» meende Dolf. »Ben, lees nu eens op!»

»Mei uit te voeren door Reina en Dolf.»

»'t Larensche Binnenhuisje, door Nel, Lodi, Puck en een van de groote jongens.

»Geloof, hoop en liefde, eigenlijk wat afgezaagd, maar door die klassieke kleeren van Lili.... nog nooit vertoond.... door Willemien, Lili en Annie, vinden jelui dat goed?«

»Nu, kabouters met hulst, die grootmama's portret vasthouden door Lodi en Puck, hè? Dan die opera's, en als we later dansen, houden we die pakken aan, dat staat jolig.»

»Afgesproken, en, Lili, zorg jij voor mij en Reina en voor Geloof, hoop en liefde en die kabouters, dan neemt Nel Laren op zich en met elkaar gaan we hier eens kijken wat voor pakken we hier kunnen huren, he?»

Ze vonden 't allemaal best en de vergadering stoof uiteen.

»Wat een alleraardigst meisje is je nichtje, Dolf,» zeide Ben, toen Lili en de Mertemas weg waren.

»Ja, Reina is beeldig en zoo lief en zacht,» antwoordde Willemien voor haar broer.

»Ik meende nu eigenlijk Lili, die is wel niet zoo beeldig, maar een kranig ding, hoor!» lachte Ben.

»Ze is erg geschikt voor zulke dingen voor pretjes en zoo.» 't Kwam er kort en koud uit.

»Je kunt op haar rekenen,» zeide Dolf warm. . . . .

. . . . . .

't Ging uitstekend tusschen Lili en Reina.

Helder vroolijk lachte Lili Reina uit, als ze 's avonds haar haarlint zoo keurig netjes opvouwde, haar broche en ringetje daar naast, de schoentjes vlak voor den stoel, waarop 't ondergoed gevouwen lag en de jurk gehangen achter een gordijn.

»O, Reina, wat ben je peuterig precies en je doet alles iederen avond en morgen weer net eender.»

Reina lachte, ergerde zich niet aan spelden, die op tafel lagen, aan schoenen, muiltjes en sandalen, die overal zwierven, ze keek hoofdschuddend in de kasten, waar de zakdoeken uit een sachet puilden, waar de zwarte kousen niet allemaal opgerold waren, maar hier en daar slingerden.

»Zijn die kapot?» vroeg Reina.

»Wat, die kousen? O ja, die hooren eigenlijk bij het maaswerk, ik heb ze al eens aan gehad, maar ik loop dadelijk gaten in mijn hielen, wacht, ik smijt ze maar in 't vuile-goed mandje daar! Kan ik niet goed mikken?»

Reina had plezier in Lili. Ze wekte haar op. Ze voelde

wel, dat Lili meer beteekende dan zij, net als Willemien, maar Willemien drukte haar wat neer, gaf haar zoo'n erg gevoel van minderheid en Lili haalde er uit, wat er in zat en Reina vertelde op haar manier, in langzame zinnen van 't leven op Mertema-State, tot Lili haar schudde bij de schouders en proestend uitriep: »Maar jij hebt daar een leven als een hofjesjuffrouw, of liever zooals oude hofdames in Duitschland, heel voornaampjes en welletjes, tusschen al die Sietskes en Wietskes of hoe ze heeten mogen.»

»Geen een Siets en geen een Wietske, maar Renske en Sipke en Hiltien en Rink, de tuinmansjongen,» lachte Reina terug.

Oom Mertema genoot en Lili had zoo'n pret in dien luidruchtigen oom, die haar telkens te logeeren vroeg, haar borstplaatjes meebracht en haar vroeg om Reina toch maar flink wakker te schudden als ze zoo doezelde, en die vroolijke, blonde neefjes, die zoo Friesch spraken en altijd om verhalen van Italië en Zwitserland vroegen.

't Waren roezige dagen, maar iedereen had plezier . . . , behalve Willemien. Zonder het zelf te weten was Willemien jaloersch van Lili.

Nu had dat kind Reina en de heele familie Mertema al ingepakt. Iedereen was even vervuld van haar. Lili was de ziel van de tableau-vivants en Ben, die nooit veel notitie van meisjes nam, sprak voortdurend over haar, tot groot plezier van Ans, maar zij zag 't wel in, dat Lili heusch niet zooveel beduidde en Reina . . . . och, Reina liet zich ook maar dadelijk inpakken . . . . zij,

Willemien, stond alleen, 't was heel mooi geweest dat preekje van Dolf over verstand en hart, maar op 't verstand kwam 't maar aan.... en ze schreef mooie gezegden in een klein, roodleeren opschrijfboekje.... — in mijn isolement ligt mijn kracht — .... Zichzelf vergeten?.... niemand deed het. Maar toch.... van één merkte ze het of ze 't wilde of niet, juist van Lili. Ze liet haar nichtjes 't mooiste goed kiezen, zelf nam ze wat er overbleef, ze deed al het nare werk, zat heele middagen in huis om die kabouterpakjes voor de tweelingen in orde te knutselen en mama en Dolf waren er maar niet over uitgepraat.... Ans werd ook opofferend.... en mama was 't al lang, en Dolf en Nel.... Opnieuw die strijd. Ze wilde zich zelf vergeten, ja, 't hart boven het verstand.... als 't maar niet zoo moeilijk was.... Neen, ze gooide zich niet weg, ze beduidde heusch zooveel en ze sprak onder 't repeteeren over alle onderwerpen van den dag, want nu in de vacantie had ze veel tijd om de kranten te lezen.

Maar 't ging niet op. Ze waren allemaal te veel vervuld van houdingen, van hoofddoeken en Bert riep ruw: »Hou nou op, met je gezanik over een republiek of niet, en 't kan me geen zier schelen wat ze in de Kamer behandelen, een politicus ben je toch niet, al heb je de kranten nu eens doorgesnuffeld; toe, Lili, zit ik zoo goed als Larensche boer?»

»Ja, maar je hoeft niet zoo woedend te kijken.»

Willemien beet zich op de lippen.... nergens werd ze op prijs gesteld, nergens, thuis niet, hier niet, onder haar

neven en nichten, alleen maar op school, maar ze zouden eens zien, later! . . . . . .

. . . . . .

't Was een koude, gure, sneeuwige dag, die negen-en-twintigste.

»Toe, Reina, is er nog niets uit Londen voor grootmama?» vroeg Lili.

Reina ging naar 't busje en kwam met een stapeltje terug.

»Wel van je tante uit Mechelen, zoo'n klein, fijn kriebelschrift.»

»Ja, ja, dank je wel, poes. Dat papa nu zoo vergeetachtig kan zijn, ik heb hem twee keer gewaarschuwd, o, kind, hoe vervelend, een dikke brief van Mia-Théra?»

Reina lachte .... »neen, van dikte gewoon.» Wat een gek kind toch, die Lili. Papa moest háar altijd aan verjaardagen en zulke dingen herinneren en dan dat vrije, ze zeide heelemaal geen tante, zoo maar Mia-Théra.

Lili bleef den heelen dag in spanning.

»Wat heb je toch voor een couvert in je zak, dat zoo kraakt?»

»Maar Reina lach toch niet aldoor; zegt grootmama ook, dat ze 't gek vind, dat papa haar verjaardag vergeet, oudere menschen zijn zoo op die dingen gesteld. O, dat couvert, dat is Mia-Théra's brief aan grootje, ik heb hem maar genomen, ze schrijft zoo gezellig, ik ben dol op haar, later geef ik grootmama den brief wel terug. Dat papa er nu niet aan denkt; waarom lach je nu weer?»

De tranen rolden over Reina's wangen. »O, ik krijg maagpijn van het lachen, Lili, als je eens tegen papa Sjoerd

zeide en tegen mevrouw Janzen Betsy, zou je durven?»

»Och ja, maar niet Henk tegen oom Westlandt, toe Reina, schei toch eens uit, wil je me een pleizier doen?»

»Jawel.»

»Zeg dan tegen grootmama, dat ik zooveel te doen heb, dat ik vanmiddag niet bij de visites kan zijn, al dat gekwebbel en geteem!»

»Goed, maar wat ruwe woorden gebruik je toch, 't is toch heusch zoo belangrijk, wat die oude, deftige dames bespreken.»

»Dat lijkt maar zoo!» schaterde Lili, »neen, ik hoor daar niet bij, ik kan me niet zoo lang inhouden, maar als er iets uit Londen is, dan waarschuw je me, hoor!»

»Ja, vin je niet, dat Willemien prachtig met oude menschen kan praten, over alles, he?»

»Ja, prachtig.»

»Meen je 't?»

»Zeker, maar ik vind 't wat opgeschroefd.»

»Hou je niet van Willemien, Lili?»

»Jawel, ze is erg eerlijk, ze werkt veel, maar ik vind haar de minste van mijn nichtjes en neefjes.»

»Vin je mij dan aardiger?»

»Ja, ze is mij te veel van zich zelf vervuld nu, ik zal je hals wat innemen, dat wilde je immers?»

»Ja, en, Lili, zal jij dan mijn haar uitspreiden, zal je alles doen, alles voor me, ja?»

»Ja, lieve zeurkous,» beloofde Lili, en ging naar boven.

. . . . . .

Reina, in een licht blauw japonnetje ontving mee de visites, ze presenteerde gebakjes en bracht de kopjes van de theetafel, waarover Goosje 't beheer had, naar de dames en ze voelde zich heel gewichtig, heel damesachtig. Een jongmensch, dat met zijn moeder meekwam, zag haar stellig voor veel ouder aan, want hij vroeg, waar de freule op kostschool geweest was.

»Altijd op Mertema State,» antwoordde ze verlegen, ze wilde niet bekennen, dat ze nog naar kostschool moest en ze nam zich in stilte voor om haar haar nu toch gauw op te steken, heusch, 't werd tijd.

Freule Fincken deed haar een lang verhaal over een poes en hond, die van 't zelfde bord aten.

»Vreeselijk aardig,» antwoordde Reina vaag, maar ineens werd ze vuurrood, beet zich op de lippen om het niet uit te schateren, want daar tusschen de portières, die de salon van 't kleine zijkamertje scheidden, zag ze Lili's hoofd, half in 't gordijn verstopt, ze deed haar mond open, alsof ze sprak, ze vroeg zeker of er een brief was. Grootmama, Goosje, de freules Fincken, mevrouw Van Steijn en mijnheer Derricks met zijn moeder konden Lili niet zien.

»Ja, Reina, niet dadelijk waren Bello en Mimi op zoo'n goeden voet met elkaar, och heden, neen,» ging freule Fincken door.

Een meewarig knikje met toegeknepen oogjes uit de portières.

Reina trilde van 't ingehouden lachen, dronk een slokje thee, snoot haar neus en keek toen of Lili weg was. Ze

probeerde van neen te knikken, maar ze durfde niet en ze zag hoe grootmama haar verbaasd aankeek.

Hardnekkig vertelde de freule voort altijd nog maar van Bello en Mimi, Derricks, die telkens zenuwachtig met zijn hoofd schudde, mengde zich ook in 't gesprek en Reina keek even naar de portières, waar Lili precies zoo met haar bruin hoofdje schudde, waar ze afschuwelijke, wijde monden trok, haar tong aan 't puntje van haar neus bracht en dan weer met de oogjes knipte.

»En dan zeg ik, Bello, breng je dame naar tafel en verbeel je, Reina-lief, dan stappen die twee diertjes naast elkaar, ons vooruit naar de eetkamer.«

Ineens barstte Reina uit in een schaterlach zoo uitgelaten en wild, dat 't heele gezelschap opkeek.

Ze begroef 't vuurroode gezicht in haar zakdoek en zat daar in haar klein vouwstoeltje maar te schudden, haast te stikken van 't lachen.

Neen, dat had freule Fincken niet gedacht, dat 't verhaal van Bello en Mimi zoo'n succes zou hebben.

— Wat bezielt Reina toch, ze is anders 't toppunt van gemanierdheid, dacht grootmama.

Toch nog een erge baby, vond Derricks.

»Vreeselijk grappig,« lachte Reina en ze kreeg een nieuwe stikbui, toen ze de deur van 't zijkamertje hoorde gaan en barstte 't weer opnieuw uit.

»Bepaald erg nerveus, uw kleindochter,« fluisterde mevrouw van Stein mevrouw Westlandt in, »mijn nichtje heeft dat ook zoo.«

»Ja of neen, anders heeft Reina er geen last van« en

een klein beetje ontstemd keek ze naar dat groote kind, dat daar maar zoo ongegeneerd zat te lachen, zonder ophouden.

Reina had er spijt van maar ze klikte niet en toen ze tegen het eten naar boven ging om Lili eens een flink standje te maken, kon ze boven alweer niet uit haar woorden komen van 't lachen.

»Heb je er wat van gezegd?» vroeg Lili.

»Neen, maar ik schaamde me vreeselijk.»

»Je bent een goed dier en ik zal je van avond zoo mooi maken als ik kan, ik wist niet, dat jij zoo kon lachen, je daverde heelemaal.»

»Ik ben vreeselijk ongemanierd geweest en 't is jou schuld,» probeerde Reina verwijtend te zeggen, maar ze moest alweer lachen en 't was toch heerlijk om eens net te zijn als andere meisjes om eens iets mals te beleven.

Die Lili ook, die dolle Lili! . . . . . .

. . . . . .

Ze waren er nu allemaal .... de gasten.

De Oudendijks, de Sandersen, de Almerusjes, de van Manens, de van Steins, de Reeckmakers en de heele familie Westlandt met Ben.

Goosje, bedolven onder gaas en tulle, onder een Larensch jak met pofmouwen, draaide als een molentje in 't rond. Waar moest ze heen?

O, die wilde, roezige kinderen, die allemaal te gelijk om haar riepen

In Lili's kamer brandden alle drie de gaspitten.

Lili was in haar fort. Met haar krullen al op zijn

Grieksch gekapt met breede gouden banden om 't hoofd, liep ze in haar rok en onderlijfje rond.

Ze was in een allerdolste bui en wat haar den heelen dag gehinderd had, dat er geen brief uit Londen was, dat zette ze nu van zich af..... morgen aan 't ontbijt zou er wel iets zijn, een brief, misschen wel een doosje met bloemen..... en ze drukte even op 't couvert uit Mechelen, dat ze om Mia-Théra's brief niet te verliezen, op haar bloote lijf droeg.

»Dames, ik heb 't zoo druk, zoo vreeselijk druk, och, niet waar als men *de* voornaamste costumier van Parijs is, dan heeft men geen moment voor zich zelf, nu moet ik van avond acht-en-zeventig actrices en acteurs kleeden, ja, er zijn heel wat sterren bij, daar heb je Sarah Bernardt, die erg op 't drapeeren gesteld is.«

»Heeft u ook Hollandsche actrices te kleeden?« vroeg Puck. Reina borstelde haar haren en Nel kleedde zich zelf en de tweelingen in de Larensche pakken. Ze schaterden 't uit.

»Zeker, zeker, freule Mertema en Annie en Willemien Westlandt.... een lief persoontje, die Reina van Mertema, lastig met haar costumes anders, een lieve verschijning, ik heb haar eens als Mei gezien, een snoes, een snoes, neen maar. Willemien Westlandt voldoet meer in 't klassieke, streng, maar een prachtige opvatting, een heele hooge opvatting van haar kunst, ik verkoop haar handteekeningen voor honderd francs!«

»En Annie Westlandt?« informeerde Reina, die genoot en Lili als een wonder aanstaarde, en Lili bedrijvig al de kleeren uitspreidend:

»Annie Westlandt .... de naam alleen doet mijn hart al trillen, de grootste tragédienne van haar tijd, 't is ongeloofelijk hoeveel tranen dat kleine persoontje al heeft geperst uit millioenen Europeesche oogen.

»Wat is dat tragédienne, Lodi?» vroeg Puck.

»Iets van de comedie, hou je mond nou maar,» fluisterde Lodi.

»En de acteurs?» ..... schaterde Reina.

»Ben Aldewelt, met zijn sober, verheffend spel,» en ineens uit haar rol: »Die Ben, ik weet geen raad, hij staat er zoo mal en onhandig bij, Nel, zeg jij 't eens goed, dat hij best wat joliger mag kijken, toe, Reina, maak nu voort, zoo, ga maar mee naar beneden.»

»Lili of je even bij Dolf komt?» riep Taco aan de deur.

»Ja, ik kom.»

»Lili trek wat aan, je kunt toch niet zoo gaan,» bromde Willemien.

Haastig gooide Lili een vuurrood kleedje over haar hoofd, dat haar erg sleepte en stoof de deur uit.

»Die Lili met haar gewaden,» lachte Reina.

Dolf, gedrapeerd in een witte rok van Lili met een zilveren rand zag er werkelijk als een jonge dichter uit, met die lauwerkrans op zijn bruine krullen.

»Prachtig, Ben, is Dolf niet prachtig?» riep ze opgewonden.

»Toe, brengen jelui me naar beneden, 't loopen gaat lastig met die lange sleepen en slieren om me heen? Lili en Ben hielpen hem en, Ben bewonderde Lili's tact, hoe ze de krukken toch mee nam en Ben een sleutel

van de provisiekamer gaf. »Daar kan Dolf zich verkleeden, dan hoeft hij de trappen niet meer op; Ben, breng jij zijn goed daar dan heen, dan houden we jelui, jongens, meteen wat van de baan; nu, Dolf, zoo zit je goed, heel dichterlijk, nu ga ik je Muze halen, Blanche, niet in den weg!»

..... 't Was heel mooi en toen Lili met 't witte katje tegen zich aangedrukt Bert 't bevel gaf om de portebrisée open te trekken, waren de menschen in de groote salon even stil. Die Reina, die Dolf en die bloemen, die zijn hoogen schouder zoo bedekten.

Grootmama veegde over haar oogen en mevrouw Westlandt knikte haar man even toe ..... Prachtig, bepaald artistiek, wat een beeld die Reina, bravo, prachtig!

Ze klapten en daverden en de programma's werden verkreukeld.

»Dicht doen,» beval Lili.

»Bis, bis, nog eens,» werd er van den anderen kant geroepen.

»Zijn jelui niet moe? Reina, kijk iets lachender,» gebood Lili, een beetje vriendelijker.

»Zoo?» vroeg Reina geagiteerd.

»Ja, open, Bert.»

Weer een daverend applaus.

Lili rende, draafde heen en weer.

Reina wilde niet onder de gasten gaan, maar Lili meende, dat 't prettiger voor grootmama en de meisjes en de jongelui was.

»Ik zal je ballijfje wel toe haken. 't gaat immers van achteren dicht?»

»Ja, zuchtte Reina, 't is hier aardiger met jelui.»

»Ik kom straks ook, zoo gauw ik als Larensche gezeten heb en dan komen geloof, hoop en liefde en' December. Goed, dat die operaverzameling maar niet doorgaat,» vond Nel.

»Omdat jij maar 't liefst met Tom in een hoek zit te flirten» plaagde Annie.

»Kind, niet zoo onnoozel, ik met Tom flirten», lachte »Nel, maar Lili, ben jij al de *hoop?*»

»Neen, mijn hoofd alleen, ik ben immers groen als hoop?»

't Larensche binnenhuisje werd ook alleraardigst gevonden.

Toen kwamen Annie, in 't rose, als Liefde, Willemien, in 't lichtblauw, als Geloof en Lili met haar anker achteraan op haar rug de trap afsjouwen.

»Hemel en aarde, als ik nu eens een niesbui kreeg, of, verbeel je, als Willemien haar kruis eens laat kantelen, o, Ben, staar niet zoo, ik vind 't ineens vreeselijk griezelig» riep Annie.

»Willemien, niet zoo uitdagend, wat milder kijken, 't is net of je zeggen wilt, kom eens naderbij wie durft,» lachte Dolf, en, Lili .... hij schaterde 't uit.

»Wat nou weer?» vroeg Willemien knorrig.

»Wat,» lachte Lili, »zit ik gek, kijk ik mal?»

»Neen maar je hebt vuurroode sandalen aan en je omklemt je anker zoo echt, zoo of 't alles is, wat je nog hebt.»

»Dat pakt de menschen juist,» meende Ben, »Lili is een geboren actrice.»

»Als ik mijn mond maar niet hoef open te doen,» lachte ze. »Nou, is 't klaar?»

»Neen, neen», gilde Annie, »ik weet niet, ik kan niet kijken zooals ik wil, O, O!»

»Ze kijkt zoo zoet,» lachte Ben.

»Had mij dan maar Liefde laten wezen of Reina, Annie doet alles even mal, ze kijkt natuurlijk verlegen,» riep Willemien boos.

»Ik weet wat, haal wat bloemen en reik mij over mijn schouder een tak toe, kijk, zoo, dan draai ik mijn hoofd recht naar de deur, de Liefde die de Hoop bloemen geeft dat is niets gek, en 't geeft jou meer houding, daar, zoo», bedacht Lili en knikte Annie bemoedigend toe »trek mijn rok wat over die roode sandalen, dat geen mensch ze ziet.»

»'t Mooiste van den heelen avond, prachtig en nu geen gillen meer, als Lili open zegt, gaat 't ineens,» riep Ben.

»Open.»

Annie voelde dat ze een kleur kreeg; al die menschen ook!.... Ze hield de oogen onafgewend naar Bens hand, die de deuren weer dicht zou doen; ze ging haast scheel kijken von dat staren en nu dat geklap, wat zou Lili nu denken . . . . wat, wat was dat,» ze gaf een gil, en keek verward rond . . . . . Geloof en Liefde stonden alleen en de Hoop lag in de armen van een grooten, donkeren man.

»Vadertje!»

»Trésorke!»

»Is ze nu heelemaal stapel,» riep Willemien boos.

En Annie lachte, schaterde, »o, die Lili!»

»Die Lili, die dolle Lili!»

Maar Lili, alsof er niets gebeurd was, stapte weer naar de roze en blauwe gedaante toe en ging weer zitten in haar vorige houding en toen kwam er aan de toejuichingen geen eind, tot Ben de deuren toetrok.

»Boos?» vroeg Lili deemoedig.

»Wel neen,» lachte Annie.

»'t Effect ging natuurlijk verloren, maar enfin!» zeide Willemien wat ijzig.

»Ja, 't spijt me heusch, maar toen ik papa zag en ik had den heelen dag zoo'n vervelend gevoel, dat papa grootmama's verjaardag vergat, toen . . . . nou, ja, jelui moet 't maar vergeven, toe, he?»

»'t Is nog 't grootste succes geweest van den avond; de vader, die over zee komt en zijn dochter als groene nimf met 't anker weerziet,» lachte Ben en knikte Lili goedig toe.

»Daarom deedt ze 't,» lachte Willemien spottend, »ze is immers een geboren actrice.»

»Willemien,» riep Dolf haastig, »niet hatelijk zijn.»

't Flikkerde driftig in Lili's groote oogen, ze zou wel even uit willen razen, maar de kleine koude handjes van Liefde schikten de banden om haar kapsel en Annie's oogen straalden haar zoo zonnig toe, dat er in plaats van driftige woorden, twee dikke tranen kwamen, die ze haastig wegveegde. Die groote jongens hoefden 't niet te zien.

Willemien ging met vorstelijke stappen naar boven, toch even een gegeneerd gevoel, omdat ze alles van Lili aan had, en bijna een scéne had gemaakt.

Boos keerde Annie zich naar Dolf. »'t Is nu altijd met Willy, dat ze Lili met opzet zulke dingen zegt, ik kan 't niet velen.»

»Willemien houdt niet van me, wat zal men daar aan doen, weet jij er geen raad op, Liefde?» 't kwam er quasi luchtig uit. »Kom, ik moet de kabouters aankleeden.»

Ze waren alleen de twee vrienden Dolf en Ben.

»Een kranige meid, Dolf, ik wilde dat ze mijn zuster was, ik ben zoo alleen, jij hebt zoo'n gezellige omgeving.»

»Hm . . . . ja.« 't Kwam er peinzend uit . . . . »die Willemien, die maar geen goed in Lili kan zien . . . . raar goed, die meisjes, je kunt niet wijs uit ze worden!»

»Neen», dat vond Ben ook . . . »hoewel, die Lili begreep hij wel . . . heel best! . . . .»

De tweelingen waren gedwee als lammetjes.

»Verbeel je, wij samen als kabouters, wij alleen, en als ze klappen is 't voor ons alleen,» begon Puck, maar Lodi zag er tegen op.

»Vooral flink gebogen staan onder jelui last van hulst- en sprokkelhout en alle twee grootmama's portret vast houden, zullen jelui? Ik kom in 't salon kijken hoe 't gaat!" beloofde Lili.

Vijf minuten later zat ze in haar Badensch geel zijden baljaponnetje naast papa en ze klapte en riep bravo en bis, bis en mijnheer Collijnse kon zijn oogen maar niet van zijn kind afhouden.

»Doe je den allereersten met mij, Leeuwke?» fluisterde ze hem lachend in, »ik heb een angst uitgestaan, dat je het vergeten zoudt, neen, maar je weet 't niet.»

Hij lachte. »Zeg, Trésorke, morgen komt Mia-Thera, ze schreef me, dat ze iets goeds in Brussel had, Avenue Louise?»

»Komt ze hier? Dol, zalig!»

»Ja, en dan heb ik weer allerlei plannen, die ik je morgen maar zal vertellen.»

't Was een vroolijke danspartij en grootmama keek met stralende oogen rond naar Reina, die met oom Collijnse walste en hem met verrukkking aanzag, naar Sjoerd en Elze Almerus, naar Puck en Frank, Willemien en Taco en Bert en Lili.

Dan zag ze Lili tusschen Dolf en Ben inploffen met Blanche op haar schoot en ze knikte haar toe, toen ze even later 't katje wegbracht en met Annie ging dansen.

»Grootje, meisjes met meisjes, dat mag ook wel, he?» vroeg ze lachend; maar toen Lodi klaagde, dat ze het hem beloofd had, nam ze met een gracieuse buiging van Annie afscheid en walste met Lodi, die knorrig van moeheid en slaap was.

In 't voorbijgaan maakte ze telkens haar excuus, omdat Lodi met zijn wilde sprongen, haar telkens tegen den een of ander liet aanbommen.

Mevrouw Westlandt ging naar oom Collijnse toe, die juist Willemien voor een dans kwam halen.

»Leo, wat zijn we blij, dat je ons met Lili kennis liet maken, we houden zooveel van dat kind, van mijn man en mij, tot de kleinste toe; we zien haar zoo graag!»

Hij lachte en zijn sombere oogen keken iets minder

zwaarmoedig, toen hij zijn schoonzuster met Nels engagement feliciteerde . . . . . .

. . . . . .

»Ik geloof niet, grootmama, dat ik ooit van mijn leven zoo'n plezier heb gehad,» zeide Reina bij 't naar bed gaan, »en wat is oom Collijnse een aardige man?"

Notaris van Mertema wreef zich lachend in de handen.

Die Reina, dat doezeltje, zoo levendig en druk, hij greep haar bij 't kinnetje.

»En hadt je dat zelf verzonnen, Reintje, dat je Dolfs Muze wilde zijn?»

»Ik papa, ik, neen, Lili! Lili heeft alles bedacht en beredderd, hoe vindt u haar, ze moet de heele groote vacantie bij me komen ze is zoo grappig.»

»Maar Willemien is toch de intieme, als ik me niet vergis.»

»Ja . . . jawel . . . . maar Lili en ik komen meer bij elkaar, of neen, dat toch eigenlijk niet; ik weet 't niet, ja, Willemien is mijn oudste vriendin.»

Papa lachte en hij gaf Lili een hartelijken nachtzoen, »Je moet van den zomer maar heel lang op Mertema-State bij mijn nonnetje komen en de boel eens flink opscheppen, zal je Lili?»

»Heel graag oom Sjoerd» . . . . . .

Reina kon nu voor het eerst van haar leven niet in slaap komen, zóó opgewonden was ze.

»Wat een aardige man is je papa.»

»Ja, en als je Mia-Théra ziet, die morgen komt, die zal je ook wel een snoes vinden.»

»O, ik zal in geen uren kunnen slapen, ik weet 't zeker»

»Je ergert je te veel aan mijn rommel, alles ligt vol van de verkleedpartij, daar blijf je wakker van, daarvan alleen,» plaagde Lili en keek rond, naar de tafel, waarop de puntmutsen en baarden der kabouters lagen, naar Dolfs lauwerkrans, de Larensche kleeren, alles door elkaar . . . »dat zal morgen een opbergerij geven» . . .

»Ik zal je helpen,» beloofde Reina.

Lili sliep al lang, toen Reina nog klaar wakker lag en er over dacht, wie toch wel haar liefste vriendin was . . de oudste . . . de liefste, dat hoorde zoo, en Reina deed niet graag iets wat niet precies hoorde . . . . de oudste rechten had Willemien . . . . maar Lili . . ja, die was de prettigste, de gemakkelijkste.

Was ze dan bang voor Willemien?

Een beetje . . . . ja, een heel klein beetje . . . . . .

. . . . . .

»Henk, een artist is nu eenmaal een artist,» zeide grootmama met een zucht.

Mijnheer Westlandt knikte.

»En zie je,» vervolgde grootmama »wat er in hun hoofd opkomt, dat moet maar gebeuren ook, maar mij spijt 't vreeselijk.»

»Collijnse moest Lili nog tot Mei hier laten, moeder!»

«Ja, ik heb 't ook al gezegd — ze is nu juist een beetje op weg om een ordelijk, degelijk Hollandsch meisje te worden en toen lachte hij en beloofde me vast, haar alle vacanties hier te sturen, net zoo lang als de vacantie van

Willy en Ans duurt. Hij kon haar niet langer missen en Marie-Thérèse scheen ook niet langer buiten het kind te kunnen . . . . 't Spijt me vreeselijk!» . . . . . .

. . . . . .

»Lili, hoe vin-je het zelf?» vroeg Ans, toen ze Lili naar 't Hotel Pays-Bas bracht, waar papa en Marie-Thérèse logeerden.

»Ja, wat zal ik je zeggen, heel naar, om van jelui af te gaan, daar zie ik als een berg tegen op, maar om weer 't oude leventje met papa en Mia Théra te hebben... daar kan ik soms zoo vreeselijk naar verlangen. Ik zou hier te deftig, te ordelijk worden.»

Annie lachte en dacht hoe er steeds boeken, schaartjes, handwerkjes en schriften van Lili slingerden, hoe haar kamer er soms uit kon zien.

Maar Lili merkte 't niet en opgewonden ging ze voort: »En dan, Ans, we zijn zoo familiaar met elkaar, we zeggen maar wat er opkomt in ons hoofd en grootmama is wel heel lief, maar die geeft erg om al die kleinigheden, he? Ik moet me wel eens inhouden, o, ja en op Nieuwjaar vraagt papa jou en Wil en Reina en Puck in 't hotel te eten, een echte geitenpartij, maar als we de jongens er bij vragen is 't dadelijk weer zoo'n pan.»

»O, dol om in een hotel te eten!»

. . . . . .

Ze zaten hand in hand, Lili en Mia-Théra en Puck. Reina en Willemien ieder aan een kant van oom, en Ans tusschen Reina en Mia-Théra. De kleine, bruine oogjes straalden. Ze was zoo blij, dat ze haar weer terug

had, haar klein Trésorke en al die aardige meisjes, die zoo lang met Lili op en neer waren gegaan.

Ze vond ze alle vier zoo lief: die mooie Willemien, die, zoo wist wat ze wilde, die zoo knap moest wezen en dat beeldige, blonde lachebekje, dat 't al uitschaterde als Leeuwke zijn mond maar open deed en Annie, die Lili de liefste vond en Puck, die stil was van verrukking en aldoor dacht hoe Lodi zou kijken als ze hem alles vertelde, die vuurrood werd, als de knecht haar presenteerde en dan even door haar wimpers keek, hoeveel de anderen zoo wat hadden genomen.

»Mia-Théra, weet je wat je precies bent?»

»Wat dan, Trésorke?»

»Een kloek met kuikentjes.»

»O, ik zou ons huis te Brussel gansch en al willen vullen met zulke kleine zotjes, jelui moet allemaal komen, tegelijk of twee aan twee.»

»Ik ook, ik er ook bij gerekend?» vroeg Puck.

»Ja, natuurlijk», riep Lili.

Zelfs Willemien had plezier en dan 't idée in Brussel logeeren en oom was zoo'n aardige man. Met Marie-Thérèse kon ze niet zoo wegloopen, die leek zoo doodgewoon... maar oom, een artist en Lili ook, die had veel vervelende eigenschappen, maar daar stapte ze wel overheen.

Annie en Lili klonken voortdurend en Lili wilde aldoor maar toasten op vriendschap, ze noemde haar nichtjes kinderen uit 't ruwe Noorden, haar zelf een dochter van 't zonnige Zuiden, tot papa haar in de rede viel en meende, dat Antwerpen, waar Lili geboren was, nu

niet juist het zonnige Zuiden kon genoemd worden.

»De Zuidelijke Nederlanden van de geschiedenis,» lachte Puck en toen ineens, »Willemien, ik denk toch niet, dat papa en mama de reis naar Brussel te peperduur voor me zullen vinden, denk je wel?»

»Neen, neen, riepen ze door elkaar, »vast niet.»

En Puck lachte blij, ze vond het dol en toen ze na 't eten nog een kopje koffie kregen, dronk ze 't op met kleine teugjes en een dapper gezicht, want ze kon anders geen druppel koffie naar kinnen krijgen, maar 't stond zoo echt, zoo groote meisjesachtig om zoo netjes uit zoo'n mooi, fijn kopje te drinken.

Willemiens bewondering voor oom steeg per minuut. Ze genoot van alles en toen ze aan het dessert, ieder een beeldigen tak rozen kregen en een klein, smal doosje, waarin een aardige Spaansche munt als broche lag, bromde ze heelemaal niet op Puck, die in vervoering uit riep:

»Maar, oom, is u dan zoo vreeselijk rijk»?

Ze lachten allemaal en Annie vond, dat Puck niet aldoor zoo over geld moest denken.

»Die rozen hadden er bij 't begin moeten zijn,» antwoordde oom op Reina's verwarde bedankjes.

»Ik zal 't nooit vergeten, nooit,» zeide Puck onder 't naar huis gaan en ze rende thuis de trappen op, om Lodi nog allerlei lekkernijen te brengen. »Ben ik geen echte dinerdame?» juichte ze en Lodi bij 't licht van de kaars, inspecteerde 't lekkers en groepeerde 't op zijn sprei, »dat is fijn, dat ken ik niet, dat eet ik op».... tot Nel kwam en 't opbergde voor morgen. . . . . .

. . . .Ze zaten in de salon op den Catharijnen-Singel. Nelly wat stilletjes in gedachten, ze had Tom juist naar het spoor gebracht.

Dolf las, Bert en Taco keken naar de lucht, Annie voorspelde, dat 't droog zou worden en ze best konden fietsen.

Ben Aldewelt fantazeerde op de piano tot ergernis van Willemien.

»Kerel, speel niet zoo criant valsch,» lachte Bert.

»Dat is niet valsch, luister nu,» hij sprak geheimzinnig, »zie je, 't is 't verlangen van den componist naar zijn geboorteland, naar zijn fjorden en bergen, hoor, Annie!»

»Naar Dordt, Ben is in Dordt geboren,» lachte Annie, »Dordt met fjorden», proestte ze weer opnieuw uit, toen de deur open ging en Reina en Lili binnenkwamen, Reina keurig netjes en Lili van top tot teen bespat.

»Hemel en aarde! Wat zie je er uit,» riep Annie.

»Ja, ik kom op mijn fiets en Reintje per tram, ik kom mijn muziek halen, we moeten inpakken, morgenavond gaan we weg.»

»Zoo naar,» zuchtte Reina.

— Bespottelijk sentimenteel van Reina, ze kent Lili pas veertien dagen, dacht Willemien.

»Je zult dit afscheid wel te boven komen, Reina »zei ze scherp.

»Ja, hoe meen je, o, ja, natuurlijk, »antwoordde Reina verschrikt.

»Reina helpt me zoo heerlijk, als ik alles alleen moest pakken, kwam ik nooit klaar, papa heeft zooveel in Londen gekocht voor 't atelier, daar heeft Mia-Théra al werk

genoeg aan, want papa doet alles er maar ritsj, ritsj in, de riemen toe en als 't later kreukelig of kapot aankomt, dan zegt papa — ik heb 't toch zoo secuur ingepakt.»

»Lili, ik zal je de beloofde boeken sturen,» zeide Dolf hartelijk, »jammer dat je ons nou weer gaat verlaten».

»Ja, 't spijt me ook, maar ik begin vreeselijk naar papa en Mia-Théra te verlangen, we waren nog nooit van elkaar geweest, moet je denken».

»Ik kan me best begrijpen, dat je naar je papa verlangde, zoo'n interessante man, en zoo begaafd,» Willemien zeide het met een air, met iets in haar gezicht van.... kind, je beseft 't voorrecht niet om zoo'n vader te hebben.

— »Naar Mia Théra even hard, hoor.»

»Och,»

»Waarom och?» viel Lili wat driftig uit.

»Die vind ik meer gewoon, en ik houd meer van buitengewone menschen, die trekken mij meer aan,» antwoordde Willemien langzaam en uit de hoogte, maar Lili met vlammende oogen:

»Gewoon, wat weet jij van Mia-Théra, wat weet jij van gewoon, ik vraag je, wat weet jij, met je verbeelding van een leven van één en al opoffering, jij, egoist kind, alleen vervuld van je eigen knapheid, je kunt met al je geleerdheid iemand, die je zoo doodgewoon noemt, niet eens begrijpen. Maar mijn Mia-Théra, staat duizendmaal hooger, dan jij, versta je me? Als jij eens mee waart geweest in Egypte, als je ziek was geworden in dat akelige, vreemde land, als je gezien had, hoe ze zorgde voor mij,

voor papa, hoe ze haar heele leven voor ons geeft.... en zoo iemand trekt jou niet aan, heb nog eens 't hart om minachtend je schouders op te trekken, lam nest!»

»Je stelt je aan, als een kind uit een achterbuurt.»

»Goed, dan hoor ik hier niet, 't is maar goed, dat ik weg ga.»

»Lili, toe, Lili,» riep Annie.

Maar ze ging weg en Reina, met betraande oogen keek haar verschrikt aan.

»Afschuwelijk zoo'n twist, een echte scène, he, hoe akelig» en Reina begon te huilen.

»Grien nou niet.» zeide Taco boos.

»Willemien, hoe kon je, hoe kon je zoo iets zeggen,» zei Nelly verontwaardigd, »en op zoo'n pedante manier?»

»Ik heb niet gescholden, ik heb me niet min aangesteld.»

»Dat heb je wel,» donderde Dolf, »ga naar je kamer, ik wil je niet meer zien, als ik makkelijker liep, ging ik, nu ga jij.»

Annie begon ook te huilen en Bert snauwde tegen Willemien: »Ga nou, anders pak ik je vierkant op.»

Ze ging en ze bleven sprakeloos achter.

»Waar is Ben?» vroeg Bert na een poos.

»Lili achteraan, o, als Lili maar niet in 't water springt, ze was zoo woedend, als ze zich maar niet van kant maakt,» barstte Annie 't uit.

»Zoo'n vaart zal 't niet loopen,» meende Dolf, »maar dat eeuwige gesar van Willy en 't is een soort jaloezie. Ik kan 't niet uitstaan, Lili's geduld raakt eindelijk ook uitgeput.»

Door plasregens en modder liepen Lili en Ben, die Stella voortduwde.

»Waarom ben je eigenlijk meegegaan, Ben?»

»Om toch.»

»Ik heb zoo 't land, Ben, was ik erg, erg, hoe moet ik zeggen, schelderig?»

»Je was in je recht .... maar je hadt 't wel voor je kunnen houden ook, hoewel, 't is misschien niet kwaad voor Wil!»

»Zeg, Ben?»

»Wat?»

»Omdraaien, ik ga naar Willemien, ik ga zeggen, dat ik 't ellendig vind, dat ik dat alles gezegd heb van nest en zoo.»

»Met een ruk draaide Ben Stella om en even later stonden ze samen drijfnat in de salon.

»Daar ben ik weer,» zeide Lili flink, »ik kom om Willemien, ik heb erg 't land, dat ik zoo uitvoer, maar Mia-Théra is een zwak punt van me. waar is Willemien?»

»Boven, engel,» zuchtte Annie getroffen en Reina en Annie gingen met haar mee.

»Willemien, 't spijt me, vergeef me, dat ik zoo schold.»

Maar Willy, heel hooghartig, schudde flauw 't kleine handje, »'t is goed» Lili, 't is je vergeven.»

»En jij zult nooit meer minachtend spreken over iemand, die zoo veel hooger staat dan jij, Willemien,» viel Bert in, die achter de meisjes stond.

»Ik zal voorzichtiger worden,» zeide ze waardig.

»Kwaje rakker,» bromde Bert.

»Willemien houdt niet van me en ik had toch heusch altijd nog al een goed gevoel voor haar, al trok ze me het minste aan,» zeide Lili onder het inpakken tegen Reina.

't Was een erg gewik en geweeg geweest in Reina's hart met dat schaaltje vol fatsoen, knapheid, damesachtigheid en oudste rechten en 't andere met nieuwe vriendschap en warme bewondering, Willemien—Lili—Lili—Willemien, toen .... woog toch zwaarder nieuwe vriendschap en warme bewondering.

»Reina is stapel» lachte Sjoerd, toen hij zijn zuster bedolven onder stapels ondergoed en kleurige lappen door 't huis zag draven.

»Reina, ben je geen D.-D.-D.?» plaagde Frank.

Maar Reina lachte goedig. »Lili kan niet pakken, ik moet haar maar even helpen.»

»Evengoed als een vermageringskuur!» schaterden de broers. . . . . .

. . . . . .

Ze was weg.

Geen wit pelsje, stond meer op de stoep van de Westlandten.

Geen Blanche mauwde in 't sous-terrein van de Maliebaan.

Geen slingerende handwerken en boeken op stoelen en tafels.

Geen woeste rukken aan de schel.

't Was heel stil.

Grootmama en Goosje knikten elkaar toe. »Zoo vree-

selijk stil, mevrouw, maar misschien vindt U 't wel rustig ?»

»O, neen, Goosje, zoo stil, ik mis haar zoo.»

Ze misten haar allemaal.

De tweelingen waren nog maar altijd vervuld van haar en Nelly, erg down, over Toms vertrek naar Indië, vertelde, dat Lili haar minste leerling was geweest, en toch gaf ze haar zoo graag les.

Dolf stuurde haar boeken, Annie schreef haar brieven en Willemien leefde heel àpart.

Ze kon 't Lili niet vergeven, dat ze Reina van haar afgetroggeld had.

Ze was stil, prikkelbaar en de broers en zusters bleven haar uit den weg.

Bert noemde haar een miskend genie en Dolf keek haar dikwijls verwijtend aan.... maar Willy ontweek hem. Ze streed niet meer dien mallen, kinderachtigen strijd van verstand en hart.... ze was ongenaakbaar.

Op Mertema-State ging Reina weer met kruukskes naar bed, mevrouw Janzen vroeg weer, of Reina dan van spruitjes hield als ze geen andere kool kon zien.

»Ja, spruitjes of peertjes of appelen» en ze voerde haar duiven en las alleen Hollandsche boeken als ze maar niet al te moeielijk begonnen.

En als ze alleen zat, dacht ze hoe Lili 't hier zou vinden, hoe ze lachen zou als ze samen in klein Mertema-State thee dronken.... als 't nu maar weer gauw vaantie was.

't Was net een droom, die dagen in Utrecht, nooit

had ze zoo'n plezier gehad, zich zoo opgewekt en jolig gevoeld en een brief uit Brussel hield haar weer een paar uur wakker.

Die Lili, wat had ze een pret met haar gehad, en in haar gedoezel merkte ze niet, hoe papa brieven stuurde en terug kreeg van allerlei kostscholen uit Nederland.

Ze bewoog zich niet veel verder dan van de leerkamer naar de eetkamer en dan naar klein Mertema-State, waar de duiven om haar heen fladderen.

Hoofdstuk IX.

EEN VOORJAARSDAG IN UTRECHT EN IN BRUSSEL.

Op haar beide ellebogen gesteund, hing Annie uit 't raam en keek naar al de tuinen van den Singel, allemaal kleine lusthofjes met die bloeiende appel- en pereboomen, met dat frissche voorjaarsgroen en die heerlijke bloesemlucht.

De zon, nog maar een lichte gele bal, probeerde door de wolken te komen,.... de klokken luidden, de trams klingelden, maar geen geroep van fruit of groentenverkoopers, geen orgels.... 't Was Zondagmorgen, en dáár kwam de zon met trillende, dansende stralen over al die bloeiende heesters, met zwaar neerhangende takken van den regen en al die tuinen waren, als 't ware, vol reusachtige bruidsbouquetten, die zooeven besproeid waren.

Uit de open balcondeuren van den overkant klónk orgelspel en boven alles uit speelde de Dom, hoog en jubelend in die heerlijke lentelucht.

Beneden in den tuin kibbelden Lodi en Puck en Annie

die in een vredige stemming was, verbood ze, maar 't hielp niet.

»Hij zegt dat ik er uit zie, als Ali Molings en dat is niet waar, ik lijk niet op Ali en, dit is een heele mooie jurk,» klaagde Puck naar boven.

»O,» viel Nel in, die in 't prieel zat te lezen »Lodi is tegenwoordig altijd in de contra-mine, die vindt het groote-jongensachtig om alles anders te vinden dan een ander.»

»Och,» zuchtte 't ventje »je kunt toch niet altijd met een meisje spelen.»

Puck hield zich groot. »Ik speel veel liever alleen, Lodi, als je dat maar weet», en heel waardig droeg ze haar pop in 't zonnetje, stak haar kin wat vooruit en met wiegende bewegingen voor Nel. »Och, mevrouw, heeft u niet aan de kleine gewonnen, voor 't eerst uit, na de mazelen, ik heb er haar nog maar goed ingestopt, niet, Marietje, mama is zoo bang, dat je weer op nieuw kon zult vatten?»

»O, best, prachtig» zeide Nel vaag.

»Je denkt niet bij wat je zegt,» en Puck keerde zich om en fluisterde met haar pop.

»Wil ik dan knecht zijn, koetsier, dan maak ik een rijtuig van de tuinstoelen en jij haalt al je poppen, dan doen we buitenpartij, hè?» stelde Lodi voor.

»Ja,» riep Puck opgewonden en holde naar boven, waar ze op zolder een klein, door een rekje en stoeltjes afgescheiden, poppenkamertje had.

»Kind, rolderdebolder toch niet zoo,» bromde Willemien,

terwijl ze papa's kamer in ging, met haar schriften en boeken, die ze met welbehagen op papa's groot bureau-ministre uitspreidde.

Heerlijk licht was 't hier en je merkte niets van die rumoerige kinderen.

Ze was bijna klaar, toen papa binnenkwam.

»Zoo, Willemientje, aan 't werk? Je overdrijft 't toch niet, kind?»

Willemien schudde ontkennend met het hoofd.

»Zoo? Dat doet me plezier. Je cijfers waren heel mooi, Willemien!»

Ze zag even op, maar papa nam een krant en zij trok een streep onder haar sommen.

»Kind, wat heb je voor plannen vandaag?»

»Ik, geen een plan, papa.»

»Zoo, dan moesten we vanmiddag eens met ons viertjes: mama en Ans en jij en ik naar Loenen rijden, ik moet daar een brug zien en van de week heb ik 't te druk met andere dingen, dan kan ik er niet zoo'n heelen middag uitbreken.»

»Prettig.» Ze zeide het mat, zooals een afgetobde, moede, oude vrouw het zou zeggen.

»Willemien?»

»Papa?» 't Kwam er wat onwillig uit.

»Misschien is 't wel verbeelding, maar 't komt mij voor, dat je tegenwoordig niet al te best te spreken bent, of heb ik 't mis?»

»U vergist u.»

»Nu, des te beter, ... alleen zou ik graag wat meer

van je merken, Willy, kom hier 's avonds je werk maken, niet om je te controleeren maar voor de gezelligheid, de jongens en Annie werken zoo lawaaiig, die storen me, maar jou heb ik hier graag, ik merk anders zoo niets van mijn meisje.»

»Graag, papa.» . . . . . .

. . . . . .

't Was heerlijk rijden langs de Vecht, met de kleine rimpelgolfjes, waarop enkele schepen stil lagen.

»Gezellig, zoo met je viertjes» en Annie gaf papa en mama een hand en ging even later met Willemien gearmd zitten.

Op een der schepen speelde een lange jongen 't Wilhelmus, een Keeshond blafte en een aardig, klein meisje keek uit een der popperige raampjes.

»Aardig wonen in zoo'n schip,» dacht Annie hardop, »verbeelje, altijd zie je wat anders en hoe romantisch 's zomersavonds zacht voort te gaan, ik zou dolgraag een schipperskind willen zijn en jij, Wil?»

»Neen, och, neen,» zeide Willemien droomerig »zoo vind ik 't ook goed.»

Willemien was in een ongewoon zachte stemming, ze reden zoo heerlijk langs die weilanden vol bloemen, langs die kronkelende Vecht en die oude buitens met ouderwetsche hekken, langs bouwvallige koepeltjes en bloeiende heesters.

Papa en mama spraken zoo vertrouwelijk over de jongens; over Nel, die de scheiding van Tom zoo flink verdroeg; over Dolf, die zich makkelijker begon te be-

wegen, dat Bert zich meer aanpakte op 't »gim» en ze lachten om 't gekibbel der tweelingen.

Papa en mama hadden wel plezier van hun kinderen, dacht Willy — heusch wel en Annie had toch ook iets gezelligs, wat geen een ander meisje had; per slot zou ze het toch vreeselijk vinden, als ze ineens in den vreemde moest, zooals ze zoo dikwijls gewenscht had en ze luisterde naar Annie, die geheimzinnig, half in zichzelf sprak:

»Verbeel je nu eens, dat een stokoude dame of heer, maar zie je, zoo oud, dat ze geen zier meer om hun leven gaven, nu eens dacht: aan 't eerste beste meisje, dat langs komt, vermaak ik mijn heele fortuin en, dat ik 't was, dat ik bij voorbeeld morgen ineens bezitster was van een groot buiten hier aan de Vecht, heel oud gemeubeleerd, alles van verschoten zijde en wonderlijke behangels in de kamers, van trijp en goudleer.... ja, verbeel je eens, en dan gingen we de heele vacantie hierheen, dan roeiden we s'avonds, en als 't leeren op school heel taai was, dan zeide ik: juffrouw ik moet eens eventjes naar mijn buitentje overwippen, ik zou heel bescheiden wezen en ik zou er juffrouw van der Meer, die zoo vreeselijk op mijn Engelsch heeft te vitten te logeeren vragen, die moet buitenlucht hebben, moet je weten, en arme naaisters en zieke kinderen, alles, iedereen mocht er komen. Ik heb altijd zoo'n gevoel, dat er nog wel eens zoo iets zal gebeuren, zoo iets heel wonderlijks. Altijd, als ik thuis kom, denk ik, er zal wel iets gekomen zijn, iederen dag heeft toch altijd één prettig ding. Als 't op school vervelend is, dan is er meestal

een verrassing, een van ons is uitgevraagd of een ander pretje, en is 't thuis nu eens niet zoo dol, heeft een van allen niet goed opgepast, dan is er op school wel weer wat aardigs, de juffrouw of de vriendinnen zijn lief, of je bent eens tevreden over je zelf, er zijn altijd duizend heerlijke dingen.»

Ze hield verschrikt op, als Willemien zich maar niet ergerde.... neen, ze was zelfs niet eens zoo strak, als ze in den laatsten tijd soms kon zijn. Dat was nu toch ook een prettig ding, dat Willy zoo heelemaal niet snauwde of zich ergerde.

»Kindje, wat ben je weer aan 't fantazeeren,« lachte papa en mama knikte haar meisjes alle twee eens toe.

»Willy, wat zijn dit toch aardige, grijze pakjes, vin je niet?»

»Keurig, ik heb 't mijne graag aan, en jij Ans?»

»Ja.»

Ze zwegen nu alle vier.

Ans fantazeerde in alle stilte, volvoerde waagstukken, redde kinderen uit een brandend huis, bracht een doodarme scharenslijper met zijn vrouw en zes kinderen in haar buiten en maakte welgestelde menschen van ze, ze vond een middel uit om Dolf heelemaal gewoon te maken, zonder pijn, ze temde een leeuw en reisde er mee naar Brussel, waar ze Lili er mee verrassen zou, ze kwam 't rijtuig van de Koningin tegen, de paarden sloegen op hol en zij, heel toevallig op den weg tusschen Baarn en Soestdijk, bracht ze met een ruk tot staan, ze zou wel even meegesleept worden, 't bloed zou door haar blouse

schijnen en de Koningin zou haar deelnemend vragen hoe ze aan die wond kwam en dan zou ze zeggen: door een schop van dit paard, maar 't heeft niets te beteekenen. Dan werd ze binnen gedragen in 't paleis, want ze zou natuurlijk flauwvallen, heelemaal uitgeput door 't bloedverlies. Iederen morgen kwam de Koningin even voor haar bed zitten en als de Koningin haar moed bewonderde, haar dankte voor haar hulp, dan zou ze alleen antwoorden, als ik weer in de gelegenheid.... of, neen, gelegenheid niet, maar.... ja, wat, ze zou zeggen: Majesteit, mijn leven hoort u, had de een of andere soldaat in de geschiedenis dat ook niet gezegd? Ze lachte in zich zelf. Tot belooning kreeg ze een of andere ridderorde, maar ze zou het dragen onder haar goed, alleen met Nels trouwen in de kerk, dan hing ze 't aan.... Nels trouwen.... en Annie borduurde weer voort op dit nieuwe thema.

Willemien leunde makkelijk achterover en ze genoot.

Nu geen strijd, geen redenaties, geen kleine preekjes van verstand en hart.... Ze genoot alleen maar van dien langen middag, van alles, wat ze zag. Ze was niet poëtisch, gaf niet veel om natuur, om bloemen, en dieren, ze was meestal te veel vervuld van haar eigen grootsche plannen en haar lessen.

En nu ontdooide alles, 't strakke gevoel verdween.... er was toch nog iets anders, iets veel hoogers, dan mooie cijfers en prachtige, heldere, duidelijke uitleggingen. Wat of de meisjes uit haar klasse nu zouden doen? Ze was eigenlijk zoo'n vreemde tusschen ze, wist zoo weinig van ze af; daar hadt je Dora Eeckenhoven, die nu ziek

was, Dora, die ook uitmuntte. Wat had ze? O ja, koorts. Als ze na 't eten eens naar Dora ging? Niets voor haar, zij, ziekenbezoekster, allemaal van die overdreven dingen, zooals er altijd in de boeken stonden.... maar toch, ze zou het doen.... en als Dora haar wat verbaasd ontving, zoo'n hartelijkheid heelemaal niet verwachtte, wel, dan ging ze weer naar huis.

Eigenlijk een wonderlijk ding.... je thuis.

Je bent er altijd veilig.

Al zijn ze eens kwaad op je.... een ander moet maar eens iets van je zeggen of ze vliegen allemaal op.

Mama denkt om en voor je. Papa ziet je graag, laat je zelfs werken in zijn eigen kamer.... en je doet er niets voor.... tenminste zij niet.... Ans wel. Ans speelde wel met de tweelingen, ging met ze wandelen als ze in den weg liepen en Nel.... nu ja, maar Nel was geen schoolmeisje.

Op school.... krijg je toch nooit zoo'n hartelijk gevoel als thuis.... ja, Ans zeker wel, maar die leefde heelemaal mee met al die kinderen.... Er zijn wel menschen, die al goed zijn voor wildvreemden, alleen maar uit groote goedheid.

Ook menschen, die voor buiten-af alles over hebben en voor hun familie niets.

En zij?.... Alleen voor zich zelf....

Er was iets ongewoon zachts op Willemiens gezichtje, dat haar heel lief stond, niets pedant of zelfbewust was ze nu.

»Wat zullen jelui gebruiken?» vroeg papa in de ouderwetsche uitspanning te Breukelen, waar ze in een schaduw-

rijk tentje zaten en Willemien de oogen niet van een pauw af kon houden, die met voorzichtige stappen over een muurtje liep.

Mama en Annie kozen thee en Willemien bessensap.

Er was geen bessensap.

»Dat spijt me nu, kind.»

Maar Willy ongewoon inschikkelijk »O, een kogelfleschje citroen of zoo gewoon een uitgeperste citroen, evengraag.

»Een kwast, twee thee, een madeira,» en de kelner ging naar een ander tafeltje, vol dreinzige kinderen en een brommige moeder.

»Heerlijk zitten we hier,» zeide ze en knikte Ans toe.

»Nog zoo'n verrukkelijk eind terug,» zuchtte Annie met toegeknepen oogen van plezier.

»Aardige kinders om mee uit te zijn, moedertje,» vond papa, »ze hebben zoo'n pret in alles.«

De zon scheen wat minder fel, toen ze weer in 't rijtuig zaten en papa en mama deden van tijd tot tijd de oogen eens toe.... de lucht was zoo scherp.

Maar Willemien en Annie voerden zachte gesprekken over de buitens, die ze langs kwamen, over de menschen die ze zagen en Willemien genoot steeds maar door van Annies jolige opmerkingen en in haar hart was geen jaloezie, geen behoefte aan ijdel gevlei, ze dacht niet boos over Lili, die haar Reina afgetroggeld had, ze wilde goed zijn en ze had een tevreden, rustig gevoel zonder eerzuchtige wenschen. . . . . .

. . . . . .

't Was een kleine tafel.

Nelly, Bert en Taco aten bij grootmama. De tweelingen waren ook uit.

»Wel eens gezellig voor een keertje» vond Dolf, »je komt eens op je verhaal, he, Willy?»

»Ja,» lachte ze en dan, »mama, is 't erg gek als ik een stukje citroenpudding aan Dora Eeckenhoven breng, ze is ziek, ik wilde er na 't eten even naar toe?«

»Neen, maar, kind, wat ben je toch weinig mededeelzaam; hoe naar, ze is bij haar neef in huis?

»Neen, mama, bij mevrouw Russing.«

»O, wat een naar mensch is dat, verleden liep ik een eind met Dora en bracht haar thuis. Dora was dol verrukt, want ze was bekroond in een opstellenwedstrijd, ik weet nu niet meer van welk blad, ze had 't bij een kennis gezien en toen vroeg ze, — ga je mee om even te kijken, want mijn blaadje is zeker met de post van half vier gekomen.» We waren de deur niet in, of mevrouw riep: »Wat is dat, dadelijk naar boven, heb je je voeten wel geveegd en wie neem je nu weer mee?» en een gezicht, van wat ben je me, om den hoek. Zielig voor Dora, ze zeide niets, maar ze heeft soms zoo iets ouwelijks; ze is een wees, hè?» vroeg Annie.

»Ja,» Ans, haar voogd heeft haar hier en-pension gedaan.«

Mama schepte een groot stuk af, legde er kleine vanille wafeltjes bij en Willemien bracht het naar de Stationsstraat, waar mevrouw Russing woonde.

Mevrouw was uit en Dora lag alleen boven.

Ze keek heel verbaasd en lachte blij.

»Hé, Willemien, jij? En o, wat lekker, och, mevrouw is wel goed, maar ik ben altijd wat alleen, begrijp je? Hoe lief van je, ik heb altijd wel gezegd, dat je alleen maar gesloten was,» kwam er ondoordacht uit.

Willy kreeg een kleur en zeide na een poosje, »Zeg, Dora, als je 't prettig vindt, wil ik je 's avonds wel even komen zeggen, wat we gehad hebben op school.»

»O, dol graag.»

»Goed, dan kom ik, zoo na 't eten voor ik aan 't huiswerk begin; moet je nog lang in bed blijven?»

»Een week.»

»Hoe vervelend; nu, ik kom vast, hoor.»

Gek, maar ze had een gevoel, alsof ze een prachtige, grootsche daad had verricht en quasi onverschillig zeide ze. »Mama, ik ga, zoolang Dora ziek is, er iederen avond even heen om van school te vertellen, ze had zoo'n zin in uw pudding, en mevrouw was gelukkig uit.»

Ze dronken dien avond in den tuin thee.

In de tuinkamer speelde Dolf allemaal liedjes, die ze als kleine kinderen gezongen en gespeeld hadden en Willy vond zich zelf heel gek zonder dat gevoel van alleen zijn, van strakheid en hoogheid.

Ze zat maar zoo stil naast papa en Annie op de tuinbank en ze dacht, hoe het nu in eens gekomen was.... dat ontdooide gevoel.... van morgen in papa's kamer?.... in 't rijtuig langs die weilanden en oude buitens vol bloeiende heesters, bij Dora Eeckenhoven of nu? Terwijl Dolf die oude dingen speelde en ze aan vroeger dacht, toen ze als kleine kinderen met dunne, waaiende schortjes

om mama dansten, hoe ze Dolf ontzagen en de tweelingen hun levende, groote poppen waren, hoe ze hoog tegen papa en mama opzag.... Die wisten het, die waren goed.... zoo wilde ze ook worden.... en ze verdiepte zich in heele kleinigheden, de jurken die zij droegen, de kinderen bij wie ze op visite gingen.... waar die nu woonden, of ze nog leven zouden.... en over tien jaar.... wat dan? Hoe dan? Zouden ze dan nog bij elkaar zijn? Neen, Nel zeker niet.... misschien papa en mama al op 't kerkhof en zij zou veel meer verdriet dan de anderen hebben, want zij had ze niet op prijs gesteld, ze had altijd duizend aanmerkingen: mama ging te veel in haar huishouden op, papa had zulke bespottelijke, ouderwetsche begrippen omtrent meisjes. . . . . .

De tweelingen kwamen thuis met opgewonden verhalen. Ze verbraken door hun lawaaiige verhalen even die droomerige stilte.

Toen stond Willemien op om ze naar bed te brengen en Puck en Lodi waren verbaasd dat ze niet snauwde, niet redderde, maar Pucks vlecht, zoo zachtjes en geduldig vlocht.

»Wat ben je lief van avond!» viel Lodi uit.

Gek, wat bezielde haar toch? Een bekeering, waarvan je wel eens leest? Ze wist 't niet, ze begreep 't niet. Ze was tevreden en ze had maar een wensch, om goed te maken voordat het te laat was, al die humeurige dagen, al die onhartelijke woorden.

Van toen af, deed ze half onbewust haar best om zich zelf te vergeten.

De hemel was bezaaid met twinkelende sterren, een hooge sopraan zong de Lorelei en ieder dacht zijn eigen gedachten, tot Nel, Bert en Taco met vroolijke stemmen de rust verstoorden.

Maar niemand nam 't hun kwalijk, zelfs Willemien niet.

Ze lag lang wakker en keek door het open raam naar dien hemel vol sterren, naar de bloeiende vruchtboomen en heesters en dan weer naar de huizen en balcons aan den overkant.

Overal woonden toch menschen met hun lief en hun leed en hun strijd.

En Willemien had een warm gevoel voor de heele menschheid, terwijl ze daar wakker lag in dien heerlijken Meinacht. . . . . .

. . . . . .

Met veel inspanning, met drukke handbewegingen, converseerde Lili Collijnse met Miss Harrison in de salon van een groote Brusselsche kostschool.

't Gaat maar door dik en dun, lachte Lili bij zich zelf, en putte zich uit in quite English expressions.

Engelsch was haar fort niet, de uitspraak was zoo kwaad nog niet en ze kon sommige Engelschen prachtig nadoen, maar deze lange, smalle gedaante met die sombere, holle oogen en dat vlasachtige haar, gaf zich bitter weinig moeite voor de conversatie.

Wat een mensch, neen maar, wat een mensch! dacht Lili, nadat ze beleefd geknikt had toen Miss Harrison haar vertelde, dat Reina zich klaar ging maken en, dat ze den heelen dag bij haar oom mocht blijven.

»I am very happy, indeed!» bracht Lili uit.

Een lange stilte. Lili telde de stoelen en keek naar buiten door de neerhangende vitrages in de Avenue Louise waar rijtuigen, trams en automobielen de menschen naar het Bois de Cambre brachten.

't Is toch al te gek, dat ik niets zeg, dacht ze, dan houdt dat aanstaren van die griezelige oogen meteen wat op.

Toen vertelde ze, dat ze vlak bij woonde in dat huis met dien grooten tuin.

Waar de schilder Collijnse woonde.... was ze dan de dochter, ja?

»Yes, miss Harrison,» lachte Lili.

O, dat had ze eerder moeten weten ze stelde zoo'n belang in painters en dan een, die zoo celebrated was, dear me. Ze vroeg van alles en 't gesprek werd zoo levendig, dat Reina één en al verbazing midden in 't salon bleef staan.

Nu, miss Harison moest er nog meer van weten, ze vond het zoo interessant en met een fermen handdruk liet ze Lili en Reina uit.

»O, Lili,» zuchtte Reina.

»Wat? Reina, je doet of je uit een gevangenis komt en voor 't eerst het volle daglicht ziet.»

»'t Heeft er ook wezenlijk veel van, kind, wat een leven. Alles op de klok.»

»Ja, daar heb ik ook altijd veel op tegen gehad,» vond Lili en dacht aan grootmama.

»Maar *hoe* op de klok, — opstaan, wasschen, aankleeden,

eten, drinken, lezen, zelfs je vrijheid gaat per klok.... een kwartiertje je in den tuin amuseeren, ik vraag je, Lili, neen, maar ik vraag je.... en dan,» ging Reina klagend en tegelijk verontwaardigd voort, »altijd narijden, je hebt er geen flauw idee van, de menschen letten op alles, je kunt het zoo gek niet verzinnen, op je leeren, je knooplaarzen, je eten, je brieven, alleen in je bed ben je vrij en dan nog, als je hard zucht, vraagt Miss Harrison nog, »Reina, what is the matter?»

»Hemel en aarde?» riep Lili uit, »dat zou me te kras zijn, maar op je kleeren en je netheid zullen ze niets aan te merken hebben, wel?»

»Neen, maar dat is nu juist het vreeselijke, ik ben 't voorbeeld van de heele Engelsche kamer en ze plagen er me mee, de andere meisjes, alle vijf, vreeselijk, en ik berg juist nog wel eens dingen voor ze op.»

»Ondankbare meiden, ze moesten zich schamen, daar, kind, ben je in een huis van vrijheid.

Marie-Thérèse stond al aan de deur en Reina viel de kleine dame om den hals. 't Mooie blonde meisje nestelde zich in de omarming.

»Zoo, Reina, hoe is de eerste week gegaan?» vroeg oom met een vroolijke stem, maar hij kreeg geen antwoord.

Reina snikte en kwam maar niet tot bedaren.

Toen nam de schilder haar mee naar 't atelier.

Marie-Thérèse en Lili trokken haar in hun midden op de divan en toen ze eindelijk ophield met snikken, zeide Lili: »Reina, zeg nu maar alles, wat er aan hapert, dan zullen wij met ons drietjes alles wel beredderen, hé?»

»Zeker, zeker, niet, Leeuw, we moeten ons arm zoeteke niet gansch alleen onder die vreemde menschen laten, kom, lief Trésorke, strijk de haren maar weg, zoo.»

»Ik wil er niet meer heen, nooit meer,» zeide Reina met Friesche koppigheid.

»We zeggen maar, dat je ziek bent geworden,» bedacht Marie-Thérèse erg onverstandig, »je bent nu ziek van 't huilen.»

»Neen, neen,» viel de schilder in. »Geen molentjes. Papa heeft je daar gedaan, die kostschool is zijn keuze geweest, dus je moet het er maar een klein poosje uithouden.»

Reina, die nooit iets zou doen, wat papa niet goed mocht vinden, wat onbehoorlijk tegenover de directrice zou zijn, zuchtte, »dan maar weer een poosje blijven, maar eer de tijd voorbij is, zal ik wel dood zijn.»

»Neen, dat zal niet,» meende Lili beslist, »maar je moet meer hier komen, dan eens in de week.... o, ik weet 't, ik weet 't.»

»Wat dan, kind?» vroeg papa goedig.

U moet Reina en mij samen schilderles geven, of kunstgeschiedenis of zoo, u weet nu wel wat ik meen, alle meisjes leeren die dingen, volgen allemaal cursussen en ik, een schildersdochter nog wel, weet op dat punt van toeten noch blazen en u doet er een goed werk mee, toe, papa, wees nu eens lief?»

»Maar, kind, van Reina weet ik niet of ze aanleg heeft, maar jij.... geen zier.»

»Nu, dan is 't maar les voor de leus, geef ons een penseel en een stuk papier, want doek is te zonde, en

dan klodderen we er maar flink op los, crayon is ook best, toe, papa, wees nu niet halstarrig.»

»Goed dan, ik zal jelui wat van die oude Egyptenaren vertellen en dan moet Reina hier meteen komen eten, midden in de week, dat breekt zoowat, hé, kind?»

»Graag, oom,» zuchtte Reina alweer een beetje verlicht.

»En nu een rijtuig en dan naar 't Bois, we moeten een plezierigen dag hebben,» hij lachte jolig en floot een walsmelodie, »toe, Reina, kom.»

Ze walsten zonder ophouden en Marie-Thérèse, die met Lili naar boven ging om haar goed te halen, zeide tevreden: »een heel goed bedenksel van die lessen, Trésor, en nu maar gansch vroolijk met 't lieve dingske zijn.»

In den helderen, vroolijken zonneschijn reden ze naar het Bois, waar ze in een restaurant zouden eten.

Toen ze langs de kostschool kwamen, balde Lili de vuisten »drakenhol,» lachte ze en Reina lachte ook.

Ze genoot van de vrijheid, van de hartelijkheid en van al het moois wat ze zag, al die élégante kinderen, die prachtige equipages, en toen 't Bois zelf, 't eten onder de warande en ze klaagde nu met een half lachend gezicht tegen Marie-Thérèse, die met de grootste deelneming luisterde.

»En de lessen?» vroeg Lili, »hoe zijn die?»

»Och, 't gaat meestal in 't Fransch, ik begrijp er soms niets van, maar, 't zal wel wennen.» 't Kwam er vol moed uit.

»En de meisjes?»

»Geen een aardig.»

»Dat kan nog meevallen.»

»Ja, die Lili heeft maar makkelijk praten,» vond Reina.

»Lili zou er heelemaal niet wennen, met haar begrippen van ordelijkheid en vrijheid,» lachte papa.

Maar Lili liet zich door niets verzetten en stopte Reina een brief van Annie in haar zak.

»Dien lees je morgen maar, als je een seconde vrij hebt.»

Ze soupeerden weer thuis en Lili legde Reina uit, hoe ze van af 't balcon best in den kostschooltuin kon zien.

»Dat is een troostvol idee,» zuchtte Reina, wier stemming weer dalend was, naarmate het afscheidsuur naderde.

»Ja, als ik in den boom klim, kan ik je toe wuiven, om half elf ben je in den tuin, hè?»

»Ja, en je zult me herkennen ook, kijk, die meisjes dáár zijn twee Hollandsche uit den Haag, maar ze zijn veel ouder en zitten hooger.»

»Nu, let er maar op om half elf.»

Papa en Lili brachten Reina thuis.

»Miss Harrison ontvangt u, oom,» zeide Reina gewichtig.

»Papa spreekt prachtig Engelsch, je hoeft je niet voor je oom te schamen, waar, Leeuw?» lachte Lili.»

Met groote oogen hoorde Reina 't gesprek tusschen oom en de Engelsche aan.

Ze moest er even de directrice over spreken.

»We krijgen 't heele complot te zien,» fluisterde Lili.

De directrice, een lieve, grijze vrouw, vond het heel goed en de schilder beloofde haar eenige vrijkaarten voor haar en de leerlingen, aan wie 't het meest besteed zou

zijn, voor een tentoonstelling, die over een dag of drie geopend werd.

Reina, de schoone slaapster, zooals ze haar noemden om haar doezeligheid, rees toch wel een beetje in de achting van de andere meisjes.

Zoo'n oom, een bekend schilder, en dat grappige nichtje, dat in zulke vreemde kleeren in dien bloeienden appelboom zat en maar wuifde met een rooden of blauwen doek.

Om daar eens op visite te komen!

Maar als Marie-Thérèse voorstelde of Reina niet een kennis mee wilde vragen, dan keek Reina zoo smeekend en vroeg: »Als je blieft maar onder ons.»

Met Lilis verjaardag in Juni, dan zouden ze Reina's klasse vragen.

»Ja, dan was 't wat anders.»

Reina leefde nu van Zondag op Donderdag en van Donderdag op Zondag.

Altijd was 't er even heerlijk.

En de lessen?

Oom vertelde eerst een half uur erge aardige dingen, liet ze randen zien van de oude Egyptenaren, van de Dajakkers en Reina, heel handig, paste die randen toe op haar handwerken.

»Kind, hoe verzin je het, hoe heb je er het geduld toe,» zuchtte Lili.

Maar oom zag ze graag die stille, effen kleedjes met die stijlvolle randen en Marie-Thérèses kamer was er vol van.

„Reina is een stil genie!» plaagde Lili.

Met 't schilderen ging 't niet.

»'t Lijkt naar niets,» lachte papa.

»Papa is jaloersch op mijn ideeën,» fluisterde Lili Reina in, die heel peuterig en precies een bloem naschilderde van een plaat, uit een catalogus van Groenewegen. Reina keek lachend naar Lili: »Maar wat doe jij, Lili?»

»Mijn grond is zwart en nu komt er niets op dan een ster, een schitterende ster, ...wat denk je, dat het voorstelt, Reina?»

»Nou, de avondster.»

»Kind, de toekomst, natuurlijk.»

»De.... toekomst?» vroeg Reina.

»Zinnebeeldig,» zeide Lili plechtig.

»Wel, ik zou er nu maar niet meer verf aan verknoeien.» meende papa en stuurde de twee schilderessen den tuin in.

Na dien tijd kregen ze alleen maar les in kunstgeschiedenis, een uurtje waar Reina zich van Zondagavond als ze in bed lag al op verheugde tot 't uur sloeg, waarop miss Harrison haar zes huizen verder bracht.

En in iederen brief naar Holland schreef Reina met kleine variaties, hoe ze 't er nooit vol zou kunnen houden, wanneer oom en Marie-Thérèse, die ze tante noemde, (zoo maar familiaar Mia-Théra durfde ze niet) en Lili er niet waren.

Hoofdstuk X.

OP MERTEMA-STATE.

Ze waren er nu allemaal gelogeerd. Grootmama, de heele familie Westlandt met Dolfs logé, Ben Aldewelt en Lili.

Mevrouw Janzen had nu iemand aan wie zij haar huishoudelijke bezwaren kon kwijt raken, want mevrouw Westlandt luisterde met het grootste geduld naar die ellenlange verhalen over Renske, die altijd maar aan haar eigen gemak dacht, welk een kunst het was het groote huis schoon te houden en dan nog 't kantoor er bij en mijnheer bemoeide zich met niets. Reina had wel beloofd om in de vacantie wat te helpen, maar dat kind was dan in Brussel wel zoo veranderd.... ten goede gelukkig, veel lustiger, veel joliger en nu met al die nichtjes! Je hoorde haar hier lachen, maar van helpen kwam niets.

Geen kamertje was onbezet.

Grootmama genoot er van om haar heele kringetje om zich heen te hebben. 's Morgens, aan 't ontbijt knikte zij

ze allemaal zoo eens toe en terwijl ze de hand van notaris Mertema drukte: »Sjoerd, wat heerlijke dagen, wat een onvergetelijke tijd zal dat zijn.»

Ze zaten nu in de vestibule en de groote glazen deuren stonden wijd open.

't Was prachtig Augustusweer. De zwanen zwommen langzaam en statig in den vijver en de duiven trippelden nuffig voor de vestibule op en neer.

»Jongens, zien jelui er niet een beetje zonderling uit?» vroeg mijnheer Mertema lachend, terwijl hij naar Bert en Taco keek, »zoo kaal; hapert er niet wat aan jelui toilet?»

»Ze gaan vandaag Robinson-Crusoeën,» gilde Lodi, »en 't is zoo gemeen valsch, oom, Frank en Sjoerd gaan ook mee en ik moet thuis blijven en ik ben nog wel logé.»

»Lodi, geen woord meer!» zeide mijnheer Westlandt streng, maar Lodi erg ondeugend en overmoedig, »Sipke zegt, dat we wel onweer zullen krijgen, ik zou maar oppassen!» Bert riep in minder hoffelijke bewoordingen, dat Lodi stil moest wezen, waarop Lili verzon, dat zij Lodi hoog noodig had en na 't ontbijt wel zeggen zou waarvoor.

»Maar wat is dat Robinson-Crusoeën?» vroeg de notaris.

Taco legde 't lachend uit: »we nemen de turfschuit van Abels en gaan op dat eilandje achter die Nije polder een tent opzetten en willen er overnachten voor een keertje, 't zal erg aardig zijn, denk ik.»

»Om ons eens wat te harden doen we 't ook,» lachte Bert.

»Zoo avontuurlijk,» vond Frank, en je doet ondervin-

ding op, we hebben ons, zooals u ziet, doodeenvoudig gekleed in simpele truien.»

»We moeten 't maar goedvinden, geloof ik,» en mijnheer Mertema stak een sigaar op.

Grootmama, mevrouw Westlandt en Nel, bleven mevrouw Janzen helpen omwasschen, maar de anderen haastten zich naar 't park.

»Gaan jelui mee naar 't inschepen kijken?» vroeg Bert, »wat zullen die meisjes ons missen,» en hij keek ze meewarig aan.

»'t Idee,» lachte Lili, «we zijn dol blij, dat we eens rustig onder ons zijn, he, Reina?»

»Reina is een veel te beleefde gastvrouw, zeg, Lili, wanneer vraag je mij eens te Brussel?» zeide Bert.

»Als je student bent, eerder niet, Dolf en Nel komen in 't najaar en Willy en Ans in de Kerstvacantie.»

»Vraag je mij eens?» vroeg Ben, »ik word met September student, net als Dolf.»

»Ja, jij mag ook komen,» antwoordde Lili gastvrij en probeerde zich van Lodi te bevrijden, die zich aan haar vastklemde.

»Raak me niet aan, want ik ben een kreeftachtig dier en mijn scharen hebben zich al gehecht in 't kleed dezer dame, alleen met het grootste geduld kunnen jelui haar van mij bevrijden!»

Maar Willemien en Annie trokken hem van Lili af. Toen bleef hij in 't gras liggen spartelen.

»Lodi is weer in een vreeselijke bui,» klaagde Willy en Lili beloofde hem te leeren fietsen als hij dan ook niet zoo onhandelbaar was.

Grootmama en de heele verdere familie, kwam naar de afvaart der reizigers kijken, Lili en Annie bergden alles in de schuit: kogelfleschje, brood, spiritus en een stel, een pan, groente, lepels, vorken en messen, een oprolbare tent, vier dekens, een paar bekers, borden, lucifers, vier potjes met jam, en een ham.

»Aan eten zal het jelui niet ontbreken,» meende Reina, toen Sjoerd nog behoedzaam een trommel naar de schuit droeg.

»Maar dek, hebben jelui dat wel genoeg?» vroeg Willemien.

»'t Zal natuurlijk ontberen en behelpen zijn, maar, enfin,» lachte Taco en stootte onder luide hoera's en bezorgde uitroepen van de dames af.

»Voorzichtig, jongens, vooral oppassen!»

»Natuurlijk, volg in de kranten maar »de Twee Gebroeders,» riep Frank met zijn daverstem.

Toen ze uit het gezicht waren, haalde Lili Stella en haar tandem, waar ze met papa wel tochten op deed.

Dolf ging in 't gras liggen en Ben en Lili zouden les geven aan Reina, Willy, Ans, Puck en Lodi in de rechte, schaduwrijke beukenlaan.

Lodi, die 't al dikwijls geprobeerd had, kon het dadelijk, hij vond het beneden zijn waardigheid om op een damesfiets te rijden en haalde die van Frank uit 't koetshuis.

Op een stil plekje leerde hij op- en af stappen.

Willemien had het ook gauw te pakken, maar Reina kreeg voortdurend lachbuien.

»'t Is zoo gek, je rijdt telkens tegen iets aan, wat je

juist uit den weg wilde blijven,» proestte ze en met de armen om Ben geklemd, liet ze zich lui door hem rijden.

»Ans, je bent bepaald op zijn ongunstigst,» lachte Dolf.

»Je bent niet om aan te kijken,» schaterde Lili 't nu ook uit.

Maar Annie liet zich door niets verzetten, de lippen pijnlijk op elkaar geklemd, angstig starende oogen, krampachtige houdingen en benauwde gillen en een bloedrood gezicht.

»Ans, stap eens even af, ik help je wel,» zeide Lili goedig.

»Neen, laat me maar ineens doorrijden,» riep ze wanhopig, »ik moet 't nu maar doorzetten!»

»Zoo griezelig ziet ze er uit en ze trekt zulke stuipachtige gezichten,» vond Willemien en keek Lili vragend aan en dan weer naar Annie, die met Ben naast zich dravend, in vreeselijke bochten over den weg slingerde.

't Ging nu heel goed tusschen Lili en Willemien, al bleef Willy ook volhouden bij zich zelf, dat Lili een miss Pret was en meer niet, maar wel heel goedhartig.

Willy was tot de slotsom gekomen, dat zij meer beteekende dan een van de anderen, maar 't strakke gevoel was verdwenen en met Reina was ze niet meer zoo intiem als vroeger. Reina was prullig, per slot beduidde Ans nog meer, Ans begreep haar 't best, beter dan die lachebek van een Reina en ze keek bezorgd naar die slingerende, lichtroze gedaante aan 't einde van de laan.

Met betraande wangen en een vreeselijk verontwaardigd gezicht lag Puck tegen Dolf aan.

't Verwende kleine ding was gevallen, had haar hand wat geschramd en nu had ze haar schoon zakdoekje om haar handje gewonden en klaagde met prinsesjesachtige manieren en een pruilstem over die onbehouden, groote kinderen. Ze wilde er niet meer op, o, neen, nooit, voor geen geld en ze lag in haar witte jurk op 't mos en veegde nuffig, kleine pluisjes en stofjes van zich af, aldoor nog een klein beetje op haar teentjes getrapt, omdat niemand notitie van 't schrammetje nam.

»Maar, Reina, ben je gek,» riep Ben ruw uit, terwijl hij zijn warm hoofd afveegde, »je laat je om beurten door Lili of mij rijden, trap zelf, zooals Ans, je leert 't nooit!» Maar Reina lachte zonder ophouden, heelemaal niet kwaad over Bens uitval.

»Ik verlies de trappers of pedalen en dat stuur zit zoo los en mijn zadel moet verzet.»

»Gekheid, hoor, altijd zit 't hem in de fietsen; trap dan toch!»

»Zit niet zoo dik, Reina, zoo benauwderig, zoo krom,» schaterde Lili en wees met een fiere beweging naar Annie. die heel hard maar minder slingerig aankwam en uit zich zelf afstapte. »Wat zeg je van mijn leerling, Ben?» plaagde ze hem.

»Met Reina is niets te beginnen,» zuchtte hij.

»Kom, probeer 't maar weer, ik begrijp me niet, dat jelui zoo moe worden, Ans en Willy,» zei Reina verbaasd.

»Dat dank je den drommel, dat jij dat niet begrijpt, jij

laat je maar duwen, je spant je niet in,» bromde Ben.

»Dan zal ik me inspannen.»

Nu trapte ze, zat bijna dubbel gebogen en blies en zuchtte en lachte en sloeg dan weer in eens de armen om Bens hals en liet de heele Stella onder zich wegrijden.

Willemien ging nu met Ben op de tandem en daarna Annie.

Lili prees ze en Reina lag maar naast Dolf en 't pruilprinsesje op den grond te lachen, dat ze schudde.

»Je zult het nooit leeren, Reina,» voorspelde Ben en ging toen met Lili figuurrijden, draaien zwenken, half stilstaan, tot groote bewondering van Lodi, die zich 's middags weer met Annie ging oefenen.

Ze spraken den heelen dag over niet anders en Nel zeide, dat die sport de dood voor de conversatie was.

's Avonds dronken Reina, Willy, Annie en Lili thee voor Klein-Mertema-State.

»Zoo vredig, zoo best nu,» zeide Annie, »alle vier houden we van elkaar.»

»Wat ben je heilig,» vond Lili,

»Nu ja, maar ik vind 't hier ook zoo dol, wat is 't hier beeldig, ik zou wel eens willen weten, hoe 't hier heel vroeger was, ik denk veel over oude tijden, ik lees dol graag geschiedenisboeken.»

»Historische romans en dan sla je liefst de geschiedenis over,» plaagde Willemien.

»Ja.... dat is waar.... maar denken jelui ook zooveel aan vroeger en aan hoe 't later wezen zal?»

»Ja,» zeiden de drie anderen bijna tegelijk.

»Ik kan me best begrijpen hoe 't later wezen zal, eigenlijk net als nu,» zeide Lili, »wij zullen wel met ons drietjes blijven zwerven, nu is 't misschien prettiger. Als je eenmaal een volwassen meisje bent, dan letten de menschen meer op je, dan verwachten ze meer van je, nu ben je nog zoo wat half een kind.... en dán moet je zoo optreden en kun je niet alles meer zeggen, wat er in je hoofd opkomt, maar dat gaat nú eigenlijk ook al wat bezwaarlijk.»

»Maar je kunt trouwen ook,» viel Reina in.

»O, ja, en jij, Wil?» vroeg Lili.

»Ik wil mijn examen doen, mijn lager en dan mijn hoofdacte halen en dan zou ik graag een kostschool hebben, met een ander samen, een heel voornaam, en goed bekend kostschool, zie je.»

»Hum,» Reina keek haar ontzet aan.

»Die heeft vooreerst genoeg van kostscholen, he?» en Lili ging op Reina's schoot zitten.

»Ik zou natuurlijk wel eens bij je willen logeeren, maar dan had ik niets aan je met al die meisjes en ik zou zoo'n medelijden met ze hebben, want, Wil, je zou vreeselijk streng zijn, zou je niet? vroeg Reina met een benauwd gezicht.

»Ja, maar stipt rechtvaardig en ze moesten er leeren precies als jongens, latijn en grieksch net als op een gymnasium, ik zou alleen maar bijzonder knappe hoofden aannemen.»

»Wat draken van meisjes zouden dat zijn, al die knappe hoofden, als ze 't zelf weten, een broeinest van pedanterie,» viel Lili in.

»Gruwelijke meisjes,» stemde Reina toe.

»Ik moest die kleine wijskoppen dan maar eens goed voer geven en je huishouden doen, ofschoon, ik help mama liever, als Nel trouwt, een examen kan ik toch nooit doen, ik heb veel te veel moeite met leeren en dan verzuim ik veel om mijn hoofdpijn en jij, wat hoop jij, Reina? vroeg Ans.

»O, eerst maar van al die scholen af, eerst Brussel en dan praat papa van Montreux en Wiesbaden, als ik daar nog allemaal heen moet.... he.... en dan blijf ik hier rustig thuis en beredder alles, zoo van 't huishouden en logees en dan koop ik net wat ik wil van kleeren en als ik een poos thuis ben, trouw ik misschien, ik zou 't liefst iemand hebben, die zomers hier en 's winters in de een of andere stad woonde, Heerlijk, je eigen huishouden.»

»Als Tom ergens leeraar is, zou ik graag zijn huishouden doen,» zuchtte Annie.

»Waarom zucht je zoo? vroeg Reina.

»Omdat mijn beenen zoo'n pijn doen, ik ben heelemaal zoo stijf van 't rijden.»

Ze lachten alle vier en zwegen even.

Van het terras van groot Mertema-State klonk oom Sjoerds luidruchtige stem, die grootmama dwong om naar binnen te gaan, 't werd zoo dampig buiten.

De kikkers kwaakten, de lichten werden in huis opgestoken en Nel kwam met een schotel vol soezen naar de kleine State.

»Jelui moest niet zoolang buiten zitten, kom binnen, of loop wat heen en weer.»

»Niet zoo'n bedil-zus zijn,» lachte Annie en toen Nel weg was, hervatten ze hun toekomstgesprekken, tot Lili in eens levendig uitriep, »wat zullen die jongens 't eigenlijk koud hebben met één deken,» en toen trok ze Annie op zijde en fluisterde haar in:

»Morgen gaan wij ze samen per fiets opzoeken voor het ontbijt, een goede oefening voor jou.»

»Wij gaan morgen een klein fietstochtje voor het ontbijt doen, Ans en ik,» zeide Lili onder het naar bed gaan tegen Reina en Willemien, mag Renske ons om half zes roepen?»

»Wel ja,» lachte Reina, waarom niet, maar dan mag je er wel gauw in kruipen.»

Lili talmde en toen de andere drie er al lang in lagen, verkleedde ze zich en liet ze raden wie of wat ze voorstelde.

»O, Miss Harrison,» schaterde Reina 't uit, »Lili, niet zulke vreeselijke griezelige oogen.»

»Dat.... Renske, precies en die stem.»

»Juffers der uut al half acht uur.»

»En dit?» vroeg Lili en hulde zich spookachtig in een laken.

»Een spook,» natuurlijk, raadde Willemien.

»De geest van een heele oude Mertema.»

»Lili, spot daar niet mee», vroeg Reina.

Maar Lili ging met langzame passen op Reina's bed toe en zeide met een holle stem: »Reinira van Mertema, blonde jonkvrouw, ik ben heden, voor het eerst sedert honderd jaar uit mijn lijst gestapt en ik gelast u om de oude State tot een tempel van vroolijkheid, en jeugd te

maken, verban er alles wat kleinzielig is, en tracht uw hart steeds ruimer, steeds grooter, steeds warmer te maken.» Ze spreidde de armen al verder en verder uit en kroop achter de tafel.

Reina lachte en Willemien vond, dat Lili Reina's peuterigheid toch erg goed inzag, want Reina was wezenlijk wel een beetje kleinzielig.

Lili scharrelde nog lang, ze moest haar bed ook weer in orde maken. Eindelijk blies ze de kaars uit en haalde de gordijnen op. Met breede plekken viel het maanlicht in die groote kamer met de eikenhouten lambriseeringen, met den ouderwetschen gebeeldhouwden schoorsteenmantel en de antieke kasten. . . . . .

. . . . . .

»Juffers, half zes uur.»

»Ja, dank je, Renske,» riep Lili en zat in eens recht op in haar bed. Lachend knikte ze Annie toe, die met groote, open oogen naar buiten keek.

»Geen zon, Lili, zullen we 't wel doen?»

»Wil je nou weer terugkrabbelen, heerlijk, juist, zoo'n bedekte lucht.»

»Ik ben nog zoo stijf van gisteren.»

»Dan is 't dubbel goed, dat je er de beweging inhoudt, kom er nu maar gauw uit!»

»Zachtjes doen, als je blieft?» vroeg Reina en keerde zich naar den muurkant.

Voorzichtig kleedden ze zich aan, gingen op hun teenen de trap af en toen naar Renske om een glas melk en een stukje brood.

De klok, boven op het huis, sloeg zes, toen Sipke de koetshuisdeuren opende en Lili de fiets ging halen.

»Gelukkig, dat je tandem voor twee dames is,» zuchtte Annie, en fronste haar voorhoofd. „Weet je den weg?»

»O, ja, ik heb alles op een fietskaart nagezien, een grintweg en een straatweg, heerlijk zal 't wezen, denk je niet?»

»Ja,» 't Kwam er niet erg van harte uit en Lili moest Annie er op helpen.

»Gelukkig zijn er nog weinig menschen op den weg,» zuchtte Ans.

»Nu moet je niet aldoor op je fiets en je rijden letten, anders heb je niets aan 't tochtje, wacht, ik stap even af.»

»Waarom nu weer, ik zit juist goed,» klaagde Annie.

»We moeten niet met leege handen komen, ik haal bij dien bakker even tien drabbelkoeken, die binden we in een zak voor aan het stuur.»

»Best.»

»Ans, wees nu alsjeblieft niet zoo slachtofferachtig, wat zie je er al weer warm uit.»

»Laten we dan wat zachter rijden, als je het niet te vervelend vindt.»

»Heel goed,» zeide Lili inschikkelijk en bond haar zak met drabbelkoeken aan het stuur.

Na een poosje vond Annie 't toch ook wel prettig, zoo met je tweetjes op één en je schoot zoo'n eind op.

Ze reden langs het water, dat lekker rook naar kalmoes, langs weilanden met vette koeien en een jong veulen liep aan den anderen slootkant met jolige huppelsprongen een eind mee.

»O, Lili, als 't dier er maar niet over springt!» gilde Annie bang.

»Wel neen,» stelde Lili haar gerust.

Annie stond veel angsten uit: een wagen tegenkomen, een brug op en af, een blaffende hond, die een eind mee liep en een leelijk, hobbelig eind van den weg.

»Prettig, Ans?»

»Nu, niet erg, komen er nog meer akeligheden in 't verschiet?»

»Neen, alles effen en vlak en de weg wordt ook beter, nog een kwartiertje en we zijn er, wed ik; zie je, je moet het als een veldslag beschouwen, de overwinning is ons, en de vijand bestaat uit hooiwagens, bruggen, losgebroken honden.... en boeren, die niet uitwijken met hun karren.»

»Jawel, maar ik stik, de zon komt ook niet gauw, 't betrekt eerder, en 't is zoo drukkend.»

»De zon komt dadelijk, dat wazige is maar damp uit al die vaarten en slootjes, 't is hier zoo'n waterland moet je denken.»

»Lili, van het weer heb je niet het minste verstand,» zeide Annie beslist, »ik geloof zeker, dat we onweer krijgen.»

»Och, wel neen.»

»O, zeker, die dikke koppen.»

Ze reden harder.

»Daar, is de polder en daar heb je 't tolhuis, 't komt prachtig uit met mijn kaartje, daar bij den tol laten we ons overzetten naar een van die stukjes land in 't water, op één van de eilanden zijn onze Robinsons.»

»'t Rommelt al en de tol is nog maar een stip.»

»Kun je nog steviger doortrappen?» vroeg Lili en keek Annie in 't gloeiende gezicht.

»Jawel.»

Ineens schaterde Lili 't uit.

»Waarom lach je nou?» vroeg Annie een klein beetje ontstemd, »ik kan het heusch niet om te lachen vinden.»

»Och, 't is zoo gek en die zak wordt zoo vet en als we regen krijgen, dan verregenen ze ook nog; Ans, ben je boos op me, dat ik 't heb doorgezet, je leert er tenminste flink fietsen door, en we zijn samen, als je nu nog alleen was, 't is toch voor ons plezier, hè?»

»O, ja, maar zijn we er gauw?»

»Ik heb zoo'n idée van twintig minuten.»

»Eerst een kwartier, en nu weer twintig minuten en dat nare gerommel en hoe gevaarlijk, staal trekt aan, en de onweeren zijn vreeselijk in deze streken, je leest er altijd zulke verschrikkelijke dingen van in de kranten.»

»Hou, op, hou alsjeblieft op,» riep Lili, die al een paar druppels voelde.

Ze had spijt, dat ze het doorgezet had.

»Heb je op 't weerglas gekeken, thuis, Ans?»

»Neen.»

»Uilen, die we zijn.»

»Spijt het je, dat we gegaan zijn, Lili?» vroeg Annie goedig.

»Ja, vooral om jou, 't is zoo sjouwerig voor je.»

»Nu, 't ergste is nu geleden, we zijn er gauw.»

Een felle wind stak ineens op, 't riet suisde, 't water in de sloot golfde, zag onheilspellend zwart, hooi en dorre

bladen dwarrelden in wolken van stof en Annie knipte met de oogen.

»Op zijn hoogst nog zeven minuten,» moedigde Lili haar aan.

Dan ineens een verblindend licht, een knetterslag en groote, dikke druppels.

»Toe maar, Ans, toe maar,» en Lili bijna dubbel gebogen trapte uit al haar macht en het druppelde maar op die dunne linnen blouses, op de witte matelots en den vetten zak, vol drabbelkoeken.

»Hoe gaat 't, Ans, kan je nog wel?»

»Ja, maar ik voel mijn beenen niet meer.»

»Zie zoo, we zijn er,» Lili sprong er naast en hielp er Annie voorzichtig af.

»Baas, mogen we hier schuilen?»

»Jawel,» zeide de man norsch.

Lili reed de fiets in een schuurtje en ging naast Annie onder een afdak zitten.

Annie trilde van moeheid en doorgestane angst.

»Je hebt je flink gehouden, kranig, en dat voor den eersten tocht van je leven,» prees Lili haar, toen ze zag, dat Annie een traan wegveegde. »Je hebt toch geen hoofdpijn, snoes?»

»Alleen maar geklop en gebons in mijn hoofd.»

't Regende met straaltjes. Van den overkant was niets te zien, alles nevelachtig wit en op den grond plasjes en spatten.

De vrouw van den tolbaas vroeg of de meiskes niet binnen wilden komen.

't Was een kleine gelagkamer, vol mannen die rookten

en gesprekken over het weer hielden. Annie was precies een schuw vogeltje in haar natte blouse, die om haar magere armen plakte en dan die angstige, verschrikte oogen, maar Lili met haar natuurlijke gemakkelijkheid, stoorde zich niet aan enkele ruwe opmerkingen, maar zeide: Juffrouw heeft u niet wat koffie voor ons en een broodje?» »Ja, de juffrouw zou wat klaar maken en Lili vertelde lachend, dat ze van Mertema-State kwamen, dat de drabbelkoeken heelemaal nat zouden zijn en waar of de jongens waren, hun neven, op een eiland in de verte?»

»O, dat troffen de juffers, vlak hier over, maar dan moesten ze nog een eind den polder in, de vrouw zou ze wel overzetten als 't weer bedaarde.»

»Mooi zoo,» zei Lili verlucht en dronk haar koffie en knikte Annie toe, die ook weer opkwikte.

De mannen stonden op: een maaier met een zeis, een koopman, een man en een vrouw met een kinderwagen en twee mannen met ongunstige gezichten.

't Regende niet meer.

Lili haalde de drabbelkoeken . . . één vette, natte pap. »Ze zien onze goede bedoeling,» legde ze de vrouw uit. Straks zouden ze hun fiets komen halen.

't Was maar een klein eind roeien.

»Hier is 't, juffers, en nou maar door de struken; an den anderen kant hebben ze een tentsje gebouwd.»

»Als we 't tentsje maar zagen,» lachte Lili en klodderde vooruit met haar zak, dien ze in haar zakdoek wikkelde omdat 't doorweekte papier niet meer hield.»

»De zon,« riep Annie blij.

»Waar zitten die apen toch?» Wacht, we zullen gillen, die struiken zitten zoo dik in de blâren.

»Ho—i Hallo!»

»Ik hoor ze praten,« juichte Annie.

»Hallo!« klonk het van dicht bij en even later verscheen Bert door de struiken.

»Nou, zeg je niets?» riep Lili en keek Bert, die stom van verbazing de twee meisjes aanstaarde, lachend aan.

»Waar komen jelui vandaan?» stotterde hij verbaasd »en in zoo'n bui?» Taco, Frank en Sjoerd kwamen er ook aan, even verbaasd als Bert.

»Maar wees toch niet zoo ongastvrij, wat hebben jelui? We komen met de fiets en hier zijn drabbelkoeken, maar een beetje plat.»

Taco schaterde 't uit en Frank met zijn daverstem overschreeuwde alles: »Neen maar, jelui zijn nog eens aardig.»

»Weten ze 't thuis?» vroeg Sjoerd.

»Dat is te zeggen, wel, dat we een fietstocht doen, maar niet waarheen en hoe gaat 't jelui?» vroeg Ans met stralende oogen oogen van dankbaarheid, dat ze aan het gevaar ontkomen was.

»Ellendig,« lachte Taco, »geen oog dicht gedaan en koud en dampig, we gaan ook weer naar huis, straks.»

»O, 't was een lamme boel, een paar ruwe kerels hebben onze bierflesschen weggekaapt, die we daar tusschen die varens gezet hadden en toen waren we van zelf onrustig over onze schuit. We zouden beurt voor beurt

waken en 't einde was, dat we alle vier waakten en dek genoeg hadden we ook niet en die koude damp en die schuit, die aldoor zoo klotste.»

»Dus pret was anders?» zeide Annie.

»O ja, maar . . . . . gaan jelui mee terug, dan schepen we ons maar dadelijk in, hè?» vroeg Taco.

»Ja, dat was een idée.»

De fiets zouden ze aan 't tolhuis wel afhalen.

Annie spreidde in de volle zon de drabbelkoeken uit.

»Je zoudt niet zeggen, dat 't er tien geweest zijn,» lachte ze.

Een half uur later roeiden Frank en Bert de schuit, Annie en Lili zaten in de volle zon hun goed te drogen.

»Plakt 't niet meer aan jelui lijf?» vroeg Sjoerd bezorgd.

»Neen,» antwoordde Lili en wreef 't stuur van haar fiets wat op.

En Annie spoorde de jongens aan om toch wat flink door te roeien . . . . ze mochten thuis een ongerust zijn . . . . . .

. . . . . .

»Die kinderen, die domme, onnadenkende kinderen,» zuchtte grootmama.

»En Annie, die nog niet eens goed fietsen kan,» riep mevrouw Westlandt, »en hebben ze niet gezegd, waarheen ze gingen.»

»Neen,» zuchtte Willemien.

»Lili is nog al flink en redzaam; ik denk, dat ze met 't onweer wel ergens geschuild hebben.»

»Hallo!« klonk het. (Blz. 207).

Ben reed een eind den weg naar Gorredijk op, maar hij kwam warm en boos terug.

Niemand had ze gezien en hij schold op Lili als een oude tamboer-majoor, tot Reina en Willemien elkaar verbaasd aanzagen.

»Ik dacht nog wel, dat Ben een beetje doodelijk van Lili was,» meende Reina.

»Ja, dat dacht ik ook en jij, Dolf?» vroeg Willemien.

»Och, Ben zit zoo gek in elkaar.»

En Ben bromde maar voort: Lili was een mal doorzettend schepsel, altijd geweest, grillig en nukkig en nu sleepte ze die arme Annie maar mee in 't gevaar, want gevaarlijk was 't om te fietsen, als je 't nog niet kende, vooral hier met al dat water.

Toen barstte Puck 't uit en zeide tegen grootmama, dat Ben geloofde, dat Lili en Ans in 't water lagen.

»Lieg nu niet,» schreeuwde Lodi driftig, »dat heeft Ben niet gezegd,» toen nam Dolf de tweelingen mee; hij ging met ze naar Klein-Mertema-State, maar zijn gedachten waren bij Annie en Lili, terwijl hij Andersens »Wilde Zwanen» aan de kleintjes vertelde. . . . . .

. . . . . .

Ze hadden haast niets gegeten van 't lekkere schoteltje, dat mevrouw Janzen had klaargemaakt.

Reina en Willemien legden vast schoon goed klaar en keken uit de leerkamerramen naar de wegen in de verte en verweten zich, dat ze niet gevraagd hadden, waar ze heen gingen.

Papa Westlandt was met de tram er op uit om ze te zoeken.

Mijnheer Mertema had in laten spannen en reed in de buurt rond.

»Nog niet?»

»Heeft dan niemand ze gezien?»

Grootmama liep gejaagd rond en maakte zich ook ongerust over de jongens in hun polder.

»Nog niet?» vroeg mijnheer Westlandt, toen hij om twee uur terugkwam.

»Zijn ze al thuis?« was 't eerste wat mijnheer Mertema vroeg, toen hij uit 't rijtuig sprong.

»Weten jelui niets?»

»Alleen dat ze tien drabbelkoeken bij Hendrikse gekocht hebben, maar waarheen ze gingen, weet niemand.»

Puck begon opnieuw te huilen, Willemien en Reina liepen van boven naar beneden.

Om drie uur stormde Reina de trappen af; »de boot met de jongens komt den hoek om, ze konden 't er met de nattigheid zeker niet uithouden.»

»Dat is ten minste één rust,» zuchtte grootmama en veegde aldoor over haar oogen.

Ben reed ze tegemoet

»Hiep, hiep hoera, de boot met de meisjes, toe, kom mee,» en hij draafde als een razende heen en weer, Lodi, Reina, Puck en Willemien renden hem achterna.

Mevrouw Janzen was in tranen, grootmama ook en voor mevrouw Westlandts oogen schemerde 't even, toen ze Annies schotsch ceintuur zag wapperen, heldere schitterende kleuren aan den mast.

»Maar, kinderen!»

»We hebben zoo'n angst uitgestaan.»

»'t Is mijn schuld, ik heb 't doorgezet,» riep Lili al voor ze aan wal stond.

»Nu niet meer over praten, geen harde woorden zeggen, ze zijn er nu,» beval grootmama en er werden geen verwijtende dingen gezegd. Puck alleen hing aan Annies hals en riep met haar hoog stemmetje, »mijn lieve, lieve zus, ik dacht zoo zeker, dat je dood was!»

Alleen Ben stoorde zich niet aan grootmama's bevel, toen Lili na 't eten in 't koetshuis haar fiets schoonmaakte, kwam hij op haar af en zeide, boos en driftig: »Ik hoop, dat je nu genezen zult zijn van je malle, grillige kuren, dat je je eigen leven waagt, is dom en roekeloos, maar dat je Annie mee sleurt, is laag, is beneden alles, versta je me.»

»Wat bezielt jou?» vroeg ze erg verbaasd.

»Wat mij bezielt, niets, ik wilde je alleen maar zeggen, dat je me erg bent tegengevallen.»

»Hoor eens, Ben,» en Lili stond bedaard op, »ik begrijp je heelemaal niet, ik geef toe, dat ik onvoorzichtig, roekeloos en mal doorzettend ben geweest, maar laag . . . . . geen idée en als je hier komt om me te beleedigen, ga dan maar gauw weg, ik dacht, dat je me kwam helpen, malle driftkop.»

Maar Ben raasde in ééne woede door, toen werd Lili ook boos en liep driftig weg, terwijl ze met woedende oogen riep: »Jij hebt heelemaal niet 't recht om je met mij te bemoeien, je bent mijn broer en mijn neef niet, je bent niets van mij, heelemaal niets, niets, hoor je!»

Ze viel bijna tegen Dolf aan, die Ben zocht.

»Lili!» zei hij zacht.

Ze was dadelijk weer ontwapend.

»Hoorde je dat daar?»

»Ja.»

»En?»

»Nou» ..... maar ze viel in »Hij is gecharmeerd van Annie, maar daarom hoeft hij niet zoo mal en gek tegen mij te doen, wat denkt hij wel, zeg jij zelf nu eens» ...

»Hij geeft niet om Annie, Lili» zeide Dolf ernstig, maar voor dat hij haar aan kon kijken, was ze verdwenen.

»Je hebt dat heel mal getracteerd, dat zaakje, oude jongen,» zeide Dolf even later en Ben zuchtend: »Dat vrees ik ook» . . . . . .

. . . . . .

Veertien dagen later was Mertema-State weer tot zijn vroegere rust teruggekeerd Zelfs Frank en Sjoerd waren in Leeuwarden en kwamen eens in de maand van Zaterdag tot Maandag over.

Geen vertooningen van Lili, geen kibbelpartijen van de tweelingen, geen lange toekomstgesprekken van de meisjes.

En Renske, die zoo voor 't geriefelijke was, zeide tegen Sipke. »'t Waar miè soms een bitsje te druk, begriep jou, Sipke?»

En oude Sipke begreep het best . . . . . .

. . . . . .

Ze waren allemaal weer in hun gewone doen.

De Westlandten aan hun studie, Reina en Lili in

Brussel, maar Lili wuifde niet meer om half elf in haar appelboom, ze was zelf voor een poosje op een dagschool in Brussel.

»Trésorke is zóó inschikkelijk, vindt alles maar goed,« zei tante eens, en Lili antwoordde: »dat ze niet meer zoo'n tijd midden in den zomer op de State ging logeeren.«

»Was 't er dan niet zoo prettig, Lili?«

»O, ja, wel Mia-Thèra, maar toch, ik ben met jelui zoo heelemaal vertrouwelijk, jelui zijn altijd dezelfde,« en ze dacht aan Ben..... Ze had zich niet met hem verzoend, ze had hem voor een goed vriend gehouden net als Dolf..... maar hij hield van Annie, al zeide Dolf ook van niet..... maar daarom hoefde hij haar niet uit te schelden.... Dat had haar gehinderd..... en lachend ging ze voort. »Zie je, al beging ik een misdaad, papa en jij zouden toch van me houden en als je bij vreemden maar zooveel doet,« ze knipte met de vingers in de lucht, »wat ze nu juist niet van je verwacht hebben, dan is 't mis.

En dat is 't onderscheid.«

Hoofdstuk XI.

VIER BRUIDSMEISJES.

Drie jaar waren voorbij gegaan.

En weer was er receptie op den Catharijnen-Singel. Nelly was de bruid, haar bruidsmeisjes: Willemien, Annie, Reina en Lili.

»'t Is al over half twee,» zuchtte Annie, »en Reina en Lili zijn er nog niet.... o, daar heb je ze juist, quand on parle du soleil on voit ses rayons.»

Even later omhelsden ze Nel, jolig lachend.

»Maar heusch, Nel, je bent zoo'n echte, zoo'n vreeselijke echte bruid,» lachte Lili, »zoo'n wolk van wit, zoo'n zacht gezicht, zoo oprecht gelukkig, heelemaal zoo als ze in gezellige verhalen beschreven worden, dag, Puck, ben jij daar?»

Puck viel Lili onstuimig om haar hals: »O, Lili, wat ben je mooi geworden,» zeide ze een beetje dweepachtig en keek Lili in verrukking aan.

Mooi was Lili niet, maar ze had iets heel aantrekkelijks, tenger, slank, levendig, gracieus en dan die groote lichte, schitterende oogen in dat smalle, donkere gezichtje.

»Hapert er wat aan, Ans?» fluisterde Lili en bewonderde quasi een bloemkussen in een hoek van de salon.

»O, ik zie er zoo vreeselijk tegen op, dat Nel voor goed weg gaat, je weet 't niet. Lodi in Willemsoord, Willemien in Velp, ons kringetje wordt zoo akelig klein, je zoudt 't niet gelooven, maar ik mis Willy toch zoo en dadelijk, veertien dagen nadat ze haar examen gedaan heeft, kwam die plaats op die kostschool open....»

»'t Lijken prettige dagen en er is zooveel zieligs bij,» zeide Lili, »je moet denken, dat je papa en mama Nel ook zoo zullen missen, maar den Helder is geen Indië, kom stel me even voor aan de oude mevrouw de Waert, wil je?»

Rijtuigen rolden, Nel en Tom bedankten met lachende, vriendelijke gezichten voor de bloemen en de cadeaux.

»Zulke beeldige bloemen, heusch, mevrouw Oudendijk, 't is al te erg,» zeide Nel.

»Uw prachtig cadeau krijgt een eereplaats in ons huisje oom Sjoerd,» en Tom schudde hartelijk de hand van zijn luidruchtigen, aanstaanden oom.

't Was een gegons van stemmen, een geruisch van zijde en Nel en Tom waarschuwden elkaar om toch vooral te bedanken voor 't mooie cadeau.

»Wat hebben we ook weer van hem?» vroeg Tom toen Ben naderde.

»Ik weet 't niet meer, hoe gek, o ja, een gemberlepel en vorkje, he,» ze zuchtte verlicht en dankte Ben hartelijk.

Grootmama keek met welgevallen naar de vier bruidsmeisjes in haar kleedjes van heel licht blauw zijde, waarover tulle met groote moezen en alle vier een bouquet margrieten tusschen het blauwe ceintuur:

Puck was weer onafscheidelijk van Lili, die met Reina bij de tafel vol cadeaux stond, »kijk, daar komen de bruidsjonkers,» zeide ze en verschikte een bloem van Lili.

»Niet zoo gek doen, me niet zoo aankijken of ik een heilige ben,» lachte Lili en Reina wilde juist vertellen wie de bruidsjonkers waren, toen Bert met hen aankwam om ze aan zijn nichtjes voor te stellen: van der Staes, de Wilde, Rijnfort, Russe van Berkel, freule van Mertema en juffrouw Collijnse.

Puck was maar verdiept in Lili, ze stelde het grootste belang in de gesprekken, die liepen over de mooie bloemen, 't heerlijke Augustusweer en de partijen die er zouden komen, tot ze ineens Ben ontdekte.

»Dag, Ben.»

»Dag, Puckie!»

»Bennie, wil je een bruidssuikertje?»

»Graag, Puck, als jij 't me presenteert.»

»Flirt,» zeide ze omdat ze het zoo'n groote-meisjesuitdrukking vond.

Ben schaterde 't uit en ging naast Dolf staan, die in den kring zat.

»Is die kleine weer zoo nesterig, Ben, 't is anders

zoo'n lief, goed diertje, maar die witte jurk maakt haar altijd zoo mal, is 't niet Puck?»

»He, Dolf,» ze trok haar verontwaardigd pruilmondje, maar dadelijk daarna wees ze hem een langen zeeofficier: »die praat al wel een kwartier met Lili over Venetië, echt he?»

»Daar zou ik me nu maar niet al te veel mee bemoeien,» meende Dolf, maar hij keek ook met iets peinzends naar Lili en Rijnfort, die een heel levendig gesprek hielden, toen vroeg hij Ben of 't nieuwe kantoor hem beviel.

»O, zeker, en jij bent druk aan het solliciteeren voor leeraar, heb je al iets op 't oog?»

»Ja, maar weinig kans.»

't Was op 't drukst van de receptie, de Wilde probeerde Rijnfort een wenk te geven. Wie bleef nu zoo bespottelijk lang op een receptie?

»Ik geloof, mijnheer Rijnfort, dat mijnheer de Wilde u iets heeft te zeggen,» zeide Lili en even daarna nam hij vroolijk, lachend afscheid.

»Een aardig man, he?» vroeg Reina.

»Ja, ... Kijk, daar heb je Ben ook.»

»Zoo, Reina, Lili, jelui waart zoo geëntoureerd, dat ik jelui wezenlijk niet eerder naderen kon.»

»Beter laat dan nooit,» flapte Lili er uit, »en, Ben, hoe bevalt 't student-af-zijn je, 't kantoorleven is heel wat anders, dunkt me zoo?»

»Ja, maar ik schik er me best in, je tante en papa wel, jelui zijn in Brussel, he?»

»Dat is te zeggen, ja, ik kom nog uit Brussel, maar morgen gaan papa en tante op reis.»

»Zeg, Ben, weet je, dat ik twee maanden met oom Leo en tante Mia-Théra en dit kind gereisd heb,» zeide Reina.

Ben knikte. »Prettig zeker?»

»Ja, maar vreeselijk vermoeiend en Lili mag dan geen artiste zijn, maar ze heeft dezelfde dolle invallen van een artist, dan gingen we maar eens een heelen nacht niet naar bed om bij maanlicht over een meer te varen, dan stonden we voor dag en dauw op, om een verbazenden bergtocht te ondernemen, als haar tante er niet bij geweest was, dan zou ik stellig niet levend teruggekomen zijn. Ik heb wel drie dagen achter elkaar geslapen, op de State, zoo moe was ik.»

»Je bent schandelijk ondankbaar,» plaagde Lili en toen Reina lachend naar freule Fincken ging, zeide Lili vaag, »Ze was toch een erg gezellige reisgenoot, met al haar luiheid.»

»Wat ben je veranderd, Lili.»

»Och, ja, dat kan wel, jij ook, iedereen verandert, he?» 't Kwam er soezerig uit en ze streek over haar voorhoofd.

»Hoofdpijn?»

»Neen, dat heb ik gelukkig nooit, maar je wordt zoo roezig van al die stemmen en die bloemenlucht is sterk, he?«

»Ja, tot ziens.» Hij draaide zich haastig om, hield nog een praatje met Annie en Tom en ging toen met langzame passen naar 't Centraalstation, Woensdag een diner in de Baan en Zaterdag de buitenpartij ..... maar zij vond me vervelend, ik kon het duidelijk merken .... en

Ben's anders zoo vroolijk gezicht stond strak en somber.

. . . . . , ...

De oude mevrouw de Waert en tante Andringa logeerden bij de Westlandten, daarom hadden Willemien en Annie haar kamer af moeten staan en nu sliepen de vier bruidsmeisjes in de groote logeerkamer van grootmama.

»En hoe vinden jelui alles,» vroeg Annie, »aardige bruidsjonkers of niet, ik vond de Wilde nu eens heelemaal een prettig mensch, zoo eenvoudig en gemakkelijk, niet van die complimentjes, die me soms zoo van me stuk brengen, Rijnfort, wat je een causeur noemt en van der Staes, zoo interessant en somber; Russe van Berkel, wat moet je zeggen, Russe, of van Berkel, 't is zoo'n mondje vol?»

»Russe,» viel Reina in »Russe, zoo'n spotvogel, je weet heelemaal niet hoe hij de dingen bedoelt. ik wist meestal niet of hij in ernst was of niet.»

Willemien schaterde 't uit: »Maar, Reina, toch!»

»Op mijn woord, ik begreep hem nooit, ik hoop maar niet, dat ik naast hem geplakt wordt en jij, Lili, toe, wees nu eens doodelijk van een van de vier, »Lili is van ijs,» legde Reina uit, »Op reis, toen ik een Duitsche dichter zoo mooi en poëtisch vond, zeide Lili, hij heeft zulk mal haar, de vent, ik vraag je de vent, en hij had echte dichterlijke haren, hoe heette hij ook weer, toe, Lili?»

»Ja, ik weet het niet meer, zoo diep zit het nu bij jou,» lachte Lili.

»Willemien, vertel nu eens van je school, vin je het heusch prettig?» vroeg Reina.

Willemien had het pedante zelfbewuste van vroeger verloren, alleen iets kalms en waardigs had ze nog gehouden.

»'t Les geven, ja, dat vind ik heerlijk, maar 't huiselijke, gezellige leven mis ik, en toch.... thuis komen.... ik heb zoo'n lastig karakter, ik erger me dadelijk, aan alles, aan iedereen, ik heb ook zoo'n akelig hard oordeel. Wanneer ik nu thuis niets uitvoer en alleen maar voor mijn Engelsch studeer heb ik te veel vrijen tijd en hier ben ik in zoo'n tredmolen, nu geniet ik in de vacanties dubbel en stel alles thuis veel meer op prijs en zoo kom ik 't best tot mijn doel, geloof ik.... er moet zoo'n beetje evenwicht zijn, dan leer ik 't egoisme misschien ook nog af, wie weet.» Willemien had een soort behoefte om zich te beschuldigen zich minder te maken dan ze was. »Je moet zooveel schikken en plooien met al die andere onderwijzeressen, en thuis ontzagen ze me te veel. Dit is juist wat ik noodig heb.»

»Ik dankte den hemel toen ik van de huishoudschool af was,» lachte Annie, »'t was een aardig tijdje aan den eenen kant, maar ik had aldoor haast heimwee in Amsterdam. Enfin, ik ben nu wat redzaam geworden en als Dolf ergens als leeraar benoemd wordt en hij kan geen kamers of pension naar zijn zin vinden, dan zetten wij samen een huishouden op.»

»Ik heb 't vreeselijk druk!» zuchtte Reina, »verbeel je, ik ben in een soort vereeniging gevraagd om arme

meisjes te leeren handwerken, 't is me wat! Maar toch heerlijk en 't is bij ons aan huis, twaalf meisjes, ik ben voor 't naaien, en een meisje uit Heerenveen leest voor en dan hebben we een bibliotheek voor 't volk en voor den winter kindervoeding ..... o, mijn hoofd loopt soms om.»

»Heel, best, heel gezond,» lachte Lili en ging in bed. Ze zwegen een poosje.

»Zeg,» verbrak Annie de stilte, »is het jelui ook opgevallen, dat Ben zoo vreemd was?»

»Neen, hij heeft een heel tijdje met Lili en mij staan praten,» zeide Reina.

Willemien ergerde zich over Reina, vond, dat ze oppervlakkig over die arme meisjes sprak, maar Lili stoorde haar gedachte en zeide: »Ja, Ans, ik vond Ben ook zoo anders dan vroeger, nu heb ik hem een jaar of wat niet gezien, vroeger beschouwde ik Ben net als jelui jongens, maar vandaag vond ik hem erg vervelend. Van die echte gesprekjes hielden we, net of hij zich niet op zijn gemak voelde.»

»Misschien hinderde 't hem, dat hij niet op 't receptiediner verzocht was, maar we kunnen hem toch niet bij alles vragen,» vond Willemien.

»Hij zal 't toch verwacht hebben. Nu, op alles wat er verder is, komt hij,» besloot Ans.

Ben moet niet zoo gauw op zijn teenen getrapt zijn, dacht Willy. . . . . .

De vier bruidsmeisjes, met behulp van mevrouw Westlandt, pakten de cadeaux in, die naar den Helder werden gestuurd.

»Beeldrig kristal en wat een prachtig suikervaasje,» bewonderde Reina.

»Ja, maar pak nu onderdehand in, als je wilt, »vroeg Willemien ongeduldig »zoo schieten we heelemaal niet op.«

»Mama, is 't niet onaardig, nu heb ik nog voor twee dingen vergeten te bedanken en ik heb geen tijd, want Tom wacht op me om uit te gaan,» zuchtte en lachte Nelly tegelijk.

»Wie vergat je dan, kindlief?»

»Wel, akelig genoeg, mevrouw Maarsvelt voor haar vischlepel en Eugène van Hoytingen voor een ets, ik ken de menschen geen van tweeën, maar ze moeten toch een briefje hebben, die Eugène is nog een halve neef van Tom.

»Lieve bruid, ga gerust, ik zal het wel voor je in orde maken, laat mij maar schrijven, onze handen lijken wel iets op elkaar, geef me de adressen maar, ik zal de brieven open laten tot je terug bent,» stelde Lili voor.

»Nu, eigenlijk wel graag.» zuchtte Nel verlicht.

»Even stil zijn, want ik steek van wal» en Lili zeide hard op, wat ze schreef.

»Waarde mevrouw Maarsvelt — met een t he? O ja — wat heeft U Tom en mij verrast met uw vischlepel — is hij heusch wel echt —

»Geen gekheden, hoor,» lachte Ans.

»Ik hoop, dat we hem of haar, toe, Ans, zoek eens in de Vries en te Winkel of lepel mannelijk of vrouwelijk is?» . . . . . Ze knabbelde op haar pennenhouder.

»Mannelijk, hoor.»

»Dank je» — dat we hem dikwijls mogen gebruiken, want we zijn dolle vischliefhebbers — Nieuw regeltje — Het zijn zulke heerlijke, maar drukke dagen, waarin we nu leven. Ons reisje zal naar Baden zijn. Nogmaals hartelijk dank, ook uit Toms naam, wanneer wij in den Helder wonen, hoop ik eens spoedig met U kennis te maken — vriendelijk groetend, Nelly Westlandt."

»Hoogachtend, Uwe,» riep Willemien, terwijl ze een pluk hooi in een vaas propte.

»O, dat kan er nog wel tusschen, zie zoo, nu Eugène — Waarde Heer van Hoytingen, juist ben ik bezig onze cadeaux in te pakken en telkens moet ik tusschen al mijn andere presenten door naar uw ets kijken, zelden zag ik zoo'n mooie naar Mauve. Mijn nichtje, Lili Collijnse is er in aanbidding voor, ik wil hopen dat haar vader, de Vlaam Leo Collijnse, geen onbekende voor U is.

»Lili, toch!» lachte Annie.

»Schrijf je dat er bij?» vroeg Reina verschrikt.

»Neen, lieve gans, dat niet,» zeide Lili .... »waar was ik ook weer? O ja .... zelden zag ik zoo'n mooie naar Mauve, U hebt er Tom en mij heel veel pleizier mee gedaan en ik hoop, dat U in ons huis .... neen huisje, dat is bescheidener .... eens gauw komt zien welk mooi plekje we voor Mauves schapen uitkozen. Met ons beider hartelijken dank, hoogachtend Nelly Westlandt P. S. Ik weet natuurlijk niet of U het geld voor het grijpen hebt of niet, maar zoo'n ets hakt er nog al in, zegt mijn nichtje, die er verstand van heeft, ik hoop maar niet, dat U er nu krimp om heeft.»

»Zonder dat p. s. heel goed, alleen ben je liever tegen dien Eugène dan tegen mevrouw Maarsvelt,» lachte Willy.

Toen Nelly de brieven las, proestte ze het uit. »Dank je wel, Lili, alleen houden Toni en ik niets van visch, maar dat doet er minder toe. He, wat zijn jelui heerlijk opgeschoten!» . . . . . .

. . . . . .

't Waren roezige dagen en de bruidsmeisjes zorgden steeds voor verrassingen; dan een grappige vertooning, een tableau-vivant of een nieuwe bloemenversiering van een stoel.

Ze maakten zich erg verdienstelijk en nu kleedden ze zich in dunne neteldoeksche japonnen voor een rijtoer naar Soestdijk, waar ze zouden lunchen.

't Bruidspaar en de bruidsmeisjes zouden in oud-Hollandsche sjeezen rijden, 't overige gezelschap in gewone rijtuigen, Willemien met Russe van Berkel, Reina met de Wilde, Annie met van der Staes en Lili met Rijnfort.

Annie en van der Staes reden vooraan, en Annie sprak maar in één stuk door tot groot pleizier van Lili, die dacht, aan Annies uitlegging — van der Staes — interessant en somber — Willemien en Russe hielden belangrijke gesprekken over onderwerpen van den dag, over betrekkingen voor vrouwen, over électriciteit. Hij vertelde over de gewoonten in andere landen en Lili, die met Rijnfort achteraankwam, ving zinnen op over Noordpool en over dessa's, over ijsberen en boa-constrictors.

»Die doen heele sprongetjes,» lachte Lili en knikte Reina toe.

Reina was dolblij, dat ze niet naast den spotvogel zat. Die de Wilde bleef wat lager bij den grond, verbeelje over électriciteit, of over de werking van een rem..... nog erger..... torpedo's, neen, Russe was prachtig gezelschap voor Willemien, die natuurlijk altijd knappe, verstandige antwoorden zou geven.

»Juffrouw Collijnse, ik moet U wat bekennen,» begon Rijnfort vroolijk.

»En dat is?»

»Ik kan eigenlijk niet rijden en daarom heb ik 't makste paard gevraagd.»

»Doet er niet toe, ik merk uw men- of stuurfouten toch niet, want ik kan 't zelf niet, neen, neen» ze weerde de leidsels af »hou ze maar.»

Lili was vroolijk, de vroolijkste van allemaal en ze merkte niet, hoe Rijnfort haar vol bewondering aankeek.

In de brik, die achter hun sjees reed, merkten ze het wel en Puck zeide tegen Dolf: »Ik denk dat dat allemaal wêer bruidsparen worden.»

»Puck denkt aan niet anders dan aan liefdes,» zeide Lodie verachtelijk en Puck vond, dat ze heel vervelend zat tusschen al die jongens, en dat ze wel wilde wedden, dat Lili al geëngageerd was met Rijnfort, de vragerij is daar net geweest, ik weet 't zeker.»

»Innig zitten ze niet» vond Bert.

»Nou, zoo in 't gezicht van de heele wereld,» riep ze verontwaardigd, »begrijp je dat nog niet eens,» en den verderen dag had Puck alleen maar ooren en oogen voor Lili en Rijnfort. Dolf vond haar nesterig en hij had geen

pleizier, omdat het kleine ding zoo overmoedig was, omdat hij zoo weinig van de bruidmeisjes merkte en van Ben.

Ze zaten nu allemaal om den vijver in 't bosch onder de oude linden met de zwaar neerhangende takken.

De bruidsmeisjes in haar lichte, fleurige toiletjes naast de uniformen der marine-officieren en Lodi dacht, hoe hij over een jaar of wat zijn adelborstpakje tegen dat andere zou verruilen..... Kranig hoor!

Toch een erge flirt die Lili, een echte Miss Pret, heel aardig voor partijen, dacht Willemien en ze genoot van haar eigen degelijkheid, van de zware gesprekken die ze met Russe hield. Reina verbaasde zich over Lili, ze werd zoo echt 't hof gemaakt door Rijnfort, en nu stond ze ineens op en ging naast Puck en Dolf zitten.

»Hoe hebben jelui 't?» vroeg ze.

»Best, wat houdt 't weer zich goed, amuseer je je Lili?»

»Ja, dol, zoo lekker frisch op de sjeezen en straks in Soestdijk, buiten eten, heerlijk, ik hou dol van buiten eten; dag, Puckie, zit mijn broche scheef, je staart zoo op één punt van me.»

Puck vleide zich tegen Lili aan en fluisterde haar in. »Ik vind dat je er beeldig uitziet,» en dan hardop, »Ben, is Lili geen snoes?» riep ze tegen Ben, die juist naast haar kwam zitten.

»Puck, je bent te groot voor enfant-terrible,» zeide Ben scherp.

»He, Ben, ik merk niets van jou vandaag, je moet je oude vrienden niet zoo vergeten,» dreigde Lili.

Maar Ben haalde zijn schouders op en mompelde iets

van beter en amusanter gezelschap en Puck knipte geheimzinnig tegen Ben, terwijl ze op een klein rozeknopje wees, dat uit Lili's ceintuur stak, »van Mijnheer Rijnfort »

Dolf was wonderlijk stil, Ben onuitstaanbaar en Puck vervelend met haar gezeur over Rijnfort . . . . . die juist opstond en zijn bruidsmeisje, zoo als hij haar lachend noemde, kwam halen.

Maar Lili stond niet op en toen ging Rijnfort over haar zitten en Puck vond alles net als in een boek en Lili had een vervelend gevoel. Ze wilde vooral niet laten merken, hoe 't haar hinderde, dat Ben zoo onhartelijk was en ze was de vroolijkste van allemaal, ze bedacht de dolste dingen, ze liep met Puck om het hardst om den vijver, ze deed Nel tranen lachen door van papier schuitjes te vouwen en die met bloemblaadjes naar 't bruidspaar te sturen en toen ze naar Soestdijk terug wandelden, zeide Willemien, die toevallig naast Ben liep: »Neen, maar Ben, hoe vindt je die uitgelaten Lili, is mijn naam voor haar Miss Pret nu niet heel toepasselijk?»

»Alsjeblieft, ik wist niet, dat ze zoo'n, . . . zoo'n . . . . Miss Pret was, ik had me een heel ander idée van haar gemaakt, een verkeerd.» 't Kwam er bitter uit en Willemien was niet heelemaal bij de gesprekken van Russe . . . . die arme Ben, nu begreep ze het, en geërgerd keek ze naar Lili, die maar lachte en gekheid maakte . . . . . ja, ze had 't altijd goed ingezien . . . . . een Miss Pret was ze, en meer niet . . . . .

In de Maliebaan stapten ze uit, tegen vijven, moe van dien langen dag in de buitenlucht.

Lili greep blij een brief van papa, die ze onder het verkleeden zou lezen, want er was een klein diner bij Grootmama aan huis, alleen degenen die mee gereden hadden. Terwijl ze haar lijfje losbaakte, las ze en Annie zag haar gezicht betrekken.

»Wat is er, Lili?» vroeg ze goedig.

»Ik moet naar huis, Marie-Thérèse is ziek.»

»Vragen ze 't?»

»Neen, papa zegt, dat ik blijven moet, gauw een spoorboek, ik ga toch.»

»Maar als 't nu niet erg is, als je papa zelf zegt, dat je blijven moet,» drong Reina aan.

»Ja, maar ik ga toch, 10.20 kan ik nog in Mechelen zijn, gauw mijn grijs pakje.»

Ze verdrongen zich om haar, ze lazen papa's brief, vonden het allemaal erg overdreven, grootmama, tante Clara, allemaal wilden ze haar houden, »morgenochtend moest ze gaan, heusch, papa zag 't zelf niet eens ernstig in.»

»Ik ga toch liever,» hield ze vol en ze ging.

»Maar overmorgen op den trouwdag present zijn.»

»Morgenavond kom ik terug,» beloofde Lili »als het tenminste niets ernstigs is met tante.»

Bert zou haar brengen en Rijnfort ging mee.

»'t Beste met je tante,» wenschte Ben.

»Dankje, antwoordde Lili, en sprong in 't rijtuig, voordat Rijnfort haar kon helpen.

»Ze komt terug, ze heeft 't beloofd,» lachte Reina, maar Dolf dacht, dat ze toch niet zou komen.

Hoofdstuk XII.

MISS PRET.

De zon ging onder en kleine roze-lila-achtige wolkjes dreven langs den hemel.

't Was nu alles één gouden purperen licht en Lili keek hoe torentjes oprezen in dat schitterend avondrood met vlammende spitsjes en kruisen, en dan weer haastig wegdoken..... dáár, de rivier met oranje-roze golfjes, de zeilen der schepen zacht rood, de rook van een stoomboot rossig en de heele stad gloeiend, als van purper.

Dan, bleeker en bleeker werd het licht en ze snorde voorbij kleine boerderijen, een dun, ijl boschje, een sloot, weilanden, dan een heel dorp, dat daar in de verte lag, waarvan alleen 't gouden torenhaantje nog blonk.

De zon was nu heelemaal onder. De op en neer dansende telegraafdraden waren weer zwart, geen schitterend geblink, stil en vredig lagen daar de kleine hoeven met krinkelende rookwolkjes, die droomerig uit de schoorsteenen naar boven dwarrelden, hoog boven de knoestige boomen.

Nu midden tusschen de hei, die bloeide, dan door een pijnbosch.

De avond viel. Ze zag nu al een ster, daar weer een.... toen langzamerhand vielen er breede schaduwen en werd het donker.

Ze keek niet meer en dacht..... treurige gedachten.

Hoe zou ze haar vinden, haar Marie-Thérèse, zware koude..... maar dat kon van alles zijn en papa? Hij zou geen raad weten.

Achter haar lag die vroolijke dag in 't Baarnsche bosch, het lunchen in Soestdijk, dat ridje op die hooge, kleurige sjeezen en ze had 't gevoel of een ander vroolijk jong meisje dat beleefd had, of zij een oud vrouwtje was, die zoo wat afgerekend had met 't leven, neen, dat toch niet, geen afgetobt sloofje, ze was jong en sterk, ze zou Marie-Thérèse oppassen en dan samen arm in arm loopen door een klein tuintje, zooals ze wist, dat daar was om 't huisje, waar ze nu en pension waren.

De lichten in de coupés werden opgestoken, ze waren de grenzen al een half uur gepasseerd en Lili greep haar taschje en hing uit 't raampje.

Heerlijk verkoelend die wind, die een zachte lucht van pas gemaaid gras mee bracht.

Neen, ze was er nog niet, nergens een licht, en de trein rommelde en schokte door die stille velden, langs kleine slapende dorpjes, dan ineens fel snerpend, 't fluitje.... Ja, ze waren er..... Mechelen.

't Was druk aan 't station en Lili, die bijna aldoor alleen gezeten had, was half versuft door al dat geroezemoes.

Ze vroeg een kruier om haar naar pension Melmaers te brengen en met zware, loome beenen volgde ze hem, met een akelig, onrustig gevoel, hoe 't toch wezen zou.

't Was in een groote straat een somber, hoog huis.

De kruier schelde aan, een lange opgeschoten jongen deed open en Lili vroeg of hier mijnheer Collijnse niet was.

»Si,— si.»

Of hij den kruier maar vast wat wilde geven, hoe 't tante ging en dan ineens . . . . . .

»Papa, hoe is 't?»

De schilder, die juist met den dokter uit Maria-Thérèses kamer kwam, sloot Lili in zijn armen.

»Maar, Trésor, hoe zoo, waarom?»

»Hoe is 't?» vroeg ze dringend.

Papa zag den dokter aan, hij kon er zoo weinig van zeggen, wist niet of het wezenlijk iets ergs zou worden, maar hij geloofde 't niet. Ze moesten zich maar geen zorgen voor den tijd maken.

Toen ging Lili naar binnen naar de huiskamer, een kaal vertrek, nu half in atelier herschapen en dan door een deur, die aan een kier stond, naar de slaapkamer van Marie-Thérèse.

»Maar, Trésor!»

»Dag, bengelachtige Mia-Théra, hoe verzin je nu zulke gekke dingen,» knorde Lili en zoende 't goede, oude gezicht en de kleine, breede handjes. »Erg overdreven van me om voor zoo'n gewoon kouvatterijtje heelemaal uit Utrecht te komen, ze dachten daar dan ook, dat ik half stapel was.»

»Prettig dat je er bent, zoo rustig, Leeuw is altijd dadelijk zoo van streek!»

»En wat heb je nu eigenlijk?»

»Kou, kind..... moet je morgen weer weg?»

»Neen, ik wacht tot je heelemaal weer op orde bent.»

»'t Treft zoo jammer, mijn arm Trésorke, verliest 't gansche feest nu zijn charme niet als een van de bruidsmeisjes mankeert?»

»Wel, neen.»

Toen Lili in het kleine kamertje daar naast zich uitkleedde, hoorde ze papa zeggen:

»Wat rustig, dat ze er is, dat ze hier nog plaats voor haar hebben, het is mij zoo'n pak van het hart.»

En Lili schudde de dennenaalden uit haar lage schoentjes en dikke tranen vielen langs haar wangen.

Wat zag ze er slecht uit, die arme Mia-Théra.

Maar hoe rustig, dat ze er toch was en prettig dat die twee haar graag hadden, maar dat wist ze ook wel.

In een sombere straat was 't pension Melmaers, een hoog, grijs klooster en een kerk stonden er over, maar achter was een zonnige, ouderwetsche tuin, waarin nu lelies en gladiolen bloeiden. Achter den tuin waren weer kloosters met hooge muren die begroeid waren met klimop of wingerd en Lili werd wakker van 't orgelspel in een kleine kapel naast 't pension.

Marie-Thérèse voelde zich wat beter en Lili zat naast haar bed en vertelde van de receptie en de partijen, en ze ruimde wat op, zette het kantwerkkussen naast het bed, legde het goed in de koffers terecht

en vroeg wanneer ze weer naar Brussel zouden gaan.

Toen greep Marie-Thérèse 't kleine, smalle handje en zeide: »Trésor, ik geloof wel, dat ik beter zal worden, maar ik voel me zoo wonderlijk zwak, als 't nog eens heel lang zou duren» .....

»Maar Brussel heeft geen haast,» viel Lili met een beklemd gevoel in.

»Neen .... ik meen dit, als ik eens niet meer in Brussel kwam, zal je dan altijd goed voor Leeuw zorgen, hij kan niet buiten ons, hij is zoo onnadenkend, hij is een groot artist, je vader, maar tegelijk een groot kind, denk eens, hoe zwak hij uit Londen kwam» .....

Lili beet zich op de lippen, ze dacht aan allerlei verhalen, aan beschrijvingen die ze gehoord en gelezen had van ouders die voor 't laatst met hun kinderen spraken .... een sterfbed!

Maar neen, Mia-Théra lachte, ze had geen pijn, alles was goed, alleen ze was maar wat zwak en Lili zeide: »Ik zal nooit trouwen, ik blijf altijd bij jelui.»

»Neen, Trésorke, zulke dingen moet je niet beloven, waarom zou je niet trouwen als een man van je hield en jij van hem, ik bedoel alleen maar, dat je dan vaderke bij je moest nemen of zorgen, dat je iemand vond om met hem mee te reizen en te trekken, maar ik weet wel, Trésor, dat je zijn steun zult zijn, dat hij 't nog heel goed kan hebben zonder mij, maar ik beschouw hem misschien te veel als mijn klein broerke van vroeger, zoo een gansch hulpeloos manneke. Ik was na moeders dood zijn klein moederke, Lili.»

»Ja.» Ze slikte aanhoudend om die tranen.

Toen stuurde Mia-Théra haar naar den tuin, die sprookjesachtig mooi was en waar papa een arme vrouw met een kindje op haar arm schilderde.

Ze hoorde hem zeggen, dat 't nu voor 't laatst was, en om de vrouw, die verlegen keek, niet te hinderen, keerde ze om en keek naar de gladiolen, die schitterden in 't zonnelicht, ze boog zich over een tijgerlelie, toen over een witte als sneeuw, die bedwelmend zoet rook, zoo vanilleachtig en ze luisterde naar 't gezang der seminaristen, naar 't jolige spelen van de kinderen op een kloosterschool en daar tusschen, 't klokkespel van een oude toren, een veel te zwaar geluid voor dien lichten zomermorgen. Dan zacht, hoog bengelend, heel fijn en teer, hoog en zuiver, de klokjes van de kloosters en kapelletjes en ze keek van de fleurige, kleurige bloemen naar den diep-blauwen hemel, waar een slank, oud torentje als fijn kantwerk tegen uitkwam, toen zette ze haar hoed op en ging op 't postkantoor een briefkaart aan grootmama schrijven, dat ze morgen niet kon komen met het trouwen.

's Middags vertelde ze Maria-Thérèse van papa's schilderij: »Levensgroot, precies een Madonna met het Kind, en om haar heen staan al die lelies te bloeien, 't is zoo mooi, zoo mooi, maar, Leeuw, laat 't ons hier halen, dan kan ze 't zelf zien.»

Voorzichtig brachten ze het binnen, Mia-Théra bekeek het lang met zacht glanzende oogen.

»Heel mooi, Leeuw, zoo bijzonder mooi,» zeide ze zacht.

. . . . . .

't Was Nels trouwdag, een stralende Augustusdag en Lili dacht er aan, terwijl ze de luiken en het raam van Marie-Thérèses kamertje opendeed.

Ze treft het, dacht ze en vroeg hardop: »Zeg, Mia-Théra, de lucht van die witte lelies, hindert je toch niet?»

»Neen, Trésorke, neen, heb je Leeuwke uitgestuurd?»

»Ja, hij haalt de poeders, die dokter voorschreef.» Ze ging zachtjes naast het bed zitten.

Ze leek zoo tenger en slank in een wit kleedje, dat papa meegenomen had voor zijn modellen en dat haar wel paste.

»'t Is zoo jammer om mijn grijze altijd in huis aan te hebben,» en ze lachte om haar eigen zuinigheid.

»'t Is wel goed zoo,» kwam 't zacht uit het bed.

Lili hoorde papa thuis komen, hem den tuin ingaan en ze sprong uit het raam.

»Papa?»

»Trésor?»

»Zou dokter nog niet eens komen, ze is niet goed, vind ik.» Ze zeide het wat bezorgd met iets ouwelijks in haar houding en manieren.

»Kom, Trésor, je ziet 't te erg in, je komt zoo uit al dat pleizier, nu valt dit alles wat op je, maar ik zal dokter wel halen.»

Met een beklemd, angstig gevoel zat ze naast het bed te kijken naar al de bloemen, die zich baadden in die gloeiende Augustuszon en ze dacht aan Nel en Tom, nu, half twaalf, zouden ze naar het raadhuis gaan, dan naar de kerk en dan het trouwdéjeuner. . . . . wat

sliep ze toch vast . . . . . als ze eens insliep . . . en ze boog zich over het bed . . . . .

Marie-Thérèse knikte haar lachend toe.

Dokter kwam juist en Lili keek hem vragend, haast smeekend aan en toen ze hem uitliet, vroeg ze: »Is tante nu zoo heel erg ziek, neen, toch, he, dokter?»

»Zoo zwak, kindlief, zoo heel erg zwak,» antwoordde de oude man en liet haar alleen.

»Papa en dokter hebben elkaar juist misgeloopen, Mia-Théra» zeide ze zacht en ze schrikte van haar eigen stem, die zoo heesch en gedempt klonk.

Er kwam geen antwoord uit het bed.

Neen, 't zou niet gebeuren waar ze zoo bang voor was, waaraan ze geen naam durfde te geven, papa, een man, die zooveel in zijn leven gezien en ondervonden had, zag 't immers heel anders in..... Kom, ze wilde niet zoo laf en overdreven zijn; hoor, daar kwam papa... neen, toch niet..... altijd nog leven in zoo'n pension. Boven huilde een klein kindje met zeurig, klagend geschrei en daar speelde de oude toren kwart..... kwartier voor twaalven.

Nu kwam papa voor het raam en ging op een tuinstoel zitten.

»Hoe is 't, Trésorke?»

Ze haalde haar schouders op, toen, met een stap over de lage vensterbank, was hij binnen.

De zieke opende de oogen, lachte tegen haar broer, keek peinzend naar 't schilderij en zeide zacht: »Ik lig zoo heerlijk, Trésorke,»

»Gaat het goed, gaat 't beter?» vroeg Lili met iets van een ingehouden snik.

»Lief Trésorke,» knikte ze tevreden.

»Marie-Thérèse wil je iets hebben, wat drinken, hindert de zon je niet?» vroeg de schilder gejaagd.

»Alles is goed, Leeuwke,.... dat kleine Trésorke.»....

Lili streek zacht over de rimpelachtige handen.

Buiten speelden de klokken, de zware en die anderen met haar fijn geklingklang en hoog klonk de stem van een jongen seminarist, die een kerkelijk lied zong. Zijn jonge, zuivere stem daverde tusschen die oude muren.

Door de straten reden zware bierkarren, kinderen met lawaaiige stemmen en schuifelende voetstappen kwamen uit school, haastige werklieden, repten zich naar huis, waar het noenmaal klaar zou staan..... toen werd het stil, en alleen die hooge jongensstem klonk nog door die doezelige stilte, door dien zonnigen tuin vol bloemen en fladderende vlinders, vol bijengezoem en insectengegons.

Toen zweeg ook die stem en Lili keek van de rimpelhanden naar het gezicht..... of ze haar wéer toeknikken zou.

Ze lag zoo stil..... zoo vreemd stil.

Dan ineens een snik, zoo wild en onstuimig door die stilte, een hand op haar schouder en een gesmoord.... »Trésorke!»

Ze zag haar vader aan en knikte, stom.

Ze wist nu, dat het zoo was, maar ze begreep het niet.

Hij nam haar zacht bij de hand, sloot het raam en voerde haar mee naar binnen.

Ze keek hem maar verbaasd aan, kon het niet gelooven, nog altijd maar niet.

Het eten stond klaar en de madame van 't pension kwam vragen hoe de zieke het maakte.

»Het is zoo juist afgeloopen,» zeide de schilder zacht.

Het was dan wel zoo, dacht Lili, maar ze kon het niet gelooven en met iets vertrouwends zeide ze: »Vader, misschien nog wel niet.» O, ze wist het zeker, ze zou binnen komen en Marie-Thérèse zou de oogen opslaan en knikken en vragen, »al gansch klaar met het eten, Trésorke,» ..... en tegen haar lachen, haar een overdreven pleegzusje vinden.

Toen ging ze.

Marie-Thérèse sloeg de oogen niet op, ze knikte niet, ze lachte niet.....

Ze lag daar zoo heel stil, zoo strak.

»Mia-Théra, een keer nog, een keer nog maar,» fluisterde Lili, maar 't bleef zoo stil, zoo vredig stil in die donkere kamer.

Toen wist ze het en ze begreep het ook.

Ze wist dat 't laatste, wat ze gezegd had..... »dat kleine Trésorke,» was geweest.

O, die kleine rimpelhanden, die nu zoo stil en dood waren, en 't kantkussen in 't hoekje met 't begonnen kantje, die klosjes, die zoo slap neer hingen en de linnen draden om de spelden, ... nooit meer, nooit meer!

Toen begroef ze haar gezichtje in de sprei en ze vleide haar donker hoofdje vlak naast de handen, die altijd alles voor haar klaar hadden gemaakt, die kleine, breede

handjes met de korte vingers, die nu maar stil bleven, die niet even streken over haar haar, die handen, die altijd alles opruimden, die alles voor haar gedaan hadden, haar heele leven lang, die met haar gespeeld hadden, waarmee ze haar dikwijls geplaagd hadden .... die grappige vingers. Ze keek op naar 't kalme, vredige gezicht, naar die gesloten oogen en met de smalle kinder-handjes gevouwen om de oude rimpel-handen, heel gesmoord snikkend, fluisterde ze: »Blijf maar rustig slapen, Mia-Théra, ik heb 't je beloofd, ik zal voor hem zorgen, je weet 't nu wel, al zeg je niets.»

Toen stond ze op met iets energieks.

Nog een lange blik in het donkere kamertje, op het schilderij, dat zij zoo mooi gevonden had, op het kantkussen en 't witte ledikant, toen ging ze naar de voorkamer die baadde in een zee van zon en licht en daar met het hoofd voorover op tafel snikte haar vader met korte, heftige snikken.

Ze sloeg haar armen om hem heen en tusschen snikken en tranen, zeide ze zacht: »Nu moeten wij voor elkaar zorgen, vader, toe, Leeuwke, kom mee, kom mee, naar den tuin.»

Als een kind volgde hij haar en ze plukten groote, witte lelieën en teere knoppen en witte rozen en legden die allen op haar wit ledikant, tusschen haar handen

. . . . . .

Ze was zijn steun, zijn Trésorke, ze nam hem alles uit de handen, met een stil, ernstig gezichtje. Ze klemde de handen om elkaar, ze beet zich in haar onderlip en ze wreef telkens met haar natte spons over die gloeiende

oogen..... Ze wilde hem helpen, zooals ze 't haar beloofd had.

Ze waren nu samen..... twee groote, onhandige kinderen, zoo had Marie-Thérèse ze dikwijls genoemd

. . . . . .

Ze trokken de mooie japonnetjes uit.

»Champagne geeft afschuwelijke vlekken, is 't niet?» vroeg Reina.

»Ja, is er wat op jou japon gekomen, Reina?« informeerde Willy.

»Ja, met het klinken, is die van jou er goed afgekomen?»

»Best, en, Ans, waar ben jij?»

»Hier,» klonk 't gesmoord uit de hangkast.

»Och, Ans, wat is er nu weer, je bent ook zoo vreeselijk aandoenlijk vandaag, ik vind het ook naar, dat Nel uit 't huis is, maar 't is toch haar eigen wensch en we houden veel van Tom, toe, Ans!» vroeg Willemien.

»O, kijk!» en Annie wees snikkend op Lili's japon, die daar zoo frisch en nieuw hing, naast haar verkreukelde kleedje.

»Ja, die arme Miss Pret, nu zit ze haar tante op te passen en ze zal aldoor denken aan ons hier.»

»Neen,» riep Annie onstuimig, »ze zal er niet aan denken, ze zal heel bezorgd zijn, je kent haar niet, je mag haar heelemaal geen Miss Pret noemen, ik kan 't niet uitstaan, wie weet hoe ziek Marie-Thérèse is, Reina, zeg jij dan wat, jij kent haar.»

»Ik geloof, dat Willy Lili niet begrijpt, maar 't was zielig, dat Nel nu maar drie bruidsmeisjes had en die

Rijnfort, die daar ineens naar Hellevoetsluis moest, toe, Annie, nu toch, wees wat bedaard, je maakt je zelf heelemaal van streek met dat gehuil,» suste Reina toen Goosje met betraande oogen binnenkwam.

»Och, meisjes, zoo naar!»

»Wat?» vroeg Annie dof en Reina en Willy zagen Goosje vragend aan.

»Een telegram van Lili, van morgen is haar tante gestorven, ze telegrafeert nu pas om dat ze anders bang is, hier de feestvreugde te verstoren, dat goede kind!»

»Wat staat er?» vroeg Willemien.

En met een slikkerig gevoel in haar keel, las Reina voor...

— »Vanmorgen is onze Mia-Théra voor altijd ingeslapen. Lili.»

Reina barstte 't uit. »Ze was zoo lief, zoo goed voor me in Brussel en op reis, en altijd, o, die arme Lili, en oom. Ze kunnen haar niet missen!»

Willemien dacht aan dien regenachtigen middag, toen ze met Lili zoo gekibbeld had over Marie-Thérèse.

Ze sloeg haar arm om Annie heen. »Ik ga haar dadelijk schrijven en 't spijt me vreeselijk, dat ik haar..... Miss..... Pret noemde, Ans, vergeef je 't me, dat ik altijd zoo hard over haar dacht?»

»Ja,» knikte Annie en Reina kreeg ook een velletje uit haar doos; keurig zeegroen postpapier met haar monogram er boven.

Toen schreven ze alle drie: Willemien vast en zeker zonder even op te kijken. Annie tusschen snikken en tranen, een brief vol hartelijkheid en meêlij en.... Reina

met een kleur als vuur van inspanning ..... ze voelde 't wel, maar hoe moet je 't zeggen ..... een heel ding, zoo'n condoleance-brief en ze begon weer een ander velletje..

. . . . . .

Ze hadden samen een plekje voor haar uitgezocht.

Vlak bij een muur.

»Zoo zonnig,» zeide vader.

»Vlak bij een jasmijn,» vond Lili.

»En daar staat een rozelaar, weet je het liedje dat ze wel voor je zong ..... rozelaar met deine bottelkens.»

»Ja. We moeten er een roos opzetten, Leeuw. »

Het bleef maar stralend Augustusweer, met zoo'n hoogen, diep blauwen hemel.

Samen brachten ze er haar in den vroegen morgen.

Voorop de zwarte koets met de dragers er naast, dan zij samen in een oud rijtuig, dat zoo schokte over de keien.

Ze zaten hand in hand en op het bankje over hen lagen groote takken rozen en lelieknoppen.

Het was het laatste ridje met hun drieën en Lili, met schemerige oogen, dacht aan al hun reizen en zwerftochten hoe soms Marie-Thérèse gezegd had, ik hoop maar nooit te sterven in zoo'n vreemd land — en nu zou ze hier zoo veilig en rustig liggen in haar eigen België.

Ze drukte vaders hand voor ze uitstapten.

Ze waren niet bitter, ze kropten zich niet op, stilletjes gingen ze achter de kist tot de open groeve.

De zon liet haar stralen in dien open kuil dansen, over al die bloemen en kransen, toen liet men de kist neer en Leo Collijnse wierp er de eerste aarde

op, Lili, de witte rozen en de zoet geurende lelies.

Sprakeloos bleven ze daar staan, ieder met zijn eigen gedachten en toch dezelfde.

Ze was weg .... ze was nu heelemaal weg uit hun leven.

Hij zal haar altijd missen, ze heeft zoolang voor hem gezorgd en ik wil mijn best doen om het hem wat gemakkelijker te maken, dacht Lili verdriet is voor oudere menschen altijd nog moeilijker te dragen.

't Is nu gedaan met haar onbezorgd leventje.... en de schilder zag neer op het gebogen hoofdje van zijn dochter

»Vaderke!»

»Trésorke!»

Toen gingen ze heen, arm in arm.

Diep zakten hun voeten in 't mulle zand..... daar was 't hek en dáár .....

Lili knipte met de gloeiende oogen, die zoo staken van al die tranen .....

»Ach, Collijnse, ach, Lili.»

»Von Görstadt.»

Hij zag er net uit als op 't perron in Frankfort, zoo deftig, zoo correct, maar had in plaats van de roze en de witte rozen nu alleen donkere violen in zijn hand.

»Waar?» vroeg hij.

Vader en dochter gingen weer mee naar 't plekje vlak bij den muur, bij de jasmijn en den rozelaar.

Hij legde uit hoe hij gisterenavond laat in Mechelen gekomen was,..... »ik wilde haar toch de laatste eer bewijzen..... en ik kan me niet begrijpen hoe 't nu wezen zal..... ieder kende Collijnse met zijn zuster en

dochter..... die stille, zachte vrouw, ze deed zoo veel, ze hoorden zoo bij elkaar die drie zwervers»..... hij zweeg en schudde met het eerwaardige, grijze hoofd.

»Rij met ons mee,» vroeg Lili zacht.

Toen reden ze met hun drieën terug naar 't pension Melmaers.

Papa en Herr von Görstadt liepen samen door den tuin en Lili ging naar 't kleine kamertje, waar nog altijd het groote schilderij stond en 't kantkussen in den hoek.

Dáár las ze al die brieven uit Holland, maar ze begreep ze niet, er was maar één gedachte... ze is weg... mijn eigen Mia-Théra . . . . . .

. . . . . .

Roezige dagen van inpakken, van stille, haastig weggeveegde tranen, bij 't vinden van opschrijfboekjes, van Lilis brieven, die à part in een portefeuille waren. Toen naar Brussel, naar 't groote ruime huis in de Avenue Louise, dat zoo leeg en hol en ongezellig scheen, zoo'n afstand van de eene naar de andere kamer.

Waar ze de brieven, briefkaarten en kaartjes las.... een kaartje van Ben, geen brief..... hoe onhartelijk en daar een kaartje van Rijnfort en de andere bruidsjonkers en 't scheen Lili alsof er maanden tusschen nu en dien bruiloftstijd lagen, inplaats van dagen.

Haar leven was nu heel eenzaam. Papa verdiepte zich in zijn werk en zij zorgde voor 't huishouden, ze deed alleen haar boodschappen, en ze dacht hoe die kleine rimpelhanden alles zooveel beter en zorgzamer deden en hoe 't er nu uit zou zien op dat zonnige plekje van Mechelens kerkhof.

Hoofdstuk XIII.

EEN REGENDAG OP DE »STATE».

Amersfoort 7 Juli 18..

Lieve Lili,

Nog een week en we zien elkaar weer op Mertema-State, ik kan je niet half zeggen, hoe ik verlang om daar allemaal weer met elkaar te zijn. Prettig, dat oom Leo nu een reisje met dien Duitschen baron gaat maken, ik kan zijn naam niet lezen, je schrijft ook hoe langer hoe onduidelijker.

Dolf en ik sluiten ons huisje voor de heele vacantie. Och, Lili, ik heb zoo'n best leventje en ben zoo tevreden en Dolf is 't ook. Soms was hij wel eens bang, dat zijn gebrek hem in den weg zou zitten en dan kon hij zoo zielig zeggen ..... een leeraar met een bochel ..... een leeraar op krukken! Maar hij wordt door de jongens op de handen gedragen en kan uitstekend orde bewaren

en ik geloof niet, dat er één is, die iets zou zeggen van zijn hoogen schouder.

Willy en ik schrijven elkaar heel trouw iedere week, en Nel zorgt, dat er Zondags een brief aan mama is, die mama ons dan weer opstuurt.

De zondagen zijn altijd zoo gezellig, dan leest Dolf me voor of maken we eens een rijtoertje. Bijna geregeld komt Ben Aldewelt dan bij ons.

Dolf en Ben zijn zulke echte, trouwe vrienden, Ben heeft aan Reina gevraagd of hij de volgende week ook op de State mag komen voor een dag of wat en ik vind het zoo gezellig als Ben er bij is, hij hoort zoo bij onze familie.

Mama schrijft, dat Puck lastig thuis is, die kleine nuf, hé?

Ze ziet er zoo lief uit, ik hoop toch maar, dat ze niet nesterig wordt, maar, och, in haar hart is ze eigenlijk wel eenvoudig.

Ik ben toch zoo benieuwd hoe Reina 't schipperen zal, nu mevrouw Janzen weg is .... Reina, die voor alles opkomt, hé?

Nu, lieve Lili, 't is bij twaalven en Dolf kan ieder oogenblik komen. Tot over een week op de State.

Groet je papa van me. Hij komt je halen en blijft dan ook nog wat bij oom Sjoerd, hé?

Alles liefs van je
oude, trouwe Ans.

. . . . . .

»Waarom zucht je, Trésor?» vroeg papa, »toch geen slechte tijdingen?»

»Neen, alles best, Annie verheugt zich zoo op de logeerpartij in Friesland.»

»Jij, toch ook . . . . . Lili . . . . . of niet?»

»Ja, natuurlijk,» antwoordde ze lachend en dan met uitgestrekte armen naar den donkersten hoek van 't atelier, waar Herr von Görstadt zat: »Och, lieve, oude trouwe Max, zorg toch goed voor Leeuwke, heusch zijn maag is zoo sterk niet en al die gekke poespas, die ze jelui daar in Hongarije voor zullen zetten en Leeuw eet maar op, wat er voor hem staat en dan met alles open slapen, deur en vensters tegelijk, de dieven en inbrekers hebben maar vrij entrée . . . . .»

»Maar, Max, nu gunt ze mij niet eens 't hoog noodige, versche lucht en vulling voor mijn maag, nu vraag ik je, zoo'n kleine heks.»

»Papa, 't is alles voor uw eigen bestwil, dat weet u», antwoordde ze waardig.

De schilder schaterde 't uit en Herr von Görstadt met ouderwetsche hoffelijkheid gaf Lili een zoen op haar rechterhand».

»Trouwe zorg!» zeide hij getroffen . . . . . .

. . . . . .

Willemien en Lili waren veel samen. Annie hielp Reina 's morgens meestal in 't huishouden.

»Wat is Reina veranderd, zoo flink, hé?» zeide Willy, terwijl ze naast Lili op de canapé van klein Mertema-State neerviel.

»Ja, ... och, als je eenmaal voor de dingen staat dan moet je al een groot lor zijn, als je je dan niet een beetje

aanpakt, 't vertrouwen, dat menschen, die van je houden in je stellen, dat geeft toch zoo'n steun vind ik.»

»Zeker,» riep Willy levendig uit..... »maar jij zelf, Lili, je bent ook veranderd, geloof ik.»

»Dat zal wel.»

»Neen, dat is zoo.... ik geloof, ik denk, dat je je tante nog erg mist..... is het niet?»

»Ja..... ze knikte een paar maal en haar groote, lichte oogen keken naar den vijver waarin zich de bewolkte hemel en al de oude boomen, die langs den kant stonden, spiegelden..... »ja, alles is anders. Ik mis haar zoo dikwijls en ik gevoel me soms erg alleen, Willy, nu Herr von Görstadt altijd bij ons is, bij ons eet en met papa over kunst praat, heb ik zooveel tijd om te denken, vroeger besprak ik alles met Mia-Théra, o, ik weet wel, dat de menschen haar heel gewoon vonden, maar voor mij was ze buitengewoon..... lief. Ik zal haar nooit vergeten en de enkele dames, die ik in Brussel ken, och, die vind ik wel lief en goed, maar met mijn bezwaren kom ik niet bij ze, die heb ik liever alleen.»

»Heb je veel bezwaren, Lili?» vroeg Willemien hartelijk.

»Ja, och, huishoudelijke dingen, dan moet ik zorgen, dat papa zich niet overwerkt, dan lievelingsschoteltjes voor Max klaar maken, dan, als alles op tafel staat, komen de heeren niet, vergeten in 't een of andere museum hun tijd en hun maag. Dan ineens alles oppakken om vier dagen naar 't een of andere plekje te gaan. De meiden raken uit 't humeur over al dat ongeregelde en ik heb maar werk om er zoo'n beetje tusschen door te

zeilen en dan nog al die vreemde artisten, met vrouwen en kinderen. Dikwijls vind ik ze heerlijk die bezoeken, maar soms ook vragen ze zooveel van je. Dan moet je een huis huren voor een Engelsche familie en bevalt 't niet, dan komt 't op mij neer, en zoo, Wil, zijn er duizend dingen.

Willy zag haar bewonderend aan.

»Kijk, 't regent,» zeide Lili, die zich heen en weer schudde als een hond, die uit 't water komt, »wel, foei, Wil, heb ik je niet geërgerd met mijn klaagliederen?»

»Wel, neen, ik heb me aan mij zelf geërgerd, dat ik je altijd zoo miskend heb, maar och, Lili, ik heb daar op dat kostschool me wel wat leeren schikken en plooien, dat Velp, daar heb ik heel wat aan te danken, kijk eens even naar den overkant, naar Puck, die heeft geloof ik evenveel verbeelding als ik op haar leeftijd had, alleen is ze liever en zachter..... maar een verbeelding, kijk, haar haar in de hoogte!»

»Dag, Lili, dag, snoes, wat kijk je melancholiek, heb je treurige gedachten?»

»Zoo, Puck, waarom heb je je haar nu zoo leelijk hoog opgekamd, een vlecht staat veel aardiger.»

»O!» Ritsj, ritsj, de haarspelden vlogen door Reina's boudoirtje en 't haar was in een wip weer gevlochten.

»Hier doe mijn das er maar om,» zei Lili goedig.

»Prachtige zijde, Lili!»

»Hou maar, 't kleurt je goed,» flapte Lili er uit,

»Kleurt 't goed, wezenlijk, anders..... rood?.....»

»Kom, niet zoo mal doen, je bent onuitstaanbaar,» viel Willemien driftig uit.

»En jij een onverdraagzame schoolfrik,» riep Puck woedend.

Lachend knikte Willemien Lili toe en ging naar de groote State om zich te verkleeden.

Sentimenteel sloeg Puck haar beide armen om Lili's hals. »Engel, mag ik je wat vragen?» vroeg ze dweepachtig en zonder 't antwoord af te wachten, fluisterde ze: »Heeft Rijnfort je toen gevraagd, een jaar geleden?»

»Neen, Puck.»

»O, ik dacht 't,» zei ze nadenkend en dan ineens levendig. »Willy en Ans en Reina kunnen zóó innig onuitstaanbaar zijn en doen precies of ik een baby ben en Lili, heb je nu een ongelukkige liefde en lees je veel verzen en romannetjes; je kijkt soms zoo treurig, ik ben dol op melancholieke menschen, op school is een juffrouw met zulke zachte, treurige oogen en vertrouw me nu eens alles toe, er is niets, wat ik niet interessant vind.»

Lili schaterde 't uit. »O, Puck, wat ben je dwaas, doe toch niet zoo mal dweepachtig, 't is al te gek, ik zie veel liever vroolijke gezichten, die zwaarmoedige oogen doen me altijd aan uilen in Artis denken,» en dan ernstiger: »neen, Puck, ik heb wel eens verdriet, ik denk nog zoo veel aan Marie-Thérèse, ik hield zooveel van van haar, ik mis haar zoo.»

»Hadt je wel geheimen voor haar, Lili?»

»Nooit,» zeide ze vast, »neen, Puck, nooit.»

»Ik wel voor mama,» bekende Puckje met een kleur als vuur, »ik ben zoo slecht, ik lees altijd andere boeken als ik mijn lessen moet leeren, ik wilde, dat ik als jij was.»

»Je moet je zelve wezen,» en meteen stond Lili op om zich ook aan te kleeden.

Alleen in Klein Mertema-State zat Puck:... die Lili!... een ongelukkige liefde was veel intéressanter geweest, ja.... maar Lili had dol veel van haar tante gehouden.... en nu was ze dood..... Als mama..... er niet eens meer was..... en zij deed mama zoo'n verdriet met al haar kuren en nukken en ze was nu 't eenige meisje thuis en aldoor deed ze of ze iemand uit een boek was, dan prinsesachtig, dan als een wilde jongen, dan sentimenteel, dan geleerd, ze was geen twee dagen dezelfde en mama wist maar niet, hoe ze het met Puck had. Je zelve wezen, ja, o, ze had er spijt van.... en die arme mama....

»Heila, Puck, is er weer de een of andere heldin uit je boeken gestorven?» vroeg Ben en zag haar plagend aan.

»'t Idée, ik heb sedert half drie, geen letter gelezen.»

»Nou, je oogen, zien anders rood van in stilte gestorte tranen..... scheelt er wat aan Puck?»

»Och, neen, maar ik heb zoo'n prachtig, zoo'n verheffend gesprek met Lili gehad.»

»Met Lili, waarover?»

»Geheimen,» zeide ze triomfantelijk.

»Over Lili?»

»Over ons alle twee.»

»Ik dacht, dat Lili tegenwoordig geen tijd tot een gezellig praatje had,» bromde Ben.

»He, jawel, maar wat praat je onaardig over Lili, ze heeft altijd nog verdriet.»

»Waarover, Puck?» vroeg hij angstig.

»Over haar tante, Ben,» zeide ze en zag hem lang aan, terwijl in haar hoofdje ineens weer allerlei plannen opkwamen, waarin Lili en Ben voorname rollen speelden . . . . . .

. . . . . .

De jongelui dronken met elkaar thee in de suite van Klein Mertema-State.

»'t Zal toch droog worden,» zeide Lodi en keek naar de wolken.

»De zeerob moet 't weten,» plaagde Frank, maar Lodi heel verachtelijk keerde zich om naar Reina en vroeg: »Reina, zou ik in je boudoir even mogen opsteken?»

»Zeker, onze jongens hebben de kleine State al heelemaal doorrookt,» antwoordde Reina.

Franks daverlach deed Lodi fronsen en Bert klopte den adelborst op zijn schouders.

»Wel, ja, jongie, steek jij maar eens op, hoor!»

»D-D-D krijgen we haast thee?» vroeg Frank weer lachend.

Reina, die juist een gesprek met Lili over Brussel hield, sprong verschrikt op.

»Hemel en aarde! je thee kookt,» flapte Lili er uit.

»Dan zet ik maar nieuwe, nog zeven minuten geduld,» antwoordde Reina lachend, »toe, Ben, giet dit trekpotje buiten eens leeg, je zit er vlak bij.»

»Wat is D-D-D?» informeerde Puck.

»D-D-D . . . . . dikke, domme doezel, natuurlijk, wat anders,» zeide Reina goedig . . . . . »daar, nou heb ik weer

versche thee gezet, Ben, kijk op je horloge, zeven minuten.»

Ben zat naast Lili; en Reina en Lili verwonderden er zich over, wat Ben toch had, waarom hij niets tegen haar zeide.

»Ha, daar is de post,» riep Annie, »heb je ooit van zijn leven, alles voor de oudjes, niets voor ons, of ja, mademoiselle Lili Collijnse .... uit .... uit Keulen, daar, Lili.»

»Dank je, Ans, van papa» ..... en ze las met groote belangstelling.»

»Zou je eerst niet eens vragen of wij 't je toestaan?» vroeg Ben.

»'t Idée, allemaal familie ..... of, neen, behalve jou,» antwoordde ze kort.

»Maar Ben behoort tot de familie,» zeide Ans hartelijk en knikte hem toe, »waar Bennie?»

»Hij zou er toe kunnen hooren als hij met een van ons trouwde, bijvoorbeeld met» ..... begon Puck, maar Dolfs dreigende oogen hielden haar in bedwang.

»Goede tijding, Lili?» vroeg hij hartelijk.

»Ja, papa komt overmorgen.»

»Prettig om oom weer eens te zien,» vond Willemien.

»Max blijft in Keulen.»

»Wie is Max?» riep Puck nieuwsgierig.

»Een oude heer, een vriend van papa, Puck.»

»We gelooven je wel, Lili,» viel Ben in, »je hoeft niet zoo'n nadruk op oud te leggen, wij zien niet in alle heeren een kurmacher voor jou.»

Ze trok haar schouders op. »Doe ik dat dan soms in jou oogen, ik was er me niet van bewust.»

»Neen, Lili, je deedt het niet, wat ze van je zeggen mogen, alles behalve dat je verbeelding hebt op dat punt,» zeide Bert warm, »van andere punten wil ik niet spreken, zie je.»

Lili lachte en vroeg: »Reina, komt er vanavond visite?»

»Ja, mijnheer en mevrouw Wietsing van Alkema met hun logées, ik heb twee lekkere taarten gebakken.»

»O!.... nou, dan ga ik me even voor 't eten verkleeden, 't klaart op ook,» en meteen rende ze langs den vijver.

»Wat een haast,» bromde Ben.

»Ik weet wel waarom,» knipoogde Puck geheimzinnig en fluisterde Reina in. »Ik zag nog een klein briefje ander schrift, Duitsch schrift, dat gaat ze in de stilte lezen, ik ben er zeker van.»

»Hou toch je snater, malle meid,» bromde Bert, »is dat nou fluisteren, je gilt 't uit en je mag niet in een andermans brieven lezen, dat staat je heel gemeen en bemoei je niet altijd met dingen, die je niet aangaan.»

»Al die aanmerkingen in 't publiek!» snikte Puck 't driftig uit en holde ook in huis, naar haar klein slaapkamertje, waar ze alleen sliep.

»Puck is tegenwoordig 't scènekind van ons anders zoo kalm huis,» zuchtte Bert . . . . . .

. . . . . In de groote kamer met de vier ledikanten verkleedde Lili zich.

Ze trok een aardig roze japonnetje aan en keek uit de ramen naar de weilanden en de oude boomen van Mertema State met de neerhangende takken, zwaar van den regen.

De zon scheen nu warm over de enkele en dubbele klaprozen, over 't bedje met portulacca's en over den vijver klonk Franks daverlach, Lodi's overmoedige stem en Annie's hoog lachje.

Wat waren ze vroolijk met elkaar .... nu, haar ceintuur nog en dan was ze ook klaar ..... toch maar niet naar beneden gaan, wachten tot de bel ging .... die Puck .... 't idée dat zij een ongelukkige liefde zou hebben ..... een ongelukkige liefde! ..... Gelukkig was ze ook niet, 't hinderde haar van Ben, waarom of hij altijd zoo hatelijk tegen haar zou zijn, waarom ..... eigenlijk? Vroeger, in Utrecht met de tableaux had hij 't altijd voor haar opgenomen, hij en Dolf en nu? ..... Wat mooi, wat warm was 't buiten, wat een geflonker en geschitter van de zon op al die druppels ..... o, dat andere warme, zonnige plekje, daar bij den muur en den rozelaar, zoo heel ver van Friesland, of de zon daar nu ook zou schijnen .... daar in de verte op Mechelens kerkhof .... hoeveel uren sporen wel? Wat zouden de klokken en klokjes van torens en kapelletjes luiden en beiagelen, maar dáár was 't stil, heel gedempt zou men 't misschien kunnen hooren ..... »Mia-Théra, ik ben weer zoo alleen» ..... Neen, neen, niet huilen, voor geen geld van de wereld. Ze streek de krulletjes naar achteren, toen de deur open ging en Reina binnen kwam.

»O, Lili, wat keurig, echt Brusselsch en 't zit ..... je hebt ook lang werk gehad, maar 't is snoezig.»

»Zeg, Reina,» begon Lili quasi onverschillig.

»Wat?» vroeg Reina, terwijl ze met zorg haar handen

afdroogde en haar keurig onderhouden nageltjes even in stilte bewonderde.

»Zet mij aan tafel eens op een ander plaatsje, Ben doet soms zoo drakig tegen me, maar als 't lastig is of zoo.....» ze keek Reina voorbij naar die verre, groene weilanden met wit en zwarte stipjes van koeien.

»Ja,» riep Reina levendig uit, »wat heeft Ben toch, mij ontgaat dikwijls zoo 't een en ander van de gesprekken, als jelui allemaal zoo druk onder elkaar praten, maar vanmiddag onder de thee vond ik hem bepaald onuitstaanbaar tegen je..... ik zal je naast..... laat eens kijken, naast Dolf en Frank zetten.

»Graag, lieve vrouw des huizes,» lachte Lili.

»Je moet 't je maar niet aantrekken.»

»Ik denk er ook niet aan, wat geef ik om Ben,» lachte ze een beetje gedwongen, en Reina heel ijverig »ja, 't is al te gek, jij kent zooveel aardige, geestige menschen, beroemdheden in Brussel en in heel Europa, maar weet je, wat ik denk, Ben zal jaloersch zijn..... jaloersch zie je, dat je niet om hem geeft, kom, ga je mee naar beneden.»

Arm in arm gingen ze de breede, ouderwetsche trap af, langs al die oude, gepoeierde Mertema's, langs de heeren in blinkende wapenrusting en de dames met oorijzers ot met hooge kapsels en bloote halzen..... als hij wezenlijk eens jaloersch was, als *dat* het was, dacht Lili, maar ze ging naar grootmama en wandelde met de oude dame en oom Henk op het terras heen en weer, tot de bel luidde en aan tafel was Lili weer de

vroolijkste en Frank klaagde, dat zijn kaken zoo'n pijn deden van 't lachen ..... »Lili, schei dan toch ook uit met je malle verhalen,» en toen keerde ze zich naar Dolf en sprak zoo lang over Amersfoort en zijn werkkring, en na 't eten liep ze gearmd met hem door de oprijlaan .... »die Lili, je kunt zoo prettig met haar praten,» zeide Dolf, toen hij een kwartier later naast Ben en Taco in de billardkamer ging zitten .....

»Ja « antwoordde Taco .....

Maar Ben zei niets .....

.....

»Lodi, heb je papa ook gezien?» vroeg Lili.

»Jawel, oom zit in 't prieel te schilderen, die weilanden en dat molentje, je weet wel, maar er komt een vreeselijke bui, wacht hier even onder 't afdak van de kippen.«

»Zit papa daar droog?»

»Ja, er is immers een dak boven 't prieel, tot ziens, ik maak, dat ik voor die bui in huis kom.»

Lili ging op een kruiwagen zitten, ze trok haar rok bij elkaar en keek lachend naar de witte kippen, die haastig onder het afdakje kwamen schuilen.

»Hè, wat een bui, kom, ik ga 't schuurtje in, 't regent hier zelfs onder, de wind staat er op» en Lili reed den kruiwagen 't donkere schuurtje in, ging krom geleund op de krui zitten en soesde over de Italiaansche reis, waar papa over gesproken had.

Ineens harde, springende stappen en Ben, drijfnat, stond naast haar.

Hij scheen haar niet op te merken en ze hield zich dood

stil, maar toen zijn oogen gewend waren aan 't schemerige licht van 't schuurtje, zag hij haar en zeide verward..... »jij hier?»

»Ja, om te schuilen natuurlijk.»

»Hè, die vervelende regen!» bromde hij en dan in eens op den man af..... »blijf jij nog lang hier?»

»Zoolang die bui duurt.»

»Ik meen op Mertema-State,» viel hij ongeduldig in.

»Je zult me nog een dag of drie moeten dulden, Ben,» lachte ze en wierp de kippen wat mais toe, dat in een zak onder haar bereik was.

»Laat die kippen nou,» gebood hij.

»Maar, Ben, wat bezielt je toch, je bent onhebbelijk tegen me, en wie geeft jou 't recht om voortdurend aanmerkingen op me te maken, ik ben je zuster niet, ik ben niets van je en,» ze sprak gauw en gooide telkens haar hoofd met kleine, driftige rukjes naar achteren.

»Lili, Lili, als je wist,» riep hij en kwam naast haar op den kruiwagen zitten.

»Wat nou ineens?» vroeg ze verward.

»Al zoo lang hou ik van je, altijd gedaan van 't begin af toen je in Utrecht was bij je grootmama, Lili, zeg dan wat.»

Ze zeide eigenlijk niets, ze knikte maar en ze liet 't toe, dat hij zijn drijfnatte rechterarm om haar middel sloeg.

Ze merkten niet, dat het opklaarde en dat er weer een nieuwe bui dreigde.

»Ik dacht, dat je zoo 't land aan me hadt,» zuchtte hij verlicht.

»En jij aan mij..... zeg, Ben, was 't dan jaloezie?»

»Ja, ik kon het niet velen, verleden jaar met Rijnfort en toen je met Ans gefietst had, toen was 't alleen ongerustheid, herinner je je nog, en dan, je was altijd zoo zwervend, ik was nooit zeker van je.....»

»O, Ben,» riep ze verschrikt.

»Wat?»

»'t Kan nooit, ik kan nooit met je trouwen, ik kan Leeuw niet alleen laten.»

»Maar.....»

»Nooit, nooit!»

»Dan moeten we er iets op vinden,» antwoordde hij beslist en juist sprong de schilder de schuur binnen, toen Lili hem om zijn hals viel: »Neen, vaderke, ik zal je niet alleen laten, ik zal 't niet doen, hoor,» zeide ze en liet de tranen vrij langs de wangen loopen.

»Wat moet dat nu beduiden, Trésor?»

»Hij en ik.... maar ik zal 't niet doen!»

»Ah! Daar gaat mij een licht op.»

»Mijnheer Collijnse we houden zooveel van elkaar,» zeide Ben smeekend en keek den schilder zoo eerlijk en trouwhartig aan, dat hij haastig antwoordde: »Jelui houden van elkaar en willen nu zeker trouwen, hè?»

»Maar U, dan?» riep Lili half schreiend.

»Maar, kind, je hebt je heele leven met je vader gezworven, nu blijf ik, dáár waar jij je ankertje neer laat, k krijg genoeg van 't zwerven.»

»Ankerplaats — Amsterdam,» juichte Ben »en U komt bij ons in huis, toe, ja, he?»

»Top, kinderen, 't wordt licht» en meteen was de schilder verdwenen. . . . . .

. . . . . .

Boven had Lili 't aan Annie verteld toen Reina en Willemien binnen kwamen.

»Maar, Lili, wat heb jij je schoone linnen japon vanmorgen door de modder laten slieren,» zeide Reina en wees op een rok, die over een stoel hing.

't Is zoowat één tint, dat linnen en de modder,» lachte Lili.

»Toe nou, vertel nou, ze laat er de modder misschien altijd aan zitten als herinnering aan een van de gewichtigste momenten van haar leven, toe, Lili,» moedigde Annie haar aan.

»Geëngageerd,» juichte Reina, maar met wien dan toch?»

»Met Ben?» vroeg Willy.

»Ja.»

»Ben, en ik dacht nog wel..... Ben..... Ben en jij en, maar, Lili, Ben en,» stotterde Reina »en ik moest je nog wel een andere plaats geven.....»

»Reina, nu ben je een D-D-D van 't eerste water, heb je wezenlijk niets gemerkt?» vroeg Willemien.

»Gemerkt, neen, wat zou ik merken als dat Ben hatelijk tegen Lili was.»

»Heelemaal geen D-D-D.,» verdedigde Lili Reina, zij heeft 't goed ingezien.»

»Ik,» vroeg Reina en zag Lili verbaasd aan.

»Ja jij, jij zeide, dat 't jaloezie was.»

»O, heb ik dat gezegd, maar dat was ik vergeten... en..... was 't zoo.....ja? O, wat grappig.»

»Mijn japon gaat van achteren dicht, mag ik binnen komen,» vroeg Puck buiten de deur.

»Ja,» riep Lili, »kom maar hier, ik zal je helpen.»

»Dot, dat je bent. Stoor ik jelui, ineens houdt 't gesprek zoo op, boven zijn twee haakjes vlak onder elkaar, ja, zoo, dank je.»

»Klaar, dan een twee drie, marsch de kamer uit,» beval Willemien, maar Puck heel blij, dat ze eindelijk in de meisjeskamer binnengedrongen was. »Hoor eens, Willemien, je kunt de kinderen van je school, zooveel drillen en commandeeren als je wilt, maar mij niet, hoor!»

Annie en Lili kuikten elkaar toe.

»Puck, zie je niets aan Lili?» vroeg Annie lachend.

»Hè, wat?» Toen fluisterde Lili haar iets in..... »verstaan Puck?»

»Ja, en wie is hij?» juichte 't kleine nufje.

»Ben!» lachte Lili om Pucks teleurgesteld gezicht.

»He, Ben? Ik had gedacht een vreemdeling, een heele erge vreemdeling, een Spanjaard, een Hongaar, die er van die echte wilde paarden op na houdt..... o, Ben.»

»Krijg ik je toestemming niet, Puck?» schaterde Lili, »Ben is wel zoo veilig als zoo'n Hongaar met ongetemde paarden.»

»O ja, ik ben heel blij voor jelui en Ben wordt familie, maar ik had iets veel mooiers voor je willen hebben. Ben mag je heusch wel op de handen dragen, ik zal 't hem wel zeggen ook.»

»Daar zou ik me nu maar buiten houden, als ik jou

was,» riep Willemien, maar Puck stormde naar beneden om 't Lodi in vertrouwen te vertellen .....

Ze was de eenige die er niet erg mee ingenomen was.

»Dolf glanst heelemaal op,» zeide Annie onder 't eten tegen Lili en even daarna toastte Dolf, zoo mooi, dat grootmama aldoor met de oogen knipte en mama ook.

»Aandoenlijk, maar gloeiend mooi» fluisterde Puck Frank in, en Frank antwoordde niet omdat hij zoo slikkerig heel achter in zijn keel was.

Die Dolf..... zoo'n kraan, om zóó te kunnen spreken!

»Ik ben 't heelemaal met je eens, Dolf, dat Ben een vrouw uit duizenden krijgt,» zeide Willemien hartelijk en stak Lili over tafel haar hand toe en Dolf knikte tegen haar met iets als: »Ferm, dat je eindelijk toegeeft, zus.»

Gelukkige, vredige dagen op Mertema-State, vol plannen voor de toekomst, met jolige, vroolijke gesprekken en plagerijen onder die oude boomen.

»Lili, je bent 't ideaal van een geëngageerd meisje, heelemaal niet vervelend,» prees Reina haar en Lili, gearmd met Ben, ging met een paar bloemkoolblaren naar de konijnen.

»Zeg, Ben, weet je wat 't eenige treurige is?» vroeg ze hem.

»Jawel, ik begrijp je.»

»Ze zou zoo'n pleizier in ons geluk gehad hebben en ze ligt zoo ver van ons af, zoo heel alleen daar in Mechelen, he?»

»Trésorke,» zeide hij getroffen en zag haar in de betraande oogen.

Hoofdstuk XIV.

GROOTMAMA's BRIEF.

(Besluit.)

Utrecht 7 April 18..

Lieve Louise,

Je vraagt mij in je laatsten brief of ik je eens uitvoerig over mijn kleindochters wil schrijven en dat doe ik met het grootste plezier.

Nelly, die je je zeker nog wel herinnert, heeft twee kleine zeeofficiertjes, twee grappige, kleine matroosjes, ja, Louise ik ben overgrootmoeder. Ze is een allerliefst moedertje en heeft maar twee dingen, waar ze verdriet over heeft. 't Eene is, dat haar Tom over een half jaar naar Indië moet voor drie jaar en 't andere, dat de miniatuur zeeofficiertjes geen greintje muzikaal gevoel hebben. Wanneer Tom in Indië is, komt zij die drie jaren hier wonen met haar jongens.

Willemien heeft een uitstekend bekende dagschool te Amsterdam. De meisjes schijnen erg met haar op te hebben, ze is rechtvaardig, knap en heeft ook hart voor haar leerlingen, iets waar ik vroeger wel eens wat bang voor was. Als heel jong meisje was Willy zoo erg met zich zelf ingenomen en zoo lastig in den omgang, maar 't leven in den vreemde heeft er bij haar de scherpe kantjes wat afgeschaafd.

Ze heeft veel aan Lili of mevrouw Aldewelt, wanneer ik met Goosje over »mevrouw Lili» spreek, moeten wij altijd lachen.

Ze woont in een enorm huis in Amsterdam, op de Keizersgracht, 't eene gedeelte is geheel ingericht voor Collijnse, die van zijn zwervend leven uitrust en zijn tijd verdeelt tusschen zijn schilderijen en zijn dochter en kleindochter.... Marie-Thérèse, een beeldje van een kind.

Ik wil je wel bekennen, beste Louise, dat 't mij een kleine teleurstelling was, dat Lili haar eerste meisje niet naar grootmama noemde, wij oudjes zijn nog zoo kinderachtig op die dingen gesteld, enfin, Lili schijnt er niet eens over gedacht te hebben, maar ik kan niet meer plezier in 't kind gehad hebben als 't Nelly heette. 't Is een bijzonder vlug, bevattelijk klein ding en Ben doet telkens weer opnieuw heerlijke ontdekkingen van de knapheid en de voortreffelijkheid van moeder en dochter.

Collijnse heeft nu een prettig, rustig leven in dat artistieke huis, waar Lili 't haar »twee jongens, Leeuw en Ben», zooals ze ze noemt, erg naar den zin maakt. Ze loopt steeds in de wonderlijkste gewaden en de kleine

Marie-Thérèse wordt door grootpapa ook al dikwijls in gazen of tullen draperieën op 't doek gebracht.

In allen gevalle is 't een alleraardigst huishouden en als Willy in Utrecht is, komt ze er me dikwijls van vertellen.

Het huishouden van Dolf en Ans in Amersfoort wordt opgebroken. Want met Mei is Dolf hier als leeraar benoemd en..... zijn lief huishoudstertje..... gaat zelf een huishouden opzetten, maar dat is nog een geheim, ik ben zoo'n oude babbelvrouw, Louise.

Met Mei wordt het engagement publiek. Wie hij is? Alweer een zeeman, Van der Staes, een der bruidsjonkers van Tom en Nelly, hij heeft op al zijn omzwervingen onze eenvoudige Annie niet kunnen vergeten en wordt met Mei hier aan het meteorologisch instituut geplaatst. Annie houden we dus vooreerst bij ons. Geen van de meisjes is zoo dezelfde gebleven als Annie. Nog zie ik haar als klein ding tusschen haar schooluren bij mij komen, altijd vroolijk en lief, altijd klaar voor anderen en dan..... verbeeldt U zich, grootmama, als er nu eens een kabouter-prins binnen kwam — zei ze zoo dikwijls..... Nu, de prins voor haar is dan ook gekomen, en Annie, met haar zonnige, hartelijke natuur, haar vast geloof in 't goede van de menschen, zal voor haar man stellig een allerliefst vrouwtje zijn.

Puck, die mij dikwijls aan Willy doet denken, is soms nog een erge lastige tante. Henk en Clara en de oudere broers en zusters hebben haar wel wat verwend. Ze is een mooi meisje, goedhartig, een beetje overdreven en niet altijd met hart en ziel bij haar lessen. Ze leert voor

haar toonkunst-examen. Dadelijk na Annies trouwen, in Juli of Augustus, komt Puck bij Lili in huis om lessen in Amsterdam te nemen.

Ze is al van klein kind af in de grootste bewondering voor Lili en we denken, dat Lili, die zooveel invloed op 't nufje heeft, door haar groote natuurlijkheid en haar gezonde begrippen, al die malle, overdreven denkbeelden van niet begrepen worden, van schitteren in de wereld, wel uit dat aardige kopje zal jagen.

En nu rest me nog Reina ..... de roos van Mertema, zooals Taco haar noemt.

Frank, die hier gisteren at, is minder hoffelijk tegen zijn zuster.

Hij noemt haar D-D-D-D. Bijna een rébus, lieve Louise, je was vroeger zoo ver in 't raden, maar hier stuur ik je de oplossing maar bij ..... driedubbele, dikke, domme, doezel.

Maar ik houd me aan »de roos van Mertema.» Reina, met haar peuterige manieren, haar vaste begrippen van orde en regelmaat, maakt die oude State wezenlijk tot een allerprettigst verblijf. Ze is een heele lieve gastvrouw wanneer we er zomers allemaal logeeren en ik geloof, dat, wanneer de een of andere Fries of Hollander, dat roosje over wilde planten, papa en de broers haar heel erg zouden missen, de weinig galante Frank niet het minst.

Reina doet kinderlijk haar best om zooveel mogelijk voor de armen te wezen, maar zoo heel verstandig geeft ze niet, ze heeft nog te weinig ondervinding. Haar grootste pleizier is om Lili met 't kind bij zich te hebben. Eens

heb ik die drie samen bijgewoond, maar je hebt geen idée van dat onbedaarlijke lachen van die statige, geposeerde Reina en hoe precies en keurig ze ook is, hoe alles anders op de minuut gaat, Lili mag alles veranderen: etens- en slapensuren, ik geloof, als 't in Lili's grappig hoofd opkwam om den nacht in den dag te veranderen, Reina haar plan hartelijk zou toejuichen, alleen omdat Lili 't verzonnen heeft. En kleine Marie-Thérèse beschouwt Klein Mertema-State geheel en al als haar poppenhuis, 't kind is dol op Reini, zooals ze de chatelaine van Mertema noemt, die met vorstelijke goedgunstigheid over al die vrijheden heenstapt en die maar den heelen dag roept: »O, Lili, schei uit, ik stik en wat moeten de meiden wel denken, als ik aldoor maar lach.»

En nu, Louise, geen woord meer, je weet nu weer alles van mijn kleindochters. Mijn vingers zijn stijf van 't schrijven. Ik heb dezen winter weinig last van rheumatiek gehad, maar Goosje wel.

't Is bij twaalven en Puck komt hier koffie drinken om me daarna te helpen met 't schoonmaken van een kast, waarin, volgens haar zulke interessante dingen zijn..... oude lappen fluweel en zijde..... Ik voorzie, dat ze haar oud grootmoedertje wel 't een en ander zal aftroggelen, ik moet me maar wapenen voor den strijd.

Gegroet, beste Louise, laat eens spoedig wat hooren aan

je oude vriendin

NELLY WESTLANDT—
RUIJS VAN FELSEN.

P. S. Hierbij sluit ik in de portretjes van de kleine

zeemannen en mijn achterkleindochtertje. Uit haar naam, die in bijna onleesbaar schrift achter op 't portret door Lili is geschreven, moet je lezen -- Mia-Théra. Als je ze goed bekeken hebt, stuur ze me dan terug s.v.p. Ze laten zoo'n leeg plekje achter op mijn schrijfbureau.